Anul IX Nr. 3–4

BULETINUL
COMISIEI
MONUMENTELOR ISTORICE

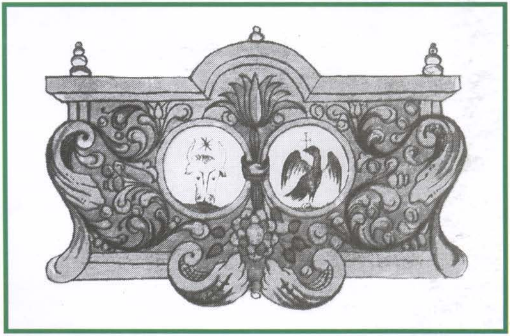

București
1998

http://patrimoniu.gov.ro

Coperta I: Stema unită pe hrisovul domnitorului Constantin Mihai Racoviță, din 26 iunie 1763, pentru mânăstirea Glavacioc
(Arhivele Naționale Centrale, *Diplomatice*, 34)

Coperta IV: Biserica parohială din Romanii de jos – Vâlcea
Foto: Liviu Brătuleanu

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Anca Brătuleanu
Peter Derer
Ștefan Gorovei
Eugenia Greceanu
Sergiu Iosipescu
Ioan Istudor
Dan Mohanu
Cezara Mucenic
Paul Niedermaier
Constantin Pavelescu
Andrei Pippidi (președintele colegiului)
Marius Porumb
Tereza Sinigalia
Georgeta Stoica
Aurelian Trișcu

REDACȚIA:

Redactor-șef: **Doina Florea**
Redactori: **Maria-Elena Negoescu**
Macheta artistică și tehnică: **Sanda Gusti**
Secretar de redacție: **Dragoș Ardeleanu**

Buletinul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice – str. Ienăchiță Văcărescu nr. 16, sector 4, București, cod 70528, telefon 336 54 24, interior 132. Administrația: Muzeul Național de Istorie – Calea Victoriei nr. 12. Abonamentele se pot face la redacție sau administrație prin virament la Revista Monumentelor Istorice în contul 50034192952, Trezoreria sectorului 1, București. Prețul unui abonament anual este de 20 000 lei (5 000 lei/număr). Relații suplimentare la Serviciul contabilitate – telefon: 315 82 07; fax: 311 33 56. Contabil-șef: Cristina Zimzian

Dorim să mulțumim cu acest prilej tuturor acelora care au ajutat la elaborarea conținutului acestui număr, acelora care cu multă pasiune și dăruire au asigurat traducerea textelor documentelor internaționale, făcând posibilă o răspândire în toate planurile a doctrinelor internaționale privind protejarea patrimoniului cultural.

NOTĂ: acest număr al Buletinului Comisiei Monumentelor Istorice a apărut la inițiativa și ca urmare a eforturilor depuse de dr. **Cezara Mucenic**, membru al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și arh. **Mariana Nițelea,** Oficiul pentru Patrimoniu Cultural Național, pentru selectarea documentației științifice internaționale necesare elaborării Cartei Naționale a Monumentelor Istorice.

http://patrimoniu.gov.ro

Comisia Națională
a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice

BULETINUL

COMISIEI NAȚIONALE A MONUMENTELOR, ANSAMBLURILOR ȘI SITURILOR ISTORICE

Nr. 3–4/1998

Anul IX

http://patrimoniu.gov.ro

SUMAR

MONUMENTE, ANSAMBLURI, SITURI – Atitudini şi mentalităţi

CORNELIA STOICA, *Istoricul legislaţiei privind ocrotirea patrimoniului arheologic imobil şi mobil, cu privire specială la secolul al XIX-lea* . . . 7

COMUNICĂRI ŞI RAPOARTE DE CERCETARE

THOMAS NAEGLER, PETRE MUNTEANU BEŞLIU, *Fortificaţii medievale la marginea voievodatului Transilvaniei: Cetatea de la Răşinari, jud. Sibiu)* 13

LIVIU BRĂTULEANU, *Les Koulas de Roumanie, XVI-eme- XVIII-eme siécles* 19

PETRE OPREA, *Sculpturi decorative de pe clădiri bucureştene de la sfârşitul veacului al XIX-lea şi începutul celui următor (p. a III-a)* . . 24

METODOLOGII ŞI TEHNICI DE LUCRU

LAURENŢIU T.L. SPOIALĂ, *Consolidări de biserici – probleme specifice* 39

IZVOARE

Procesele verbale ale şedinţelor de avizare organizate de Comitetul de Stat pentru Arhitectură şi Construcţii, partea a VI-a, nov.-dec. 1953 (îngrijite de **EUGENIA GRECEANU**) 47

VIAŢA ŞTIINŢIFICĂ

Prezenţe româneşti – Salonic 1997, (**LIVIU BRĂTULEANU**) 63

Sinteza lucrărilor colocviului „Sibiu – confluenţe europene", 12–15 mai 1998, (**VASILE CRIŞAN, ALEXE TATU**) 70

Un punct de vedere critic asupra lucrărilor colocviului „Sibiu – confluenţe europene", (**PETRE MUNTEANU-BEŞLIU**) 72

A XXXII-a Sesiune anuală de rapoarte arheologice, Călăraşi, 20–24 mai 1998, (**MARIAN NEAGU**) 74

RECENZII, EXPOZIŢII, PREZENTĂRI

CEZARA MUCENIC, Bucureşti – un veac de arhitectură civilă, (**SANDA VOICULESCU**) 77

G. I. IONESCU-GION, Istoria Bucureştilor (**MARINA-RUXANDRA ILIESCU**) 79

NECROLOG

ELENA POPA, O făptură de abur (**DOINA FLOREA, SANDA IGNAT**) 80

* * *

INVENTARUL FONDULUI CMI DIN ARHIVA DMI, (**IULIU ŞERBAN**) 81

http://patrimoniu.gov.ro

SOMMAIRE

MONUMENTS, ENSEMBLES SITES - Attitudes et Mentalités

CORNELIA STOICA, *L'histoire de la législation concernant la protection du patrimoine archéologique mobile et immobile, avec accent sur le XIX-ème siècle* 7

EXPOSÉS ET RAPPORTS DE RECHERCHE

THOMAS NAEGLER, PETRE MUNTEANU-BEŞLIU, *Des fortifications médiévales aux confins du voïvodat de Transylvanie. La Cité de Răşinari (le département Sibiu)* 13

LIVIU BRĂTULEANU, *Les Koulas de Roumanie, XVI-ème - XVIII-ème siècles* 19

PETRE OPREA, *Sculptures décoratives ornant des bâtiments bucarestois (III)* 24

MÉTHODOLOGIES ET TECHNIQUES DE TRAVAIL

LAURENŢIU T.L. SPOIALĂ, *Consolidations d'églises - problèmes spécifiques* 39

SOURCES

Les procés - verbaux des séances d'autorisation organisées par le Comité d'État pour Architecture et Bâtiments, nov-dec 1953 (VI-ème partie) 47

LA VIE SCIENTIFIQUE

Présences roumaines - Salonique, 1997 **(LIVIU BRĂTULEANU)** 63

La synthèse des travaux du colloque „Sibiu – confluences européennes", 12-15 mai 1998 **(VASILE CRIŞAN, ALEXE TATU)** 70

Un point de vue critique sur les travaux du colloque „Sibiu – confluences européennes" **(PETRE MUNTEANU-BEŞLIU)** 72

La XXXII-ème Session annuelle de rapports d'archéologie, Călăraşi, 20-24 mai 1998 **(MARIAN NEAGU)** 74

COMPTE-RENDUS, EXPOSITIONS, PRÉSENTATIONS

CEZARA MUCENIC, Bucarest - un siècle d'architecture civile **(SANDA VOICULESCU)** 77

G. I. IONESCU-GION, L'histoire de Bucarest **(MARINA-RUXANDRA ILIESCU)** 79

NECROLOGE

ELENA POPA, In memoriam **(DOINA FLOREA, SANDA IGNAT)** 80

*

* *

L'inventaire du fond CMH dans l'archive de la DMH **(IULIU ŞERBAN)** 81

http://patrimoniu.gov.ro

CONTENTS

MONUMENTS, ENSEMBLES, SITES - Attitudes and Mentalities

CORNELIA STOICA, *The History of Legislation Concerning the Protection of Archaeological Patrimony Mobil and Immobil, especially in the XIXth Century* . 7

RESEARCH PAPERS AND RESEARCH

THOMAS NAEGLER, PETRE MUNTEANU-BEŞLIU, *Medieval Fortifcations at the Borders of Transylvania Principality: The Răşinari Fortress (Sibiu Department)* 13

LIVIU BRĂTULEANU, *The "Koulas" from Rumania, XVI-XVIII-th Centuries* 19

PETRE OPREA, *Decorative Sculptures from Buildings in Bucarest* 24

WORKING METHODS AND TECHNIQUES

LAURENŢIU T.L. SPOIALĂ, *Churches Consolidations - Specific Problems* 39

SOURCES

The Proceedings of Authorization Sessions Organized by the State Committee for Architecture and Construction, VII, nov-dec 1953 (EUGENIA GRECEANU) . . . 47

SCIENTIFIC LIFE

Rumanian 's participation - Salonic 197 (LIVIU BRĂTULEANU) 63

The Synthesis of the Debates of the Symposium „Sibiu – European Confluences", 12-15 May 1998 (VASILE CRIŞAN, ALEXE TATU) 70

A Critical Point of View Concerning the Debates of the Symposium "Sibiu – European Confluences" (PETRE MUNTEANU-BEŞLIU) 72

The XXXII-th Annual Session of Archaeological Reports, Călăraşi, 20-24 May 1998 (MARIAN NEAGU) 74

REVIEWS, EXHIBITIONS, PRESENTATION

CEZARA MUCENIC, Bucarest - A Century of Civil Architecture (SANDA VOICULESCU) 77

G. I. IONESCU-GION, History of Bucarest (MARINA-RUXANDRA ILIESCU) 79

NECROLOGY

ELENA POPA, In memorian (DOINA FLOREA, SANDA IGNAT) 80

* *

The Inventory of H.M.C. from H.M.D.'s Archive (IULIU ŞERBAN) 81

http://patrimoniu.gov.ro

ISTORICUL LEGISLAȚIEI PRIVIND OCROTIREA PATRIMONIULUI ARHEOLOGIC IMOBIL ȘI MOBIL CU PRIVIRE SPECIALĂ LA SECOLUL AL XIX-LEA

În perioada Regulamentelor Organice sunt semnalate primele încercări de elaborare a unui program de cercetare și ocrotire a vestigiilor arheologice.

Primele eforturi sistematice în domeniul arheologiei sunt legate direct de apariția colecționarilor de antichități.

Aceștia, iubitori, și mari amatori de obiecte antice, au adunat și ordonat diversele piese provenite din descoperirile întâmplătoare și s-au străduit să le facă cunoscute publicului larg militând pentru constituirea unui muzeu național de antichități. Dintre colecționari, semnalăm pe Mihalache Ghica, vornicul „Departamentului din Lăuntru", pe Nicolae Mavros „directorul general al carantinelor de pe malul Dunării", calitate ce i-a permis să-și procure un mare număr de vestigii antice de pe malul Dunării, pe maiorul Dimitrie Papazoglu care „comandă" o unitate „grănicerească pe linia Dunării oltene" (funcție ce i-a înlesnit efectuarea unor cercetări a vestigiilor antice din zona Olteniei), pe cartograful și inginerul Vladimir Blaremberg (a sprijinit cercetările arheologice efectuate la Celei-Sucidava, Reșca-Romula și Turnu Severin-Drobeta), și nu în ultimul rând, pe Cezar Bolliac, autorul unui „Itinerariu arheologic" publicat în anul 1845. O activitate susținută în domeniul organizării cercetării arheologice și identificării monumentelor antice a fost desfășurată și de Nicolae Cretzulescu, ministrul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei publice în timpul domniei lui Cuza, de Mihail Kogălniceanu, de inginerul hotarnic Alexandru Popovici și de *Alexandru Odobescu*. Acesta din urmă, *prin elaborarea și difuzarea „Chestionarului arheologic" în întreaga țară, a fost unul dintre precursorii sistemului științific de înregistrare și evidență a patrimoniului arheologic* [1].

Interesul pentru monumentele și vestigiile antice din țara noastră, manifestat la începutul secolului al XIX-lea se datorează și influenței puternicului entuziasm arheologic ce cuprinsese Apusul la mijlocul secolului al XVIII-lea.

Printre primele cercetări arheologice întreprinse, semnalăm investigarea și salvarea prețiosului inventar al mormântului princiar de la Concești, jud. Suceava (în anul 1811). Cu această ocazie, s-au înregistrat și unele amănunte științifice privind condițiile descoperirii. Piesele, ulterior datate în sec. IV p. CHr. și atribuite unei căpetenii gotice sau hunice, sunt duse în Rusia, în colecția muzeului Ermitaj [2].

În 1830 colonelul Sungurov și spătarul Dimitrie Carp primesc misiunea de a căuta și înregistra inscripțiile antice din ținuturile Galați, Neamț și Roman. În același timp, Comisiunea Olteniei urma să copieze inscripțiile identificate de-a lungul drumului dintre Islaz și Turnu Severin, itinerar ce trecea prin Caracal, Buridava, Sadova și Râureni [3].

În anul 1837 încep cercetările arheologice de la Celei (Sucidava), cercetări efectuate de către Nicolae Mavros și cele de la castrul roman de la Slăveni, conduse de maiorul Vladimir de Blaremberg. Activitatea susținută desfășurată de vornicul Mihalache Ghica, în scopul cunoașterii monumentelor romane din zona Olteniei, este menționată și de Odobescu în lucrarea „Antichitățile județului Romanați" [4].

Rezultatele acestor săpături, desfășurate fără o metodologie științifică, oarecum la întâmplare, sunt publicate în paginile revistei „Muzeul național", gazetă literară și industrială, a profesorilor de la colegiul Sf. Sava, scoasă de Aaron Florian și Gavril Munteanu. În primul număr din 5.II.1836 a apărut articolul „Suveniruri istorice și arheologice asupra României" scris de Blaremberg sub titlul „Antichități pământești. În „Muzeul național", nr. 46–47 din 22 și 27.XI.1837, s-a tipărit relatarea unei călătorii ale cărei scopuri sunt atât științifice cât și administrative.

Preocupările pentru identificarea, cercetarea și ocrotirea obiectivelor arheologice încep să fie încurajate

---

[1] A.I. Odobescu, *Antichitățile județului Romanați. Cuvântare rostită în ședința din 20 septembrie a Societății Academice Române*, București, 1878 (extras din „Analele Societății Academice Române", Sesiunea anului 1877, Tom.X, Secțiunea II, p.176. Sub titlu „Relațiune despre localitățile semnalate prin antichități în județul Romanați", cuprinde și răspunsurile date între anii 1872 - 1874 la „Chestionariu popularu arheologicu", în special, partea I „Precuvântare" unde relatează despre colecționari și interesul lor pentru descoperirile arheologice, menționându-i pe Nicolae Mavros, pe vornicul Mihalache Ghica, pe Vladimir de Blaremberg, pe Alexandru Popovici și Cezar Bolliac, p. 5-8, p.22-23; Alexandru I. Odobescu, *Istoria arheologiei. Studiu introductiv la această știință. Prelegeri ținute la Facultatea de Litere din București (1874 – 1875).* O ediție îngrijită cu un studiu introductiv, note, glosar, indice și ilustrații de prof. D.Tudor. Vol. I. *Antichitatea. Renașterea*, București, 1961, p.7-8

[2] Alexandru I Odobescu, *Istoria archeologiei*, București, 1961, p. 8

[3] D.P.Pippidi, *Vechi epigrafiști și anticari în Țările Române*, în „Studii Clasice", XI, 1963, p.293

[4] Vladimir Dumitrescu, *Muzeul Național de antichități*, București, 1968, p. 5-6; A.I.Odobescu, *Antichitățile județului Romanați*, București, 1878, p. 5-6

http://patrimoniu.gov.ro

oficial încă din prima jumătate a secolului al XIX-lea. Astfel, unele prevederi din Regulamentul Organic privind învăţământul au fost completate cu un paragraf privitor la studiul disciplinei arheologiei ca „un suplement la cursul de literarură grecească şi latinească şi de istorie veche. Istoria cuprinde interesurile publice şi întâmplările cele mai vrednice de aducere aminte, iar archiologia tălmăceşte aceste interesuri şi întâmplări"... (Regulamentul Organic, ed. 1847, paragraful 83)" [5].

În procesul reglementării de către stat a regimului bunurilor arheologice descoperite cât şi în direcţia asigurării controlului săpăturilor arheologice şi ocrotirii zonelor bogate în vestigii arheologice, *prima legislaţie oficială cunoscută* (prima reglementare legală) este *decizia Eforiei Şcoalelor Naţionale* din *31 octombrie 1839, numărul 1145,* publicată în Monitorul Oficial din 3 noiembrie 1839 (nr. 70). Decizia este dată din porunca domnitorului Alexandru Ghica, la sugestia „Departamentului din Lăuntru" condus de Mihalache Ghica şi este semnată de Petrache Poenaru directorul de atunci a Eforiei Şcoalelor Naţionale.

Redăm mai jos textul integral al acestei decizii: „La multe locuri într-acest Prinţipat, şi mai ales la acele unde au fost aşezămintele cele mai de căpetenie ale coloniilor romane, se găsesc feluri de obiecte de antichitate.

Acestea până acum, au fost pradă celui întâiu şi unde au fi putut să fie de mare interes, dacă ar fi fost adunate la vreun loc într-această ţară; se află risipite pe la unii alţii, care şi le-au însuşit fără a se gândi la un asemeni aşezământ obştesc. Acum însă, când se află întocmit un depozitariu de asemeni obiecte în colegiul din Bucureşti cu perspectiva de a se transforma în Muzeu Naţional, Eforia conformându-se cu înalta poruncă a Măriei sale, Prea-înaltul Domn, dată la raportul cinstitului Departament din Lăuntru, a încunoştiinţat cinstitele ocârmuiri, de prin judeţe, cele următoare: Întâiului: Nimeni să nu mai aibă voie a-şi însuşi vreun obiect de antichitate, măcar unde l-ar găsi într-acest Principat. Şi îndată ce se va afla un asemeni obiect, de va fi lesne a se transporta, să se trimită prin ocârmuirea locală la Depozitariul din Colegiul Sfântului Sava în Bucureşti, adresându-se către Eforie. Iar de va fi anevoie a se transporta să se facă cunoscut Ocârmuirii locale, ca şi aceasta să dea de ştire Eforiei spre a se lua măsurile cuviincioase pentru păstrarea acestui obiect.

Al doilea. Nimeni să nu fie volnic a scormoni în pământ pentru a scoate obiecte de antichitate, pentru asemeni scormonitori neavând drept scop, decât un interes pecuniar prea de nimic, după ce ei de multe ori îşi pierd munca în zadare, apoi strică şi întunică şirul sistematic al lucrării în asemenea descoperire.

Pentru mădularele Eforiei P. Poenaru" [6]

Prin această reglementare se urmărea împiedicarea distrugerii obiectelor antice, ocrotirea şi conservarea patrimoniului arheologic, limitarea săpăturilor clandestine efectuate în scopul comercializării obiectelor antice şi protejarea perimetrelor aşezărilor antice, cunoscute în acea vreme, de acţiunile colecţionarilor de antichităţi, care în zelul lor de a-şi îmbogăţi colecţiile provocau distrugerea unor construcţii şi edificii istorice. În lucrarea „Antichităţile judeţului Romanaţi", Odobescu comentând concurenţa dintre doi mari colecţionari, banul Mihalache Ghica şi cumnatul său Nicolae Mavros, arată consecinţele acestei întreceri.

„Această luptă avu din nenorocire toate neajunsurile unui război pe căpătate, se prăda, se răsturna şi se sfărâma ţinutul cucerit [7].

Acelaşi autor menţionează că în zelul de a-şi îmbogăţi colecţiile, Mihalache Ghica poruncea să se „scormone sălaşele de vechi cetăţi spre a-i aduce la curtea sa din Bucureşti" „pietroaie antice şi bănuţi".

Promulgarea reglementării mai sus menţionate a fost dictată, pe de o parte, de dorinţa îmbogăţirii colecţiilor arheologice depozitate la liceul Sf. Sava şi constituirii unui Muzeu Naţional de Antichităţi, pe de altă parte, din dorinţa de a se evita distrugerea unor valori arheologice, aşa cum s-a întâmplat în cazul tezaurului de la Pietroasa.[8] Petrache Poenaru, în calitate de director al Eforiei Şcoalelor Naţionale, şi banul Mihalache Ghica, în calitate de director al „Departamentul din Lăuntru", au făcut parte din comisia instituită de domnitor, în iulie 1838, pentru a cerceta furtul şi deteriorarea unor piese din compunerea tezaurului de la Pietroasa. Ca această ocazie, constatând distrugerile suferite de unele piese din tezaur [9] cât şi pierderea definitivă a unui număr de 10 piese, pierdere datorată cumpărătorului clandestin Anastate Tarba (Verusi), *au sesizat autorităţile asupra necesităţii instituirii unui sistem oficial de protecţie a vestigiilor antice.*

[5] *Regulamentul organic.Intrerupt cu legiuirile din anii 1831, 1832 şi 1833 şi adăugat la sfârşitul cu legiuirile de la anul 1834 până acum,... Acum a doua oară tipărit..* Bucureşti, 1847, p.384, paragraful 83 (legiuirile dintre anii 1834 –1835).

[6] „Buletin gazetă oficială", 1839. nr. 70. vineri 3 nov, p.306

[7] A.I. Odobescu, *Antichităţile judeţului Romanaţi,* Bucureşti, 1878, p.22-23; Idem, în „Analele Societăţii Academice Române", X, Secţiunea II, 1878, *(Memorii şi Notiţe),* p. 174

[8] Descoperirea tezaurului de la Pietroasa stimulase foarte mult, după 1873, activitatea colecţionarilor anticari din Principalele Române, vezi în acest sens: Dumitru Tudor, *Oltenia română,* Ediţia a II-a, 1968, p.10; sunt semnalate în această perioadă interdicţiile de folosire a materialului de construcţie din cetăţile antice. Menţionăm, cazul sătenilor din Reşca care în 1938 sunt opriţi de protopopul din localitate, de a folosi, pentru construcţia şcolii „cărămizi" din cetatea antică Romula (Reşca, jud. Olt), Toma G.Bulat, *Vechi preocupaţii arheologice,* în „Revista istorică", XI, nr. 4-6, aprilie-iunie, 1925, p.110-111; În 1834, Alexandru Ghica la îndemnului lui Mihalache Ghica a întemeiat la Şcoala Naţională din Bucureşti (colegiul Sf. Sava) un muzeu în care colecţiile de antichităţi reprezentau o secţie principală. Vezi Vladimir Dumitrescu, *op.cit.*, p.5

[9] Giuvaergiul Vistelfolt este însărcinat să „îndrepte obiectele de antichitate în aur" ale muzeului, pentru care i se plăteşte 1260 lei, în „Analele parlamentare ale României", XI (1841 – 1842), p.288

http://patrimoniu.gov.ro

În anul 1842, pe baza celor menționate în sus citata decizie, tezaurul de la Pietroasa este depus la muzeul constituit la colegiul Sf. Sava. Procesul verbal de predare este semnat de banul Mihalache Ghica și de Petrache Poenaru.

O urmare directă a aplicării dispozițiilor cuprinse în decizia din noiembrie 1839 a fost îmbogățirea colecțiilor din „depozitariul" de la Sf. Sava, în perioada anilor 1838-1864 și, în final, constituirea Muzeului Național de Antichități prin decretul dat de Alexandru Ioan Cuza, în anul 1864. [10] Muzeul era condus de un „Comitet arheologic" care, prin Regulamentul de funcționare a muzeului, avea sarcina de a semnala Eforiei Școalelor Naționale orice descoperire arheologică și de a urmări predarea obiectelor antice la „depozitarul" de la Sf. Sava [11] (Decretele nr.1648/ 23.XI.1864) și nr. 1649/25.XI.1864, de constituire a Muzeului Național de Antichități și respectiv, de înființare a Comitetului arheologic – colegiul de conducere a muzeului).

În perioada 1839-1864, în Buletinul Oficial[12] apar apeluri ale Eforiei Școalelor Naționale către deținătorii de obiecte antice, de a le preda și de asemenea, unele hotărâri care condiționau *„excursiile arheologice" în zonele bogate în vestigii antice de aprobarea expresă a Ministerului Justiției, Cultelor și Instrucțiunii publice.*

Semnalăm relatarea apărută în „Suplimentul" la „Monitorul Oficial", din 21 sept./3 oct. 1864 (nr. 210, p. 949–950) unde se menționa că maiorul D. Papazoglu „din excursiunile arheologice întreprinse cu autorizarea acestui Minister în jud. Dolj și Romanați" aduce o bogată colecție de obiecte antice pe care le depune pe bază de inventar la Muzeul Național din București. Obiectele proveneau din satul Celeiu, jud. Romanați, de la cetatea antică Sucidava, de la Reșca, jud. Romanați, de la Desa, jud. Dolj și de la Fântâna Banului. Dintre piese, se remarcă inventarul unui mormânt roman, piese de podoabă din aur (cercei, inel, cutie de farduri) și o monedă de bronz Marc Aureliu. În total predă un număr de 114 obiecte „depuse la altarul Muzeului Națiunii în cabinetul de antichități din Universitatea României din București și urează arheologilor să lucreze cu zel pentru îmbogățirea și înfrumusețarea Muzeului Națiunii Române, căci numai prin aceste sacre obiecte ne vom putea recomanda la lumea luminată și Europei civilisate, că suntem fii acelei brave și nobile Națiuni Române". [13]

Tot ca o expresie a politicii duse de stat pentru protejarea vestigiilor arheologice, în domeniul ocrotirii monumentelor este *„Circulara către revizori"* dată de Ministerul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, ministru Nicolae Crețulescu, publicată în „Monitorul oficial" din 6/18 noiembrie 1864, numărul 248. [14] Circularea oglindea și apariția preocupărilor pentru ocrotirea monumentelor medievale, biserici și mănăstiri, indiferent de ritul lor.

Circularea către revizori stipula următoarele:

– Statul către dator să ia măsurile necesare pentru „conservarea lor nealterată" iar

– autoritățile locale sunt datoare să efectueze evidența lor prin „completarea unui tabel în care vor fi trecute toate monumentele de pe raza județului, indiferent de starea lor, chiar dacă sunt în ruină";

– monumentele medievale (bisericile și mănăstirile) interesează deopotrivă pe arheologi și istorici, ele reprezetând singurele mărturii ale „gloriei și victoriilor naționale";

– se instituia un sistem de evidență a patrimoniului din cadrul mănăstirilor și bisericilor, respectiv a icoanelor, cărților vechi și a inscripțiilor. De asemenea, *se cerea să se consemneze starea de conservare a monumentelor*, precum și menționarea portretelor de domni, pentru ca „ceea ce nu s-a făcut de trecut pentru noi, e utile să facem noi pentru viitorime".

Materializarea eforturilor și încercărilor de a se găsi o cale oficială de reglementare strictă a regimului monumentelor arheologice și a obiectelor descoperite, și, în general a monumentelor istorice și a obiectelor antice, de supraveghere atentă și permanentă de către stat a săpăturilor arheologice, a cercetării, conservării și ocrotirii monumentelor arheologice, se vor concretiza prin promulgarea *Legii pentru descoperirea monumentelor și obiectelor antice și a Regulamentului ei de aplicare,* date la 24.XI.1892 și respectiv, 28.I.1893. [15]

[10] Vladimir Dumitrescu, *op.cit.*, p.7; *Muzeul Național de Antichități*, în Constantin Moisil, *Michel C. Soutzo. Sa vie et son oeuvre. Note biographique*, în „Balcan", IV (1941), p.480: Primele fonduri ale Muzeului Național de Antichități din București au avut la bază colecțiile aparținând lui Nicolae Mavros și Mihalache Ghica mare ban.

[11] Comitetul Arheologic creat în baza Regulamentului pentru Muzeul de Antichități, avea și sarcina de a asigura „buna stare *a* monumentelor naționale de orice natură" *și* „a lor nealterare și restaurare",vezi Radu Sc. Greceanu, *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice 1914 – 1915, 1942 – 1943, Indici bibliografici*, p. 3 (47)

[12] „Buletinul oficial" (Buletin, gazetă administrativă București), 1857, nr.lo (8 martie), p. 76: „Eforia instrucțiunei publice face un apel către toți deținătorii de antichități și cărți vechi să le dăruiască muzeului și bibliotecii de la Sf. Sava. Cel dintâi dăruiește cărți vechi C.Carcalechi din Câmpina"; „Monitorul oficial" (Monitorul, diar oficial al Țării Românești), 1860, nr. 237 (5 oct), p. 1165 „Muzeul Național din capitală primește un tezaur de 1500 monede de argint, mari și mici, f. vechi, găsite de la cetățenii din satul Bodești (Argeș)". Consiliul de Miniștrii menționează acest fapt „pentru a da un imbold și altora să facă la fel".

[13] „Monitorul-jurnal oficial al Principatelor Unite-Române", iulie – noiembrie 1864. Maiorul D.Papazoglu primește mulțumirile guvernului pentru decoperirile făcute prin ordinul semnat de prim ministru V. Alecsandrescu, no 44531 din 15 sept.1864: P. Chihadia, *Excursiile Arheologice din 1860 și 1861 ale maiorului D. Pappazoglu*, în „Mitropolia Olteniei", XXIII, 1971, nr.3-4, p. 243-255.

[14] În circulară se menționa că: „Primele monumente ale Istoriei Române au fost bisericile și mănăstirile religiei noastre, înălțate...ele atestă în mod decisiv tot ce poate interesa pe arheologi și istorici".

[15] Legea pentru descoperirea monumentelor și obiectelor antice din data de 24.XI.1892 și „Regulamentul pentru descoperirea monumentelor și obiectelor antice" (regulamentul de aplicare a legii) din data de 28.I.1893, în Constantin N.Hamangiu, *Codul general al României. Codurile, legile și regulamentele uzuale în vigoare 1856 – /1919/.* Întocmit după textele oficiale.. de C.Hamangiu. Ediținnea II-a revăzută, complectată și adusă la curent până la zi, București Vol. II-III: 1856 –1907, p.1036 – 1038; p. 1078 – 1083

http://patrimoniu.gov.ro

Această lege, redactată de către Grigore Tocilescu, reprezintă o sinteză a întregii activități desfășurate în secolul al XIX-lea pentru reglementarea evidenței, cercetării, ocrotirii și conservării monumentelor istorice, și, în special, a monumentelor arheologice.

Legea cuprinde în domeniul patrimoniului arheologic următoarele reglementări:

– regimul săpăturilor sistematice și a descoperirilor întâmplătoare. În art. 1, se menționează „că nimeni nu poate face săpături pentru descoperirea monumentelor sau obiectelor antice fără autorizarea Ministerului Instrucțiunii Publice, care urma să fie încunoștiințat imediat după efectuarea săpăturii, de natura și valoarea obiectelor antice descoperite.

Descoperirile întâmplătoare, de monumente sau obiecte antice *trebuiau semnalate organelor locale* (subprefect sau primar) *în termen de maximum 3 zile.* Aceștia trebuiau să ia toate măsurile „pentru păstrarea și neatingerea obiectelor descoperite", până la hotărârea definitivă, a Ministerului, care „luând la Trebuință" și avizul Comisiei de conservare a monumentelor, va indica pe acela care prezintă un interes istoric sau artistic. „Această indicare se va face în termen de cel mult 30 de zile".

– specificații privind evidența obiectelor arheologice;

– măsurile de protecție ce trebuiau aplicate în perimetrele așezărilor antice, fiind enumerate și câteva dintre cele mai importante situri arheologice identificate.

– regimul pieselor arheologice de valoare excepțională.

În acest sens, legea stipula că obiectele provenind din descoperirile arheologice pot fi expuse în muzeul local numai dacă acele obiecte „au similare în Muzeul Național din București";

– dreptul statului de a efectua cercetări arheologice pe proprietățile publice sau private și totodată, posibilitatea ca statul să facă exproprieri pentru cauză de interes public în situația când, există un conflict de interese între stat și proprietarul terenului. Statul poate expropria acel teren plătind despăgubiri proprietarului (Art.8);

– obligativitatea proprietarilor, a forurilor administrative locale, a revizorilor școlari, a cadrelor didactice și a agenților administrației publice „să facă cunoscut Ministerului Instrucțiunei Publice orice indicii de antichitate ce s-ar afla undeva pe suprafața pământului sau în pământ";

– obligativitatea proprietarilor de obiecte antice „clasate" de Ministerul Instrucțiunii Publice ca prezentând un interes istoric, să nu le distrugă, să le înstrăineze la alți proprietari, să le comercializeze, sau să le scoată din țară, fără „autorizarea expresă a ministerului". Această autorizație este indispensabilă pentru restaurarea sau repararea lor, ministerul luând, în prealabil, și avizul comisiunei de conservare a monumentelor antice.

Distrugerea obiectelor din categoria celor declarate de Ministerul instrucțiunei publice ca prezetând interes istoric sau artistic se sancționa cu pedepse prevăzute la art 352 din Codul penal iar cei care vor exporta, repara sau transporta asemenea obiecte fără autorizarea ministerului sunt deposedați în favoarea statului.

În „Regulamentul de aplicare a legii",[16] ce cuprindea 42 de articole erau date indicații amănunțite referitoare la :

– condițiile eliberării autorizațiilor de efectuare a săpăturilor arheologice. Se cereau: coordonatele geografice, anexarea unui plan de situație cu descrierea exactă a terenului, puncte de reper, distanțele de la drumurile publice până la obiectiv, menționarea surselor privind existența unor antichități;

– art. 41 prevedea sancțiunile în caz de distrugere a unor obiective arheologice precum și interzicerea folosirii pietrei din structurile constructive ale monumentelor antice „este cu totul oprită stricarea sau ridicarea pietrelor de prin ruine antice";

– obiectele provenite din descoperirile întâmplătoare trebuiau imediat inventariate, desenate, fotografiate „sau reproduse" printr-un procedeu oarecare.

Regulamentul menționa și o listă de situri antice din zona „comunelor urbane" Tr. Severin, Constanța, Mangalia Hârșova, Ostrov, Măcin, Isaccea și din „comunele rurale" Celei, Turcoaia (Iglița), „Recika", *care cuprindeau vestigii antice și unde erau interzise lucrările de construcție.* Se specifica *obligativitatea* primarilor de a supraveghea și opri lucrările de construcție ce ar putea distruge „urmele zidurilor antice" (lucrările de construcții din perimetrul acestor comune vor fi oprite când „se vor da peste urme de ziduri antice, mosaicuri subterane sau temelii de edificii").

Întreaga activitate legislativă desfășurată în secolul al XIX-lea în domeniul cercetării și ocrotirii vestigiilor și obiectelor antice va cunoaște în secolul următor o dezvoltare accentuată culminând cu „legea Iorga". Paralel cu practicarea unei arheologii moderne, cu dezvoltarea metodelor științifice, proprii, de cercetare, deci cu progresul științei arheologice românești se va intensifica și activitatea de ocrotire a patrimoniului arheologic, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, cu precădere în perioada 1900 – 1940.

[16] Regulamentul pentru descoperirea monumentelor și obiectelor antice cuprindea 5 capitole:

I. „Despre dreptul de proprietate asupra obiectelor antice";
II. „Despre înscrierea antichităților existente sau cari se vor descoperi în chip întâmplător";
III. „Despre săpături ca scop special și despre antichitățile descoperite prin aceste săpături", art. 15-31, p. 1081-1082;
IV. „Despre dreptul de a dispune de antichități și despre comerțul lor cu ele"; v. „Dispozițiuni generale", Ibidem, p. 1078-1083.

http://patrimoniu.gov.ro

Bibliografie selectivă

I. *Legislaţie – texte şi reglementări:*

- „Buletin gazetă oficială", 1839, nr. 70, vineri 3 nov. p. 306, Cuprinde textul „Deciziei Eforiei Şcoalelor Naţionale" din 31oct. 1839, numărul 1145;
- „Analele parlamentare ale României", XI (1841-1842), p. 288;
- „Buletinul oficial", 1857, nr.10 (8 martie), p. 76;
- „Monitorul, jurnal oficial al Principatelor-Unite Române", nr. 248 din 6/18 noiembrie 1864 – Ministerul Justiţiei, Cultelor şi Instrucţiunii Publice – Circulară către Revizori;
- „Supliment" la „Monitorul oficial" la nr. 210 (21 sept/3 oct. 1864) Referiri la excursiunile arheologice întreprinse cu autorizarea ministerului în judeţe Dolj, Romanaţi;
- **Constantin Hamangiu**, *Codul general al României,* Vol. II, p. 1036-1038; 1078, „Legea Tocilescu" din 24.XI.1892 şi „Regulamentul de aplicare" din 28.I. 1893.

II. *Lucrări diverse*

- „Muzeul Naţional de Antichităţi" în Moisil Constantin, *Michel C. Soutzo. Sa vie et son oeuvre. Note biographique*, Balcania, IV (1941), p. 480;
- **D.P.Pippdi**, *Vechi epigrafişti şi anticari în Ţările Române* în „Studii Clasice", XI, 1963, în special p. 292-293;
- **Vladimir Dumitrescu**, *Muzeul Naţional de antichităţi,* Bucureşti, Meridiane, 1968, p. 5-6;
- **Pârvan**, *Scrieri,* Bucureşti, Editura ştiinţifică şi enciclopedică, 1981, p. 213, 215;
- **Dumitru Tudor**, *Alexandru I Odobescu – arheolog,* în A.I. Odobescu, *Istoria arheologiei,* Bucureşti, Editura ştiinţifică, 1961, p. 7-41.

CORNELIA STOICA

http://patrimoniu.gov.ro

FORTIFICAȚII MEDIEVALE LA MARGINEA VOIEVODATULUI TRANSILVANIEI: CETATEA DE LA RĂȘINARI (JUD. SIBIU)

Demersul arheologic inițiat la cetatea feudală de la Rășinari și-a avut obiectivitatea în necesitatea unei mai bune cunoașteri a acestui monument sub aspect morfologic și al încadrării cronologice, al relevării locului și rolului său în realitățile socio-politice din Transilvania în evul mediu.

Fortificația de la Rășinari este doar amintită în unele lucrări, alte referiri sunt mai ample, fără a face până în prezent obiectul unei cercetări arheologice sistematice. La mijlocul secolului trecut, J. M. Ackner oferă o descriere a cetății în numerele 12–14 din „Beiblatt der Kronstädter Zeitung Satelit", reluată într-un repertoriu publicat la Viena în anul 1857. Ackner presupune existența unui turn la vest și dispariția valului de pământ la răsărit, făcând încă de atunci remarca că „mai sunt puține urme de mortar și zid"[1]. Kurt Horedt studiază și încadrează cetatea de la Rășinari în sistemul cetăților de graniță transilvănene[2]. Relația contestată cu „vila Ruetel", așezare atestată documentar la începutul secolului al XIII-lea a fost promovată în studiile despre cetățile de graniță scrise de Kurt Horedt, ca și în monografia despre monumentele medievale din țările române redactată de Virgil Vătășianu[3].

Cetatea, străjuind la nord satul Rășinari, este așezată pe culmea unuia din dealurile ce mărginesc și premerg Munții Cibinului, la o altitudine de 704 m și la o distanță de 11 km de cetatea de la Orlat (planșa, I, B). Pantele dealului coboară abrupt spre Valea Ștezii, mai domol spre vest, pe unde se poate ajunge în cătunul astăzi pe jumătate părăsit de la Trăinei și de aici în satul Poplaca (planșa I, A). Pe aici, pe la vest, accesul pe platoul cetății este mai ușor de realizat pe un drum forestier a cărui finalizare a fost din fericire abandonată înainte de a atinge zidurile cetății.

Cercetarea arheologică de la Rășinari face parte dintr-un plan de cercetare de teren a fortificațiilor medievale din partea central-sudică a Transilvaniei,

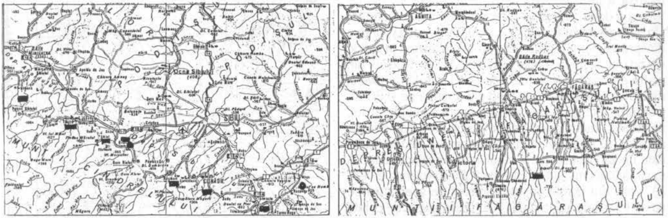

B

Planșa I. Cetăți medievale din sudul Transilvaniei: ● *cetăți din pământ;* ▬ *cetăți din piatră*

[1] J. M. Ackner, *Die roemischen Altertuemer und deutschen Burgen in Siebenbuergen*, Viena, 1857, p. 60–61. Alte repertorii unde apare cetatea de la Rășinari: E. A. Bielz, *Die Burgen und Ruinen in Siebenbuergen*, Sibiu, 1899, p. 60; P. Gerecze, *Magyarorszag muemlekei*, Budapesta, 1906, p. 788; I. Marțian, *Repertoriu arheologic pentru Ardeal*, Bistrița, 1920, p. 31.

[2] K. Horedt, *Siebenbuergische Grenzburgen*, in „Siebenbuergische Vierteljahrschrift", 1, 64, 1941, p. 21–22; (mai departe, *Sieb. Grenz.*) idem, *Zur Siebenbuergischen Burgenforschungen*, in „Suedoest-Forschungen", p. 21–22. (mai departe, *Sieb. Burg.*)

[3] Informațiile de la K. Horedt au fot preluate de Virgil Vătășianu care adaugă: „...cercetările sumare făcute la fața locului nu au dat deocamdată la lumină decât ceramică databilă din secolele XIV sau XV și totodată au ieșit la iveală un fel de „cazemate" tăiate în stâncă, care nu cred că pot data din epoca romanică" cf. V. Vătășianu, *Istoria artei feudale în țările române*, București, 1959, p. 10. Nu cunosc alte informații despre „cercetările sumare" menționate de Vătășianu și apelativul de „sumar" scade interesul pentru căutarea rezultatelor acestei săpături „pirat".

http://patrimoniu.gov.ro

obiectiv urmărit de mai multe generații de arheologi [4]. În prima campanie arheologică, în anul 1987 au fost cercetate elementele de apărare exterioară din partea de vest și latura de vest a incintei din piatră. În anul următor, cercetarea arheologică a urmărit identificarea traseului zidului de incintă. După o întrerupere de 10 ani a fost reluată cercetarea arheologică în interiorul cetății, acolo unde se vedeau la suprafață urmele mai multor gropi și segmente de ziduri.

După trei campanii arheologice deținem suficiente informații pentru a reconstitui planul cetății, în liniile lui generale, și a propune încadrarea ei cronologică. Cercetarea integrală a spațiului încăperii interioare și continuarea consolidării zidurilor ar putea întregi efortul investigațiilor anterioare în măsura în care comunitatea locală ar fi interesată în valorificarea turistică a cetății.

Configurația terenului i-a determinat pe constructorii cetății să includă în structura sistemului de apărare trei elemente de fortificație în exteriorul zidului de incintă. Asupra lor ne-am concentrat atenția și eforturile în anul 1987 prin două secțiuni trasate pe direcția nord-est, sud-vest, în timp ce al treilea șanț trasat pe direcția nord-sud a surprins o parte a zidului de incintă și turnul de apărare (planșa a II-a, A).

Zidul de incintă a fost protejat la nord, vest și est de un val de apărare al cărui nucleu a fost constituit din fragmente de rocă dislocată. El are înălțimea, în locul secționat, de 1,20 m. Șanțul adiacent a fost adâncit în stânca nativă cu 1,60 m față de nivelul medieval de călcare, având lățimea la buză de 5 m (planșa a III-a, B). Acest val de apărare se află pe terasa a doua, sub platoul pe care s-a ridicat cetatea. Un al doilea baraj în calea inamicului ce pătrundea dinspre vest era reprezentat de un val având în mijloc un zid din piatră de carieră lat de 1,80 m. Nucleul din piatră are înălțimea actuală de 0,60 m față de nivelul medieval de călcare și o fundație adâncă de 0,30 m. Conturul acestui val se arcuiește, capetele lui, aplatizate, racordându-se pe valul principal descris anterior. Al treilea element al sistemului de fortificație este un val din pământ a cărui înălțime atinge astăzi 1 m iar lățimea măsurată este de 7,50 m (planșa a III-a, A). Valul era primul obstacol întâlnit de asediatorii ce urcau terasa de sub cetate. Valurile de la vest de cetate sunt mai masive în părțile centrale, secționate prin săpătură arheologică, aplatizate la capete. Secțiunea S II practicată în anul 1987 a surprins parțial zidul de

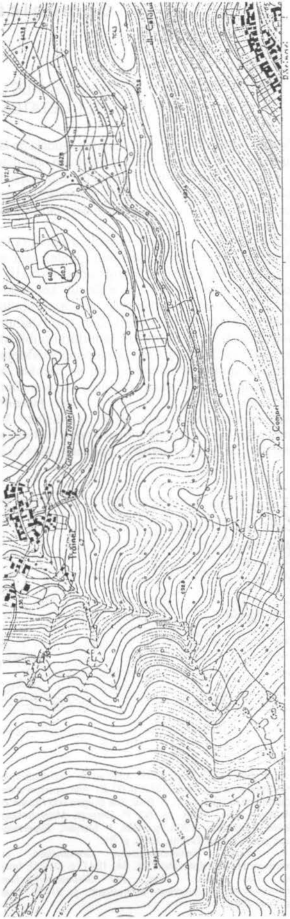

I A Dealul Cetățuia aflat între satele Rășinari și Trăinei

[4] Al treilea nivel de cunoaștere al cetăților din sudul Transilvaniei este datorat cercetărilor arheologice întreprinse de domnul dr. Thomas Naegler; cf. Th. Naegler, *Cercetările din cetatea de la Breaza (Făgăraș)*, în „Muzeul Brukenthal. Studii și comunicări", 14, 1969, p. 89–21, (mai departe „Muzeul Brukenthal"); Idem, *Die mittelalterliche burg Tilișca nach ihre archaeologischen Erforschung*, în „Forschungen zur Volks-und Landeskunde, 10, 1967, p. 77–85; Idem, *Cetățile feudale de la Orlat și continuitatea românilor în sudul Transilvaniei*, în: „Muzeul Brukenthal...", 20, 1977, p. 27–50. Cercetările arheologice au fost reluate de Petre Munteanu Beșliu prin săpăturile de la Sadu, Turnul Spart și cea prezentată în această comunicare.

http://patrimoniu.gov.ro

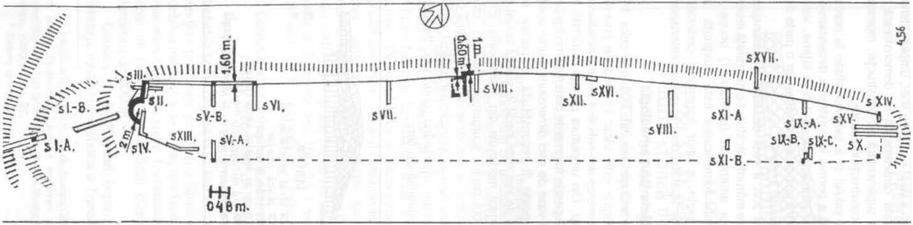

Planșa a II-a A – Planul cetății medievale de la Rășinari și amplasamentul secțiunii arheologice

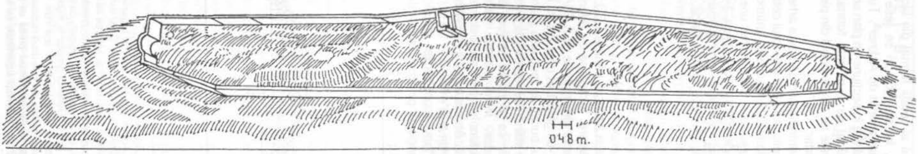

Planșa a II-a B – Cetatea medievală de la Rășinari – profilele secțiunilor arheologice practicate prin valurile de pământ de la vest de cetate

http://patrimoniu.gov.ro

incintă al cetăţii format din blocuri de piatră cioplite. Zidul, lat de 1,50 m se ţese cu cel al turnului de apărare amintit de Ackner[5]. Turnul exterior zidului de incintă are în secţiune un plan semicircular. Paramentul zidului lat de 2 m este format din blocuri de piatră fasonate iar emplectonul din pietre mărunte îngropate în mortar.

Controlul prin săpătura arheologică din anul 1997 al gropilor aflate în interiorul cetăţii de la Răşinari, gropi inventariate în descrierile anterioare nu a avut rezultate edificatoare [6]. Secţionarea uneia dintre gropile uriaşe din partea centrală a fortifica ţiei nu a relevat existenţa vreunei amenajări a constructorilor sau locuitorilor cetăţii. Groapa săpată lângă zidul cetăţii a dus la prăbuşirea unei părţi a elevaţiei lui, masa de zidărie dizlocată, dezvelită în săpătură arheologică dovedind cele afirmate.

Singura construcţie identificată şi cercetată parţial în interiorul cetăţii a fost o încăpere din piatră cu podeaua adâncită până la 1,30 faţă de nivelul medieval de călcare. Încăperea cu zidurile late de 60 cm avea în interior dimensiunile de 6,70/3,85. Intrarea se făcea printr-un gârlici lat de 1,40 m. În umplutura pivniţei au apărut bucăţi de tencuială şi un fragment de cărămidă iar pe stânca ce reprezenta nivelul de călcare bucăţi de mortar ce ar putea proveni dintr-un strat compact, nivelator. Între pietrele mărunte ce au alcătuit umplutura încăperii au fost evidenţiate urme slabe de arsură. Arsura nu este în legătură directă cu podeaua încăperii adâncite.

Planul construcţiei interioare nu este perfect perpendicular pe direcţia zidului de incintă. Direcţia diferită a celor două ziduri a lăsat un spaţiu liber, umplut ulterior cu zidărie. Această caracteristică nu demonstrează o neapărată etapă suplimentară de construcţie, moment prielnic unor noi construcţii interioare.

Secţionarea valului şi a şanţului aflate la nordul zidului de incintă a permis înregistrarea dimensiunilor actuale. Valul de pământ măsoară 5 m lăţime. Valul alcătuit din pământ galben s-a aplatizat iar o parte din masa sa s-a prăbuşit în şanţ.

În secţiunea XVI a fost dezvelită o amenajare formată din pietre mărunte alcătuind o suprafaţă relativ plană. Suprafaţa amenajată (platformă?) ocupa o poziţie dominantă. Identificarea este susţinută de prezenţa între pietre a unor fragmente ceramice, materialul ceramic apărând doar în spaţiile amenajate.

Materialul arheologic

Materialul arheologic rezultat în urma celor trei campanii arheologice este sărac în ceea ce priveşte formele, puţin numeros dar suficient pentru încadrarea culturală a cetăţii. Din umplutura pivniţei cercetate în 1997 au fost recuperate fragmente ceramice medievale. Ele aparţin unor vase de mici dimensiuni şi unui opaiţ. O cană-ulcior poate fi reconstituită în partea sa superioară. Tipul de vas este inedit în stadiul actual al cunoaşterii ceramicii medievale din Transilvania. Prin unele detalii (tubul pentru scurgerea lichidelor), este comparabil cu ulciorul iar prin dimensiuni cu o cană de băut. În umplutura turnului semicircular au fost găsite fragmente ceramice aparţinând unui vas de mici dimensiuni şi o cataramă din fier.

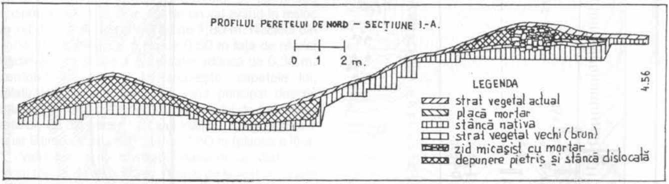

Planşa a III-a **A**

[5] Ackner, *op. cit.*, p. 600.

[6] Ackner care face cea mai timpurie descriere a cetăţii a observat două rânduri de gropi paralele. Chiar dacă afirmaţia nu este destul de clară, el menţionează 26 de gropi pe un rând şi alte 20 pe cel paralel. Aceste „gropi şi adâncituri" sunt considerate de Ackner locuinţe: cf, Ackner, *op. cit.*, p. 61. K. Horedt, *Sieb. Burg*, p. 597; Idem, *Sieb. Grenz*, p. 21. Existenţa gropilor la mijlocul secolului trecut nu ne dă posibilitatea de a le atribui, aşa cum se face de multe ori, unor adăposturi militare din cele două războaie mondiale. Pe de altă parte, afirmaţia lui Ackner trebuie privită cu rezerve, având în alte ocazii dovada unor observaţii superficiale ale autorului.

http://patrimoniu.gov.ro

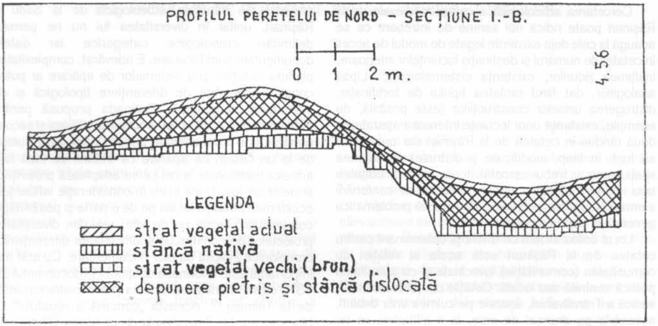

Planșa a III-a B

Prima caracteristică a materialului arheologic, sărăcia, a fost subliniată de rezultatele unui control al subsolului cu teledetectoare de metal. Zona cercetată a cuprins interiorul cetății și exteriorul, înspre vest, în zona fortificațiilor.

Singurele piese ce pot fi legate de funcția militară a cetății sunt două bile din plumb cu diametrul de 12 mm. Fiecare bilă este formată din două semisfere lipite prin turnare. Pe suprafața lor se observă o deformare rezultată posibil prin lovire. Au fost descoperite opt monede din care șapte identificabile, toate aparținând secolului nostru. Patru monede au fost emise de statul român în anii 1940–1941 și alte trei de cel austro-ungar: o monedă de 2 fileri din anul 190(?) [7], o monedă de 2 heller din anul 1913; o monedă de 2 heller din anul 1909 [8].

Considerații tipologice și cronologice asupra cetății medievale de la Rășinari

Cu o lungime de aproximativ de 270 m (zidul ce închidea la est cetatea nu a fost surprins în cele două secțiuni practicate acolo) și o lățime medie de 25 m, cetatea medievală de la Rășinari face parte dintre cele mai mari cetăți din sudul Transilvaniei, fiind depășită doar de cetatea de la Sadu (Cisnădie), care are lungimea de 300 m.

Cetatea de la Rășinari împreună cu cele din întreaga zonă central-sudică a Transilvaniei, se poate include într-un grup de fortificații ale căror planuri se dezvoltă longitudinal, de-a lungul unei axe, planul lor datorându-se configurației terenului pe care s-au construit. Ocupând culmea unor dealuri, cetățile din această grupă au laturile lungi protejate natural de pante abrupte sau fortificații exterioare (planșa I, B).

Accesul în cetatea de la Rășinari se realiza pe la vest, acolo unde a fost amenajat un sistem complex de fortificații, format din trei valuri alcătuite din pământ și pietre, materiale ce au provenit din cioplirea blocurilor pentru zidurile de incintă și din săparea șanțurilor. Distanța între fundul șanțului măsurat în S XVII și nivelul de călcare a apărătorilor era de 7,50 m. Adăugând la această înălțime pe aceea azidurilor (7–9 m la o lățime de 1,50), intuim dificultatea de a escalada peretele șanțului sec și apoi zidul de incintă. Intrarea în cetate pe la capătul de vest al incintei alungite era apărată de un turn semicircular, dezvoltat din segmente scurte ce cu greu puteau fi afectate de atacul armelor inamicului. Sistemul de apărare al intrării în cetatea de la Rășinari răspundea nevoii de protecție față de puterea distructivă a armelor de foc, constituind împreună cu proiectilele din plumb descoperite premise pentru încadrarea cronologică.

Zidurile incintei au lățimea cuprinsă între 1–2 m, cele ale turnului semicircular fiind și cele mai late. Tehnica de construcție a zidurilor de incintă este aceea cunoscută sub numele de *opus incertus*, tehnică de construcție ce caracterizează întreaga categorie de cetăți „de graniță", cu excepția celei de la Sadu (Cisnădie) [9].

---

[7] Identificările au fost făcute de doamna Oltea Dudău, muzeograf la Muzeul Brukenthal, căreia îi mulțumim și pe această cale. Identificările au fost făcute după: *Austria Muenz Katalog*, 1790–1989, Viena, 1990, nr. cat. 97.

[8] *Ibidem*, nr. cat. 60.

[9] Petre Munteanu Beșliu, *Cetatea medievală de la Sadu* (jud. Sibiu), în „Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice", 3–4/1995.

http://patrimoniu.gov.ro

Cercetarea arheologică a cetății medievale de la Rășinari poate ridica noi semne de întrebare ce se adaugă la cele deja existente legate de modul de acces în cetate, de numărul și destinația locuințelor interioare, înălțimea zidurilor, existența cisternelor etc. Lipsa analogiilor, dat fiind raritatea tipului de fortificație, distrugerea urmelor construcțiilor (este posibilă, de exemplu, existența unor locuințe interioare așezate pe două rânduri în cetatea de la Rășinari dar urmele lor au fost, în timp, modificate și distruse) și mărimea spațiului ce ar trebui cercetat, toate arată dificultatea unui demers științific amplu, necesitatea cantonării afirmațiilor în sfera ipotezelor, fără a ocoli problematica generală a studiului cetăților.

Un al doilea sistem de referință determinant pentru cetatea de la Rășinari este acela al relației cu comunitatea (comunitățile) învecinate și cu autoritatea politică centrală sau locală. Cetățile din partea central-sudică a Transilvaniei, așezate pe culmea unor dealuri, accesibile pe drumuri de care, la o altitudine ce nu depășește 900 m (cetatea de la Sadu a fost construită la o altitudine de 875 m, celelalte fortificații pe culmi mai joase) se află în vecinătatea unor așezări umane în majoritate locuite de români: Sadu, Rășinari, Trăinei, Orlat, Tilișca, Sibișeni, Cucuiș. Raportarea geografică este formală de vreme ce nu avem probe documentare concludente pentru a stabili relații între comunități și garnizoana cetăților, între sate și cetățile folosite ca loc de refugiu. Pe de altă parte, urmărind numai aceste raporturi pierdem din vedere ansamblul relațiilor culturale și politice care definesc primordialitatea elementului colonizator, săsesc angrenat de pe o poziție privilegiată în structurile politice ale voievodatului Transilvaniei, regatului maghiar, subordonat intereselor occidentale de stăvilire a ofensivei otomane. Cetatea de la Rășinari are o poziție strategică a cărei importanță poate fi definită doar în ansamblul frontului defensiv sud transilvănean și numai în secundar prin implicarea în oprirea contrabandei și împiedicarea unor conflicte de graniță.

Chiar evidențiind structurile sistemului de apărare din sudul Transilvaniei este dificil să-i delimităm etapele de formare și dezvoltare. Materialul ceramic provenit din săpătura arheologică de la Sadu și Rășinari, unitar în diversitatea lui nu ne permite delimitări cronologice categorice iar datele documentare sunt lacunare. E adevărat, complexitatea planului cetăților și a sistemelor de apărare ar putea constitui elemente de diferențiere tipologică și de delimitare cronologică. Perioada propusă pentru datarea cetăților, sfârșitul secolului al XIII-lea și secolul următor este o perioadă de trecere în întreaga Europă de la un sistem de apărare ce trebuia să facă față armelor tradiționale la cel ce se adaptează pretențiilor armelor de foc. Dacă luăm în considerație influențele occidentale, tradiția locală pe de o parte și posibilitățile comunităților locale pe de alta, realizăm diversitatea proiectelor de construcție și dificultatea diferențierilor cronologice în lipsa datelor documentare. Cu atât mai importantă este informația conținută în documentul din 1370 ce se referă la construirea și administrarea cetății de la Tălmaci [10]. Această „coroană a regatului" ce bloca accesul în Transilvania de pe Valea Oltului este cheia de boltă a întregului sistem de apărare din sudul Transilvaniei cetățile „de graniță" fiind operațional incluse în sistem. Cercetarea arheologică a cetății de la Tălmaciu ar putea schimba puținele date ce le avem și care, analizate contextual, nu permit datarea sistemului înainte de secolul al XIV-lea [11].

Medieval fortifications in the south of Transylvania – The fortress from Rășinari – abstract.

We present an archaeological report about the excavation in medieval fortification from Rășinari and the result of the research.

The fortification is a stone precinct, 270 m long and 25 m wide. It has a halfround tower in the extremity. In the west, outside, there were 3 walls with stone core, covered with earth. Innerside, a bulding with celler is to be seen today. We found inner the celler medieval pottery and outside 2 bullets from guns.

The axial plan, the half-round tower placed outside of the wall, the pottery are arguments to date the fortification in the 14th and the 15th centuries. The fortress belongs to a group of construction erected on the top of the hill, in the neighbourhood of the villages situated at the border oh the Transilvanian principality.

---

10 *Documenta Romaniae Historica, C., Transilvania,* vol. XIII, București, 1994, p. 825–828.

11 Petre Munteanu Beșliu, *Fortificații (sisteme de fortificații) la hotarele statelor feudale din Europa,* în „Anuarul Institutului de Științe Socio-Umane din Sibiu", V, 1998; (în curs de apariție).

http://patrimoniu.gov.ro

LES «KOULAS» DE ROUMANIE XVI-ème – XVIII-ème SIÈCLES*

Les koulas roumaines (ou koulés) ne constituent pas un type d'architecure singulier dans le sud-est de l'Europe. La Valachie (nom historique de la province roumaine située entre les Carpates méridionaux et le Danube, qui regroupe les actuelles Oltenia et Muntenia) représente la limite septentrionale de l'extension de ce genre de construction que l'on rencontre dans tous les pays balkaniques ayant fait partie de l'Empire ottoman. Le terme, dont le sens de tour est le même tant en turc qu'en bulgare, serbe, albanais et roumain, définit ainsi une habitation fortifiée, analogue comme fonction et solution à l'habitation-tour répandue au moyen âge dans l'Occident européen.

Je n'insisterai pas sur la controverse regardant l'origine des koulas balkaniques. Il y a un siècle, Netzhammer supposait que leur source se trouverait dans l'architecture du Proche-Orient d'où, par l'Asie mineure, elles auraient été adoptées et repandues par la civilisation ottomane. Beaucoup plus plausible semble l'hypothèse du modèle offert par les habitations-tour byzantines, nombreuses dans la région balkanique de l'Empire Ottoman. Ceci a probablement conduit à la reprise du modèle byzantin, determinant à la fois les visible

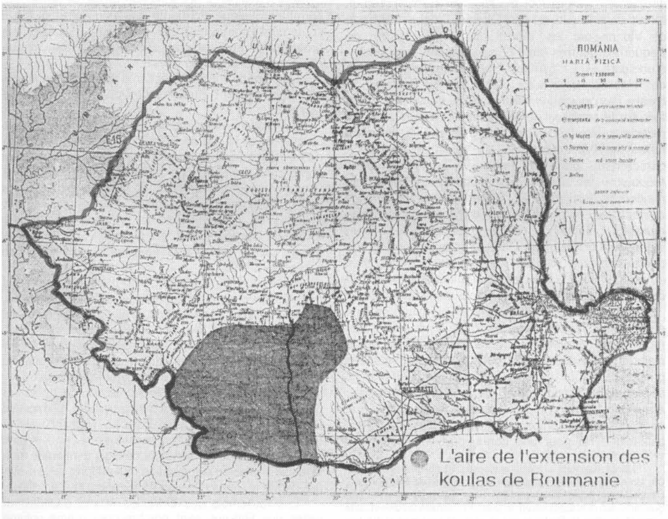

1. Harta răspândirii culelor pe teritoriul României

*Comunicare prezentată la conferința "Secular Architecture in the Balkans, 1300–1500, and its Presentation", Salonic, nov. 1997.

http://patrimoniu.gov.ro

similitudes des maisons koulés qui peuplaient le paysage de l'architecture médiévale du sud-est européen.

La région extrême-nord de propagation de ce type d'habitation est, comme on vient de l'indiquer, l'Olténia, soit la province de Roumanie que coïncide avec la partie occidentale de l'ancienne Valachie. Bien que, dans le passé, la Valachie et la Moldavie furent les seuls pays du sud-est de l'Europe non inclus dans l'Empire Ottoman, la menace de celui-ci ne planait pas moins en permanence sur elles. A très peu d'exceptions près, les koulas roumains se trouvent à l'ouest de l'Olt, depuis la rive gauche du Danube jusqu'au pied des Carpates méridionaux, situées le long des voies qui, encore dans l'Antiquité, suivaient le cours des rivières Jiu et Olt, ainsi que ceux des affluents de ceux-là: Motru, Olteţ, Gilort. Isolées ou attenantes à des manoirs, les koulas constituaient, avec les monastères fortifiés, les points d'appui du système défensif de l'Olténie. [1]

L'apparition des koulas en Valachie semble directement reliée à la modification du rapport des forces dans le sud-est de l'Olténie. L'échec du siège de Vienne par les Turces en 1683 fut suivi de fréquentes guerres entre l'Empire Ottoman en déclin, d'une part, et l'Empire des Tsars de Russie et l'Empire des Habsbourgs d'autre part. Dans ce contexte, le théâtre des opérations militaires s'est trouvé plus d'une fois sur le territoire des Principautés Roumaines, et particulièrement en Valachie. Dès lors, à partir du milieu du XVII-ème siècle, en Valachie Orientale – caractérisée par l'existence de grand domaines feodaux – les nobles élèvent sur leurs terres des résidences fortifiées, en fait de grands ensembles arhitecturaux entourés par de puissantes enceintes de murailles. En échange, l'ancienne structure féodale de la Valachie occidentale (Olténie) caractérisée par une petite noblesse formée notamment de hobereaux emprunte au sud danubien tant le mod le que le nom de *Koula* ou *Koulé* pour ses habitations fortifiées. [2]

Mais la plus grade diffusion en Olténie de ce type de constuction défensive s'est produite au temps des régnes phanariotes, quand à l'insécurité existente s'ajouta celle due aux fréquents changements des princes par ordre de la Porte Ottomane. Ces princes se faisaient accompagner de nombreux Albanais, Aroumains, Grecs, Bulgares, Serbes. Or, il se peut que ce considérable afflux d'éléments issus du milieu balkanique fût pour une bonne part décisif dans le choix et l'adoption sur une grande échelle de la koula en tant que moyen de défense efficient. D'autant plus que vers la fin de cette époque, durant les dernières années du XVIII-ème siècle, un autre danger apparut: l'autorité princière ne pouvait enrayer les incursions répétées des bandes de brigands venues du pachalik de Vidine - une région toute proche de l'Olténie, située sur la rive droite du Danube. Connus sous les noms de „pazvangii" et „cârjalii", ces hommes pillaient, ravageaient et dévastaient l'Olténie. Cette situation de crise amena un emploi diversifié des fonctions de la *koula*. En même temps on constate une recrudescence de ce type de construction ainsi qu'un renforcement des anciennes *koulés*. D'autre part, cette ultime période est marquée de considérables changements du modèle sud-danubien de la koula. Celle-ci, en Olténie, acquiert maintenant sa propre „personnalité" au bout d'une évolution locale étroitement liée à l'évolution d'ensemble de l'architecture valaque. Enfin, vers le milieu du XIX-ème siècle, les *koulas* d'Olténie cessent d'avoir une function de défense; de sorte que, parmi les quelque cinquante *koulas* d'autrefois, onze seulement continuent de nos jour d'illustrer un programme architectural spécifique d'une longue époque de l'histoire du pays[3].

Du point de vue des fonction d'autrefois, les *koulas* d'Olténie peuvent être classées dans les catégories suivantes:

- *Demeure permanente.* C'était le cas des plus complexes et plus grands *koulas.* Elles avaient le rôle de résidence fortifiée dans l'ensemble d'un manoir qui comprenait en outre une chapelle et les attenances (Curtişoara, Radomiru, Măldărăşti, Musceleşti). Dans cette catégorie peuvent aussi être englobées les maisons de Băbeni, Şuici et Vlădaia qui ont été fortifiées ultérieurement en élévant - en guise de refuge ultime - une tour au-dessus de l'habitation proprement dite.
- *Demeure temporaire.* Ce sont les *koulas* servant comme lieu de refuge pendant les périodes critiques. Elles se trouvent soit dans l'enceinte d'un manoir en tant que composantes de l'ensemble respectif (Almăj, Beharca, Bujoreni, Borăscu, Lupoaica, Poiana, Pojogeni et Crainici), soit sur une hauteur dans le voisinage du manoir respectif (Şiacu, Tatomireşti et Groşerea).
- *Point de surveillance et signalisation.* Les *koulas* placées dans les endroits à bonne visibilité, permettant le guet des voies d'accès. Foişoru, Ţuglui Zăvalu et Hotăreşti-ces trois koulas constituaient au XIX-ème siècle, avec celles qui servaient de logis temporaire, une véritable chaîne de signalisation tout au long de la rivière Jiu, depuis le Danube et jusqu'à la zone sous-carpatique.

Les ressemblances entre les *koulas* d'Olténie et celles des Balkans sont nombreuses: même volume

[1] Marea majoritate a culelor româneşti sunt situate la vest de râul Olt. Un număr mai mic, se găseşte la est în judeţele Olt (Enoşeşti, Câmpu Mare), Argeş (Racoviţa, Retevoieşti; culele de la Furnicoşi şi Şuici au dispărut în acest secol). În judeţul Teleorman la Răsinet, este semnată de către R. Creţeanu o culă edificată în secolul al XIX-lea.

[2] Asupra datării primelor cule din Ţara Românească (sec. XVI–XVII) informaţiile sunt puţine şi nesigure. Ele constau în unele indicii oferite de „tradiţia locală" şi de vechimea primilor stăpâni – Buzeştii la Vlădaia – Mehedinţi, respectiv boierii din Măldăreşti – Vâlcea.

[3] Majoritatea culelor sunt ridicate în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, multe altele sunt construite dau supraetajate la începutul celui următor. Numărul total la est şi vest de Olt, se ridică la 50.

http://patrimoniu.gov.ro

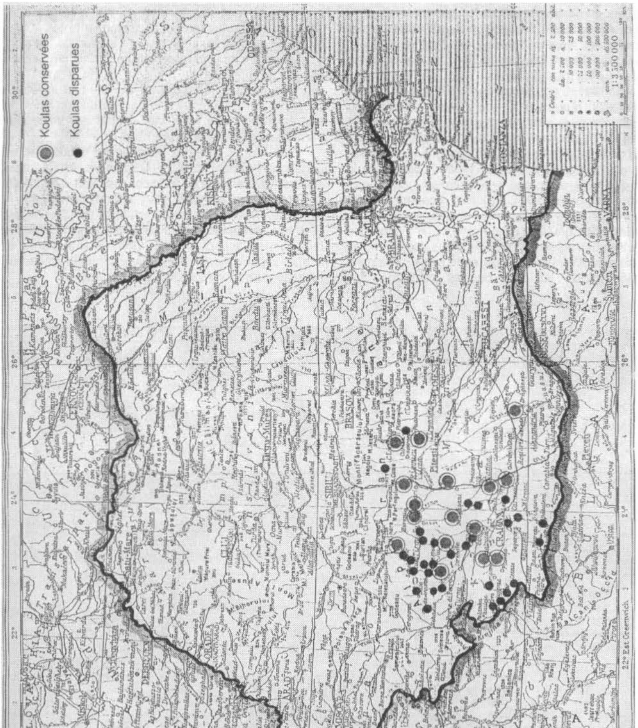

2. Harta reprezentând culele existente și dispărute

http://patrimoniu.gov.ro

prismatique sur plan presque carré, construction en brique ou en pierre, même possibilité de communication avec les bas niveaux (couverts de plafonds en bois ou de voûtes en berceau) par des escaliers entérieures;, même porte d'accès et meurtrières constituant les seules ouvertures des niveaux inférieurs vers l'extérieur.

Ce qui distingue les constructions roumaines de ce genre de celles du sud danubien c'est, d'une part, leur position „solitaire", non encadrée dans la texture urbaine ou rurale; et, d'autre part, une certaine attention de l'aspect défensif que les constructeurs autochtones ont réalisée en ne donnant pas aux *koulas* roumaines cet aspect de tour qu'ont celles de Bulgarie, Grèce, Serbie et Turquie. De plus, le dernier niveau habitable de la *koula* d'Olténie comprend généralement une loggia-balcon (le „tcherdak"), utilisée comme point d'observation mais aussi comme espace assurant une communication graduée avec l'extérier. A l'instar des exonarthex des églises et des belvédères des demeures nobiliaires du XVII-ème siecles, cette loggia-balcon est délimitée parfois sur trois de ses cotés par des arcatures qui soutiennent des colonnes en maçonnerie. Ce traitement du dernier niveau est l'unique decoration du volume de la koula, celle qui prête d'ailleurs une personnalité à la construction et, en même temps, distingue de la manîere la plus prégnante les koulas d'Oltenie de celles qui se trouvent au sud du Danube.

Le pittoresque caractère autochtone est obtenu par les proportions de l'ensemble, le rapport des volumes (depuis la massivité du premier niveau à l'espace ouvert du dernier) et par le blanc du crépi qui met en évidence le relief plat - reflet des influences classicisantes dans le milieu rural.

Une fois passées la période des incursions de brigandage venant du sud du Danube, le caractère défensif des résidences fortifiées disparaît. Les *koulas* deviennent des simples maisons de campagne, la signification initale du terme *koula* se perd peu à peu et prend un nouveau sens, appliqué aussi à d'autres habitations d'aspect robuste. Grâce à son charme et à son aspect inédit, la *koula* va influencer même l'architecture roumaine du XX- ème siecle.

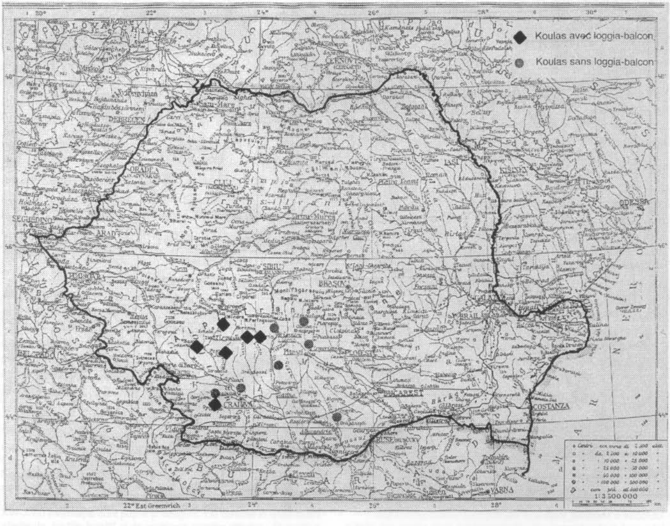

3. Harta reprezentând culele existente: ◆ cule cu foişor, ● cule fără logie – foişor

http://patrimoniu.gov.ro

Le peu d'exemplaires conservées jusqu' à nos jours ont souffert une suite de modifications et d'adaptations liées aux nécessités fonctionnelles et esthétiques des propriétaires qui ont continué de les habiter même après que le temps des attaques et des pillages fut passè. Ainsi, des nombreuses modifications - étrangères à la forme et à la fonction initiale - ont altéré en bonne mesure leur caractère originaire: tels, la construction de galeries, d'escaliers extérieus, l'agrandissement des baies des fenêtres, le démantèlement des remparts et d'autres annexes. Par ailleurs en perdant leur utilité, la plus grande partie des *koulas* ont été abandonnées par leurs propriétaires, finissant par tomber en ruine et disparaître.

Parmi le peu de *koulas* conservées jusqu' à nos jour, six seulement continuent à garder cet élément architectural que nous considérons comme caractéristique de la région sous-carpatique: la loggia-balcon. Elles sont situées à l'ouest de l'Olt, tant dans la region de la plaine (la koula de Brabova), que dans les collines (les koulas de Curtişoara, Groşerea, Şiacu ainsi que les deux *koules* de Măldăreşti - la koula Greceanu datable probablement dans les premîeres années du XVIII-ème sîecle, et la koula Duca). Ces deux dernîeres, avec la chapelle de l'ancien manoir, constituient un précieux ensemble d'architecture. Mais l'exemplaire le plus ancien que l'on garde - datable dans les premières années du XVIII-ème siècle - est la koula de Curtişoara. Construite comme résidence permanente fortifiée, elle est la principale composante d'un esemble qui - contenant aussi une chapelle et des annexes - est spécifique pour l'organisation d'une résidence nobiliaire valaque de l'époque.

LIVIU BRĂTULEANU

http://patrimoniu.gov.ro

Bucureștiul ultimului sfert de veac înregistrează anual construcția a sute de locuințe, majoritatea proprietarilor mulțumindu-se să ridice doar un parter. Scumpetea terenului face deseori ca multe dintre ele să fie amplasate cu fațada chiar la stradă, fie că sunt destinate numai pentru adăpostirea familiei, fie unei destinații comerciale. Mai toți proprietarii în acest caz doresc o fațadă decorată mai bogat sau mai discret, după punga fiecăruia. În cazul acestora din urmă nu lipsește ca ornament o scenă alegorică de mici dimensiuni, încadrând inițialele numelui posesorului și anul construcției. Clădirile de raport, mai ales hanurile, țin ca cișmelele din curtea interioară să constituie o podoabă și ca atare pun ca apa să țâșnească dintr-un avuz de tuci sau dintr-o sculptură.

I. Locuința de la intersecția străzii Nufərilor (nr.52) cu strada Popa Tatu a fost construită în anul 1890.

Datarea este inclusă în decorația vegetală care este răspândită armonios, cu ritmică ascensională pe întreg spațiu al panoului dreptunghiular de mari dimensiuni, având pe latura de sus un arc de cerc plasat pe fațada retrasă la îmbinarea celor două laturi ale clădirii. Atari panouri cu decorație vegetală abundentă erau frecvente la casele cu fațade la intersecția a două străzi, construite între anii 1880-1910, dar aceasta după cunoștințele noastre, are dimensiunile cele mai mari și este dintre cele mai izbutite artistic, integrându-se prin proporții fără ostentație arhitecturii clădirii în stilul francez eclectic al sfârșitului secolului al XIX-lea.

II. Un alt exemplu, de data aceasta din categoria locuință și prăvălie totodată îl constituie casa din str. Aurel Vlaicu, nr. 139, colț cu str. Paul Greceanu. Mai puțin o reușită arhitectonică, fiind un hibrid eclectic ca stil, clădirea are la centrul fațadei un mic basorelief care înfățișează o scenă mitologică (opt copii zburdând veseli), având deasupra un cartuș indicând anul construcției – 1897 – ,iar dedesubt un altul (la partea

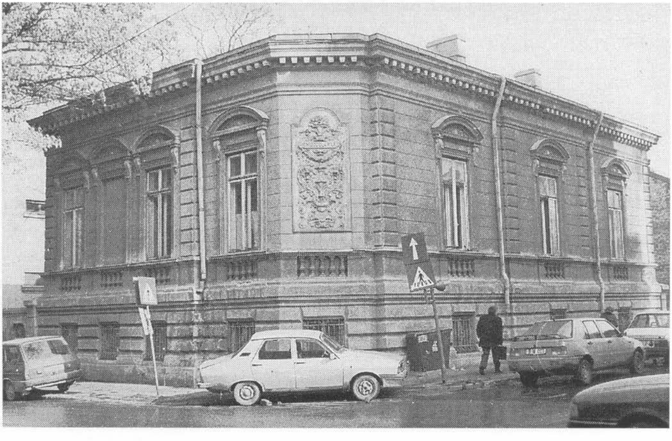

Locuința din str. Nufərilor nr. 52

http://patrimoniu.gov.ro

Panou decorativ (str. Nuferilor nr. 52)

le jos o ghirlandă) cu inițialele numelui și prenumelui proprietarului (N.D.). O atare decorație o găsim recvent pe multe alte fațade ale caselor înălțate între anii 1890-1910 și reprezintă îndeobște o decorație artizanală de serie.

III. La intersecția străzii Lipscani cu calea Victoriei se înalță în jurul anului 1900 o elegantă clădire cu destinație comercială, în stil renascentist, având nagazii spațioase la subsol, magazine luminoase la parter și camere de raport la etaj. Cele două laturi de a fațadă, cu alte două paralele, închid o curte dreptunghiulară pietruită. În acest spațiu se pătrunde din strada Lipscani printr-un gang străjuit de o poartă nasivă de stejar în două canaturi (cea din stânga fiind străpunsă de o ușă pentru persoane).

Intrând, se vede în centrul laturii clădirii din fund, pe toată înălțimea parterului, fața unui templu cu ronton în formă de arc de cerc susținut de doi pilaștri, având, într-o nișă, o sculptură în bronz așezată pe un piedestal, din care curgea pe o țeavă apă în permanență (actualmente oprită de un robinet).

Cei doi pilaștri sunt împodobiți fiecare sus de o mică scenă cu doi copilași având între ei un element vegetal, iar partea de jos a acestora sunt decorați cu câte un trepied cu frunze și flori stilizate. Pe cheia de boltă a nișei un mascheron. Sculptura înfățișează o tânără femeie pășind zglobiu, cu brațele în gesturi avântate, îmbrăcată până la brâu cu o rochie dintr-un material transparent, restul corpului fiind nud. Sculptura presupunem a fi o copie după o lucrare a unui artist francez, realizată la mijlocul secolului al XIX-lea. În curtea interioară, între parter și etaj, o plintă decorată cu ghirlande de acant înconjoară fațada întreruptă de templu.

IV. La 8 aprilie 1913 se inaugura Palatul Băncii de Credit Român plasat lângă Biserica Stavropoleos. Inițial

http://patrimoniu.gov.ro

Casa din str. Aurel Vlaicu nr. 139

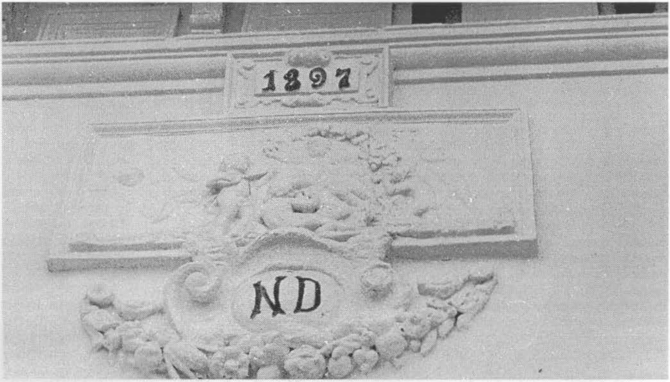

Casa din str. Aurel Vlaicu nr. 139. Basorelieful faţadei

http://patrimoniu.gov.ro

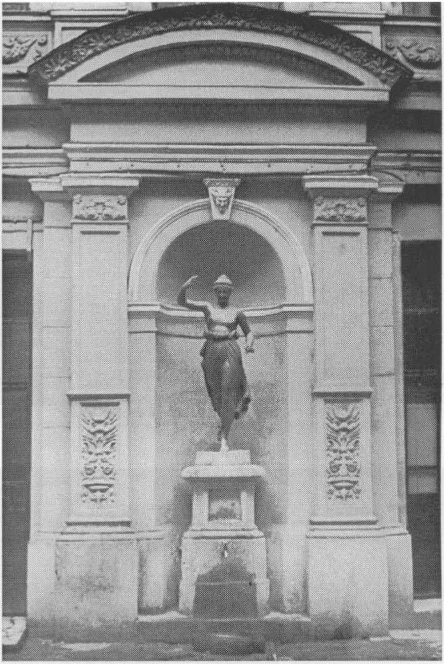

Sculptura „Femeie" – str. Lipscani

banca își începuse activitatea ca bancă de comandită sub firma Geschek, apoi la decesul acestuia, ca societate anonimă, condusă de Paul Chatiner. La scurt timp după moartea acestuia banca a fuzionat cu firma Glücklich Dickin & Cie, luând denumirea ultimă [1].

Fațada este ornată cu două sculpturi în piatră de Rusciuc, realizate în anul 1912 de Frederic Storck. Mai mari decât mărimea naturală, sculpturile, redând un bărbat și o femeie, sunt plasate deasupra ultimului etaj, câte una la extremități.

Ele înfățișează trupuri vânjoase, în poziții liniștite, stând așezate pe un podest. Femeia simbolizează Agricultura, (lângă ea, la stânga, o fetiță) iar bărbatul Industria (lângă el în dreapta, un băiat). Sunt realizări reprezentative în creația artistului, purtând amprenta neoclasicului german. Plasate nefericit extrem de sus, ele se văd cu mare greutate, doar privite de pe trotuarul de vis-à-vis.

V. Grădina lui Mandritu, cum era cunoscută de mahalagii la sfârșitul secolului trecut curtea boierului iubitor de istoria neamului, Ștefan Greceanu, se întindea între actualele străzi Aurel Vlaicu și Tunari, cum

[1] M.C. *Inaugurarea Palatului Băncii de Credit Român*, „Printre hotare", nr.1, din 1913.

http://patrimoniu.gov.ro

Frederic Storck: Industria (str. Stavropoleos)

Frederic Storck: Agricultura (str. Stavropoleos)

http://patrimoniu.gov.ro

Casa sculptorului Ion Jalea (str. Paul Greceanu nr. 39)

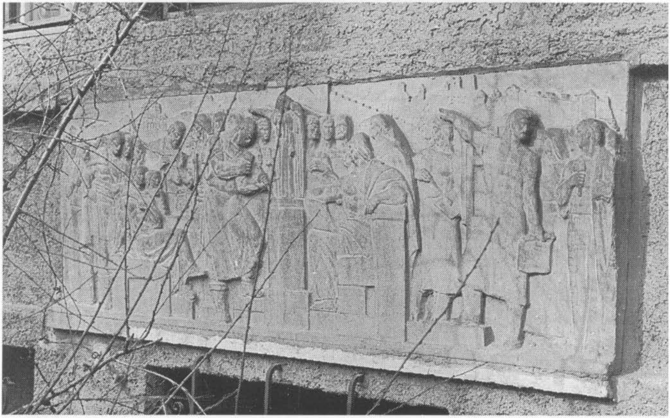

Ion Jalea: „Un atelier de sculptură" (str. Paul Greceanu nr. 39)

http://patrimoniu.gov.ro

aflăm din evocatoarea descriere a vieţii din conacul de aici de către nepotul proprietarului, arh.Paul Emil Miclescu în cartea sa „Din Bucureştii trăsurilor cu cai" (Bucureşti,1985).

În anul 1936 moştenitorii vând terenul parcelându-l în locuri de casă, primind denumirea de Parcul Greceanu pe hărţile Capitalei din 1938.

Printre noii proprietari care îşi construiesc aici locuinţe moderne, în 1937 este şi sculptorul Ion Jalea (Alex. Antohi, *Sculptor Ion Jalea*, „Adevărul literar şi artistic", 27 iunie 1937). Pe latura dinspre strada vilei (parter şi etaj) din str.Paul Greceanu nr.39, , sub ferestrele parterului este încastrat în zid un basorelief în piatră, executat special pentru acest loc de însuşi artist (Vlad Cunescu şi A.Samuel, *De vorbă cu maestrul Jalea,* „Vlăstarul", noiembrie 1938).

El reprezintă „Un atelier de sculptură", întrucât Ion Jalea dorea să arate celor ce vor să-i treacă pragul casei, că sunt oaspeţii unui sculptor.

La centru, pe un piedestal înalt se află zeiţa Victoriei, căreia i-a dat viaţă sculptorului plasat în stânga ei. Victoria, redată printr-o femeie cu aripi• stă în picioare într-o atitudine solemnă. Este îmbrăcată într-un peplum. Mâna stângă o ţine pe lângă corp, iar pe cea dreaptă întinsă lateral energetic spre stânga, ca şi capul, indicând autoritar spre o direcţie.În stânga ei se află un bărbat în picioare, înfăţişându-l pe sculptor. Într-o poziţie încordată el ţine în mâna dreaptă dalta,

Locuinţa sculptorului Mac Constantinescu din str. Frumoasei nr. 1 (deasupra intrării relieful „Pasărea Măiastră")

http://patrimoniu.gov.ro

Mac Constantinescu: Pasărea Măiastră (str. Frumoasei nr. 1)

Fațada Facultății de Drept

http://patrimoniu.gov.ro

iar în cealaltă ciocanul şi cioplește la picioarele sculpturii. În spatele lui un personaj pe un tron privește atent la artistul lucrând. Este înconjurat în dreapta şi în stânga de câte un grup de privitori care comentează între ei, desigur, lucrarea. În partea dreaptă a Victoriei, făcând pandant sculptorului, un bărbat stă pe un scaun tron ţinând pe genunchi cu mâna dreaptă un carnet de schiţe, iar pe cea stângă, sprijinind-o pe spătarul scaunului; în jurul lui mai multe personaje privind la zeiţa Victoriei.

Scena nu l-a satisfăcut pe artist întrucât grupurile nu erau perfect echilibrate în jurul statuii Victoriei, drept care a mai realizat ulterior încă două variante în gips: una se află în colecția Ion Jalea din Constanța, alta în patrimoniul Muzeului din Râmnicu-Sărat.

VI. Cunoscut pentru contribuţiile sale deosebite la înfrumusețarea unor clădiri de instituții si monumente publice cu sculpturi (relieful Victoria de la Arcul de Triumf, reliefurile Decebal şi Traian pentru faţada Şcolii Române din Roma, reliefurile Justinian de la Drept, sculptorul Mac Constantinescu, îşi construia în anul 1937 o locuință personală în cadrul căreia a realizat la parter un vast atelier (intr. Ilioara nr.1).

Pentru fațada acestei case a sculptat direct în travertin o „Pasăre măiastră", lucrare pe care a

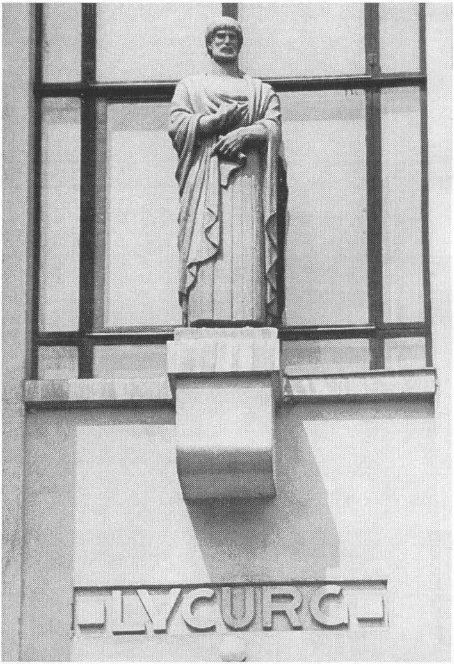

Lycurg (autor necunoscut) – Facultatea de Drept

http://patrimoniu.gov.ro

Constantin Baraschi: Solone – Facultatea de Drept

expus-o la Salonul Oficial din acelaşi an, indicând cu mândrie în catalog „motiv pentru casa artistului".

Relieful se află plasat deasupra intrării în clădire vizibil doar iarna, căci în restul anotimpurilor o iederă stufoasă îl acoperă complet şi îl face invizibil.

VII. După primul război mondial, Palatul Universităţii, deşi fusese extins pe încă trei laturi (1912-1926) adăugate corpului iniţial (1856-1869) devenise neîncăpător, dat fiind numărul extrem de mare al studenţilor, în creştere an de an.

Cum Facultatea de Drept avea cei mai mulţi studenţi, cca 3000 înscrişi [2], s-a hotărât de către Ministerul Instrucţiunii să se construiască un nou local pentru ea. Încă din 1926 s-a luat hotărârea ca noul edificiu să fie amplasat „pe locul ocupat azi de sala «Liedestafel» şi casa «Carpaţi», care au fost expropriate acum doi ani printr-o lege specială [3]. Lucrările de construcţie au început târziu, de abia în martie 1934, dar până în noiembrie „clădirea [era] terminată de roşu, cu acoperişul învelit, cu instalaţiunile de calorifer, apă şi electricitate făcute, trecându-se la tencuirea zidurilor interioare" [4]. Clădirea,

[2] Ion Zamfirescu, *Criza universitară. Memoriul d-lui Kiriţescu* „Adevărul", 12 iulie 1935.

[3] *Noul Palat al Universităţii din Bucureşti*, „Universul", 5 decembrie 1927.

[4] M.L.P., *Facultatea de drept îşi va deschide viitorul an universitar în clădirea „Cetatea Universitară"*, „Adevărul," 5 iulie 1936.

http://patrimoniu.gov.ro

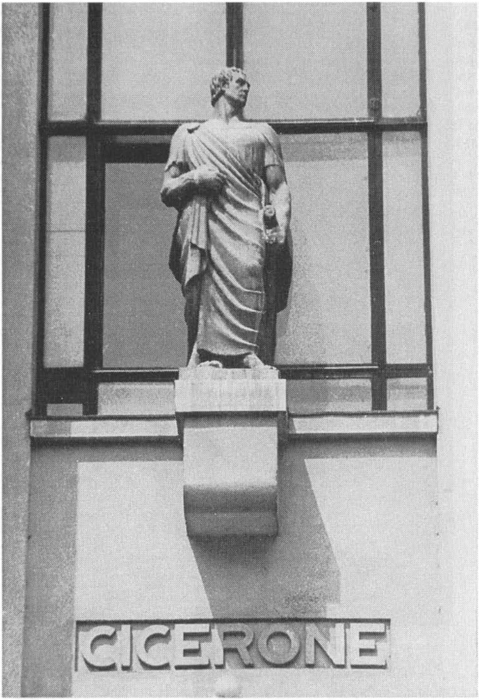

Cicerone (autor necunoscut) – Facultatea de Drept

realizată în stil clasic modernizat de către arhitectul Petre Antonescu,urma să fie decorată la fațadă cu sculpturi. Ele s-au adăugat treptat peste câțiva ani.

În anul 1938 arh.Grigore Ionescu, în cartea sa *București, ghid istoric și artistic* (București, 1983) ne face cunoscut că „deasupra ferestrelor, pavilioanele de colț sunt decorate cu câte un lung basorelief; în stânga celui ce privește fațada, Desrobirea unui sclav în fața magistraților, scena se petrece în Forumul Roman din Roma; în dreapta, Justinian înconjurat de magistrați prezintă codexul său poporului. Ambele lucrări sunt operele sculptorului Mac Constantinescu".

Câțiva ani mai târziu, până în 1940, între coloanele fațadei pe câte un podest, sunt plasate sculpturile juriștilor antici (de la stânga la dreapta): Licurg, Solone, Cicerone, Papinian și Justinian. Toți sunt înveșmântați în togă, cu gesturi expresive și reținute, realizate în spiritul statuarei clasice romane, ceea ce ne-ar determina să le atribuim paternitatea aceluiași autor, deși sunt creația mai multor sculptori. Solone este

http://patrimoniu.gov.ro

Ion Grigore Popovici: Papinian (Facultatea de Drept)

opera lui C. Baraschi [5], Papinian este datorat lui Ion Grigore Popovici [6], iar Justinian lui Spiridon Georgescu [7]. Celelalte două sculpturi nu le cunoaştem autorii.

[5] H.Blazian, *Constantin Baraschi Muşat*, „Adevărul literar şi artistic", 7 martie 1937.

[6] Adina Nanu, Ion Grigore Popovici, Bucureşti, 1983.

[7] Marilena Tutilă, *Ciudatul destin al unei statui* (3). „Europa", 28 septembrie – 4 noiembrie 1993.

Mai semnalăm că pe laturile clădirii centrale sunt plasate pe brâul median două medalioane cu opt laturi, ce se repetă, înfăţişând, în basorelief, unul Justiţia, celălalt Legea. Ambele sculpturi aparţin lui Mac Constantinescu.

http://patrimoniu.gov.ro

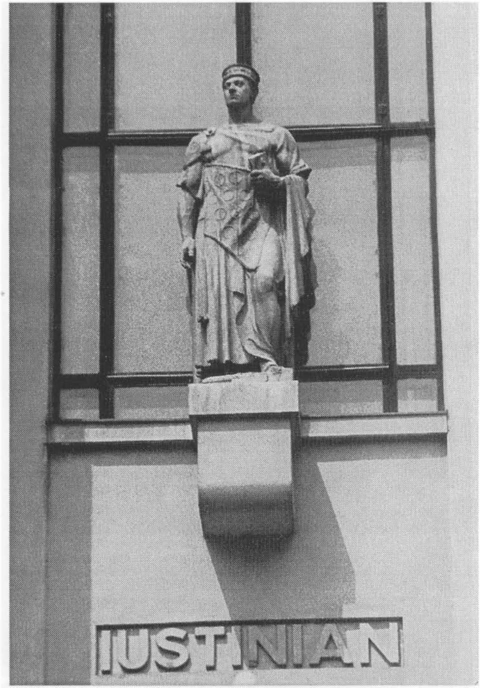

Spiridon Georgescu: Justinian (Facultatea de Drept)

http://patrimoniu.gov.ro

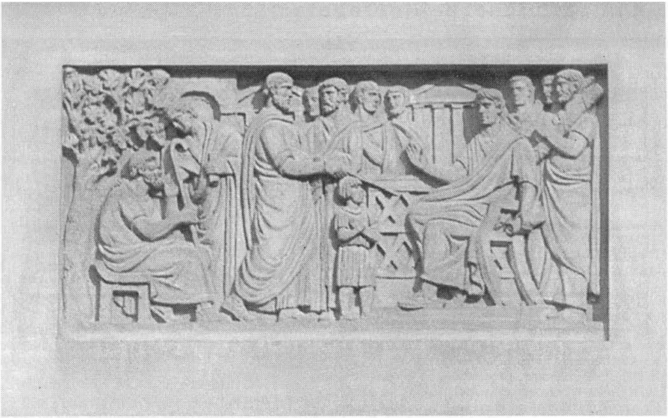

Mac Constantinescu: Dezrobirea unui sclav în fața magistraților(Facultatea de Drept)

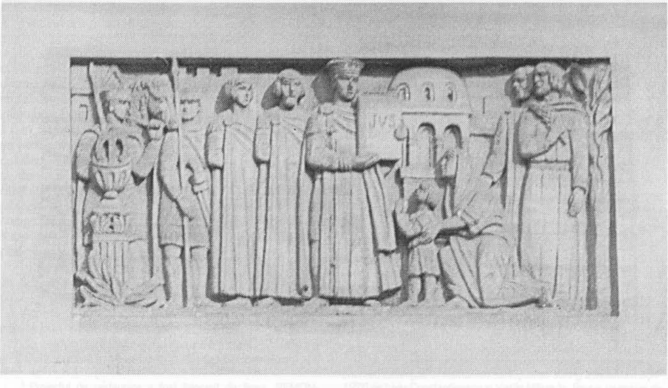

Mac Constantinescu: Justinian înconjurat de magistrați prezintă codexul său poporului (Facultatea de Drept)

http://patrimoniu.gov.ro

Mac Constantinescu: Justiția (Facultatea de Drept)

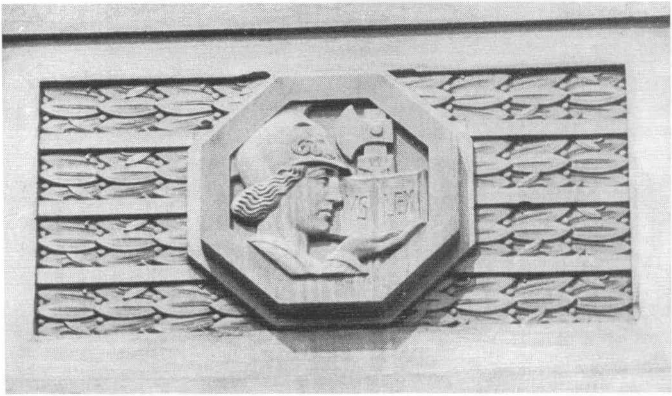

Mac Constantinescu: Legea (Facultatea de Drept)

http://patrimoniu.gov.ro

CONSOLIDĂRI DE BISERICI - PROBLEME SPECIFICE

Proiectele de consolidare întocmite în cursul anului 1996 la bisericile: Sf. Nicolae – Hunedoara, Biserica din comuna Băjești– Bălilești – Pitești, Mânăstirei Zamca – Suceava, Mânăstirei Cotești – Vrancea, au pus în evidență existența unor probleme specice, având particularități sau elemente comune.

Analiza monumentelor studiate va viza:
- alcătuirea și structura lor de rezistență
- avariile apărute și aprecieri asupra cauzelor lor
- măsurile de consolidare propuse
- concluzii pentru fiecare caz în parte.

Doresc să menționez, că majoritatea lor, lucrările au beneficiat de calcule efectuate, pe baza unor programe speciale, de dl. ing. Mircea Neacșu, șef de lucrări la UTCB.

BISERICA SF. NICOLAE – HUNEDOARA [1]

Este o biserică cu un volum relativ redus (fig.1). Are în față un turn, adăugat mai târziu (astfel că există și un rost de separație), terminat cu un foișor de lemn, pentru clopote, aspect care se găsește la foarte multe biserici românești din regiune. Pe sub turn se face intrarea în pronaos. Si acesta a fost probabil adăugat mai târziu, fiind acoperit cu un planșeu drept de lemn și având în orice caz o pictură, care diferă mult de cea din rest.

Naosul are o formă dreptunghiulară, având 4 stâlpi mediani și care împart tavanul în 9 alveole. Cele de mijloc sunt acoperite cu 2 bolți cilindrice, dispuse în cruce acolo unde se intersectează (la 45°), adică pe alveola de centru și unde una față de cealaltă iese într-un fel de consolă, se înalță o turlă, nu foarte mare, dar îndeajuns pentru a încărca excesiv un sistem fragil.

În plus ele se reazemă în sens transversal pe bolțile de peste alveolele de colț iar pe direcția N-S fără arc dublou. Rezemarea se produce simplu, profitându-se și de suplimentul de rigiditate de la intersecție. Sistemul cu grinzi „retombé" se utilizează cu succes la pânzele de beton armat, dar la bolțile de zidărie este nesigur. Efectul s-a văzut prin aceea că a apărut un mare număr de crăpături și fisuri, în afară de cele clasice est-vest și nord-sud.

În fine altarul este despărțit de naos printr-un arc de zidărie, de asemeni fisurat și care este, „susținut" cu 2 stâlpi de zidărie.

Absida altarului este acoperită cu o semicupolă, slăbită prin introducerea câtorva „lunete".

Se evidențiază în general lipsa de țesere dintre bolți și zidăria pe care se reazemă. Este de menționat că orașul Hunedoara este catalogat de Normativul P 100/92 în zona „F" și că din documentele Institutului de Fizica Pământului rezultă că nu a fost afectat în trecut nici de cutremurele de adâncime vrâncene și nici ce cele de suprafață făgărășene sau bănățene. [2]

Fundațiile sunt coborâte până la 2 m adâncime și se reazemă pe un teren bun (din nefericire mormintele noi din cimitir se amplasează tot mai aproape de biserică!).

Mai trebuie menționată calitatea deosebită a picturii interioare.

Se poate deci afirma:

- structura de rezistență a bisericii nu dispune de suficientă stabilitate, cu toată vechimea ei.

- orașul nu a avut de suferit până în prezent acțiuni seismice importante. Dar nici un amplasament din România nu este scutit de posibilitatea vecinătății cu unele falii locale, încă necunoscute, și care se pot redeschide oricând (așa cum s-a întâmplat în diverse alte locuri). În starea ei actuală, asocierea cu acțiunea unui cutremur chiar de mică intensitate poate fi primejdioasă.

Proiectul de consolidare a prevăzut:

- executarea unui eșafodaj provizoriu de susținere din lemn și injectarea, tratarea și țeserea crăpăturilor existente.

- suprabetonarea generală a bolților de peste naos și altar și prevederea unor juguri ranversate din beton armat, înscrise în gabaritul podului și care vor îndeplini un rol dublu:

- de descărcare și preluare în bună măsură a greutății bolților

- de preluare a sarcinei turlei centrale.

Este evident că forma jugurilor a rezultat foarte sotistificată, pentru a se putea înscrie în gabaritul disponibil al podului.

- introducerea la baza zidurilor, la nivelul pardoselii, a unui sistem de centuri-grinzi de legare.

- prevederea unor legături verticale de beton armat între suprabetonare și centurile de bază, în felul acesta realizându-se o carcasă spațială de rezistență de beton armat. Comisia de avizare a solicitat introducerea unor ranforsări și în structura turlei, deși aceasta nu prezintă avarii, pentru a o feri la un eventual seism de efectul denumit „lovitura de bici".

În concluzie, cauza principală a avariilor apărute trebuie căutată în structura extrem de puțin robustă a monumentului.

---

[1] Proiectul de restaurare a fost întocmit de firma „REMON-PROIECT SRL" - arh. Constanța Carp.

[2] A se vedea articolul *A computer-compiled and computer-oriented catalogue of Rumanian earthquakes during a milenium 984-1976* de Liviu Constantinescu și Vasile Mârza în „Revue roumaine de géologie , géophysique et géographie", Tome 24 Nr: 2/1980.

http://patrimoniu.gov.ro

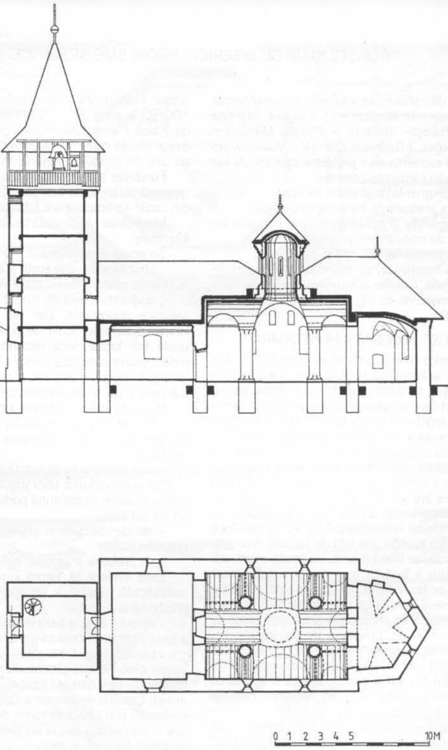

FIG. 1 - BISERICA „SF. NICOLAE" - HUNEDOARA

http://patrimoniu.gov.ro

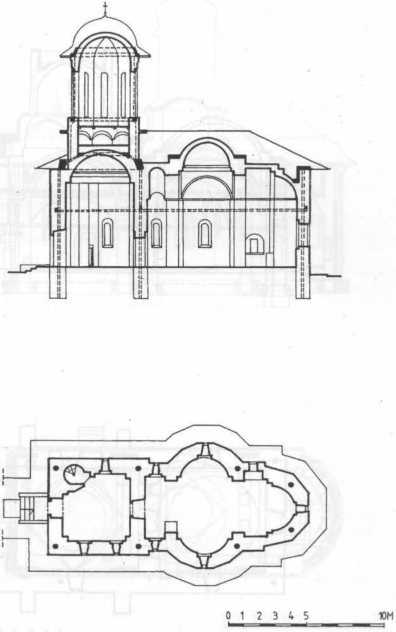

FIG. 2 - BISERICA „ADORMIREA MAICII DOMNULUI" BAJEŞTI - BALILEŞTI, ARGEŞ

http://patrimoniu.gov.ro

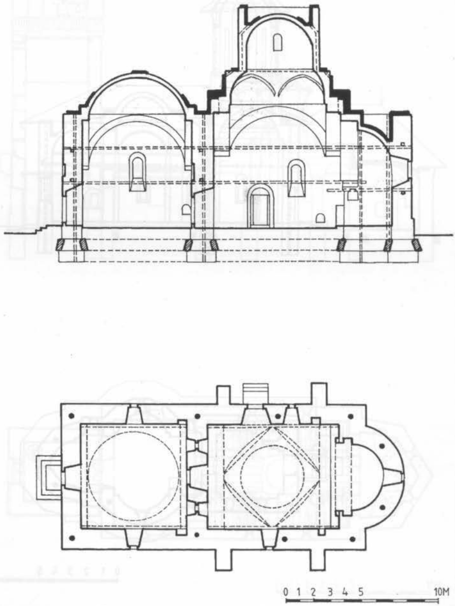

FIG. 3 - BISERICA ZAMCA , SUCEAVA

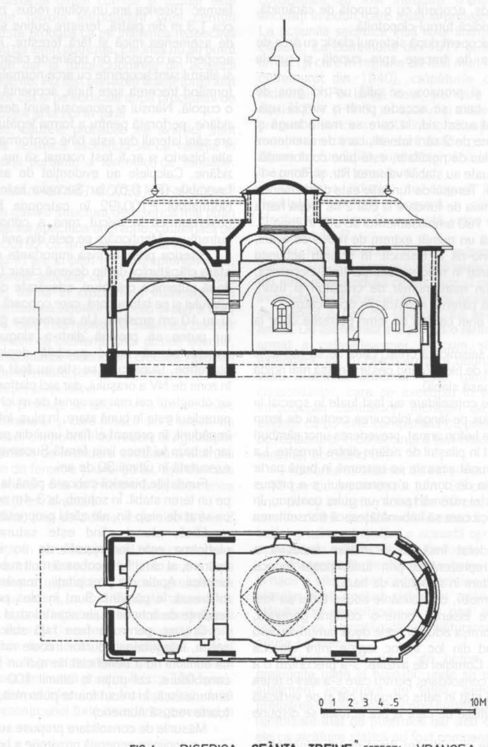

FIG. 4 BISERICA „SFÂNTA TREIME" COTEȘTI, VRANCEA

http://patrimoniu.gov.ro

BISERICA ADORMIREA MAICII DOMNULUI DIN COMUNA BĂJESTI-BĂLILEȘTI [3]

Biserica (fig.2) este situată pe un bot e deal și cuprinde:

- un pronaos, acoperit cu o cupolă de cărămidă, peste care se ridică turnul-clopotniță
- un naos, acoperit după sistemul clasic cu arce de cărămidă, zona de trecere spre cupolă și cupola propriu-zisă.

Între naos și pronaos, se află un zid gros de cărămidă, prin care se accede printr-o simplă ușă. Biserica, având acest zid, la care se mai adaugă și faptul că dispune de 2 sâni laterali, care de asemenea îi conferă un plus de rigiditate, este bine conformată. Calculele efevtuate au stabilit valoarea Rtr. și Rlong >1. La turlă R< 0,5. Terenul de fundație este deasemenea bun iar adâncimea de fundare la cca 2 m. După harta Normativului P 100 amplasamentul se află în zona D.

Se constată un număr extrem de redus de avarii, în corpul propriu-zis al bisericii. În schimb acțiunea seismică a avariat în mod substanțial turla-clopotniță, care conține un mare număr de crăpături și fisuri, provenite, după părerea noastră din două cauze:

- prezența unei centuri de lemn putrezite chiar la baza turlei,
- acțiunea seismică a creat, ceea ce se numește efectul „loviturii de bici", (când peste o masă mai rigidă suprapune o masă slabă).

Măsurile de consolidare au fost luate în special la turlă. S-a propus pe lângă înlocuirea centurii de lemn cu o centură de beton armat, prevederea unor sâmburi de beton armat în pilaștrii de zidărie dintre ferestre. La baza turlei, întrucât aceasta se reazemă în bună parte direct pe zidăria de contur a pronaosului, s-a propus înlocuirea acestei rezemări printr-un guler continuu, în formă tronconică care să îmbunătățească transmiterea sarcinei.

S-a considerat însă că o întărire excesivă a proeminenței reprezentată prin turlă, poate induce eforturi secundare în structura de bază.

Din acest motiv, consolidările aduse turlei au fost prelungite spre biserică printr-o centură generală, rezemată pe cornișa zidurilor, cele două ramuri de nord și de sud fiind din loc în loc legate între ele. La recomandarea Comisiei de avizare, s-a preconizat o a doua etapă de consolidare, pentru care s-a ales o rețea de tiranți forați atât în sens orizontal cât și pe verticală în zidărie (cu utilaje de care la ora actuală se dispune în țară).

În concluzie considerăm drept cauză principală a avariilor apărute acțiunea seismică care a găsit o structură slabă (turla), așezată pe o structură robustă (biserica propriu-zisă).

BISERICA MĂNĂSTIREI ZAMCA [4]

Situată la marginea platformei orașului Suceava, actualmente în afara acestuia, Mănăstirea Zamca (fig.3) constituie un obiectiv singuratic, dar plin de farmec. Biserica are un volum redus, ziduri groase de cca 1,3 m din piatră, ferestre puține și mici si o turlă de asemenea mică și fără ferestre. Pronaosul este acoperit cu o cupolă din zidărie de cărămidă, iar naosul și altarul sunt acoperite cu arce normale și arce la 45°, formând trecerea spre turlă, acoperită la rândul ei cu o cupolă. Naosul și pronaosul sunt despărțite printr-o zidărie, perforată pentru a forma legătura. Biserica nu are sâni laterali dar este bine conformată, în raport cu alte biserici și ar fi fost normal să nu găsim avarii în zidărie. Calculele au evidențiat de asemenea valori favorabile (R> 0,6), iar Suceava este catalogată de Normativul P100/92 în categoria E. Trebuie să observăm că în trecut zona a conoscut puternice cutremure. Menționăm pe cele din anii 1471 și 1679.

Biserica prezintă însă importante avarii. Astfel în afara crăpăturilor de tip devenit clasic (EV și NS) apar două puternice crăpături, adevărate dislocări, în axul altarului și pe latura nord, care coboară până la fundații și au 10 cm grosime. Un asemenea grad de avariere nu putea să provină dintr-o singură cauză. Am considerat că nu e posibilă deplasarea întregii platforme. După cum se știe au fost multe probleme în zona de NV a orașului, dar aici platforma este stabilă iar obiectivul cel mai apropriat de muchea platformei - paraclisul este în bună stare. În plus, întregul taluz este împădurit, în prezent el fiind unul din parcurile orașului iar la baza lui trece linia ferată Suceava – Dărmănești, executată în ultimii 30 de ani.

Fundațiile bisericii coboară până la 2,00 m și stau pe un teren stabil. În schimb, la 3-4m adâncime se află un strat de nisip fin, ale cărui proprietăți importante se modifică, atunci când este saturat cu apă. Ori platforma este înconjurată de un imens șanț de apărare, al cărui fund coboară mult sub cota fundațiilor bisericii. Apele din precipitații, neavând scurgere, se infiltrează în pământ. Sunt în plus posibile și unele tendințe de lichefiere ale acestui strat la un cutremur.

Oricum, pentru a face față solicitărilor unui alt seism, integritatea zidurilor trebuie refăcută, mai ales că edificiul nu a beneficiat de nici un fel de lucrări de consolidare, cel puțin în ultimii 100 de ani (colonia armenească, în trecut foarte puternică, este în prezent foarte redusă numeric).

Măsurile de consolidare propuse sunt următoarele:

- o sprijinire generală provizorie a bolților și cupelor,
- o centură-grindă la toate zidurile, sub nivelul trotuarului,
- suprabetonarea generală sau parțială a bolților,

---

3 Proiectul de restaurare a fost întocmit de firma „SIMETRIC PRO 99 SRL" - arh. A. Botez.

4 Proiectul de restaurare a fost întocmit de firma REMON–PROIECT SRL- arh. Constanța Carp.

http://patrimoniu.gov.ro

- preluarea sarcinei turlei prin juguri de beton armat, descărcând astfel arcele şi zidurile . Aceste juguri sunt extrem de sofisticate, pentru a se putea înscrie în gabaritul acoperişului şi extradosului bolţilor.

- întrucât distanţa dintre cornişe şi trotuar este mare se simte nevoia introducerii unei centuri intermediare. Este probabil ca pe înălţimea respectivă să existe centuri de lemn putrezite. Ele însă nu au putut fi încă depistate dar la tunul-clopotniţa din aceeaşi incintă sunt evidente. Au fost prevăzuţi tiranţi-foraţi atât în lungul zidurilor cât şi pe verticală după procedeul de forare acum posibil şi la noi în ţară.

În concluzie, cauzele probabile ale avariilor sunt duble, acţiunea seismică asociindu-se cu variaţia în timp a capacităţii portante a terenului de fundaţie.

BISERICA MĂNĂSTIREI COTEŞTI-VRANCEA [5]

Era greu de găsit o structură de biserică mai puţin adecvată solicitărilor specifice unei zone, catalogată de normativul P 100/92 ca fiind de categoria A.

Biserica (fig.4) are în plan forma dreptunghiulară, încheiată în spatele altarului cu un semicerc. Nu are abside laterale, forma în cruce fiind insinuată prin prevederea în grosimea zidurilor de nord şi sud a unor alveole circulare, care însă reprezintă slăbiri ale zidurilor respective. Amintim că existenţa unor abside laterale, aşa cum are majoritatea bisericilor, creează rigidizări transversale suplimentare, benefice pentru preluarea solicitărilor direcţiei respective.

Între naos şi pronaos se află înscris un arc mare din zidărie de cărămidă şi care pleacă din 2 urechi de dimensiuni reduse, din punctul de vedere al rigidităţilor transversale. Zidăria de închidere circulară a altarului prezintă 2 goluri de ferestre şi unul pe ax, aşa cum are majoritatea bisericilor, cea ce înseamnă de asemenea scăderea rigidităţii transversale.

Catapeteasma, deşi de zidărie, este slăbită prin 3 goluri de uşi.

În consecinţă, în sens transversal biserica dispune de o rigiditate extrem de redusă. Iniţial a avut o turlă de zidărie, deasupra naosului. În trecut, probabil ca urmare a vreunui seism, a fost înlocuită cu una de lemn. Dar baza ei, care înglobează trecerea de la planul pătrat la forma rotundă (la exterior ortogonală) şi care se realizează prin arce la 45° şi pandantivi, a fost păstrată, astfel încât greutatea totală, prin modificarea operată, nu a fost diminuată prea mult (cca 100 tone). Totuşi, considerăm că înlocuirea a fost benefică, după cum se ştie, prezenţa unei turle de zidărie generând şi alte probleme.

Biserica a avut mult de suferit ca urmare a mişcărilor seismice din trecut. Cutremurul din 1940 i-a produs multe avarii, care au fost, la vremea respectivă, în mare măsură repetate. Pentru consolidare au fost introduşi tiranţi metalici bine ancoraţi în ziduri, care ajută la preluarea împingerilor. La acţiunile seismice însă rolul tiranţilor e mai puţin eficient. La cutremurul din 1977 şi la cele, care au urmat (şi care în regiune au fost mult mai slabe decât cutremurul din 1940), crăpăturile din ziduri s-au redeschis. Pe lângă cele, pe care le considerăm clasice E-V şi N-S, au apărut şi altele, astfel încât în prezent biserica se află într-o situaţie precară. Mai menţionăm că zidurile sunt foarte groase au 1,35 m lăţime iar fundaţiile sunt duse până la cca 2 m şi se reazemă pe un teren bun.

Grosimea zidurilor nu asigură însă implicit şi rigiditatea generală necesară a clădirii. Calculele efectuate au scos în evidenţă valori foarte mici ale coeficientului R.

Au fost necesare măsuri extrem de dure de consolidare. S-a propus o primă variantă, care consta din ranforsarea zidului dintre naos şi pronaos, inclusiv închiderea lui sub arcul de zidărie existent (şi lăsându-se evident o uşă de trecere), cu ajutorul betonului armat. De asemenea s-a propus o ranforsare cu beton armat a catapeteasmei, precum şi o cămăşuire exterioară, tot cu beton armat a zidurilor de est şi de vest. Această variantă este oarecum pe linia consolidărilor, care se executau în trecut, când se introduceau contraforţi, închideri de ziduri etc. şi evident că nu este compatibilă cu principiile moderne de restaurare. În consecinţă a fost întocmită şi o a doua variantă, constând din:

– ranforsarea zidurilor de est şi vest prin înlăturarea a 45 cm din grosimea lor (din 135 cm), introducerea unor pereţi de beton armat de 30 cm, căptuşiţi cu 15 cm, de zidărie de cărămidă la exterior, restabilindu-se astfel grosimea iniţială. La această opreraţiune se vor ocoli zonele având pictură exterioară;

– înserarea în dreptul zidului dintre naos şi pronaos şi naos şi altar a unor cadre puternice de beton armat, plasate după acelaşi sistem în zidărie pe înălţimea stâlpilor şi dezvoltându-se în pod riglele, a căror rigiditate va fi amplificată prin alăturarea de cămăşuieli aduse bazei turlei.

Inoculările de ziduri de beton armat trebuie prelungite până la fundaţii, unde se realizează şi un supliment important de talpă, pentru a permite preluarea solicitărilor corespunzătoare. Zone de ranforsare atât de puternice dar atât de diferite între ele ca alcătuire statică au fost comparate prin calcule, pe baza unor programe speciale, care au demonstrat corecta lor conformare.

Se mai punea o condiţie, aceea a necesităţii ca la partea superioară a bisericii să existe o şaibă, suficient de rigidă, capabilă să retransmită sarcinile. În acest sens, prezenţa bazei turlei aducea o discontinuitate.

[5] Proiectul de restaurare a fost întocmit de firma SIMETRIC PRO 99 SRL- arh. A. Botez.

Ranforsarea zidurilor de est şi vest, prin înlăturarea a 45 cm din grosimea lor (din 135 cm), introducerea unor pereţi de beton armat de 30 cm căptuşiţi cu 15 cm de zidărie de cărămidă la exterior, restabilindu-se astfel grosimea lor iniţială. Se vor acoli zonele cu pictură exterioară.

http://patrimoniu.gov.ro

Şaiba a fost realizată prin 2 registre de beton armat (suprabetonarea bolţilor dublată de o placă aproape continuă la nivelul cornişei). Baza turlei a fost prevăzută a fi de asemenea îmbrăcată în beton armat, astfel că rezultă o rigiditate substanţială în planul de bază al trunchiului de piramidă obţinut.

Nu s-a mai găsit necesar să se insereze o centură orizontală intermediară, dat fiind dimensiunile zidurilor de beton armat, care vor fi introduse.

Trebuie menţionat că lucrarea de consolidare trebuie începută cu executarea unui eşafodaj provizoriu pentru susţinerea bolţilor şi cupelor şi cu injectarea, ţeserea, matarea fisurilor.

În concluzie cauza principală a avariilor constatate, se află în solicitările seismice, care au avut loc în trecut, dar care pot să se repete, aşa că trebuie adus bisericii un supliment de structură.

Concluzii comune

Deşi avariile menţionate, precum şi cauzele, care le-au generat sunt atât de diverse, considerăm că anumite concluzii se pot trage.

La cele mai multe biserici avariile se datoresc:
– acţiunilor seismice anterioare
– defecţiunilor structurii de rezistenţă.

În studiile sale, dl.prof.Cişmigiu a atras atenţia, pe baza cercetării unui număr de biserici de tip bizantin, că în majoritatea cazurilor mecanismul de avariere constă în apariţia unor crăpături longitudinale E-V, însoţite de unele fisuri N-S, în special în zona naosului, apărute de obicei în dreptul golurilor de ferestre sau uşi. Prin urmare, bisericile au tendinţa, să se descompună într-o serie de felii, aflate între crăpăturile menţionate. Evident că această descompunere trebuie oprită.

Cele mai grave avarii apar acolo, unde se asociază şi alte cauze la acţiunile seismice, spre exemplu calitatea necorespunzătoare a terenului de fundaţii sau fundarea necorespunzătoare.

Trebuie examinat, dacă structura nu suferă de anumite defecţiuni congenitale, asupra cărora trebuie intervenit. Bisericile au în general rigiditatea transversală inferioară celei longitudinale. Cele care dispun de abside laterale (sâni) sau de un zid masiv între pronaos şi naos sunt avantajate.

O atenţie deosebită trebuie acordată turlelor, la care trebuie examinat cu grijă „efectul de bici". Dispoziţia pe care anumiţi ierarhi din trecut au luat-o privind înlocuirea celor de zidărie cu turle de lemn a fost judicioasă, şi extrem de utilă bisericilor, de cele mai multe ori insuficient echipate ca să reziste la cutremur, multe edificii salvându-se astfel de la colaps.

Este extrem de necesară existenţa unei carcase, capabilă să preia tensiunile din zidărie. În trecut se executa din lemn, care sute de ani şi-a îndeplinit misiunea (până a putrezit).

Măsurile minimale ar fi:

– o centură generală la baza zidurilor, în dreptul pardoselii sau măcar imediat sub trotuar. Dacă utilizarea unei plăci generale de beton armat de pardoseală nu e totdeauna posibilă, conformarea centurilor trebuie făcută astfel încât să asigure realizarea unei şaibe nedeformabile la baza bisericii. Plasarea centurii chiar la baza fundaţiilor este dificil de realizat şi trebuie folosită în exclusivitate acolo unde este necesară mărirea tălpii.
– suprabetonarea generală sau parţială a bolţilor şi cupolelor de zidărire şi legarea de o centură perimetrală la cornişă care să intersecteze crăpăturile apărute şi tendinţa de dezghiocare a structurii bisericii. Este necesară o şaibă suficient de rigidă la nivelul superior.
– dacă distanţa dintre bază, şi cornişă e prea mare (7-8m) se pune problema introducerii unei centuri orizontale pe parcurs, care însă este destul de greu de executat. În acest caz, trebuie examinat, dacă la un nivel intermediar nu există o centură de lemn, eventual putrezită şi care trebuie înlocuită. În ultimul timp a apărut şi la noi posibilitatea utilizării forajelor în miezul zidăriei, orizontale sau verticale, dar până în prezent au fost executate doar cu caracter experimental. Sistemul este avantajos în special în zonele pictate.
– lucrările vor fi desigur etapizate, dar trebuie să înceapă în mod obligatoriu cu executarea unui eşafodaj pentru susţinerea provizorie a bolţilor, precum şi cu tratarea prin injectare, ţesere sau matare a fisurilor sau crăpăturilor apărute.

Articolul de faţă însumează câteva note de lucru şi nu-şi propune în nici un caz să epuizeze problema consolidărilor de structuri. În materie de consolidări ne asociem la părerea că singurul, care poate da soluţii corecte de consolidare este cel care răspunde de lucrare iar această responsabilitate nu e transmisibilă.

Résumé

Dans cet article on présente les projects de réfection de 4 églises, qui sont différentes, mais qui forment ensemble un évantail de problèmes spécifiques. Elles sont examinées d'après le schéma suivante:
– la déscription de leurs formes et de leur structures de r sistence
– les avaries constatées
– les mesures de réfection projectées
- conclusions.

L'église Saint Nicolas dispose d'une structure labile.

L'église de Băjeşti – Bălileşti dispose d'une tour faible par rapport à la robustesse de l'église. Celle de Zamca a eu des problèmes séismiques associés aux influences du terraine de fondation. L'église du Monastère de Coteşti dispose d'une structure trop faible par rapport aux solicitations séismiques possibles dans la région.

On présente quelques principes généraux de réfection.

trad. T. L. Spoială

http://patrimoniu.gov.ro

C.S.A.C.
CONSILIUL DE AVIZARE
SECȚIA MONUMENTE ISTORICE

PROCES VERBAL NR.57
al ședinței din 2 noiembrie 1953, ora 9

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Grigore Ionescu
Membri: Arh. Ștefan Balș
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Costescu Emilian
Arh. Ghika Budești Ion
Arh. Lieblich Richard
Prof. Horia Teodoru
De asemenea iau parte ca referenți:
Arh. Ferdinand Fiescher
Dr. Petre Năsturel
Arh. Toma Socolescu
De asemenea iau parte ca invitați:
Arh. Uji Eugen, arh. șef al Reg. Arad

I. *Adresa Cinematografiei Regionale Arad, cu privire la transformarea fațadei Cinematografului Gh. Doja, Nr. 713/29.X. 1953*

Referent: Arh. F. Fischer
Proiectant: Serv.Tehnic de Proiectare al Sfatului Popular
Faza: Consultare pe parcus

Dosarul cuprinde: două fațade la sc 1%100 și 6 fotografii.

Se intenționează restabilirea fațadei parterului pe porțiunea din Str. Eminescu, în spiritul fațadei inițiale, reconstruind arcadele cu dimensiunile lor inițiale și încadrând intrarea în cinematrograf cu elemente înrudite arhitecturii clădirii.

Consiliul, luând în discuție problema, hotărăște clasarea acestei clădiri ca monument de arhitectură, dat fiind că ea reprezintă unul din bunele monumente de arhitectură neoclastică din Arad.

În ceea ce transformarea fațadei, Consiliul dă aviz favorabil, principial, revenirii la formele inițiale, reconstruind arcadele cu dimensiunile lor inițiale, cu recomandarea:

– intrarea la cinematograf să fie astfel proporționată și concepută încât formele sale să se înrudească cu acelea ale arcadelor curente.

II. *Lucrări de protejare și restaurare la Cetatea Neamț*

Adresa C.P.A.C. 31317/953.
Faza: Sarcină de proiectare
Val.lucrării: 300.000 lei
Proiectant: ISPROR
Referent: Arh. T.Socolescu

Dosarul cuprinde: memoriu, lista de materiale și cinci piese desenate și anume:
– plan fațadă la sc.1/100
– fațadă secție sc.1/100
– situația existentă 1/50
– detaliu poartă sc.1/50
– perspectivă

Pentru oprirea mersului mai departe a degradărilor și asigurarea menținerii ruinelor în starea lor de astăzi, se propun următoarele:

a. Lucrări de consolidare prin plombajul zidăriei mâncate la partea inferioară a pereților și contraforților.

b. Acoperirea suprafețelor superioare, orizontale, ale zidurilor cu un strat de piatră spartă și mortar de ciment. (savură), dându-se pantele necesare pentru scurgerea apelor de ploaie,

c. Desfacerea zidăriei degradate și rezidirea cu același material de piatră lucrată cu mortar de var și ciment.

d. Țesutul și umplutul crăpăturilor cu zeamă de ciment.

e. Refaceri parțiale la bolțile de cărămidă.

f. Rostuitul anumitor porțiuni de zidărie.

g. Lucrări de nivelare și pardoseli pentru asigurarea scurgerii apelor de ploaie.

Aceste lucrări se vor executa atât la zidurile exterioare și interioare ale cetății, și la picioarele de pod și la terasa cu bastioane.

Având în vedere interesul ce l-ar prezenta pentru numeroși vizitatori o reconstituire cât de redusă, care să redea în mod mai ușor de înțeles vechea înfățișare, se propune refacerea porții de intrare cu puntea sa ridicătoare.

Consiliul, luând în discuție dosarul, dă aviz favorabil sarcinii de proiectare cu următoarea recomandare:

1. Se vor adânci studiile legate de cercetarea pe teren a sistemului de manevrare a podului mișcător;

2. Intrarea va fi restaurată în formele ei originare chiar dacă nu vor fi posibilități pentru reconstruirea podului mișcător.

III. *Lucrări de restaurare la turnul clopotniță Cet. Piatra Neamț <turnul clopotniță al bisericii domnești Sf. Ioan – E.G.>*

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424/26.X.1953.
Faza: Sarcină de proiectare

http://patrimoniu.gov.ro

Val.lucrării: 100.000 lei
Proiectant: ISPROR
Referent: Arh. T.Socolescu

Dosarul cuprinde: memoriu, lista de materiale, precum şi cinci piese desenate şi anume:

– plan de situaţie
– releveu
– 2 planuri de restaurare
– perspectivă.

Se prevăd, în afara lucrărilor de întreţinere şi amenajare interioară a încăperilor, următoarele: refacerea pardoselilor şi înlocuirea tâmplăriei la uşi şi ferestre şi la obloanele arcadelor de la etajul clopotelor; îndreptarea terasei din jurul foişorului, a cărui pardoseală de ciment – brăzdată de crăpături – nu mai prezintă o apărare împotriva apelor de ploaie, care prin înfiltrări în decursul anilor au ajuns să îmbibe cu umezeală întreaga zidărie, măcinând cărămizile.

Se prezintă două soluţii:

a) Desfiinţarea foişorului şi revenirea la vechea formă, aşezându-se acoperişul direct pe cornişe;

b) Menţinerea formelor actuale şi înlocuirea pardoselii de ciment sclivisit prin lespezi de piatră. Înlocuirea acoperişului bombat cu unul ascuţit, mai apropiat de forma ce trebuie să fi fost la origină.

Consolidarea şi rostuirea zidului de împrejmuire al bisericii, prevăzându-l cu o copertină de protecţie.

Consiliul, luând în discuţie proiectul, amână luarea unei hotărâri, urmând ca decizia pentru prima sau a doua variantă să fie luată de către Consiliu odată cu cercetarea problemei mai ample, dar principial asemănătoare, a restaurării bisericii Precista din Galaţi. Eventual se vor executa două machete care se vor expune la Sfatul Popular, pentru ca astfel să se cunoască şi părerea cetăţenilor oraşului.

IV. *Lucrări de reparaţii şi întreţinere la biserica Fundenii Gherase-r. Brăneşti, reg. Bucureşti*

Adresa Min. Cultelor Nr. 16918/26.X.1953.
Val. lucrărilor: 3.800 lei
Referent: Arh. T.Socolescu

Dosarul cuprinde: memoriu, justificativ, deviz estimativ, analiza preţurilor, antemăsurătoare, extras de materiale necesare şi preţul unitar, baza preţurilor la manoperă.

Se prevăd următoarele lucrări: tencuieli exterioare, tencuieli interioare, grilaj de fier la scări şi vopsitul balustradelor.

Consiliul, luând în discuţie problema, amână luarea unei hotărâri, urmând ca într-o şedinţă apropiată să se prezinte de către referent documentele necesare pentru a se stabili dacă această clădire este sau nu moment de arhitectură.

V. *Casa veche din Târgovişte, Str. Poet Alexandrescu 38.*

Referenţi: Arh. T.Socolescu
Dr. P. Năsturel

Consiliul ia notă de referatul tov. dr. Năsturel P. şi arh. Socolescu T.

Ţinând seama că are o vechime de peste 120 ani, fiind o casă specifică de la sfârşitul secolului XVIII şi începutul secolului XIX, hotărăşte clasarea ei ca monument de arhitectură.

Hotărârea va fi adusă la cunoştinţa Sfatului Popular al oraşului Târgovişte.

VI. *Adresa Min. Cultelor privitoare la instalaţia electrică a bisericii Sf. Ilie Gorgani din Bucureşti.*

Consiliul însărcinează pe tov. arh. Berechet de a cerceta modificările aduse la instalaţia electrică a bisericii şi de a referi.

PREŞEDINTE Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Costescu E.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Ghika Budeşti
Arh. Lieblich R.
Prof. H. Teodoru.

PROCES VERBAL NR.58
Astăzi 3 noiembrie 1953

Subsemnaţii: prof.ing. Aurel Beleş, prof.arh. Grigore Ionescu, prof. Horia Teodoru, arh. Berechet şi arh. Leblich din partea C.S.A.C., de faţă fiind părintele paroh. G. Butnaru şi avocat Emil Athanasiu din partea Aşezământului Domniţa Bălaşa, ne-am întrunit, conform delegaţiei date la cererea Sfintei Patriarhii a Bucureştilor, pentru a cerceta stadiul bisericii Domniţa Bălaşa.

Comisiunea a luat cunoştinţă de starea actuală a monumentului cercetând starea construcţiei. De asemenea comisiunea a luat cunoştinţă de referatul întocmit în 1949 de către experţii delegaţi în acest scop, privind lucrările de consolidare a bisericii şi a constatat că soluţiunile propuse în acel raport sunt valabile şi astăzi.

Comisiunea este de părere că va trebui întocmit un studiu bazat pe investiţii făcute la faţa locului printr-o examinare amănunţită a stării clădirii în momentul de faţă şi o cercetare prin sondaje a fundaţiilor, pentru a se putea pronunţa asupra soluţiunii ce urmează a fi recomandată.

Comisiunea constată că la una din bolţile principale sunt unele puncte în care cărămizile bolţii ar putea să fie dizlocate; este de părere că în timpul cel mai scurt să se ia măsuri pentru o reparaţie locală care să împiedice desprinderea acelor cărămizi.

De asemenea se constată că în pridvorul deschis al bisericii tencuiala calotelor ameninţă să cadă şi trebuie luate măsuri de consolidare.

http://patrimoniu.gov.ro

Un raport de detaliu asupra întregii chestiuni va fi întocmit ulterior.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal astăzi 3 Noiembrie 1953.

Subsemnaţii: prof.ing. Aurel Beleş, prof.arh. Grigore Ionescu, prof. Horia Teodoru, arh. Berechet şi arh. Leblich din partea C.S.A.C., de faţă fiind părintele paroh. G. Butnaru şi avocat Emil Athanasiu din partea Aşezământului Domniţa Bălaşa.

PROCES VERBAL NR.59
al şedinţei din 4 noiembrie 1953, ora 12

Compunerea consiliului:

Preşedinte: prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Costescu E.
Arh. Ghika Budeşti I.
Arh. Lieblich R.
Tov. Paşa Ion
Tov. Russu Gh.
Prof. H. Teodoru

De asemenea iau parte ca referenţi:
Arh. Balş Ion
Arh. Fischer F.
Dr. Năsturel P.
Arh. Niculescu Gh.
Arh. Socolescu T.

Invitaţi: Arh. Halasz

I. *Lucrări la Poligonul de tir de lângă zidul cetăţii (latura de sub Tâmpa) din Oraşul Stalin <Braşov – E.G.>*

Adresa Nr.960/3.XI.1953 a Secţiunii de Arhitectură şi Sistematizare din Or. Stalin.

Dosarul cuprinde: un plan de situaţie la sc.1/720 şi două planuri la sc.1/100.

Se propune clădirea unui adaos la Poligonul de Tir din Or. Stalin, chiar lângă zidul cetăţii, pe locul temeliilor unui fost bastion.

Consiliul constată că de la început (1939) s-a făcut o greşeală cu construcţia de lângă zidul cetăţii, greşeală aprobată cu bună ştiinţă de forurile superioare ale urbei, călcându-se regulamentele de construcţie care erau atunci în vigoare.

În concluzie: Consiliul dă aviz nefavorabil cererii.

II. *Lucrări de reparaţii la Palatul Alexandru Ioan Cuza – Iaşi*

Referent: arh. Fischer F. şi Gh. Niculescu

Dosarul a fost analizat şi în şedinţa din 7.IX.1953, când Consiliul a amânat luarea unei hotorâri, deoarece nu reieşea din dosar ce lucrări s-au executat şi care urmează a se executa. Cu acea ocazie s-a decis şi transmiterea unui delegat la faţa locului pentru a cerceta şi referi asupra stadiului în care se găsesc lucrările.

În şedinţa de faţă, tov. arh. Niculescu din Direcţia Generală a Controlului Construcţiilor din CSAC, delegat pentru această problemă la Iaşi, prezintă referatul său.

Consiliul ia notă că:

1. Avizul pentru resataurarea clădirii dat de Consiliu la data de 19 Mai a.c. nu a fost respectat de întreprinderea executantă, în special interiorul fiind refăcut în forme cu totul deosebite de cele existente ale vechiului palat.

2. Constată că, fără aprobare şi fără a se fi executat un releveu complet (planuri, faţade, secţii şi detalii), a fost dărâmat corpul din fund care nu era de pe vremea lui Cuza, dar prin păstrarea lui reprezenta un moment istoric care se cerea păstrat în forma lui originară.

Consiliul cere, în lumina acestor constatări, să se ia toate măsurile pentru a se comunica toate aceste grave abateri organelor în drept.

Având în vedere importanţa clădirii şi scopul la care trebuie să servească, socotim că pentru îndreptarea greşelilor săvârşite şi pentru refacerea corpului dărâmat în formele la vechi sau eventual, în forme noi adaptate nevoilor muzeului, proiectul urmează a fi întocmit de unitatea însărcinată cu lucrările de restaurare, pentru a se păstra o unitate de stil cu palatul.

Se anexează raportul întocmit de delegatul CSAC, arh. Gh. Niculescu.

III. *Lucrări de restaurare la mănăstirea Tismana*

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424/29.X.1953
Faza: Sarcina de proiectare
Val. lucrărilor: 200.000 lei
Proiectant: ISPRCR
Referent: Arh.T.Socolescu

Dosarul cuprinde memoriu, lista de materiale, precum şi 7 planşe desenate şi anume:

– plan restaurare
– faţade releveu
– faţade restaurare
– perspectiva bisericii sc.1/100
– releveu paraclis
– proiect restaurare
– perspectivă paraclis

Avându-se în vedere că în situaţia actuală clădirile ânpstirii nu au nevoie de reparaţii urgente, fiind în bună stare de conservare, se propun lucrări de reconstituire a vechilor forme dispărute ale vechilor monumente istorice, biserica şi paraclisul completează atfel lucrarea de restaurare începută în 1934.

La biserică, reconstituirea pridvorului se poate face pe baze precise. Fundaţiile vechi scoase la iveală cu ocazia ultimei restaurări, urmele zidurilor de legătură cu pereţii bisericii, urmele naşterilor bolţilor, ale arcurilor dublouri şi ale trompelor vizibile în faţada de vest, precum şi uşoara depresiune concavă la partea exterioară, care ne arată urmele tamburului cilindric al

http://patrimoniu.gov.ro

celei de a treia turle dărâmate, puse în legătură cu imaginea bisericii înainte de prefacere, reprezentată printr-o gravură din 1848, ne dau toate indicaţiile necesare pentru refacerea elementelor dispărute.

La paraclis reconstiuirea pridvorului se bazează pe desenul publicat în Monografia Mănăstirii Tismana, publicată de Al. Ştefănescu, în care se observă existenţa unui pridvor pe coloane de zid. Desenul în cauză este opera unui pictor din jurul anului 1860.

În afară de faptul sigur că pridvorul a fost refăcut, lucru ce se poatre observa în zidărie, în urma desfacerii tencuielii, alte indici aasupra felului de construcţie al acestui pridvor, în afară de pomenitul desen nu se pot constata în situaţia actuală.

Învelitoarea se propune a fi înlocuită cu acelaşi material ca şi la biserica mare, şi anume cu tablă de aramă, tabla galvanizată nefiind un material acceptabil pentru un monument istoric.

Consiliul, luând în discuţie proiectul, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

a) *la biserica mare:* să se ţină seama de de existenţa unui veşmântar în aripa dinspre miază-zi a pridvorului, veşmântar pomenit de Paul din Alep şi dovedit arheologiceşte (fundaţiile zidului despărţitor, urmele pe zidul bisericii). Această încăpere va fi luminată cu ferestre mici

b) *la paraclis:* se va reduce puţin înălţimea parapetului pentru a se obţine o proporţie mai elansată a golurilor.

IV. Lucrări de protejare şi sistematizarea la Bis. Sf. Spiridon Vechi-Bucureşti

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424/26.X.1953
Faza: Sarcină de proiectare
Val. lucrării: 300.000 lei
Proiectant: ISPROR
Referent: Arh. T.Socolescu

Dosarul cuprinde: memoriu, lista de materiale, precum şi 10 planşe desenate şi anume:

– 8 planşe releveu la sc.1/50, 1/10, 1/100
– 1 plan de situaţie la sc.1/100

Pentru însănătoşirea zidurilor care au prins igrasie se propune degajarea bisericii, în toate părţile pe lăţimea actualului trotuar. Pentru aceasta, se va săpa un şanţ adânc de 0,80 m care va fi acoperit cu o placă de beton armat, peste care se vor aşeza lespezi de piatră. Din loc în loc, vor fi prevăzute ventilaţii pentru ca aerul să poată să circule. Placa de beton armat va fi susţinută în partea bordurii trotuarului de un zid de sprijin, iar în partea opusă de stâlpi legaţi cu grinzi de beton armat. În porţiunea de nord a pronaosului, unde trotuarul este extrem de redus, susţinerea plăcii se va face prin intermediul unor montanţi ficşi, legaţi la partea superioară de corniere, peste care vor fi montate lespezile de piatră. Şanţul acoperit va fi deci ventilat, vizitabil (se va dispune un capac de fontă), iar în partea sa inferioară se va prevedea o rigolă de scurgere la canal, pentru evacuarea apelor ce eventual vor pătrunde în interiorul său.

– Pentru punerea în valoare a monumentului, se va utiliza spaţiul liber din faţada vest. Se va îndepărta gardul viu, iar întreg spaţiul va fi coborât cu 1,53 m. Aceasta pentru a degaja vedeŕea spre biserică.

O scară de 4 m lărgime va asigura accesul în scuar. Pe laturile lungi ale acestui scuar se vor amenaja rampe şi peluze de iarbă. Latura de apus va fi formată de un zid de sprijin (cu balustradă) pe care se va amenaja o fântână decorativă.

Consiliul, luând în discuţie proiectul, dă aviz favorabil, recomandând ca la proiectul tehnic clopotniţa prevăzută la colţul nord al scuarului să fie montată în alt loc, aşa fel încât să nu acopere vederea spre faţada bisericii.

Preşedinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Costescu E.
Arh. Ghika Budeşti
Arh. R. Lieblich
Tov. Paşa Ion
Tov. Russu Gh.
Prof. H. Teodoru.

<u>NOTĂ:</u>

Semnătura lui Richard Lieblich este însoţită de consemnarea manuscrisă: „Pentru biserica Sf. Spiridon vechi declin competenţa" – E.G. –

PROCES VERBAL NR.60
al şedinţei din 9 noiembrie, orele 10

Compunerea consiliului:

Preşedinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Şt. Balş
Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Arh. Ghika Budeşti
Prof. Teodoru H.

De asemenea iau parte ca referenţi:
Arh. F. Fischer
Dr. P. Năsturel
Arh. Socolescu Toma

I. *Lucrări de restaurare la mănăstirea Zamca*

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424 din 26.X.1953
Titular de Investiţii: Min, Cultelor
Val.lucrărilor 300.000 lei
Proiectant: ISPROR
Faza: Sarcină de proiectare
Referant: Arh. F. Fischer

Dosarul cuprinde: memoriu, lista de materiale, şi 18 planuri la sc.1:50 şi anume:

– releveu plan parter
– releveu plan etaj I

http://patrimoniu.gov.ro

– releveu plan etaj II
– releveu învelitoare
– Faţada vest sc.1/50
– Faţada nord
– Faţada sud
– Secţia N-S
– Secţia E-V
– Secţia E-V
– Detalii sc.1/10
– Detalii sc.1/10
– Planuri parter et.ac.
– Faţada N-E
– Faţada S-V sc.1/50
– Secţii
– Perspectivă

Lucrările prevăzute a se executa sunt următoarele:

1. Lucrări de restaurare la paraclis (degajarea soclului stelat al turlei de actuala învelitoare)
2. Lucrări de restaurare la zidul de împrejmuire
3. Lucrări de consolidare la turnul clopotniţei. Consolidarea porţiunilor dislocate, refacerea zidăriilor stricate, completarea consolei lipsă de la bateon.

Consiliul, luând în discuţie dosarul, dă aviz favorabil sarcinei de proiectare.

II. *Lucrări de restaurare la mănăstirea Dragomirna*

Adresa Min. Cultelor Nr. 17424/26.X. 1953
Val. lucrărilor: 200.000 lei
Titular Investiţii: Min. Cultelor
Faza: Sarcină de proiectare
Proiectant: ISPROR
Referent: Arh. Socolescu T.

Dosarul cuprinde: memoriu, lista de materiale, plan de situaţie la sc.1/500 şi 18 planuri la sc.1/100 şi anume:

– plan pivniţă, plan parter, plan etaj I, plan etaj II şi pod, plan învelitoare, faţada nord, faţada sud, faţada N-V, secţia A-B, secţia C-D, E-F, plan parter, plan etaj I plan etaj II şi pod, plan învelitoare, faţada N, faţada S, secţia A-B, secţia E-F, perspectiva.

Lucrările proiectate cuprind:
a) restaurarea trapezei vechi
b) reparaţii la zidul de împrejmuire şi la contraforţi

Consiliul, luând în discuţie lucrarea, dă aviz favorabil sarcinei de proiectare cu următoarele recomandări:

1. Pentru construirea scării de acces, exterioare, se va căuta ca aceasta să fie aşezată pe urmele fundaţiilor vechi, dacă acestea vor putea fi găsite.
2. Să se studieze şi să se prevadă locurile de trecere la meterezele de deasupra sălii gotice;
3. În ce priveşte peretele despărţitor, pe care proiectul îl prevede în pod în dreptul rezalitului, perete care bate în deschizătura crenelului, nu se va executa decât dacă sunt dovezi certe că a existat în vechime sau dacă folosirea actuală a podului cere absolut executarea lui în această poziţie.
4. Pentru faţada spre curte, se recomandă ca fereastra de pe rezalit care luminează scara de la pod, să fie înlocuită cu o deschizătură mică, de tipul celor care se găsesc la turnul de colţ.

III. *Lucrări de reparaţii la biserica reformată din com. Mişca, Raion Marghita, Reg. Oradea.*

Adresa Min. Cultelor Nr 17140/26.X.1953.
Val.lucrărilor: 17.900 lei
Titular Investiţii: Episc. reformată Oradea
Referent: Arh. F. Fischer

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, antemăsurătoare deviz estimativ, analiza de preţuri. extras de materiale şi planul bisericii la sc.1/200.

Lucrarea proiectată prevede: înlocuirea acoperişului de sindrilă uzat cu tablă galvanizată, întrucât şindrila după afirmaţia beneficiarului este greu de achiziţionat .

Consiliul, luând în discuţie lucrarea şi nefiind de acord cu propunerile făcute de a se înlocui învelitoarea de şindrilă cu una nouă de tablă, dă aviz nefavorabil.

Dacă parohia dispune de fondurile necesare, Consiliul recomandă să se execute un acoperiş de ţiglă solzi pentru care va trebui eventual adaptată şarpanta, consolidând-o sau refăcând-o în aceeaşi formă. În caz că parohia nu dispune de aceste fonduri acoperişul de şindrilă se va reface tot cu şindrilă.

IV. *Lucrări de amenajare a podului Palatului Cultural din Tg. Mureş*

Adresa Muzeului de Artă Tg. Mureş Nr. 79/953.
Val.lucrării: 225.000 lei
Titular investiţii: Muzeul de Artă Tg. Mureş
Referent: Arh. F. Fischer

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, deviz estimativ, antemăsurătoare, lista de materiale, analiza preţurilor precum şi o planşă cu planul etajului III şi IV, şi planul grinzilor de tavan.

Consiliul, luând în discuţie lucrarea amână luarea unei hotărâri, dosarul urmând a se completa şi cu avizul Direcţiei Generale a Edificiilor Publice.

V. *Reparaţii la Bis. Cireaşov, Raion Slatina, Reg. Piteşti*

Adresa Min. Cultelor Nr. 17805/953
Referent: Arh. Socolescu T.

Lucrarea prevede subzidire de beton armat la colţul sud al pridvorului şi refacerea parţială a pardoselii cu ciment.

Consiliul, luând în discuţie lucrarea, este de acord cu executarea consolidării şi dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

1. Proiectul de subzidire va fi întocmit de un tehnician care va supraveghea şi executarea acestei lucrări.

http://patrimoniu.gov.ro

2. La subzidire nu se va folosi beton armat, ci zidărie de piatră sau cărămidă bine arsă şi legată cu mortar de ciment.

3. pardoseala se va executa din lespezi de piatră sau de cărămidă, nici într-un caz de ciment.

VI. *Cererea de prefacere a capelei fostului Seminar Veniamin Costache din Iaşi, în bibliotecă pentru Institutul Politehnic Iaşi*

Adresa Inst. Politehnic Iaşi Nr. 6982/22.X.1953
Referent: Arh. P. Năsturel

Adresa cere aprobarea transformării în bibliotecă şi sală de lectură pentru studenţi a capelei fostului seminar Costache din Iaşi, str. Cloşca Nr. 9, unde este aşezat căminul de studenţi Filimon Sârbu.

Consiliul, examinând cererea, amână luarea unei hotărâri pentru a se cerceta capela la faţa locului de un delegat CSAC.

Preşedinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Ionescu Berechet.
Arh. Lieblich R.
Arh. Ghika Budeşti
Prof. H.Teodoru.

PROCES VERBAL NR.61
al şedinţei din 11 noiembrie, orele 12

Compunerea consiliului:

Preşedinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Costescu E.
Arh. Ghika Budeşti I.
Arh. Lieblich R.
Prof. H. Teodoru

De asemenea ia parte ca referenţii:
Arh. Balş Ion
Dr. Năsturel Petre
Arh. Socolescu Toma

I. *Lucrări e reparaţii la bis. parahială Bogdan Vodă din Rădăuţi – E.G.*

Adresa Min. Cultelor Nr. 18482/5.X.1953
Val. lucrărilor: 25.700 lei
Titular investiţii: Parohia Bogdan Vodă
Proiectant: Ing. Popadiuc
Referent: Arh. Socolescu T.

Dosarul cuprinde: memoriu, deviz, antemăsurătoare, tablou de materiale.

Lucrarea prevede reparaţii la biserică şi clopotniţă bis. Bogdan Vodă şi anume: refacerea învelitoarei cu şindrilă, la streaşină la fel cu cea existentă pe o suprafaţă de 450 mp, refacerea şarpantei acoperişului pe o suprafaţă de 100 mp.

Consiliul, luând în discuţie lucrarea, dă aviz favorabil cu următoarele condiţiuni:

1. Şindrila nouă va fi tăiată la fel ca cea veche şi va fi impregnată cu carbolineum, cu piatră vânătă (sulfat de cupru) sau orice altă substanţă de protejare asemănătoare.

2. Căpriorii vor fi cioplitii din bardă la fel ca cei vechi (în ceea ce priveşte forma, tehnica şi materialul).

II. *Lucrări de restaurare la mănăstirea Secu*

Adresa Min. Cultelor Nr. 18259 din 2.X.1953
Faza: Sarcină de proiectare
Val. lucrării: 2.500.000 lei
dintre care 400.000 lei în 1953
Proiectant: ISPROR
Referent: Arh. Balş Ion

Dosarul cuprinde: tabel de materiale precum şi un memoriu.

Piese desenate:

- plan de situaţie releveu
- plan parter
- plan etaj I şi II
- plan învelitoare
- faţada E
- faţada S
- faţada V
- faţada N
- plan parter+etaj+faţada-restaurare
- plan faţada S – restaurare
- plan faţada V – restaurare
- plan faţada N – restaurare

Lucrările prevăzute sunt: refacerea şarpantelor pentru a transmite greutatea lor direct pe ziduri, înlocuirea învelitorii de tablă cu învelitoare de ţiglă, *înlocuirea pridvoarelor actuale cu arcade de zidărie la parter şi lemnărie de stejar la etaj (s.n. – E.G.)* executarea de scări de acces (piatră), pardoseli de cărămidă, înlocuirea tâmplăriei uşilor şi ferestrelor care dau spre pridvoare, redeshiderea uşilor şi ferestrelor la camerele de sub arhondaric, care vor fi reparate şi în interior, amenajarea în bune condiţiuni a scurgerilor de la closete, precum şi diferite completări de zidărie.

Consiliul, examinând dosarul, dă aviz favorabil cu următoarele condiţiuni:

1. Scările de acces la prispe şi foişoare vor fi ori acoperite prin înglobarea lor în prispe, ori, dacă sunt scoase în afară, prima şi a doua treaptă să fie lăsate libere vederii.

2. Pentru pridvorul arhondăriei se recomandă expres mutarea scării sub porticul dinspre clopotniţă.

3. La întocmirea proiectului tehnic se va studia o decorare uşoară a calcanelor care separă în tronsoane aripile mânăstirii (care trebuie menţinute) dându-se o formă potrivită cu arhitectura întregului complex.

4. Cu ocazia întocmirii proiectului tehnic se vor studia cu atenţie toate elementele construcţiei (stâlpi, balustrade, etc.)

http://patrimoniu.gov.ro

III. *Lucrări de restaurare la turnul mănăstirii Humor*

Adresa Min. Cultelor Nr. 18259/953
Faza: Sarcină de proiectare
Val.lucrărilor 160.000 lei
Titular investiţii Min. Cultelor
Referent: ISPROR

Dosarul cuprinde: memoriu, tabel de materiale, proces verbal pentru premiu de calitate precum şi patru piese desenate: releveu, plan, secţie, faţada (releveu) planuri faţade restaurare, plan-faţade (releveu)

Se prevăd următoarele lucrări de restaurare:

– îndepărtarea molozului; refacerea zidăriei de piatră, completarea chenarelor de fereastre, a copertinelor la contraforţi şi umplerea cu beton a golurilor rămase în zidărie prin putrezirea grinzilor. De asemenea, refacerea balconului exterior, a scării exterioare între parter şi etajul I, a tâmplăriei şi a pardoselii.

Consiliul, luând în examinare dosarul, dă aviz favorabil cu recomandarea ca la proiectul tehnic să se prevadă eventual prelungirea streaşinii deasupra pridvorului.

IV. *Lucrări de restaurare la Schitul Maicilor din Bucureşti*

Adresa Min. Cultelor Nr. 18259/953
Val.lucrării: 300.000 lei
Titular investiţii: Min. Cultelor
Proiectant: ISPROR
Referent: Arh. Balş Ion
Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde: memoriu, tabel de materiale şi 12 piese desenate.

Lucrările prevăzute a se executa sunt: dărâmarea turlelor de lemn actuale şi construirea lor din zidărie, prevăzându-se o centură şi stâlpi de beton armat. Înlocuirea tuturor învelitorilor de tablă cu învelitori de olane; desfiinţarea geamlâcului de la pridvorul bisericii, înlocuirea pardoselii de mozaic cu lespezi de piatră, construirea a două sobe din zid, completarea stâlpilor de stejar la pridvorul chiliilor. Dacă sondajele care se vor face vor stabili că tencuiala chiliilor a fost executată mai târziu, aceastea vor fi lăsate din cărămidă aparentă ca şi vechea bucătărie. De asemenea se prevede reconstruirea lanternei octogonale la bucătărie, construirea unei mici pergole cu câte 3 arcade între chilii şi casa parohială pentru a masca calcanul chiliilor, amenajarea unui grup sanitar, compus din 2 closete în curtea parohială, precum şi amenajarea unei fântâni cu un mic bazin şi două bănci de piatră legate de biserică printr-o cărare din lespezi de piatră aşezate pe iarbă. Ansamblul acesta va fi înconjurat cu un zid de cărămidă, care va fi completat cu o mică clopotniţă în felul aceleia de la biserica Bucur.

Consiliul, examinând proiectul, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

– Se vor face cercetări la faţa locului, căutând a se scoate la iveală tabloul votiv, pentru ca, în cazul că există fresca veche, să se cerceteze înfăţişarea primă a bisericii, ţinându-se seama eventual - la restaurare - şi de forma altor turle contemporane cu acest monument.

Preşedinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Ionescu Berechet.
Arh. Costescu E.
Arh. Ghika Budeşti
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru.

NOTĂ:

Semnătura lui Richard Lieblich este însoţită de consemnarea manuscrisă: „Pentru Schitul Maicilor declin competenţa" – E.G

PROCES VERBAL NR.62
al şedinţei din 13 noiembrie 1953, orele 12

Compunerea consiliului:

Preşedinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Ghika Budeşti I.
Arh. Lieblich R.
Prof. H. Teodoru

De asemenea iau parte ca referenţi:
Arh. Balş Ion
Dr. Năsturel P.
Arh. Socolescu T.

I. *Lucrări de restaurare la Hanul de la Ruginoasa*

Adresa Comitetului pentru Aşezămintele Culturale Nr. 15156 din 6.X.1953.
Titular de investiţii: Comit.pt. Aşez. Cult.
Val lucrării: 900.000 lei
Proiectant: ISPROR.
Referent: Arh. Socolescu T.
Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde: memoriu, tabel de materiale, proces verbal pentru premiu de calitate, plan releveu, plan subsol, secţie S-E, faţada E-V, S, N, parter + învelitoare, faţada, secţiuni, perspectiva.

Se prevăd următoarele lucrări: deblocarea interiorului de moloz şi pământ, refacerea tuturor zidăriilor de piatră şi cărămidă, calcane, coşuri, pereţi despărţitori, etc; executarea tencuielilor uşi şi ferestre, pardoseli etc; instalarea de sobe de teracotă şi a unei maşini de gătit în bucătărie, văruieli, vopsitorii, geamuri, iesle la grajd, etc.

Consiliul, luând în discuţie dosarul, dă aviz favorabil sarcinei de proiectare, recomandând ca la întocmirea proiectului tehnic să se ţină seama de eventualul material documentar existent pentru stabilirea formelor profilelor, ale coşurilor, ale şarpantei, etc.

http://patrimoniu.gov.ro

II. *Lucrări de amenajare la castelul Huniade din Timişoara*

Adresa Comit. pt. Aşez. Cult. Nr. 15156 din 6.X.1953

Val.lucrărilor: 3.080.000 lei din care 800.000 lei în 1953

Titular de investiţii: Comit, pt. Aşez. Cult.

Proiectant: ISPROR

Referent: Arh. Balş Ion

Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde: memoriu, tabel de materiale, proces verbal pt. premiu de calitate.

Piese desenate: plan situaţie; restaurare; plan parter+subsol, plan etaj I, plan etaj II, secţiuni, faţade. Releveu plan parter+subsol, plan et.I, plan et.II, plan şarpantă, faţada N, faţada E, faţada S, secţii..

Se propun următoarele lucrări: desfaceri de tencuieli interioare şi exterioare pentru identificarea părţilor vechi; lucrări de conservare, refaceri, reparaţii şi amenajări pentru scopurile muzeului regional al Banatului;

Reparaţiile constau din refacerea pardoselilor, completarea ferestrelor, dărâmarea casei de transformator şi a şoproanelor, înlocuirea unor grinzi de lemn la planşeul deasupra etajului II, subzidirea unei porţiuni din faţada de nord a clădirii, unde aceasta prezintă o crăpătură mai mare, repararea acoperişului cu ţiglă solzi, înlocuirea învelitorii de tablă deasupra turnului, repararea doliilor, jghiaburilor, şorţurilor şi burlanelor.

Consiliul, luând în dezbatere dosarul, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

1. Se vor menţine ferestrele laturei sudice a turnului de la N-E, ferestrele care luminează coridorul. Eventual se va desfunda şi a doua fereastră de la parter şi de la etaj.

2. Acolo unde se desfiinţează unele ziduri, se vor păstra martori ai existenţei acestora (urechi de zidărie sau prin marcare pe tavan sau pardoseală).

III. *Lucrări de restaurare la bis.Scaune din Bucureşti*

Adresa Ministerului Cultelor Nr.17424/26.X.1953

Val.lucrărilor: 200.000 lei

Titular de investiţii: Ministerul Cultelor

Proiectant: ISPROR

Referent: Arh. Socolescu T.

Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde următoarele piese: memoriu, tabel de materiale.

Piese desenate:

- releveu plan situaţie sc.1/100
- releveu plan sc.1/50
- faţada sud sc.1/50
- faţada vest sc.1/50
- secţie longitudinală sc.1/50
- plan acoperiş 1/50
- faţada vest sc.1/50
- faţada sud sc.1/50
- secţie sc.1/50
- perspectivă

Se prevăd următoarele lucrări:

– desfacerea şarpantei şi a învelitorii actualului acoperiş provizoriu, al patului turlei vechi şi refacerea unei turle noi din zidărie pe schelet de beton armat, învelită cu olane;

– unele reparaţii şi amenajări mărunte la biserică;

– construirea unei turle-clopotniţă, desfacerea şarpantei de lemn a actualului acoperiş provizoriu de la patul turlei vechi, dărâmarea zidăriei de cărămidă putrezită şi a ancorajului de lemn putrezit, beton armat în centuri şi în stâlpii turlei, zidărie de cărămidă aparentă precum şi şarpanta, învelitoare de olane a turlei. Obloane cu clapete (jaluzele), precum şi duşumele din scânduri în camera clopotniţă. În afară de aceasta, este necesară scoaterea cărămizilor vechi, mâncate de umezeală şi sparte, la soclul bisericii şi înlocuirea lor cu cărămizi speciale noi, de aceleaşi dimensiuni şi forme ca acelea vechi; trepte şi contratrepte la scara ce duce la clopotniţă. Grilă de fier la intrarea în pridvor, precum şi eventuala introducere a unui coş de fum în interiorul zidăriei.

Consiliul, luând în discuţie dosarul, dă aviz favorabil cu recomandarea de a se adopta soluţia turlei de pe pronaos cu baza octogonală în întregime. Pentru a-i asigura o înfăţişare mai masivă, în armonie cu restul bisericii, se vor deschide la această turlă eventual numai 4 goluri corespunzătoare celor 2 axe principale ale edificiului.

IV. *Lucrări de pictură la biserica din Micşuneştii Mari, raion Snagov, reg. Bucureşti.*

Adresa Patriarhiei Române, Comisiunea de pctură bisericească Nr.8513 din 3 Noiembrie 1953.

Val.lucrărilor: 15.900 lei

Titular de investiţii: Parohia Micşuneşti

Referent: Dr. P.Năsturel

Dosarul cuprinde: antemăsurătoare, deviz, caiet de sarcini precum şi două adrese (a Min. Cultelor şi a parohiei către Patriarhie).

Se prevăd următoarele lucrări: tencuirea şi pictarea din nou a turlei, spălarea frescei, prinderea tencuielilor burduşite cu zeamă de ciment; pictarea soclului cu un ton pentru spălarea tâmplei şi restaurarea icoanelor.

Consiliul, luând în discuţie dosarul, constată că devizul este incomplet şi hotărăşte înapoierea lui la Comisia de pictură bisericească pentru a-l completa cu următoarele date:

– data când s-a spălat pictura bisericii ultima dată;

– condiţiile de spălare, pentru a se arăta restauratorului procedeul inofensiv, spre a nu se strica vechea pictură;

http://patrimoniu.gov.ro

– măsurile tehnice care trebuie luate pentru a nu se pierde nimic din picturile deteriorate.

Președinte Prof. Gr.Ionescu
Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Ghika Budești
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru

NOTĂ:

Semnătura lui R. Lieblich este însoțită de consemnarea mișcării: „Pentru p. III declin competența" – E.G.

PROCES VERBAL NR.63
al ședinței din 20 noiembrie, orele 10.30

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. E. Costescu
Arh. Ghika Budești I.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru
De asemenea iau parte ca referenți:
Arh. Balș Ion
Arh. Diaconu Nicolae
Invitați: Arh. Niga I.

I. *Lucrări de amenajare la podul palatului cultural din Tg. Mureș.*

Adresa Muzeului de Artă Tg. Mureș Nr.79/1953, înregistrează la CSAC sub Nr, 3502/953.

Val.lucrării: 2.225.000 lei
Titular investiții: Muzeul de Artă Tg. Mureș
Proiectant: Ing. Kereszteş I.
Referent: Arh. F.Fischer

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, deviz estimativ, antemăsurătoare, tabel de materiale, analiza prețurilor.

Piese desenate:
– plan et.III
– plan et.IV sc.1/100
– planul grinzilor de tavan

Proiectul prevede transformarea în mansardă a suprafeței podului muzeului de artă din palatul cultural, în scopul lărgirii spațiului de expunere al muzeului.

Consiliul, având în vedere referatul favorabil al Direcției Generale a Edificiilor Publice în ceea ce privește situarea muzeului în ansamblu și constatând că prin transformările propuse, arhitectura vechiului edificiu nu suferă nici o schimbare, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

1. Consiliul socotește că această soluție nu este cea mai potrivită pentru importanța care se acordă manifestările culturale (muzeistice) și consideră această lucrare ca provizorat, până când Sfatul Popular va clădi un edificiu special pentru muzeu.

2. Înainte de începerea lucrărilor, se va obține și avizul pompierilor.

3. Se va asigura acces lesnicios în partea de sub acoperiș și tavanul cu luminatoare al încăperilor, care la nevoie să îngăduie controlul și reparația acoperișului, neadmițându-se pod mort.

4. Se va modifica (muta) scara de acces din camera 9 în camera 10, creându-se un palier în fața intrării camerei 10. Scara se va face dreaptă, fără trepte balansate.

5. Se va verifica soliditatea tavanului actual care va deveni pardoseala muzeului, pentru ca aceasta să poată suporta greutatea încărcărilor respective.

II. *Lucrări de amenajare a poduluo Școlii medii tehnice <Palatul Teleki - E.G.> din Tg. Mureș în dormitoare pentru 50 elevi*

Adresa CPAC Nr.15084/953 înreg. la CSAC sub Nr.3559/953

Val.lucrării: 150-200.000 lei
Proiectant: Arh. Niga I.
Referent: Arh. F. Fischer

Dosarul cuprinde următoarele piese: proiectul de execuție a dormitoarelor și a anexelor, proiectul de execuție a dușumelelor, secțiuni transversale și planul de situație al clădirii, secțiuni longitudinale ale dormitoarelor și anexelor, vederea acoperișului cu ferestrele dormitoarelor în axa bolților de la etaj.

Se prevăd lucrări de reparații capitale pentru amenajarea podului clădirii în dormitoare pentru 50 elevi.

Consiliul, luând în examinare anteproiectul prezentat, dă aviz nefavorabil, din următoarele motive:

1. Suma necesară transformării și adaptării podului în locuință devine oneroasă față de capacitatea de locuit care se obține și față de condițiunile de higienă respective. Cu această sumă, se pot face construcții provizorii pe terenuri libere, în care condițiunile de cazare să fie mult mai bune.

2. Consiliul socotește că problema transformării podului în locuință nu poate fi rezolvată satisfăcător, deoarece din punct de vedere al amenajării dormitoarelor, aplicând normele în vigoare, se constată că:

– În caz de incediu sau de panică, evacuarea este prevăzută printr-o scară neluminată, balansată, fără să se arate unde debușează și la distanță de peste 40 m. de la punctul cel mai îndepărtat.

– Construcția podului de lemn este supusă oricând incedierii.

– Nu reiese din planuri cum vor fi încălzite încăperile și dacă s-a prevăzut ca pereții despărțitori să aibe însușiri termice.

– Suprafața proiectată pentru un pat din dormitoare este de 3,52 în loc 4,50 minimum.

http://patrimoniu.gov.ro

– Cubajul pentru o persoană este de 10 mc în loc de 14.

– Luminozitatea în unele dormitoare este 1/11,3 în loc de 1/8.

– W.C.-urile, spălătoria, coridorul de 36 m lungime și 1,40 m lățime, garderoba și scara sunt neluminate și neaerisite.

– Nu s-a prevăzut nici duș, nici baie, iar lavoare sunt prea multe (13).

– Paturile sunt distribuite neconform cu normativele de proiectare în vigoare.

– Amplasarea dulapurilor s-a făcut în încăperi insuficiente ca dimensiuni.

III. *Adresa CPAC NR.3215/953 privind cele două poduri ale castelului Corvineștilor din Hunedoara*

Lucrarea a mai fost examinată în ședința din 20 Iulie, când Consiliul a dat aviz favorabil cu recomandări.

De data aceasta, ni se prezintă, pe lângă vechile piese desenate și un calcul de rezistență.

Consiliul, luând în discuție adresa CPAC, constată că nu au fost executate lucrările care au primit deja avizul favorabil al Consiliului nostru și care recomanda ca podurile să fie restaurate respectând forma și vechile dimensiuni.

Consiliul ține să precizeze că un monument de o excepțională importanță istorică și artistică ca acest castel nu poate fi folosit decât ca muzeu, în nici un caz ca depozit de materiale.

În consecință, podurile nu trebuie recalculate pentru trafic de mare tonaj pe care nu l-a cerut nimeni - nici măcar beneficiarul, întrucât ele servesc pentru trecerea pietonilor, trăsurilor, turismelor, etc.

Dată fiind situația creată prin nerespectarea și neaducerea la îndeplinire a avizului CSAC NR.159 dat la 20 iulie a.c., Consiliul este de acord cu relatarea cuprinsă în memoriul anexat adresei CPAC și cere să fie sesizată Comisia Controlului de Stat pentru a se face cercetări, în vederea stabilirii cauzelor care au determinat neexecutarea lucrărilor în lumina avizului nostru.

Președinte Prof. Gr.Ionescu
Membri: Arh. E. Costescu
Arh. Ghika Budești I.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru

PROCES VERBAL NR.64
al ședinței din 23 noiembrie, orele 10

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Ionescu Berechet.
Arh. Ghika Budești I.
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru

De asemenea iau parte ca referenți:
Arh. Balș Ion

I. *Normativ provizoriu pentru executarea lucrărilor speciale de protejare și restaurare a monumentelor istorice de arhitectură*

Se citesc următoarele capitole:
– Considerațiuni generale
– Terasamente
– Betoane simple și armate.

Consiliul dă aviz favorabil adoptând ca text definitiv textul alăturat, inclusiv corecturile în cerneală roșie și menționează să se introducă un capitol aparte pentru trotuare, care va cuprinde textul ultimului paragraf de la pag.13.

Președinte: Prof. Gr.Ionescu
Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Ghika Budești I.
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru

PROCES VERBAL NR.65
al ședinței din 24 noiembrie1953, ora 11

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Ionescu Berechet.
Arh. Lieblich R.
Prof. Teodoru H.

De asemenea iau parte ca referenți:
Arh. Balș Ion
Arh. Năsturel P.
Prof. Socolescu T.

I. *Normativ provizoriu pentru executarea lucrărilor speciale de protejare și restaurare a monumentelor istorice de arhitectură.*

Referent: Arh. Balș Ion

Se citesc următoarele capitole:
– Zidării de cărămidă
– Zidării de piatră

Consiliul, dă aviz favorabil, adoptând ca text definitiv, textul alăturat, inclusiv corecturile în cerneală roșie și menționează să se adaoge explicații mai dezvoltate la pc.8, în special în legătură cu tencuielile zugrăvite în frescă.

II. *Adresa Protopopiei Hârlău relativ la ordinul Sfintei Mitropolii a Moldovei, de a strămuta catapeteasma din capela Spitalului de Stat Hârlău la o biserică în construcție în Satul Nou, com. Belcești, r. Hârlău.*

Referent: Dr. Petre Năsturel

Consiliul, luând în discuție problema, dă aviz favorabil menționând că demontarea și transportarea

http://patrimoniu.gov.ro

catapetesmei să se execute cu mare grijă, iar arhitectura interioară a capelei, precum şi soba să fie păstrate intacte.

Înainte de demontare, se vor trimite CSAC-ului fotografii ale catapetesmei, ale interiorului şi ale sobei.

III. *Adresa Min. Finanţelor relativă la desfiinţarea a două ziduri despărţitoare la camerele 314şi 310 (et.III) Dir. State.*

Referent: Arh. Socolescu T.

Consiliul dă aviz favorabil pentru cazul în speţă, urmând ca pentru alte cazuri similare să se dea eventual un aviz cu caracter general într-altă şedinţă.

Preşedinte: Prof. Gr.Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru.

PROCES VERBAL NR.66
al şedinţei din 25 noiembrie 1953, ora 12

Compunerea consiliului:

Preşedinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. Teodoru H.
De asemenea iau parte ca referenţi:
Arh. Balş Ion

Normativ provizoriu pentru lucrărilor speciale de protejare şi restaurare a monumentelor istorice de arhitectură.

Referent: Arh. Balş Ion
Se citesc următoarele capitole:
- Izolări hidrofuge
- Dulgherie
- Învelitori

Consiliul dă aviz favorabil, adoptând ca text definitiv textul alăturat, inclusiv corecturile în cerneală roşie şi aprobă ,textul adaos pentru art.8 de la zidării de cărămidă, care urma să fie completat, conform procesului vebal nr.65 din 24.XI.1953.

Preşedinte: Prof. Gr.Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru.

PROCES VERBAL NR.67
al şedinţei din 26 noiembrie 1953, orele 8.30

Compunerea consiliului:

Preşedinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. Teodoru H.
De asemenea iau parte ca referenţi:
Arh. Balş Ion

Normativ provizoriu pentru lucrările speciale de protejare şi restaurare a monumentelor istorice de arhitectură (urmare)

Referent: Arh. Balş Ion
Se citesc următoarele capitole:
- Tencuieli
- Pardoseli
- Trepte şi scări
- Placaje exterioare
- Tâmplărie de lemn
- Tâmplărie metalică
- Construcţii diverse metalice

Consiliul dă aviz favorabil adoptând ca text definitiv textul alăturat, inclusiv corecturile în cerneală roşie şi menţionează să se ceară şi punctul de vedere al Comisiei de pictură bisericească. pentru pasagiile referitoare la pictură, în special la pictura în frescă.

Preşedinte: Prof. Gr.Ionescu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. H.Teodoru

PROCES VERBAL NR.68
al şedinţei din 27 noiembrie 1953, orele 11.30

Compunerea consiliului:

Preşedinte: Prof. Gr. Ionescu
Membri: Arh. Costescu E.
Arh.Ghika Budeşti I.
Arh. Ionescu Berechet
Tov. Russu Gh. <pictor restaurator>
Prof. H. Teodoru

I. *Normativ provizoriu pentru lucrările speciale de protejare şi restaurare a monumentelor istorice de arhitectură (urmare)*

Referent: Arh. Balş Ion
Se citesc următoarele capitole:
- Ornamente
- Zugrăveli şi vopsitorii
- Geamuri
- Trotuare
- Împrejmuiri
- Dărâmări
- Diverse
- Organizarea şantierului

Consiliul dă aviz favorabil adoptând ca text definitiv, textul alăturat, inclusiv corecturile cu cerneală roşie.

http://patrimoniu.gov.ro

II. *Lucrări de adaptare a instalaţiei de aer condiţionat la banca de Credit şi investiţii Str. Doamnei Nr.4*

Referent: arh. Ion Balş

Consiliul dă aviz favorabil, deoarece lucrarea nu modifică arhitectura exterioară sau interioară clădirii.

III. *Diverse. Proiect pentru normative de proiectare la monumentele istorice de arhitectură.*

Referent: Arh. Ion Balş

Se dă citire textului. Consiliul amână discutarea acestor normative pentru o şedinţă ulterioară.

Preşedinte: Prof. Gr.Ionescu
Membri: Arh. Costescu E.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Ghika Budeşti I.
Tov. Russu Gh.
Prof. H.Teodoru

PROCES VERBAL NR.69
al şedinţei din 4 decembrie, orele 11

Compunerea consiliului:

Preşedinte: Prof. Duiliu Marcu
Membri: Arh. Costescu E.
Arh.Ghika Budeşti I.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. H. Teodoru

De asemenea iau parte ca referenţi:
Arh. Ion Balş
Arh. Bobocea A.
Arh. Socolescu
Invitat: Arh. Becu

I. *Transformarea faţadei Cinematografului Gh. Doja din Arad*

Adresa Întreprinderii cinematografice regionale de Stat Arad Nr. 7713/29.X.1953.

Referent: Arh. Bobocea A., din partea beneficiarului, Arh. Becu.
Faza: Sarcină de proiectare

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, plan de situaţie sc.1/500, faţada laterală sc.1/100, detaliu faţadă 1/50 şi 9 fotografii.

Se prevăd lucrări de transformare la intrarea cinematografului Gh. Doja.

Consiliul, examinând lucrarea dă aviz nefavorabil şi propune refacerea proiectului, studiul intrării nefiind în concordanţă de stil cu restul faţadei.

II. *Proiectul pentru amenajarea Castelului din parcul Buftea. Adresa Min. Culturii, Dir. Conştrucţii şi Investiţii Nr.191/18.X.1953*

Referent: Arh. Balş Ion
Faza: Proiect de execuţie (sarcina de proiectare nu a fost trimisă spre avizare).
Val. lucrării: 832.263 lei
Proiectant: Institului Proiect Bucureşti

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, plan subsol, plan parter, etaj I, etaj II şi 2 secţiuni, toate la sc.1/50 şi un detaliu la sc.1/20. Un dosar cu detalii de arhitectură - 16 planuri; un dosar pentru rezistenţă cu 4 planuri; un dosar instalaţii electrice cu piese scrise; un dosar instalaţii electrice cu 5 planuri; un dosar instalaţii de gaze cu piese scrise şi 5 planuri, un dosar devize cu piese scrise.

Se prevăd următoarele lucrări:

– Organizarea subsolului pentru bucătărie, depozite de alimentaţie, sală de mese pentru personalul de serviciu, duşuri, vestiare etc. fără modificarea bolţilor existente.

– Înlocuirea galeriei de lemn de la et.II şi a tavanului provizoriu printr-un planşeu general de beton armat, grinzile de pe faţa inferioară fiind îmbrăcate în lemn. De asemenea, înlocuirea stâlpilor de lemn cu stâlpi de beton armat îmbrăcaţi în lemn.

– Transformarea scării de serviciu de lemn într-una de beton armat.

– Lucrări de finisaj (reparări de tâmplărie, tencuieli înlocuirea tapetelor prin zugrăveli, etc).

– Înlocuirea întregii instalaţii sanitare şi electrice şi îngroparea ei în perete.

– Completarea actualului sistem de încălzire cu aer cald prin sobe de teracotă şi radiatoare încălzite cu gaz metan, acestea din urmă putând fi scoase în timpul verii.

Consiliul, examinând lucrarea, amână luarea unei hotărâri pentru a se consulta proiectanţii şi eventual beneficiarul în ceea ce priveşte execuţia unui planşeu de beton armat şi a se cere unele lămuriri.

III. *Restaurarea palatului de la Potlogi*

Adresa Min.Culturii, Dir.Generală a Artelor, Serv. Muzee şi Monumente Nr.41517/25.X.1953.

Referent: Arh. T. Socolescu
Proiectant: ISPROR
Val.invest: 1.500.000 lei

Dosarul cuprinde:
– memoriu justificativ şi lista de materiale.

Piese scrise:
– plan de situaţie releveu, plan de situaţie restaurare, plan parter-etaj, secţie, faţada sud-vest,faţada nord-est şi 2 perspective.

Se prevăd următoarele lucrări:

1. *Casa Domnească.*

Refacerea zidăriei până la nivelul cornişei şi refacerea acoperişului cu învelitoare de olane. Refacerea bolţilor de zidărie la etaj şi refacerea planşeelor deasupra parterului. Refacerea scărilor şi pardoselilor, tencuielilor cu decorul lor de piatră sculptată.

http://patrimoniu.gov.ro

2. *Casele vechi.*

Completări de zidărie deasupra beciului pentru nivelarea și așezarea unui acoperiș de protecție cu învelitoare de olane.

3. *Poarta de intrare.*

Completarea zidăriei și refacerea unui acoperiș peste bolta și încăperile porții.

4. *Zidul de împrejmuire.*

Executarea învelitoarelor de olane pentru protecția porțiunilor de zid rămase în picioare și subzidirea unei porțiuni de zid de pe latura vest a curții.

5. *Curtea și parcul.*

Lucrări de pavare și plantații pentru punerea în valoare a monumentului.

6. *Lucrări de instalații, de apă, canal și lumină.*

Lucrarea urmează să se execute în două etape, prima pentru 1954 în valoare de 450.000 lei.

Consiliul, examinând lucrarea, dă aviz favorabil cu următoarele mențiuni:

– Planurile să fie completate cu indicația elementelor sigure, găsite intacte pentru care există o documentație indiscutabilă, atât în interior, cât și în exterior.

– La studiul proiectului tehnic să se utilizeze cât mai multe date certe și să se facă studii științifice mai amănunțite pentru elementele, pentru care lipsesc documente, astfel ca să se ajungă la un proiect cât mai unitar și cât mai complet.

– În ceea ce privește soluția constructivă, întrucât există prezumția că bolțile s-au dărâmat și din cauza curburei cu săgeată mică pentru bolți din cărămidă, formă care dă probabil împingeri laterale, se propune căutarea unor soluții constructive care să ofere deplină siguranță (tiranți, arce sau membrane de beton armat. etc)

– Se constată că studiul este făcut numai pentru clădirea principală, pentru celelalte lucrări prezentându-se numai planul de situație și descrierea din memoriu.

Consiliul este de părere să se intervină pe lângă Serviciul de documentare al ISPROR-ului pentru întocmirea unui releveu detaliat însoțit de fotografii la scară mare (cuprinzând vederi de ansamblu și detalii), pentru a obține o documentare cât mai exactă a lucrărilor de ornamentație în starea actuală.

IV. *Executarea unui trotuar la biserica mănăstirii Dealul din Târgoviște.*

Adresa Mitropoliei Ungro-Vlahiei Nr.20175/953
Referent: Arh. Ion Balș

Dosarul cuprinde adresa menționată și o schiță.

Se propune executare trotuarului din jurul bisericii din piatră de format mic și din lespezi mari, așa precum prevedea inițial proiectul, deoarece carierele nu posedă în momentul de față astfel de lespezi, ceea ce ar împiedica execuarea lucrărilor în acest an și atrage după sine pierderea fondurilor alocate.

Consiliul examinând lucrarea, dă aviz favorabil și menționează că plăcile de piatră de format mic să fie de lungimi cât mai variate pentru a se obține un aspect cât mai pitoresc, afară de bordura care va fi executată din piatră de dimensiuni egale.

Președinte: Prof. Duiliu Marcu
Membri: Arh. E.Costescu
Arh. Ghika Budești I.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich Richard
Prof. H.Teodoru

PROCES VERBAL NR.70
al ședinței din 8 decembrie, orele 11

Compunerea consiliului:

Președinte: Prof. Duiliu Marcu
Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Costescu E.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Tov. Russu Gh.
Prof. Teodoru H.

De asemenea iau parte ca referenți:
Arh. Balș Ion
Tov. Năsturel P.
Arh. Socolescu T.

I. *Lucrări de restaurare și protejare la Biserica Sfinții Împărați din Târgoviște.*

Adresa Min.Cultelor Nr.18648/953
Referent: Arh. Ion Balș
Faza: Sarcină de proiectare
Val.lucrări: 250.000 lei în ipoteza restaurării fără turlă și 400.000 cu turlă.
Proiectant: ISPROR

Dosarul cuprinde: memoriu justificativ, extras de materiale, releveu (1 planșă) restaurare (3 planșe) toate la sc.1/100 și o perspectivă.

Se prevăd următoarele lucrări:

Reconstrucția turlei clopotniței, restaurarea fațadelor (firide, brâu, cornișe, etc), desfacerea urmelor amvonului, reparații și completări de pardoseală și refacerea ușii de stejar.

Consiliul examinând lucrarea, dă aviz favorabil cu recomandarea să nu se reconstruiască turla până la o documentare mai completă, care s-ar obține probabil dacă biserica a avut una sau două turle. Pardoseala se va executa numai după ce se va adopta o soluție definitivă pentru turle. Pentru proiectul tehnic se va prezenta un releveu exact și un detaliu la scară mare pentru intrare.

http://patrimoniu.gov.ro

II. *Proiectul pentru amenajarea castelului din parcul Buftea (urmare discuţiei din sedinţa din 4.XII.1953)*

Referent: Balş Ion

Consiliul, examinând informaţiile aduse de proiectanţi, dă aviz favorabil în ceea ce priveşte arhitectura şi aviz favorabil, cu recomandările menţionate mai jos, în ceea ce priveşte lucrările de instalaţii sanitare şi electrice.

– *Instalaţii sanitare:*

1. Se recomandă, pentru prepararea apei calde, cazan de oţel şi ca agent de încălzire aburul de joasă presiune.

2. Se vor înfiinţa în limita posibilităţilor coloane de ventilaţie secundare, sau se vor schimba poziţiile coloanelor pincipale de ventilaţie.

3. Să se prevadă, la conductele de intrare în clădire a apei de stins incediul, ventile de reţinere, sau să se facă racorduri la corpurile sanitare, conform Stas 1478-53.

4. Se vor desfiinţa sifoanele individuale de sub băi şi se vor prevedea sifoane combinate.

– *Instalaţii electrice:*

1. Linia aeriană de alimentare se va executa cu conductori de aluminiu.

2. Instalaţia electrică interioară se va executa de asemenea cu conductori de cupru.

3. La subsol se va prevedea tub I.P. îngropat în loc de tub I.P.E.

– În ceea ce priveşte lucrările de instalaţii de gaze, se dă aviz nefavorabil şi se cere restudierea proiectului, deoarece proiectul prezentat nu conţine piesele minime(în special schema izometrică) cerute de Stas Nr.3555-53, nu se încadrează în Stas-ul menţionat şi prevede aparate de gaz metan care nu se construiesc, aparatele fiind standardizate.

III. *Restaurarea picturii la biserica Sf. Ion Botezătorul din Râmnicu Vâlcea*

Adresa Patriarhiei-Comisiunea de Pictură bisericească Nr. 8512/1953 şi adresa Min. Cultelor 13224/953.

Referent: Dr. P.Năsturel

Dosarul cuprinde: memoriu, deviz şi o schiţă.

Se prevede spălarea picturii, restaurarea pe alocuri şi astuparea crăpăturilor.

Consiliul, examinând lucrarea, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

– Fresca din pridvor să nu fie completată, ci să se dea numai un ton neutru acolo unde e nevoie.

– Crăpăturile să fie astupate de un zidar îndrumat de un tehnician, sub directa supraveghere a pictorului.

– Se va propune clasarea bisericii ca monument istoric de arhitectură.

IV. *Restaurarea picturii la biserica din Micşuneşti, raion Snagov, reg. Bucureşti*

Adresa Comisiei de Pictură bisericească Nr.8513/953 şi adresa Min. Cltelor 13769/953.

Referent: Dr. P.Năsturel

Val.lucrării: 15.900 lei

Dosarul cuprinde devizul.

Lucrarea a mai fost examinată şi în şedinţa din 13.XI.953 când s-a amânat luarea unei hotărâri, documentarea nefiind completă.

Consiliul reluând discuţia, dă aviz favorabil cu următoarele recomandări:

– Să nu se taie printr-o linie dreaptă partea inferioară a frescei degradate, ci să se urmărească întocmai sinuozităţile marginilor tencuielii pictate.

– Zgârieturile nu se vor astupa, ci se vor colora cu un ton negru.

V. *Restaurarea picturii la biserica din Petreşti, com. Coşteşti, raion Piteşti.*

Adresa Comisiei de Pictură Bisericească Nr.8513/953 şi adresa Min.Culturii Nr.13226/953

Referent: Dr. P.Năsturel

Dosarul cuprinde o cerere din partea parohiei.

Se propune restaurarea picturii actuale sau înlocuirea ei cu una nouă.

Consiliul examinând lucrarea, îşi însuşeşte întocmai punctul de vedere al Comisiei pentru pictură bisericească, urmând ca parohia să se adreseze unui pictor bisericesc autorizat, în vederea întocmirii devizului de restaurare a picturii.

VI. *Lucrări de reparaţii la mănăstirea Crasna, com. Isvoarelor, raion Teleajen, reg. Ploieşti.*

Adresa Min. Cultelor Nr. 19996/953

Referent: Arh. Balş Ion

Val.lucrărilor: 21.143 lei

Dosarul cuprinde un memoriu istoric, unul tehnic, devizul cu piesele respective şi o schiţă.

Se prevede înlocuirea tablei de la bserică şi clopotniţă cu tablă galvanizată şi diferite reparaţii de tencuieli.

Consiliul, examinând lucrarea constată că biserica nu e trecută pe lista monumentelor istorice de arhitectură şi hotărăşte înapoierea dosarului.

Se face totodată recomandarea să se acopere biserica şi clopotniţa, inclusiv porţiunile verticale, cu şindrilă în loc de tablă galvanizată.

VII. *Diverse:*

a) Consiliul propune să se comunice Comisiei de pictură bisericească să întocmească normative pentru restaurarea picturilor bisericeşti.

b) Căminul Filimon Sârbu (Palatul Sturdza, fostul Seminar Veniamin Costache) din Iaşi, Str. Cloşca 9.

http://patrimoniu.gov.ro

Adresa Inst. Politehnic Iaşi Nr.2375/22.X.1953

Se cere aprobarea de a se transforma capela în bibliotecă.

Consiliul dă aviz favorabil cu recomandarea să se mute tâmpla, dar să se păstreze picturile intacte. De asemenea propune să se ceară Mitropoliei din Iaşi să comunice unde urmează să fie mutată tâmpla.

c) Suplimentare de deviz pentru reparaţii la mănăstirea Aninoasa-Muscel, reg. Piteşti.

Adresa Patriarhiei, Arhiepiscopia Bucureşti Nr.18226/1953.

Se prezintă un deviz suplimnatar pentru lucrările de reparaţii.

Consiliul examinând dosarul, şi ţinând seama de observaţiile făcute de Direcţia Norme şi Devize din CSAC, dă aviz favorabil cu următoarele rectificări în analizele de preţ:

Art. 2 Zidărie de cărămidă cu mortar de var gras
C.E.13 – zid de 0,80 m

Materiale:

Cărămizi	buc.	450 x 0,39	= 175,50
Mortar tip A	mc	0,3 x 105,63 =	31,69
Apă	mc	0,45 x 1	= 0,45
			207,64

Manopera transf.ore:
16,40 x 0,85n = 13,94

Art. 91. Transportul molozului cu căruţa la distanţă de 5-6km.

Comunicatul 1395/950 B.Of.124/950
Manopera transf. preţ/to 22 lei
ptr. 1 mc 22 x 1,4 = 30,80 lei/mc

Art. 11. Zidăria de cărămidă cu mortar de ciment în arce şi bolţi.
C.E.15

Materiale:

Cărămidă de presă buc.	465 x 0,39 =	181,35
mortar tip	0,26 x 285=	74,10
apă	0,40 x 1 =	0,40
lemn ecarisat	0,07 x 243=	17,01
lemn rotund	0,03 x 180=	5,40
cuie	0,08 x 5,10=	0,40
		278,66

În ceea ce priveşte art.10, transportul molozului cu roaba la100 m, acesta se va calcula la cantităţi executate efectiv.

Preşedinte: Prof. Duiliu Marcu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Costescu E.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Pictor Russu Gh.
Prof. Teodoru H.

PROCES VERBAL NR.71
al şedinţei din 14 decembrie 1953, orele 11

Compunerea consiliului:

Preşedinte: Prof. Duiliu Marcu
Membri: Arh. Balş Şt.
Arh. Costescu E.
Arh. Ghika Budeşti
Prof. Ionescu Gr.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lielich R.
Prof. Teodoru Horia

De asemenea iau parte ca referenţi:
Arh. Socolescu T.

I. *Lucrări de restaurare la mănăstirea Anninoasa-Muscel, reg. Piteşti*

Adresa Min.Cultelor Nr.19847/1953
Referent: Arh. T. Socolescu
Faza: Sarcină de proiectare
Val.Inv.: 700.000 lei, din care
250.000 lei ptr. etapa I
1954-lucrări de protecţie şi consolid.
Proiectant: ISPROR

Dosarul cuprinde: Memoriu, extras de materiale, planul parterului, planul etajului, toate la sc.1/100. planul acoperişului, faţade la sc.1/200, faţada nord (releveu) la sc.1/100 şi perspectiva.

Se prevăd următoarele lucrări:

– Lucrări urgente de protecţie şi consolidare, refacerea unui acoperiş definitiv la chiliile cu etaj de pe latura nord, la paraclis şi la chiliile cu parter din colţul S-V, precum şi pentru completările de zidărie la trapeză şi la arcadele de la parter ale colţului S-V.

– Lucrări de restaurare: refacerea pridvorului clădirii cu parter şi etaj din colţul N-V, refacerea bolţilor la chiliile de pe latura Nord, refaceri de pardoseli, coşuri, scări şi tâmplărie la uşi şi ferestre.

1. Pentru elaborarea proiectului tehnic se va executa un releveu exact, cel puţin pentru porţiunile interesând restaurarea.

2. Se dă aprobarea de principiu pentru pridvorul clădirii cu parter şi etaj din colţul N-V, urmând ca proiectul definitiv pentru acest pridvor, să fie întocmit după obţinerea datelor suplimentare care se vor găsi probabil în urma executării sondajelor.

3. Înălţimea zidului exterior de pe faţada N, în dreptul clădirii cu parter şi etaj, va fi stabilită definitiv după facerea schelelor, când se vor găsi eventaul date mai complete.

II. *Lucrările de consolidare şi restaurare la biserica Capul Dealului, parohia Momoteşti, Drăgăneşti, reg. Piteşti.*

Adresa Min. Cultelor Nr.19248/953
Referent: Arh. F.Fischer
Valoarea lucrării: 29.500 lei

http://patrimoniu.gov.ro

Dosarul cuprinde: memoriu, deviz estimativ, două schițe de fațade și 4 fotografii.

Se prevăd următoarele lucrări:

Lucrări de subzidire, reparații de crăpături, reconstrucția turlei și trotuar de piatră de prund.

Consiliul, examinând lucrarea, recomandă clasarea bisericii ca monument istoric de arhitectură.

În ceea ce privește lucrarea menționată, Consiliul amână luarea unei hotărâri, urmând ca beneficiarul să întocmească un releveu cotat al bisericii cu arătarea crăpăturilor și un proiect de restaurare pentru turlă. De asemenea cere executarea unor sondagii care să stabilească adâncimea fundațiilor și natura solului. În ceea ce privește proiectul de restaurare pentru turlă, se vor căuta date suplimentare în podul bisericii pentru a descoperii eventualele urme ale vechi turle.

Consiliul atrage atenția că în tot cazul, lucrările de subzidire și de construcție în general nu pot fi executate în timpul iernii.

III. *Diverse:*

a) Adresa Min. Cultelor, Serv. Monumente și Muzee Nr.42548-10.X.1953 pentru înscrierea în planul de lucru pe 1954 al ISPROR-ul, a tabelului cu monumentele istorice pentru care urmează să se întocmească proiecte.

Consiliul luând în discuție lista propusă, recomandă:

– „Cetatea Bistrița" să nu fie trecută sub denumirea greșită de Cetatea lui Rareș;

– Să se scoată de pe listă anexa casei Hagi Prodan din Ploiești, nefiind cazul a se întocmi un proiect.

Să se adauge pe lista propusă casa din str. Malinovschi nr.5 din Bistrița, având urgentă nevoie de reparații, fiind o veche clădire din secolul al 16-lea care prezintă un deosebit interes istoric.

În afară de lista menționată și de cele nouă proiecte tehnice amânate din 1953, precum se specifică în adresa suscitată, se vor trece și următoarele proiecte pentru lucrări care nu au putut fi terminate pe 1953, decât în faza de sarcină de proiectare și care trebuie continuate în1954, ca proiecte tehnice:

– Castelul Hunyade-Timișoara în val. de lei 1.280.000
– Hanul Ruginoasa Iași " " " " 600.000
– Palatul Brâncovenesc-Potlogi " " " " 1.050.000
– Palatul Cuza-Iași " " " " 630.000

b) Deviz suplimentar pentru curățirea molozului și pentru executarea împrejmuirii și a unei magazii la Mănăstirea Dealul.

Adresa Mitropoliei Ungro-Vlahiei, Arhiepiscopia București Nr. 20751/1953.

Consiliul dă aviz favorabil pentru devizul de curățirea molozului în val. de lei 64.500, pentru devizul pentru împrejmuirea provizorie în val. de lei 14.100 și devizul pentru construirea unei magazii în val. de lei 35.680.

Se face mențiunea că analizele articolelor fără normă, sunt făcute pe răspunderea proiectantului, executantului și beneficiarului.

c) „Gardul Casei Universității" (fosta casă Filipescu din str. Dionisie Lupu).

Tov. Prof.Teodoru dă citire unui pasagiu dintr-un articol publicat în revista „Arhitectura" în care se pomenește să se cerceteze situația la fața locului.

Președinte: Prof. Duiliu Marcu
Membri: Arh. Balș Șt.
Arh. Costescu E.
Ah. Ghika Budești
Arh. Ionescu Gr.
Arh. Ionescu Berechet
Arh. Lieblich R.
Prof. Teodoru H.

http://patrimoniu.gov.ro

PREZENȚE ROMÂNEȘTI. CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ „SECULAR MEDIEVAL ARCHITECTURE IN THE BALKANS AND ITS PRESERVATION" – SALONIC, 1997

În seara zilei de 2 noiembrie 1997, se deschidea la Salonic, Grecia, într-un cadru festiv, expoziția „Secular Medieval Architecture in the Balkans, 1300 - 1500, and its Preservation"(Arhitectura civilă medievală din Balcani, 1300-1500, și protecția sa).

Expoziția, închisă la sfârșitul anului 1997, s-a înscris ca un monument important într-o suită de manifestări în ceea ce pe bună dreptate poate fi numit evenimentul cultural nr.1 al anului, în care orașul Salonic a devenit *„Capitala culturală a Europei - 1997"*. Zilnic au fost organizate diferite evenimente (concerte, spectacole de teatru, balet, festival de poezie și de folclor, expoziții, conferințe).

Evenimentul a fost pregătit minuțios necesitând mari desfășurări de forțe pentru asigurarea unui cadru adecvat, conform aspirațiilor organizatorilor:

Harta sud-estului Europei
cu specificarea categoriilor de arhitectură civilă – monument și ansambluri de arhitectură prezentate în expoziție

---

[1] Programul manifestărilor (Festival of ideas – Thessaloniki Cultural Capital of Europe 1997 – The artistic Programme, ianuarie-aprilie și mai-decembrie) cuprinde evenimentele culturale zilnice programate pentru anul 1997. Catalogul - program este prezentat de primarul Salonicului și președintele Organizației „Capitala Culturală a Europei Salonic 1997" – Konstantinos Kosmopoulos.

http://patrimoniu.gov.ro

modernizarea infrastructurii orașului și a dotărilor (străzi, zone verzi, mobilier urban), modernizarea aeroportului Makedonia, reabilitarea și amenajarea unor clădiri sau fronturi stradale, amenajarea și punerea în valoare a zonelor arheologice, încheierea unor clădiri ce aveau să găzduiască diferite activități - un număr de 200 obiective. Arhitecți celebri precum Alvaro Siza sau Mario Botta au participat la realizarea unor edificii importante. Au fost invitate vedete precum Joan Baez, Mihail Barișnikov, Mstislav Rostropovich, Yehudi Menuhin, grupul rock U2. Au fost aduse tezaurele de la Athos și Cipru. Având în vedere amploarea mijloacelor puse în operă, diversitatea acțiunilor cotidiene ce se întind pe durata a opt luni, suita de manifestări numite „Salonic Capitala Culturală a Europei 1997", poate fi considerat (la nivelul continentului) cel mai important eveniment cultural al anului 1997. [2]

Dorința de ieșire din conul în care se găsește sud-estul Europei, schimbarea mentalității generale în ceea ce privește termenul „balcanic" perceput distorsionat (în sens peiorativ), ignoranța occidentalilor față de ceea ce nu reprezintă antichitatea clasică, sunt tot atâtea motivații ale organizatorilor proiectului *„Thessaloniki Cultural Capital of Europe 1997"*.

Reușita acestui „proiect", va atrage desigur atenția și asupra părții de nord a Greciei, zonă încă ocolită de marea masă a turiștilor. [3]

Expoziția și conferința internațională asupra arhitecturii civile din Balcani 1300-1500, noiembrie-decembrie1997, trebuie privită în acest context.

Trei evenimente au avut loc la începutul lunii noiembrie:

1) deschiderea expoziției,

2) lansarea Catalogului expoziției,

3) conferința internațională având același obiect: arhitectura civilă balcanică.

1. Expoziția a prezentat arhitectura civilă a țărilor balcanice din secolele XIV-XV, două secole marcate de insecuritate și totodată un moment de fuziune a două culturi, cea a islamului și cea a ortodoxiei. Patrimoniul arhitectural prezentat constituie rodul unei minuțioase selecții, expoziția cuprinzând categorii arhitecturale definite prin criterii funcțional-tipologice: entități urbane, fortificații urbane, poduri, clădiri industriale (aproape o sută de clădiri și ansambluri de arhitectură civilă din țările balcanice).

Exponatele au fost găzduite de un monument istoric, o baie turcească: Bey Hamam (Baths „Paradeissos") un superb edificiu de arhitectură civilă otomană de la mijlocul veacului al XV-lea, situat în centrul Salonicului, pe unul din cele mai importante bulevarde, Egniatia Odos. [4]

Societatea pentru studiul și conservarea arhitecturii medievale din Balcani (AIMOS), Organizația Capitala Culturală a Europei Salonic 1997, Universitatea Princeton, Institutul pentru Protecția Monumentelor Culturale din Serbia, IPAC-Franța, au fost principalii organizatori.

Autorii, cei care au conceput și realizat expoziția, sunt: prof. arh. Slobodan Curcic (Dept. of Art and Archaelogy – Princeton University) și arh. Evangelia Hadjitryphonos (restaurator-9th Ephoreia of Byzantine Antiquities, Salonic). Aceștia au fost secondați de coordonatorii locali (din partea țărilor balcanice) și de o prestigioasă comisie internațională de avizare.

Inițiatorii și organizatorii expoziției au urmărit să facă cunoscută o arhitectură valoroasă, ignorată pe nedrept, chiar și de către lumea specialiștilor: arhitectura civilă din regiunea Balcanilor.

Motivarea tematicii: *arhitectura civilă medievală,* a fost aleasă pentru a se arăta că în zona Balcanilor există, în afară de arhitectura religioasă și o alta valoroasă, variantă reprezentativă pentru țările balcanice și cu nimic inferioară celei din restul Europei.

Regiunea Balcanilor este cunoscută lumii occidentale mai mult prin edificiile de cult; este ignorată astfel o producție arhitecturală cu particularități distincte în diferitele zone. Autorii expoziției au restrâns perioada prezentată, la secolele XIV-XV, secole de acută insecuritate zonală și moment de interferență a două mari culturi: cea creștină de sorginte bizantină și cea a lumii Islamului-perioadă în care ultimele state independente luptă contra expansiunii otomanilor și când noii sosiți încep să-și pună pecetea, ca element unificator, asupra celor cuceriți. Este momentul ultimelor fortificații, fie a unor comunități urbane, fie a feudalilor, a ultimelor palate și reședințe nobiliare și a primelor edificii ridicate de noii stăpânitori.

Materialele de prezentare au fost ordonate nu după entități statale contemporane (granițele actuale nu reprezintă reabilități ale secolelor trecute) ci după criterii funcționale și tipologice.

Remarcabile la această expoziție sunt elementele de noutate:

- ieșirea din tiparele obișnuite prin prezentarea altei arhitecturi decât cea a edificiilor de cult (relativ bine cunoscută în restul Europei)- arhitectura civilă balcanică;

[2] Semnatarul acestei comunicări a avut la dispoziție un *material de prezentare*, în limba greacă, a *proiectului de intervenție*. Acest material de prezentare, remarcabil ca design, cuprinde pentru fiecare categorie de intervenție: nominalizarea obiectivelor - poziționate în planul general al orașului și reprezentate prin planuri de arhitectură, fotografii, costuri și termene, grafice de eșalonare a investițiilor.

[3] După cum se știe, marele turism este îndreptat spre zona insulară și sudul Greciei unde abundă vestigiile antichității. Am constatat, de la prima vizită în anul 1980, că „zona bizantinăÑ în general este puțin frecventată de turiștii occidentali, nu numai partea de nord a Greciei (unde nu sunt multe monumente ale antichității clasice). Perioada bizantină ca și cea postbizantină sunt extrem de puțin prezentate publicului și, practic inexistente în publicații științifice sau de popularizare.

[4] În seara zilei de 2 noiembrie 1997, expoziția a fost inaugurată în prezența ministrului Culturii Eiaggelos Venizelos, precum și a altor personalități din țara gazdă.

http://patrimoniu.gov.ro

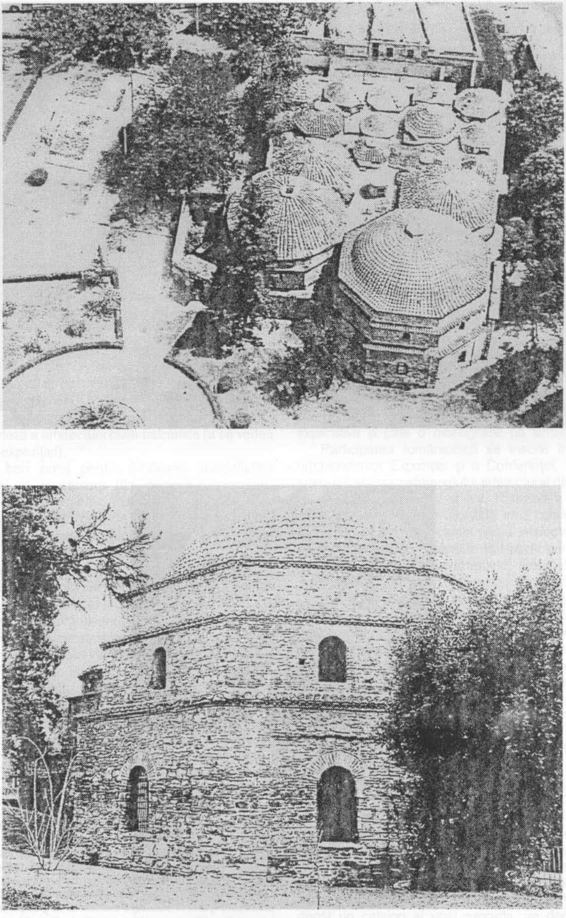

Planşa 2a,b – Fosta baie publică turcească, „BEY HAMAM" care a adăpostit Expoziţia de arhitectură balcanică

http://patrimoniu.gov.ro

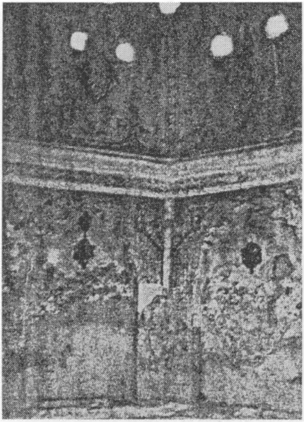

a

b

c

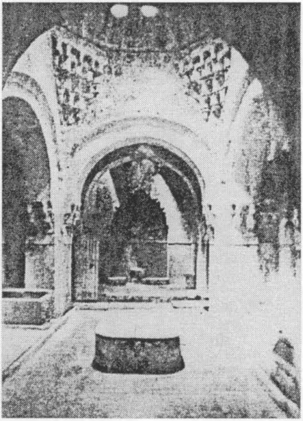

Planșa 3a,b,c,d – Interioarele BEY HAMAM-ului în care a fost organizată expoziția

http://patrimoniu.gov.ro

d

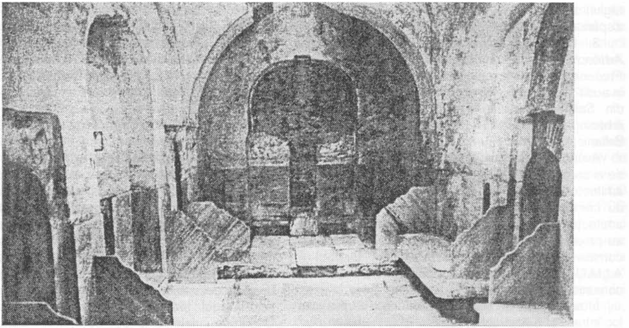

- sistematizarea materialului și organizarea expoziției după criterii funcțional-tipologice și nu după țările actuale din zona balcanilor;

- o sinteză a arhitecturii civile balcanice (a se vedea catalogul expoziției),

- un bun prilej pentru întâlnirea specialiștilor teoreticieni și practicanți din domeniul cercetării, restaurării, protecției, reabilitării patrimoniului arhitectural. La toate cele de mai sus, se adaugă o remarcabilă seriozitate a celor care au conceput, și organizat și realizat expoziția.

Secțiunea românească a expoziției, a fost coordonată prin Uniunea Arhitecților [5] din România (organism care a fost contactat de către AIMOS), de către dr.arh. Anca Brătuleanu. Colaboratori cu desene, ilustrații și texte explicative au fost arhitecții: Gheorge Sion, Sanda Ignat, Marina Iliescu și Liviu Brătuleanu (DMI-CPPCN) și dr. Hermann Fabini. Monumentele și ansamblurile de arhitectură civilă balcanică din perioada 1300-1500, din România prezentate în expoziție și în Catalog, au fost: *Fortificațiile Sibiului* (Orașe fortificate – dr arh. Hermann Fabini, dr. arh. Anca Brătuleanu, arh. Marina Iliescu); *Castelul Bran, Cetatea Câlnic, Cetatea Poienari, Cetatea Neamț, Cetatea Suceava* (Cetăți - arh.Marina Iliescu, arh. Sanda Ignat, arh. Gh.Sion); *Palatul princiar din Târgoviște* (Palate/Case - arh.Liviu Brătuleanu) și *Primăria Veche din Sibiu* (Clădiri publice - dr. arh.Hermann Fabini, dr. arh. Anca Brătuleanu). Fiecare obiectiv, a fost ilustrat prin planuri, fotografii vechi sau actuale, gravuri, texte explicative și câte o monografie (în limba engleză).

Participarea românească se înscrie în intențiile organizatorilor Expoziției și a Conferinței, de a trezi interesul asupra patrimoniului arhitectural din perioada medievală-secolele XIV și XV. România a urmărit la rândul său integrarea în această zonă culturală printr-o participare de remarcabilă ținută intelectuală, la un nivel comparabil cu celelalte țări participante atât în ceea ce privește monumentele selectate (reprezentativitate, stare de conservare, accesibilitatea ș.a) cât și prin calitatea materialului prezentat - ținând cont și de ceea ce urmau să prezinte în expoziție celelalte țări. Trebuie să remarc că suntem puțin cunoscuți prin lucrări de specialitate în cercurile specialiștilor (afirmația se bazează pe bibliografia românească extrem de restrânsă aflată la îndemâna organizatorilor. De altfel trebuie precizat că, la Conferința care a urmat vernisajului Expoziției, România a fost singura țară care a avut doar doi reprezentanți.

2. La data de 2 noiembrie 1997 a fost lansat Catalogul expoziției. Este un volum cu 372 pagini, 94 monumente prezentate, 600 ilustrații alb-negru și color, aparat critic-totul într-o prezentare grafică de cea mai bună calitate. Catalogul este conceput și editat de Slobodan Curnic și Evangelia Hadjitryphonos, aceiași care au conceput și Expoziția. Sunt menționați în catalog și cei care au sprijinit apariția cărții, responsabilii țărilor participante și cei care, cu autoritatea științifică, au avizat apariția unei publicații care va rămâne mai mult decât un catalog al unei expoziții, un document de referință, indispensabil, o sinteză a arhitecturii civile din

[5] Uniunea Arhitecților din România (președinte arh.Alexandru Beldiman) după anul 1990 a urmărit cu consecvență afirmarea arhitecturii românești în afara granițelor: editarea de cataloage și cărți de arhitectură (prin editura Simetria), prezența la Bienala de Arhitectură de la Veneția, expoziții de arhitectură organizate în țară și străinătate, concursuri de arhitectură - toate cu rezultate remarcabile sub raportul al concepției, calității grafice a organizării.

http://patrimoniu.gov.ro

regiunea Balcanilor a secolelor XIV-XV, când o lume dispărea și o alta se năștea în sud-estul Europei. [6]

3. Conferința internațională *„Secular Medieval Arhitecture in the Balkans, 1300-1500, and its Preservation"*, s-a desfășurat în zilele de 3-5 noiembrie în auditoriul Școlii Politehnice al Universității Aristotle, din Salonic. Participanți a fost arhitecți, istorici, arheologi, veniți din țările balcanice, din Olanda, Marea Britanie, Germania, Franța. S.U.A.

Având în vedere că în sud-estul Europei există pe de o parte caractere comune și, pe de altă parte, o arhitectură specifică fiecărei zone culturale, zone ce nu au coincis în trecut cu actualele frontiere politice, arhitecți teoreticieni și practicanți din Grecia și Serbia au propus înființarea unei Societăți pentru studiul și conservarea arhitecturii medievale din Balcani – A.I.M.O.S. Scopul acestei societăți este de a facilita comunicarea între specialiștii țărilor balcanice.

În acest spirit se înscrie și Conferința care a avut loc între 3 și 5 noiembrie 1997.

Românii au prezentat următoarele comunicări: dr.arh. Anca Brătuleanu *„The Residence of Prince Petru Cercel at Târgoviște"* (dr.arh.Anca Brătuleanu a fost și moderator în cea de a doua zi a Conferinței); dr.arh. Teodor Octavian Gheorghiu *„Les Villes Médiévales Roumaines dans le Contexte Sud-Est Européen"*(text citit de dr.arh. Anca Brătuleanu) și arh. Liviu Brătuleanu - *„Les Koulas de Roumanie - XVIe-XVIIIe siècles"*.

Participând la Conferința Internațională *„Secular Arhitecture in the Balkans and its Preservation"*, arh. Liviu Brătuleanu a reprezentat Ministerul Culturii - D.M.I.(cu sponsorizarea Băncii Comerciale Române), dând curs invitației organizațiilor *Cultural Capital of Europe, Thessaloniki 1997* și *Society for the Study of Medieval Arhitecture in the Balkans and its Preservation* (AIMOS).

Subiectul conferinței ținute de către arh. Liviu Brătuleanu, în ziua de 4 noiembrie 1997. „Culele din România - secolele XVI-XVIII" a fost ales în corcondanță cu tematica generală a conferinței și a expoziției. S-a urmărit scoaterea în evidență a caracteristicilor comune și elementele de diferențiere a exemplarelor nord-dunărene. Comunicarea susținută prin fotografii ale autorului făcute în România și în țările balcanice, planuri și hărți, ilustrând tipologiile răspândite și rezolvările arhitecturale s-a bucurat de interesul și de aprecierea celor prezenți, cunoscători ai acestei categorii arhitecturale, cu atât mai mult cu cât unii dintre cei aflați la conferință erau autori de studii sau rapoarte privind șantiere de restaurare ale culelor din țările respective. Au fost ilustrate în cadrul comunicării cule cu rol de locuință, refugiu-semnalizare, situate la est și vest de râul Olt, unele necercetate până în prezent și, asupra cărora stăruie încă numeroase prejudecăți. [7]

Asupra genezei construcțiilor de tip *culă* în Țara Românească, părerile sunt împărțite. O opinie lansată cu un secol în urmă de către Netzhammer și preluată apoi necritic în mediul românesc este, încă, împărtășită: obârșia orientală. Potrivit acestei opinii, culele a căror proveniență îndepărtată ar fi Persia și Asia Mică [8] s-au răspândit în țările balcanice în timpul dominației otomanilor. Sau, presupunând o filiație autohtonă, culele din România ar avea - după alte opinii - ca origine îndepărtată turnurile dacice (se ignoră faptul că în evul mediu au fost răspândite clădirile de tip donjon, pe întregul teritoriu al fostului Imperiu roman). Deoarece culele românești se află în mediu rural au fost, și mai sunt considerate, arhitectură populară. Nu se are în vedere rolul programului arhitectural care răspunde unor necesități funcționale ale unei anumite clase/categorii sociale – boiernașii – în anumite conjuncturi/condiții istorice. Astfel, culele românești erau fie locuințe permanente (în unele cazuri legate printr-o galerie suprapusă locuinței propriu-zise a boierului), fie refugii, amplasate izolat în puncte cu bună vizibilitate(de unde și situarea de-a lungul văilor).[9]

Culele (circa 50 identificate la est și la vest de Olt) au apărut la noi relativ târziu, maxima răspândire fiind la sfârșitul sec.XVIIII- începutul sec. XIX. Această perioadă are o triplă semnificație. Este o perioadă de maximă insecuritate zonală-slăbirea autorității centrale și invazia bandelor prădătoare venite din sudul Dunării. Este momentul unor profunde prefaceri - laicizarea societății românești și apariția unor mici boieri, negustori, slujbași (ctitorii celor aproape 200 de biserici pictate în exterior din zona colinară). Este perioada emancipării populațiilor sud dunărene, când numeroși

[6] Dacă ilustrația impresionează la o primă parcurgere a catalogului, nu trebuie să fie neglijat textul celor doi autori: Slobodan Curcic și Evangelia Hadjitryphonos: *„Architecture in the Age of insecurity. An Introduction to Secular Architecture in the Balkans, 1300-1500"* și *„Some Reflections on the Preservation of Architectural Heritage of a Critical Historical Period in the Balkans"* - două studii introductive de reală valoare pentru cei interesați de cultura și de arhitectura din zona balcanică.

[7] Textul comunicării, citit în limba franceză, a fost ilustrat cu un număr de 100 imagini diapozitive color, realizate de către autor în România și în țările sud-dunărene și cu hărți reprezentând cule românești și țările balcanice sau Orientul Apropiat.

[8] În Orientul Apropiat, nu departe de Eufrat autorul prezentei a văzut turnuri care până nu demult au fost locuite. În realitate, este vorba de turnuri cu destinație funerară, precum turnurile Jamlishn sau Kithat din necropola Palmyrei.

[9] Situate uneori în imediata apropiere a reședinței boierului (turn cu rol de refugiu) unele cule erau legate cu o pasarelă d e aceasta. Astfel era cula Șuici – Argeș, astfel apare în releveul publical de Iancu Atanasescu cula de la Gorunești – Vâlcea. Alteori cula se înălța peste locuința propriu-zisă ca la Vlădaia – Mehedinți sau ca la Băbeni – Vâlcea.

O fostă culă este considerat a fi turnul fostei mănăstiri de la Hotărani – Olt. Existența unei curți boierești situată pe aceeași înălțime ca și turnul (terasa superioară a Oltului), biserica situată în vale în albia majoră (tipologic, o biserică capelă de curte) pledează pentru o destinație inițială: culă.

http://patrimoniu.gov.ro

vlahi, slavi, albanezi se refugiază sau se stabilesc în Ţara Românească.

Din a doua jumătate a secolului al XIX-lea,[10] dispărând raţiunea pentru care fuseseră construite, culele sunt fie transformate, fie abandonate; începe să fie alterată şi semnificaţia termenului „culă", numele fiind împrumutat clădirilor de ţară cu un aspect robust şi cu două nivele (Calopăru, Cerneţi, Broşteni, Tigveni, Glogova, Cartiu).[11] Prin modul de abordare, această prelegere a fost concepută ţinând seama şi de alte exemple cunoscute de autor, existente în ţările balcanice - Albania, Bulgaria, Grecia, Serbia şi Macedonia, Turcia, sau Gruzia.[12]

Comunicarea s-a înscris în intenţiile organizatorilor de a pune în discuţie oportunităţile şi tendinţele actuale de protecţie şi punere în valoare a patrimo-niului arhitectural, cu precădere în acele cazuri când clădirile (sau ansamblul) şi-au pierdut cu timpul cititorul/ proprietarul şi raţiunea pentru care au fost edificate.

[10] Cule de dată târzie, asemeni celor româneşti, mai există în Albania, cele mai recente datând cu precădere din secolul al XIX-lea la Goranxi, Sopot, Malesie, Gjakove, Gjirokaster, cele din regiunile Mat, Bulqiza ş.a.

[11] Cule precum cele de la Piatra Olt (Enoşeşti - Olt) sau Zătreni (Vâlcea) au suferit numeroase intervenţii, unele recente, astfel că un ochi neavizat cu greu poate întrezări formele vechii cule; o atentă cercetare de arhitectură este mai mult decât necesară în cazul acestor două conace (cel din Zătreni, nu este înscris în Listele m.a.s.i.).

[12] Se poate afirma, ca o notă generală, că spre deosebire de zona extracarpatică, la sud de Dunăre culele sunt construcţii urbane, situate în vatra localităţilor: Kratovo - Macedonia, Kustendil, Vraţa - Bulgaria, Mani - Grecia sau în Asia Mică la Antalya.. La poalele Caucazului, în regiunea Svaneţiei, există nenumărate turnuri-locuinţă care prin număr şi siluetă amintesc de turnurile oraşelor italiene San Gimignano sau Bolonia: astfel sunt turnurile de la Mestia, Ghegi, Ciajaţ, Jibiani, Enaţ.

[13] O funcţiune muzeală aşa cum au culele de la Curţişoara sau Măldăreşti nu este viabilă pentru alte cule. O eventuală conservare prin „restaurări" periodice a unor monumente istorice izolate precum cele de la Brabova, Cernăteşti, Şiacu, Groşerea ş.a. sunt un paleativ, deoarece nu se asigură altceva decât supravieţuirea.

Am constatat cu acest prilej că în celelalte ţări din Balcani se pun cu acuitate aceleaşi întrebări: ce destinaţie pot primi clădiri sau asambluri de arhitectură care şi-au pierdut în decursul anilor proprietarii, utilizarea, raţiunea pentru care au fost edificate (cum ar fi fortăreţele, băile turceşti, reşedinţele nobiliare sau culele), cum se pot proteja ruinele sau clădirile?

Acolo unde există legislaţie, resurse, infrastructură, potenţial turistic, protecţia se desfăşoară în limitele rezonabile. Nu suntem o ţară cu un număr excesiv de mare de obiective aşa cum acreditează unele opinii; o ţară vecină - Bulgaria, spre exemplu, are listate 40.000 de m.a.s.i. şi cu obiective înscrise în listele UNESCO (şapte monumente ante 1990); avem un patrimoniu arhitectural variat şi valoros, chiar dacă nu se înscrie în canoanele arhitecturii occidentale. Protecţia acestuia nu se poate realiza fără a exista o „politică-strategie" la nivel guvernamental de gestionare a patrimoniului arhitectural al fiecărei ţări (inventariere, protecţie, conservare, reabilitare, punere în valoare a monumentelor, ansamblurilor şi (siturilor istorice). Această strategie desigur, nu poate fi eficientă decât la nivel central, deoarece gestionarea patrimoniului depinde de factorii educaţionali, de dezvoltarea şi planificarea urbană şi rurală, de sistemul financiar, de politica de protecţie a mediului, de existenţa unei infrastructuri, de o industrie a turismului care să fructifice patrimoniul arhitectural. Fără o abordare manegerială nu se poate asigura eficienţa cheltuielilor, nu se pot transforma monumente, asambluri protejate, situri istorice/ arheologice, într-un „capital" economic, spiritual, cultural, social de neînlocuit, iar nu în consumatoare de fonduri. Abia după aceasta, politica guvernamentală poate fi implementată la nivel local prin organele abilitate şi cu ajutorul societăţii civile.

LIVIU BRĂTULEANU

http://patrimoniu.gov.ro

COLOCVIUL INTERNAŢIONAL „SIBIU – CONFLUENŢE EUROPENE"
Sibiu, 12-15 mai 1998
– SINTEZĂ –

Timp de trei zile, între 12 şi 15 mai a.c. Sibiul a fost gazda, obiectul şi martorul un eveniment cultural-ştiinţific fără precedent: Colocviul internaţional „SIBIU – CONFLUENŢE EUROPENE". Organizatorii manifestării au fost Ministerul Culturii din România, cu participarea nemijlocită a domnului ministru Ion Caramitru, Prefectura, Consiliul Judeţean şi Primăria Municipiului Sibiu.

Colocviul s-a desfăşurat sub înaltul patronaj al preşedintelui României, domnul Emil Constantinescu, al d-lui Frederico Mayor, director general al UNESCO, d-lui Daniel Tarschys, secretar general al Consiliului Europei şi al Alteţei Sale Regale Prinţesa Maria Tereza de Luxemburg, ambasadoarea de bunăvoinţă a UNESCO.

Au participat cu alocuţiuni la deschiderea lucrărilor Colocviului preşedintele României, dl Emil Constantinescu, d-na Erna Hennicot-Schoepges, ministrul Afacerilor Culturale ale Marelui Ducat de Luxemburg, d-ul Manfred Carstens, secretar de stat la Ministerul Federal de Interne al Germaniei, dl Mounir Bouchenaki, director al Diviziei Patrimoniului Consiliul Europei. A fost prezentat, de asemenea şi dl Pierre Werner, prim-ministru Onorific al Marelui Ducat de Luxemburg, care, cu prilejul acestui eveniment a primit titlul de Doctor Honoris Causa al Universităţii „Lucian Blaga" din Sibiu.

Lucrările Colocviului s-au desfăşurat în plen şi în următoarele ateliere de lucru:

1. Urbanism, arhitectură integrată, restaurare durabilă - lansarea planului UNESCO, de salvare a oraşului Sibiu, moderatori: dr.Andrei Pippidi, preşedintele Comisiei Naţionale a Monumentelor istorice şi dr. arh. Paul Niedermaier, directorul Institutului de Studii Socio-Umane din Sibiu;

2. Interculturalitate, convieţuire, influenţe, identitate, istorie - prezentarea Programului Consiliului Europei „Europa - Patrimoniului comun", moderatori dr. D. Hăulică, ambasador al României pe lângă UNESCO şi prof.univ.dr. Paul Philippi, preşedinte Forumului Democrat German din România;

3. Turism cultural, potenţial de dezvoltare moderatori: arh.Ioan Virgil Ispas, subprefectul judeţului şi dr. Corneliu Bucur, senator, director general al Muzeului Civilizaţiei Populare Tradiţionale ASTRA din Sibiu,

4. Conştientizarea prin cultură pentru cetăţenia democratică, moderatori: prof. univ. dumitru Ciocoi-Pop, rectorul Universităţii „Lucian Blaga" din Sibiu şi av.Dan Condur, primarul municipiului;

5. Noile tehnologii - instrumente contemporane în beneficiul culturii, moderatori: Dan Matei, directorul Institutului de Memorie Culturală de pe lângă Ministerul Culturii şi Radu Cristian, directorul Fundaţiei „Democraţiei prin cultură din Sibiu";

6. Alegerea celui mai bun proiect în cadrul Concursului Internaţional de arhitectură „Habitatul rural" - în cadrul expoziţiei de proiecte organizată la Casa Artelor.

Printre cei aproape două sute de participanţi la lucrări s-au numărat specialişti în diverse domenii legate de protecţia şi restaurarea patrimoniului, factori de decizie din organismele internaţionale, centrale şi locale, cu atribuţii în domeniu, **reprezentanţi ai societăţi civile şi înalţi funcţionari de la Consiliul Europei, UNESCO, Fundaţia Hans Seidel, Institutul Goethe, PNUD, precum şi din numeroase state europene (Austria, Bulgaria, Croaţia, Elveţia, Franţa, Germania, Italia, Marea Britanie, Luxemburg, Polonia, România, Ungaria, Vatican).**

În centrul atenţiei acestui areopag s-a aflat Sibiul, cu monumentele sale, cu bolile de care suferă patrimoniul său, cu strategiile şi programele care urmează să-i redea strălucirea şi să-i integreze valorile în patrimoniul european şi universal. Participanţii la Colocviu au apreciat specificul şi autoritatea asamblului pe care îl reprezintă oraşul istoric, marcat de dialogul intercultural, interconfesional, interetnic, care, împreună cu potenţialul şi valorile culturale răspândite în toată zona de complementaritate, reprezintă o contribuţie importantă a acestui spaţiu pentru cunoaşterea diversităţii culturale a Europei.

În dezbaterile în plen cât şi în cele din cinci ateliere tematice au fost reliefate dimensiunile şi importanţa şi patrimoniului cultural sibian, precum şi problemele cu care acesta se confruntă. O concluzie unanimă în acest sens a fost responsabilitatea pentru păstrarea, protejarea şi punerea în valoare, spre transmiterea sa, în deplina sa autenticitate generaţiilor următoare.

Prezenţa la deschiderea colocviului a preşedintelui României, domnul Emil Constantinescu, şi mai ales angajarea sa personală în sprijinirea demersurilor pentru reabilitatea patrimoniului cultural sibian, dă încredere atât specialiştilor români cât şi celor străini că, departe de a fi gândită ca o problemă marginală, valorificarea potenţialului cultural al Sibiului se va înscrie ca o prioritate autorităţilor româneşti.

Prin participarea şi prin contribuţiile reprezentanţilor organismelor de specialitate naţionale din străinătate precum şi ai UNESCO şi Consiliului Europei a fost demonstrat faptul că patrimoniul cultural al Sibiului este

http://patrimoniu.gov.ro

într-adevăr perceput ca un loc al confluențelor valorilor culturii, păcii și civismului, iar pentru protejarea sa există un susținut angajament european și internațional.

Pe parcursul lucrărilor în plen și pe ateliere au fost identificate principalele **probleme care pun în pericol patrimoniul cultural al orașului Sibiu,** și în principal cele care amenință patrimoniul său arhitectural. În primul rând a fost subliniată **nevoia de perfecționare a legislației de protecție ca premise esențiale ale demarării unui program coerent de conservare și punere în valoare a centrului istoric al Sibiului.**

Lucrările colocviului au evidențiat că asupra patrimoniului cultural sibian se exercită presiuni destructive diverse, de la nepăsarea proprietarilor și a administratorilor acestuia la lipsa unor reglementări urbanistice, operaționale, de la neidentificarea cu valorile patrimoniale a multor segmente ale populației până la asaltul kitsch-ului și dezvoltarea necontrolată a teritoriului, de la lipsa mijloacelor financiare pentru punerea în operă a proiectelor de restaurare și până la criza de meșteri capabili să le execute.

A fost de asemenea evidențiată presiunea pe care o exercită asupra orașului Sibiu și patrimoniului său arhitectural **traficul auto,** în special cel greu, **nevoia unui studiu asupra relației dintre oraș și teritoriul său înconjurător și a reglementării urgente a circulației în orașul istoric.**

În acest context, rod atât al politicii anticulturale și antidemocratice din perioade comunistă, dar și al dificultăților economice actuale, au fost remarcate unele reușite ale autorităților și specialiștilor locali în ceea ce privește cercetarea și conservarea unor monumente istorice, valorificarea patrimoniului artistic sau etnografic, dezvoltarea unor forme de turism etnocultural.

Între aceste realizări se află și **Concursul Internațional de Arhitectură „Arhitectura contemporană în situri rurale",** organizat cu sprijinul Ministerului Culturii și al MLPAT sub egida programului Consiliului Europei - „Itinerarii culturale" a cărui evaluare a făcut obiectul unuia dintre atelierele colocviului.

Intervențiile participanților la colocviu au încercat să ofere o primă privire asupra măsurilor ce trebuie întreprinse, subliniindu-se că întâlnirea de la Sibiu trebuie urmată de altele, mult mai specializate ca focalizare a reflecției, și care să ofere o analiză și soluții de principiu pentru:

1. Fixarea direcțiilor magnetice - viziunea care să ofere orizonturi de speranță și încredere în reabilitarea patrimoniului cultural și natural al Sibiului, în respectul autenticității și diversității sale;

2. problemele legislative și sociale cu implicații directe în reabilitarea centrului istoric;

3. problemele economice privind reabilitarea centrului istoric;

4. stabilirea priorităților de intervenție; integrarea sprijinului extrem într-un program coerent de conservare integrală și dezvoltare durabilă;

5. coordonarea strategică a operațiunii de reabilitare a centrului istoric și promovarea națională și internațională a proiectului de reabilitare a imaginii și patrimoniului orașului și împrejurimilor sale.

Pentru organizarea acestor dezbateri, în vederea coordonării acțiunii specialiștilor și a instituțiilor din domeniu implicate cât și pentru **monitorizarea procesului de reabilitate a centrului istoric al Sibiului,** intervențiile din cadrul colocviului au arătat **importanța constituirii unui grup de lucru.**

Specialiștii prezenți la colocviu apreciază preocuparea Consiliului Municipal și a Primăriei orașului Sibiu pentru patrimoniul pe care îl are în administrare, ce a fost materializată în anumite alocări de fonduri și prin înființarea unor comisii consultative speciale pentru problemele centrului istoric. A fost accentuat în cadrul dezbaterilor faptul că succesul unui program de conservare integrată a centrului istoric este direct legat de **angajamentul administrației locale și de asigurarea de către aceasta a unui serviciu specializat de coordonare.** Nu în ultimul rând, Primăria este datoare să prevadă **mijloacele pentru informarea publicului, a specialiștilor și a investitorilor cu scopurile, obiectivele și progresul lucrărilor de conservare.**

Fața de grava problematică a protejării și punerii în valoare a patrimoniului cultural al Sibiului și ținând cont de complexitatea mijloacelor de intervenție ce vor trebui implicate, participanții la colocviu consideră că este necesar un **parteneriat strategic** care să reunească autoritățile administrative centrale și locale cu responsabilități în domeniu. Acestea vor trebui să găsească mijloacele și fondurile necesare pentru a da programului un caracter într-adevăr de prioritate națională. În acest parteneriat **este esențial să fie atrasă Universitatea „Lucian Blaga" și populația Sibiului, prin participare directă și prin organizațiile sale neguvernamentale,** astfel încât, în sens perfect european, **patrimoniul să devină și în Sibiu un patrimoniu identificator, comunitar, un sit al memoriei și civismului.**

VASILE CRIȘAN
ALEXU TATU

http://patrimoniu.gov.ro

UN PUNCT DE VEDERE CRITIC ASUPRA COLOCVIULUI INTERNAȚIONAL: „SIBIU, CONFLUENȚE EUROPENE"

Colocviul internațional „Confluențe europene" s-a desfășurat în perioada 12-15 mai 1998, cu participarea unor personalități marcante din viața politică românească (președintele țării, membrii guvernului) și internațională (primul ministru onorific și ministrul culturii din Luxemburg, secretarul de stat din ministerul de interne german), reprezentanți ai UNESCO și ai Consiliului Europei.

Inițiativa organizării colocviului a avut-o domnul Ion Caramitru, ministrul Culturii din România, iar organizarea s-a datorat funcționarilor din Ministerul Culturii și Inspectoratului pentru Cultură Sibiu.

Scopul colocviului a fost acela de a atrage atenția discrepanței dintre valoarea monumentelor istorice din Sibiu și starea precară de conservare, de a căuta soluții pentru restaurarea și revitalizarea ansamblului arhitectonic medieval.

Organizatorii au proiectat cinci grupe de lucru pentru discutarea unor probleme esențiale (urbanism, arhitectură integrată, restaurare durabilă; interculturalitate, conviețuire, identitate istorică; turism cultural, potențial și dezvoltare; conștientizarea prin cultură pentru cetățenie democratică; noile tehnologii, instrumente contemporane în beneficiul culturii) și au alocat pentru discuții aproximativ cinci ore din bugetul de timp al simpozionului.

Lipsind moderatorii, cu un număr neînsemnat de participanți prezenți la deschidere, grupul de lucru ce urma să discute problema conștientizării prin cultură s-a autodizvolvat, ceea ce nu înseamnă că sibienii nu sunt conștienți de însemnătatea culturii!!

Timpul afectat discuțiilor s-a dovedit insuficient și în secțiunea a II-a, unii specialiști, programați inițial, rămânând în afara programului. În sinteza discuțiilor din secțiunea despre interculturalitate, domnul Dan Hăulică a arătat patetic că „ a sosit ceasul mobilizării" pentru a răspunde la „o istorie mare", cu „exigențe mari". În afara necesității unei reparații morale, colocviul a avut menirea de a scoate la lumină proiecte culturale de revitalizare a unor monumente istorice într-un spațiu complementar.

Grupul de lucru cel mai numeros, căruia i s-a acordat cea mai mare atenție, a fost acela ce și-a propus să dezbată problematica urbanismului și a restaurării monumentelor. Polarizarea părerilor s-a manifestat odată cu problema modalitățiilor de abordare a subiectelor, în manieră globală (dl. arh. P. Niedermaier) sau accentuând detaliile semnificative (dl. arh. A. Trișcu).

Cei mai mulți participanți au considerat că soluționarea situației juridice a clădirilor monument istoric este principalul obstacol în calea restaurării monumentelor. Dl. arh. I. Bucur s-a declarat împotriva vânzării caselor monument către actualii chiriași, iar dl.arh. Nistor a arătat că trecerea în proprietate trebuie să se facă fără a se fărâmița actuala proprietate. D-na Anca Dumitrescu a arătat că problema juridică este o „problemă-cheie", că actualii locuitori ai orașului ar trebui să aibă „măcar condițiile din evul mediu". Dl.arh. Fabini de la UNESCO a declarat că este necesară protecția proprietarilor caselor declarate monument.

Sinteza redactată la încheierea discuților a reflectat interesul stârnit de problema proprietății: „În primul rând a fost subliniată nevoia de perfecționare a legislației de protecție a monumentelor și cea referitoare la reglementarea statutului juridic al proprietăților, ca premise esențiale ale demarării unui program coerent de conservare și punere în valoare a centrului istoric al Sibiului".

Fața de cele arătate, ne exprimăm câteva nedumeriri:

1. Cum poare fi vorba de perfecționarea legislației, când nu există o lege care să protejeze monumentele?

2. De ce nu se iau în considerare legile pieții în evaluarea viitoarelor raporturi dintre proprietari și imobile, legi care ar putea să influențeze în mod pozitiv refacerea și revitalizarea clădirilor, așa cum s-a întâmplat în ultimele trei sute de ani.

Discuțiile purtate în grupul de lucru privind urbanismul au vizat strategia proiectării, costurile și resursele finanțării, infrastructura, revitalizarea zonală, formarea specialiștilor și a meșterilor angrenați în proiectele de restaurare.

Diversitatea opiniilor s-a manifestat în discuțiile despre strategia proiectării: unii arhitecți au pledat pentru un plan global de restaurare, mai mulți pentru proiecte „punctuale"(?!) Dl. arh. Nistor s-a pronunțat pentru o strategie în etape, elaborarea planurilor urbanistice generale și zonale și a regulamentului de construcții fiind prioritare.

Mai mulți arhitecți au arătat că, în timpul nopții, orașul devine pustiu iar noaptea este „mort" (dl. arh. Boilă), că zonele centrale și casele sunt numai parțial iluminate.

Dl. arh. Fabini, dl. arh. Nistor și d-na. arh. Dumitrescu au ridicat problema formării meșterilor. Primul a arătat că lipsa de specialiști nu poate fi

http://patrimoniu.gov.ro

surmontată rapid, că e nevoie să aşteptăm viitoarele generaţii. Cel de-al doilea s-a pronunţat pentru organizarea unor şantiere-pilot pentru pregătirea meşterilor. D-na. arh. Dumitrescu a arătat că, în operaţiile de restaurare, pot fi folosiţi şomerii.

Dl. arh. A. Trişcu a inclus, între alte motive de îngrijorare, accesul maşinilor în zona de protecţie, pronunţându-se, împreună cu alţi arhitecţi, pentru „o pietonizare reală".

D.I.M. Bouchenaki, director al Diviziei Patrimoniu Cultural din UNESCO, a arătat că problemele restaurării, a sistemelor de proprietate nu sunt atât de complicate ca în oraşele Medina şi Sanna, ce au intrat în patrimoniul UNESCO. Căile finanţării unui posibil proiect de restaurare a zonei istorice a Sibiului sunt: voinţa politică (evidenţiată de prezenţa liderilor politici la Sibiu), sponsorii (la Sibiu s-au manifestat în organizarea recepţiilor şi excursiilor-n.n), creditele. Dl.arh. Nistor a luat în calcul, ca o posibilă cale de finanţare a proiectelor de restaurare, „scăderea costurilor din impozite".

În sinteza lucrărilor ce a înlocuit un plănuit „raport", s-a arătat că este necesară continuarea eforturilor prin organizarea unor întâlniri „mai specializate ca focalizare a reflecţiei",urmărind cinci direcţii. Gravitatea situaţiei monumentelor istorice din Sibiu impune organizarea unui „parteneriat strategic care să reunească autorităţile administrative centrale şi locale cu responsabilităţi în domeniu", universitatea, organizaţiile neguvernamentale „astfel încât, în sens perfect european, patrimoniul să devină şi în Sibiu un patrimoniu identificator, comunitar, un sit al memoriei şi civismului".

Dincolo de retorica finalului, rămân monumentele abandonate, cele pe punctul de a se prăbuşi, zidurile cariate ale cetăţii, dezinteresul autorităţilor, lipsa de comunicare a celor implicaţi, declaraţia domnului senator C. Bucur, promotor al cauzei monumentelor, bun cunoscător al situaţiei locale, că Sibiul nu este pregătit pentru o acţiune de amploarea celei preconizate de simpozionul din 12-15 mai 1998. Apreciem însă opiniile lucide, între care şi aceea exprimată de arh. Hanna Derer („operaţiunea de restaurare nu se încheie niciodată"), care demonstrează că Sibiul are nevoie, în primul rând, de gospodari pe care, de mai bine de o jumătate de secol, i-a pierdut.

PETRE MUNTEANU BEŞLIU

http://patrimoniu.gov.ro

A XXXII SESIUNE ANUALĂ DE RAPOARTE ARHEOLOGICE, CĂLĂRAȘI, 20-24 mai 1998

În organizarea Ministerului Culturii-Direcția Monumentelor Istorice și a Muzeului Dunării de Jos, sub egida Comisiei Naționale de Arheologie s-au desfășurat la Călărași lucrările celei de-a XXXII-a sesiuni naționale de rapoarte arheologice.

Cele mai importante rezultate ale campaniei arheologice din anul 1997 au făcut obiectul unor comunicări care au fost susținute în cadrul secțiunilor: I. *Epoca Pietrei*; II. *Epoca Metalelor*, III. *Civilizația geto-dacică*; IV. *Antichitatea greco-romană*; V. *Epoca post-romană, Migrații*; VI. *Civilizația medievală. Cercetări arheologice la monumente în curs de restaurare conservare.*

Manifestarea s-a bucurat de participarea a 167 de cercetători, cadre universitare, muzeografi-arheologi care au reprezentat instituții de pe teritoriul României, și din Republica Moldova și Bulgaria. Decani sau profesori din principalele centre universitare (București, Cluj, Iași, Constanța , Timișoara, Oradea, Sibiu), cercetători de la Institutul de arheologie „V. Pârvan", Institutul Național de Tracologie București, Institutul de Arheologie „A. D. Xenopol" Iași, Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj, Institutul de Cercetari Eco-muzeale Tulcea, Institutul de Studii Socio-umane Craiova, Institutul de Istoria Artei bucurești, arheologi din rețeaua muzeistică au pus în valoare rezultatele cercetărilor arheologice din campania anului precedent.

Organizatorii au imprimat Sesiunii naționale de rapoarte arheologice un caracter de lucru, eliminându-se festivismele în favoarea dialogului, schimbului de informație, al colaborării și eficientizării diferitelor segmente ale procesului de cercetare arheologică. Astfel, manifestarea a fost inaugurată prin prezentarea expozițiilor „Arta porțelanului și faianței secolului al XIX-lea", (colab. cu Muzeul Național Peleș), „Cetatea bizantină de la Pacuiul lui Soare" (colab. cu Institutul de Arheologie „V.Pârvan",), „Viața neolitică pe malurile Dunării acum 6500 de ani (colab. cu Muzeul Național, Ministerul Culturii din Franța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța), un adevărat regal patrimonial, dar și o foarte utilă bază de discuție pe secțiuni. În același spirit s-au desfășurat și lansările de cărți, care prin dimensiuni au devenit în fapt, un mic târg de carte arheologică românească și bulgară (Călărași – Isperich).

Întreaga manifestare s-a desfășurat sub semnul colaborării și al eforturilor de integrare sub forme variate a cercetării arheologice românești în circuitul valorilor europene. Pe câteva șantiere arheologice s-au obținut deja rezultate remarcabile prin colaborarea fructuoasă cu arheologi din alte țări. În domeniul preistoriei sunt binecunoscute progresele realizate pe șantierele de la Schela Cladovei (Clive Bonsal-Univ. Edinburg, L. Bartosiewicz-Muzeul Național Budapesta) și mai ales la tell-ul neolitic de la Hârșova prin cercetările comune efectuate de specialiștii Muzeului Național de istorie al României cu arheologi francezi (Bernard Randhoin, Yannich Rialland-Direcția patrimoniului). Pentru antichitate, colaborarea dintre Institutul de Arheologie „V. Pârvan" cu arheologii germani pe șantierul arheologic de la Histria (Konrad Zimmermann-Univ. Rostok) este demnă de urmat.

Excursiile de documentare au constituit o bună parte din obiectul activității arheologilor de la cea de-a XXXII-a Sesiune Națională de Arheologie. Rând pe rând am fost oaspeții ingeniosului și plin de originalitate Muzeu al Agriculturii, apoi ai Muzeului Jud. Ialomița, care a pregătit la Centrul Cultural „Ionel Perlea" o expoziție de arheologie cu cele mai importante descoperiri arheologice din ultimii ani efectuate în Bărăgan. Colegii din Bulgaria ne-au rezervat în penultima zi a sesiunii un itinerariu arheologic regal care a început cu vizionarea noului muzeu de la Dulovo și a continuat cu muzeul din Isperich și complexul arheologic de la Aborynovo. La Isperich, directoarea muzeului, Boryana Mateva a pregătit pentru arheologii români un stand de carte cu tematica arheologică bulgară. Comunicarea și colaborările între arheologii români și bulgari au atins cotele înalte ale pasiunii arheologice. Complexul de la Sboryanovo este rodul celor mai importante descoperiri arheologice din Bulgaria nordică, un adevărat „Micene" al Peninsulei Balcanice. Vestigiile preistorice din mileniul al IV-lea î.Chr., cetățile și necropolele de epocă hallstattiană (sec. XI-VI) tracică sau elenistică (sec.IV-I î. Chr.), complexul medieval de la Demir Baba au creat o puternică emoție arheologilor români. Periplul prin Dobrogea bulgară, unde am fost permanent indrumați de arheologul Georgi Atanasov s-a încheiat la Silistra, odată cu vizitarea Muzeului de Arheologie și a vestigiilor anticului Durostorum (castrul roman) devenit în epoca medievală Dorostolon.

http://patrimoniu.gov.ro

În ultima zi a sesiunii a avut loc o masă rotundă cu tema „Patrimoniul arheologic la sfârşit de mileniu", unde participanţii au dezbătut şi ridicat factorilor decizionali o serie de probleme extrem de grave legate de soarta monumentelor istorice şi buna funcţionare a cercetării arheologice româneşti.

Sesiunea anuală de rapoarte arheologice care s-a desfăşurat la Călăraşi între 20 şi 24 mai a.c. fost în multe din momentele sale o sărbătoare a arheologiei, atingând cotele unui congres naţional cu participare internaţională.

Problematica

I. – Lipsa unei legislaţii adecvate:
   1. – Legea patrimoniului cultural naţional mobil şi imobil
   2. – Legea cercetării arheologice
   3. – Legea de funcţionare a muzeelor
II. – Inexistenţa în nomenclatorul de funcţii şi meserii a specialităţii arheologie
III. – Grila de salarizare pentru arheologi
IV. – Inexistenţa unui statut social adecvat al meseriei de arheolog (contradicţia dintre pregătirea, studiile postuniversitare şi statutul social de subprofesor)
V. – Ameninţarea „sugrumării" institutelor şi muzeelor de arheologie sub forma restructurărilor de personal
VI. – Lipsa forţei de muncă necalificată pe şantierele arheologice, în condiţiile unei grile de salarizare nestimulative (singura soluţie-studenţi şi elevi)
VII. – Aplicarea defectuoasă a legii fondului funciar a dus la împroprietărirea cu pământ în rezervaţiile arheologice
VIII. – Scăderea dramatică a numărului de specialişti din domeniul arheologiei (zone importante unde nu mai există nici un specialist: (Oltenia sau Moldova de Sud)
IX. – Alocarea de fonduri insuficiente pentru cercetarea arheolgică
X. – Lipsa generală a specialiştilor în cercetări interdisciplinare (excepţie: Muzeul Naţional Bucureşti)
XI. – Necesitatea înfiinţării unui Serviciu Arheologic Naţional sau a unui Departament de Arheologie în cadrul Ministerului Culturii similar cu cele existente pe plan internaţional
XII. – Întocmirea unei metodologii şi proiecte comune de cercetare arheologică pentru specialiştii din cadrul următoarelor foruri:
   1) Academia Română,
   2) Ministerul Culturii,
   3) Ministerul Învăţământului. Eliminarea paralelismelor şi strategie coerentă în cercetarea arheologică
XIII. – Finanţarea şi susţinerea arheologiei din partea Ministerului Turismului (timbru pe monument!)
XIV. – Lipsa unui mecanism clar de punere în vigoare a Legii sponsorizării
XV. – Publicarea rapoartelor arheologice înaintea sesiunii naţionale de arheologie
XVI. – Creşterea eficacităţii şi ridicarea standardului de exigenţă al Comisiei Naţionale de Arheologie
XVII. – Finanţarea de programe naţionale de identificare, evidenţă şi cercetare aeriană şi arheologică
XVIII. – „Exploatarea" patrimoniului arheologic - carte de vizită pentru imaginea României
XIX. – Dreptul de preemţiune pentru stat la achiziţionare patrimoniului arheologic mobil

Arhg. MARIAN NEAGU

http://patrimoniu.gov.ro

BUCUREŞTI. UN VEAC DE ARHITECTURĂ CIVILĂ. SECOLUL XIX., Editura Silex, 1997

În iarna anul 1989 imaginea Bucureştilor era a unui oraş rănit. Răni nevindecate după cutremurul din 1977 dar şi rănile care au urmat, incomparabil mai dureroase. Oraşul evolua într-un ritm periculos, printre ruine şi şantiere, către o aşezare anonimă şi anodină, fără istorie şi fără identitate. Într-un plan , parale, istorici, arhitecţi, studenţi, au încercat o menţinere în normalitate prin studii şi cercetări, prin încercări de consemnare a valorilor ameninţate ale oraşului în relevee sau fotografii.

O asemenea cercetare a întreprins doamna Cezara Mucenic, un studiu în baza căruia a obţinut de doctor în istorie, publicat recent la editura Silex sub titlul *Bucureşti. Un veac de arhitectură civilă. Secolul XIX.*

Autoarea şi-a centrat atenţia asupra uneia dintre cele mai dinamice perioade ale evoluţiei oraşului, cea a transformărilor profunde de la un ev mediu întârziat, la o modernitate de factură occidentală. Urmând îndeaproape evenimentele istorice spectaculoase care s-au succedat, oraşul capitală a sintetizat rapidele mutaţii politice şi sociale, reaşezările treptate ale mentalităţilor unei lumi noi prin reconfigurarea propriei imagini urbane. Dintr-o aşezare conectată încă ambianţei sud-est europene, oraşul a evoluat către structuri occidentale, asimilate ca model dar suprapuse şi integrate unui ţesut urban cu o certă identitate.

Scopul declarat al studiului a fost crearea unei imagini de ansamblu a arhitecturii civile bucureştene, domeniu larg, abordat încă insuficient în lucrările fundamentale de istorie a evoluţiei oraşului. Eliminând din pornire arhitectura de cult, nu din subevaluarea semnificaţiei acesteia, ci din dorinţa de a completa imaginea oraşului secolului XIX prin programe curente - locuirea diferitelor pături sociale, magazinele, hanurile şi hotelurile, ca şi prin acele edificii speciale care au apărut ca semn al unei noi societăţi în curs de modernizare, autoarea a încercat să le evidenţieze semnificaţia şi să le definească morfologia.

Unul dintre semnele modernităţii a fost procesul de creare a unui sistem de reguli în dezvoltarea oraşului. Asupra acestui subiect autoarea se opreşte încă din prima parte a studiului. Reglementărilor simple, mai curând cu caracter cutumiar, le-au urmat, încă de la sfârşitul secolului XVIII regulamente scrise, cu caracter juridic definit, declanşând în acest domeniu un proces evolutiv care va marca întreaga perioadă studiată. Întărirea autorităţii primăriei a însemnat un control mai mult sau mai puţin riguros, dar în orice caz benefic şi semnificativ pentru reconfigurarea oraşului.

În încercarea de delimitare a ariei cercetate, autoarea a ales ca sursă esenţială de informaţii actele administrative emise de primărie, autorizaţii de construcţie datând încă din ani 40 ai secolului trecut. O rodnică cercetare în arhive i-a permis colectarea şi publicarea unui corpus impresionant de documente iconografice, în marea lor majoritate inedite, al căror interes pentru cunoaşterea oraşului este incontestabil. Schiţe naive făcute de vreun meşter neşcolit, ca cea din 1838 a hanului de la Curtea Veche, cele din 1847 ale caselor serdarului Ghiţă Popescu din mahalaua Batişte, sau ale hanului Golescu de pe Podul Calitii, desene profesioniste începând din anii 60 semnate de arhitecţi diplomaţi, străini sau români, proiecte de amploare pentru edificii publice datorate unor personalităţi - Ateneul Român semnat de Albert Galeron, Palatul Poştelor datorat lui Al. Săvulescu, toate asemenea documente au garanţia autenticităţii şi din această cauză, un potenţial excepţional de informare. Informare primară privind autorii încă neindentificaţi ai unor construcţii, datarea precisă a clădirilor, dar şi posibile interpretări menite să completeze imaginea unui Bucureşti în mişcare într-o perioadă din istoria oraşului capitală.

Coroborate cu o bibliografie amplă, aceste documente preţioase au fost prelucrate de autoare încercând să surprindă anumite aspecte ale evoluţiei oraşului, de la rolul autorităţii administrative în dirijarea dezvoltării oraşului, la analize morfologice - programe de arhitectură, stiluri, decoraţie interioară - atingând şi probleme ale configurării unor componente ale ţesutului urban - străzi tipice oraşului privite din unghiul evoluţiei lor arhitecturale. Prin forţa împrejurărilor, dictată de complexitatea obiectului studiului care ar fi excedat posibilităţile de investigaţie şi abordare, unele dintre aceste direcţii au fost aprofundate, altele au fost schiţate ca posibile teme de studiu.

Calităţile acestei lucrări constă în primul rând în aducerea în atenţie a unor surse de cunoaştere de valoare indiscutabilă, rostuite astfel încât să demonstreze modul în care, din interpretarea acestora, se pot extrage concluzii semnificative pentru înţelegerea oraşului viu, cel al caselor modeste, al prăvăliilor, al hanurilor şi al clădirilor publice.

Dintre temele adordate în fiecare capitol, poate cea mai spectaculoasă este cea referitoare la arhitecţii şi

http://patrimoniu.gov.ro

constructorii care au activat în acest secol înnoitor în capitală. Apar ca semnatari ai proiectelor supuse aprobării meşteri modeşti alături de arhitecţi străini şi români, unele nume necunoscute, altele cu o anumită reputaţie. Analizând lista celor care au construit în secolul XIX, studiul relevă trecerea treptată de la meşteri la profesionişti pe măsura creşterii pretenţiilor comanditarilor, afluxul semnifivativ de constructori şi arhitecţi străini şi, către sfârşitul secolului, prezenţa din ce în ce mai activă a arhitecţilor români, formaţi în mari şcoli europene. Acest proces de profesionalizare se percepe cu precădere din calitatea desenelor, din maturitatea compoziţiilor şi un anume rafinament al plasticii arhitecturale a căror sorginte europeană este identificabilă. Desenele originale incluse în studiu au şi marea calitate de a te situa într-o relaţie intimă cu „laboratorul" constructorului sau arhitectului. Schiţe de mână, fermecătoare prin inabilitate, aparţinând unor meşteri, zidari sau dulgheri, desene de mare acurateţe tehnică ale unor arhitecţi riguroşi, desene elaborate în care grafica trădează un talent remarcabil, toate reuşesc să releve pe o cale directă personalitatea creatorului. Dacă adăugăm faptul că una dintre anexele studiului este o listă care cuprinde peste 120 de nume de constructori, meşteri, arhitecţi sau ingineri, care au activat în Bucureşti în secolul XIX, inclusiv clădirile pe care le-au ridicat, interesul pentru lumea cercetătorilor apare ca evidenţă. Surprizele pe care ni le oferă această sinteză a informaţiilor nu lipsesc: apar numeroase nume de creatori încă necunoscute, după cum, prin documente certe, se confirmă sau se identifică autorii unor clădiri de notorietate.

Peste clădirile din secolul XIX, aşa cum apăreau în autorizaţiile de construcţie, au trecut vremurile. În unele cazuri, nu foarte numeroase, imaginea propusă nu a fost respectată, în alte cazuri schimbările de modă l-au incitat pe proprietar către o modernizare care, în majoritatea cazurilor a afectat numai faţadele - în special în aria Lipscăniei. Unele clădiri au dispărut cu totul, altele au fost înlocuite cu volume mai înalte, au survenit comasări de proprietăţi sau supraetajări. Reparaţii pripite au desfigurat faţadele şi interioarele, schimbările de funcţiuni au modificat spaţialitatea originară. Au rămas însă aceste documente care îşi păstrează întreaga semnificaţie. Este nu numai o semnificaţie istorică, ci şi o sursă extrem de importantă, utilă celor care restaurează sau vor restaura asemenea clădiri.

Cunoscând marile dificultăţi pe care le-a întâmpinat autoarea în cercetarea arhivelor, cantitatea de informaţii colective, problemele tehnice de reproducere, dar şi amploarea subiectului, ne permitem să sugerăm anumite direcţii de aprofundare şi perfecţionare. Una dintre acestea ar fi localizarea în măsura în care este posibil, a fiecăreia dintre clădirile ale căror autorizaţii de construire au fost depistate, inclusiv o comparaţie cu situaţia actuală. Poate o revizuire a terminologiei utilizate în evaluarea stilistică, făcând apel la definiţii consacrate, ar clarifica imaginea evoluţiei arhitecturii secolului XIX, cu atât mai mult cu cât, în prezent, în literatura de specialitate românească şi străină, persistă clasificări încă nevalidate. Asemenea recomandări rezultă din convingerea că o reeditare a lucrării d-nei dr. Cezara Mucenic devine o obligaţie, răspunzând interesului specialiştilor ca şi al celor interesaţi de trecutul oraşului.

Parcurgând cartea d-nei Cezara Mucenic se dezvăluie imaginea oraşului nu descrisă, ci ilustrată şi, ca atare mult mai convingătoare. Este imaginea oraşului capitală într-o perioadă de dezvoltare explozivă, de paşi parcuşi rapid către o nouă lume. Este şi o imagine nuanţată, nu cea oferită de ghiduri, a monumentelor, ci a clădirilor în care au trăit oameni de diverse meserii şi cu diverse poziţii sociale. Forţa relevantă a arhitecturii pentru epoca studiată este cu atât mai puternică. În spatele arhitecţilor şi al formelor pe care aceştia le-au ridicat se ascund oameni, acei oameni care au avut anumite preferinţe, anumite opţiuni. Modificarea mentalităţilor este vizibilă: de la o locuire medievală ancorată în tradiţie, locuitorii capitalei s-au îndreptat către modernitatea europeană. Oameni înstăriţi sau modeşti, boieri sau mici negustori au ales alte forme, au descoperit profesionalismul necesar, apelând din ce în ce mai des la arhitecţi în locul meşterilor, s-au preocupat de imaginea casei dar şi de cea a interioarelor.

Este o carte a oraşul secolului XIX, bogată în informaţii, expresivă şi interesantă, o carte despre case şi locuitori, despre meşteri şi arhitecţi, despre o întreagă lume care a lăsat semne devenite valori istorice pe care avem obligaţia să le studiem, să le protejăm ca reper al identităţii noastre.

Prof. dr. arh. SANDA VOICULESCU

http://patrimoniu.gov.ro

ISTORIA BUCUREŞTILOR de G.I. IONNESCU – GION
Fundaţia Culturală Gheorghe Marin Speteanu, 1998

Anul acesta a apărut prima reeditare a monografiei *Istoria Bucureştilor* de G. I. Ionescu-Gion.

Noua ediţie a reluat ediţia originală, l-a care s-au adăugat o bibliografie selectivă a lucrărilor despre Bucureşti, un glosar de cuvinte vechi, rare, etc., precum şi un Cuvânt înainte semnat de Marina-Ruxandra Iliescu şi o Notă asupra ediţiei alcătuită de Elena Maria Schatz care s-a ocupat şi de redactarea lucrării.

G.I. IONNESCU – GION s-a născut la Piteşti la 14 octombrie 1857. A studiat la Universitatea din Bucureşti, încununându-şi eforturile cu titlul de doctor în litere şi filosofie obţinut la Paris. Puternic influenţat de personalitatea lui B. P. Haşdeu care l-a îndrumat şi l-a admirat atât de mult încât a vrut chiar să-l înfieze, Ionnescu-Gion a avut o activitate prolifică. Profesor, jurnalist, cronicar teatral şi literar, scriitor, activitatea sa neobosită şi-a lăsat amprenta asupra vieţii culturale a sfârşitului de veac XIX.

Opera vieţii lui Ionnescu – Gion, *Istoria Bucureştilor* a văzut lumina tiparului în 1899. Chiar de la început această amplă şi pitorească monografie a stârnit vii dispute între istorici. Puternic contestată de unii istorici printre care şi N.Iorga şi la fel de puternic îmbrăţişată de alţii, printre care A.D.Xenopol, această bijuterie a istoriei şi literaturii noastre rămâne la fel de vie şi de interesantă şi în zilele noastre.

Alcătuită din 23 capitole, *Istoria Bucureştilor* este în acelaşi timp o operă ştiinţifică şi literară. Pentru autor faptul istoric luat în sine a fost la fel de important ca şi contextul social şi cultural, cele două componente condiţionându-se reciproc. Autorul a realizat de fapt o amplă cronică a vieţii bucureştene până la 1800.

Dacă primele capitole sunt mai scurte datorită sărăciei documentaţiei, pe măsură ce înaintăm, ni se perindă în faţa ochilor o bogată istorie socială în care sunt descrise într-un stil viu obiceiurile, ceremoniile, lumea de atunci a mahalalelor bucureştene, palatele, bisericile, hanurile, casele, administraţia urbei, activitatea comercială, militară, şi artistică a cetăţii lui Bucur.

Frumuseţea acestei monografii l-a făcut pe Grigore Tocilescu să spună că „... nici un scriitor din literatura noastră n-a ajuns, până la Gion, la acea eleganţă de stil în care fraza să aibă mişcarea graţioasă a unei trestii mlădiată de adierea unui vânt" 1.

Actuala reeditare a fost posibilă prin eforturile Fundaţiei Culturale „Gheorghe Marin Speteanu".

Avem convingerea că acest eveniment va sensibiliza lumea culturală românească şi recomandăm cu căldură citirea sau recitirea acestei lucrări care trebuie să existe în biblioteca oricărui iubitor al istoriei.

MARINA-RUXANDRA ILIESCU

http://patrimoniu.gov.ro

REFERENT ELENA POPA

In memoriam

O FĂPTURĂ DE ABUR

A dispărut dintre noi la numai 45 de ani, în condiţii tragice, colega noastră Elena Popa, a cărei hărnicie şi bunăvoinţă nesfârşite de-a lungul a 8 ani de activitate au fost un punct de sprijin pentru noi toţi.

A lucrat orice i s-a cerut: registratură, secretariat la D.M.A.S.I., apoi arhivistică, în cadrul C.P.P.C.N., muncă în care, cu perseverenţă şi aplicaţie, a reuşit să finalizeze inventarul fişelor de monumente din arhiva D.M.I. Mai presus de orice, însă, a avut o enormă disponibilitate pentru a participa la problemele Instituţiei şi ale colegilor în orice împrejurare, cu sensibilitatea şi discreţia care au caracterizat-o. Să ne fie îngăduit deci să-i dedicăm un gând de gratitudine.

SANDA IGNAT

E cumplit să te desparţi de orice coleg, plecat în moarte. Afli, astfel, că vorbele schimbate de dimineaţă, de cu zi ori de cu seară se vor fi stins, paşii făcuţi împreună se vor fi topit, păsurile şi speranţele comune se vor fi risipit. Sentimentul e de jaf şi trădare.

Dar e insuportabil să-i spui adio unui coleg care şi-a câştigat dreptul la memorie. O asemenea făptură de abur, delicată şi discretă, sfielnică în toate, a fost Elena Popa, care a lucrat câtiva ani, lângă noi, la Direcţia Monumentelor Istorice. Ai fi zis că purta nişte aripi uşoare, de pasăre vestitoare de drumuri. Era însuşi surâsul. Or, a şti să pari fericit înseamnă, de fapt, să învingi umilinţa morţii.

Acolo, nu e singură. O însoţeşte gândul nostru bun. Mereu.

DOINA FLOREA

http://patrimoniu.gov.ro

COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE (1892–1948)

Inventar arhivă

M–T

Introducere

Secvenţa de inventar* din fondul arhivistic al Comisiunii Monumentelor Istorice prezintă noi mărturii privind destinul monumentelor româneşti de-a lungul primei jumătăţi a secolului XX. Dacă amintim că în această merioadă au avut loc o criză economică mondială, două războaie devastatoare şi un cutremur de proporţii (1940), începe să se profileze o imagine a încercărilor la care au fost supuşi locuitorii şi construcţiile din spaţiul românesc. Cu atât mai mari sunt meritele celor care au salvat şi ocrotit monumentele istorice în această perioadă: instituţiile statului, personalităţile de marcă din cadrul CMI şi nu de puţine ori uitaţi dascăli şi preoţi de ţară. Aceste aspecte ni le prezintă miile de documente cercetate din fondul arhivistic al Comisiunii; cu alte cuvinte, aprecierile nu pot fi suspectate de idilism. În schimb, ar putea fi pilduitoare pentru corul celor care se văicăresc astăzi pe tema stării precare a monumentelor istorice.

Reamintim principalele tipuri de documente pe care le conţine Arhiva CMI: chestionare (întocmite în 1921), devize de lucrări (reparaţii, restaurare, conservare, amplasare), date istorice, cercetări arheologice, schiţe, desene, planşe (relevee şi proiecte), fotografii şi corespondenţă.Comisiile regionale CMI pentru Transilvania şi Banat au o parte din documente păstrate la Muzeul de Istorie al Transilvaniei (Cluj-Napoca) şi la Muzeul Banatului (Timişoara). Inventarul nostru prezintă în sinteză conţinutul documentelor. Accentul este pus pe reliefarea etapelor parcurse până la restaurarea sau demolarea monumentelor. Pe lângă datele tehnice deosebit de bogate în informaţii atrag atenţia apelurile (de multe ori patetice) pentru salvarea patrimoniului. Nu lipsesc polemicile privind modalităţile de restaurare sau controversele asupra proprietăţii terenurilor.

Exemplul tonic al activităţii Comisiunii Monumentelor Istorice trebuie periodic reamintit. Izvoarele documentare înlesnesc acest lucru şi redau altitudinea la care s-a păstrat instituţia în timpul zbuciumatei perioade pe care a traversat-o.

26 octombrie 1998

IULIU ŞERBAN

* Primele părţi ale inventarierii (literele A–L) au apărut în B.C.M.I. nr. 1–4/1994, 3–4/1996, 1–4/1997 şi 1–2/1998.

http://patrimoniu.gov.ro

INVENTAR ARHIVĂ (Nr. 2198–3509)

I. Localităţi şi monumente

M–T

Nr. crt.	CUPRINSUL UNITĂŢII DE PĂSTRARE	Anul sau anii	Nr. file	Observaţii
0	1	2	3	4
2198	MAGAZJA, com. Crăcăoani, jud. Neamţ-Bis. de lemn Sf. Apostoli, Bis. Sf. Voievozi (Crăcăoanii de Jos), Bis. de lemn Sf. Dimitrie (Crăcăoanii de Sus), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Crăcău Negru): chestionare şi corespondenţă.	1921–1941	11	
2199	MAGLAVIT, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2200	MAHALAUA, jud. Dâmboviţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
2201	MAHMUDIA, jud. Tulcea – Biserica Sf Nicolae: chestionar; corespondenţă; descoperire obiecte în urma sapăturilor din curtea bisericii.	1921–1938	4	
2202	MAIA, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1952). Capela Sf. Atanasie şi Chiril: chestionar.	1921–1952	24	
2203	MAIA, jud. Ilfov – Conacul Barbu Catargiu: corespondenţă; plan de siuaţie; decret regal ptr. clasare monument istoric; semnatari: Ministerul Afacerilor Interne, H. Teodoru, Şt. Balş, C. Daicoviciu.	1946–1948	16	
2204	MALAIA, jud. Vâlcea – Bis.de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Împăraţi (Ciunget), Bis. Sf. Nicolae (Selestea): chestionare.	1921	5	
2205	MALDĂRU, jud. Olt – Bis. Cuvioasa Paraschiva (Botariu): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii după cutremur. Bis. Sf. Nicolae (Gueşti), Bis. Sf. Nicolae (Mărunţei): chestionare.	1921–1942	41	
2206	MALTEZI, jud. Ialomiţa – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Dumitru (Pârţani), Bis. Sf. Pantelimon (Stelnica): chestionare.	1921	9	
2207	MALU, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae şi Sf. Teodor Tiron: chestionar; corespondenţă; parohia cere demolarea, CMI nu aprobă; deviz reparaţii (cu 3 planşe – 1943); descriere; semnatari: Em. Costescu, Fundaţia Culturală Regală „Regele Mihai I", Al. Lapedatu.	1921–1946		3 foto din 1943
2208	MALU, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Ioan Botezatorul: chestionar.	1921	3	
2209	MALU SPART, jud. Ilfov – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Dumitru (Crivina), Bis. parohială (Bolintin): chestionare.	1921	10	
2210	MAMORNIŢA, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Nicolae (ruină), Bis. Sf.			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	Gheorghe (Socoviţa): chestionare. Bis. Sf. Dumitru (Sinihău-Horbova): chestionar; corespondenţă; devize reparaţii (1920 şi 1942).	1920–1942	27	
2211	MANASIA, jud. Ialomiţa – Bis. Înălţarea Domnului: chestionar; corespondenţă, deviz reparaţii (1937); caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1939); recepţie lucrări (1942).	1921–1943	20	
2212	MANGALIA, jud. Constanţa – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
2213	MANGALIA, jud. Constanţa – Cetatea Callatis: corespondenţă: protestul lui V. Pârvan faţă de intenţia de parcelare a Cetăţii (1925); descoperire urme de ziduri (1927); cerere declarare monument istoric zona de lângă strada Mircea cel Bătrân (1946); semnatari: Al. Lapedatu, V. Pârvan, Ministerul de Interne, Primăria Mangalia, I. Andrieşescu, T. Sauciuc-Săveanu.	1925–1953	18	
2214	MANGALIA, jud. Constanţa – Geamia Esma Han (Geamia veche): corespondenţă; deviz reparaţii (1928); cercetare; deviz reparaţii (cu releveu – 1948); semnatari: N. Ghika-Budeşti, S. Becu, H. Teodoru, Şt. Balş.	1927–1952	43	
2215	MANGALIA, jud. Constanţa – Muzeul regional de arheologie: corespondenţă; amenajarea muzeului în biserica Sf. Gheorghe Vechi; deviz reparaţii şi amenajare (1931); recepţie lucrări; semnatari: patriarhul Miron Cristea, N. Iorga, T. Sauciuc-Săveanu, S. Lambrino.	1930–1939	40	
2216	MANOLEASA, jud. Dorohoi – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Flondor), Bis. Sf. Gheorghe (Borolea), Bis. Naşterea Maicii Domnului (Stroici), Bis. de lemn Sf. Apostoli (Bold), Bis. Sf. Gheorghe (Livenii Noi), Bis. de lemn Sf. Împăraţi (Şerpeniţa): chestionare.	1921	20	
2217	MARCEA, jud. Vâlcea – Bis. parohială: chestionar.	1921	2	
2218	MAROTIN, jud. Romanaţi – Bis. Cuvioasa Parachiva (Marotinu de Sus), Bis. Sf. Voievozi (Marotinu de Jos): chestionare.	1921	5	
2219	MARSILIENI, jud. Ialomiţa – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar.	1921	3	
2220	MASTACANI, jud. Covurlui – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Voievozi (Chiraftei): chestionare.	1921	6	
2221	MATCA, jud. Tecuci – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Nicolae: chestionare şi corespondenţă.	1921–1941	4	
2222	MATEIEŞTI, jud. Buzău – Bis. parohială: corespondenţă; descriere pictură; lucrări fără aprobare CMI; semnatari: N. Iorga, I. Mihail.	1934	2	
2223	MAVRODIN, Jud. Teleorman – Bis. Schimbarea la Faţă: chestionar.	1921	4	
2224	MĂCEŞU, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae (Măceşu de Jos), Bis. veche (1825) din Măceşu de Sus, Bis. nouă Sf. Nicolae (Măceşu de Sus): chestionare şi corespondenţă.	1921–1936	15	
2225	MĂCIN, jud. Tulcea – Bis. Sf. Apostoli: chestionar.	1921	3	
2226	MĂCIN, jud. Tulcea – Cetatea Arrubium: corespondenţă; descrierea împrejurărilor în care au fost descoperite vestigiile (1938); obiecte găsite; cerere sistare lucrări la cariera din			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	zona cetății; degradări; decret regal ptr. clasare monument istoric (1945); 2 planuri de situație (1945); semnatari: S. Lambrino, V. Brătulescu, T. Sauciuc-Săveanu, Al. Lapedatu, E. Condurachi.	1938–1946	43	
2227	MĂCIN, jud. Tulcea – Geamia veche; corespondență; ruinare; descriere; schițe-relevee.	1936	8	
2228	MĂCIȘENI, jud. Covurlui – Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Voievozi (Corni): chestionare.	1921	3	
2229	MĂDĂRJĂI, jud. Iași – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
2230	MĂDĂRJĂȘTI, jud. Iași – Bis. de lemn Sf. Grigore, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Goești), Bis. Sf. Arhangheli (Crucea): chestionare.	1921	11	
2231	MĂDEI, jud. Suceava – Bis. Schimbarea la Față, Bis. de lemn Nașterea Maicii Domnului (Pârâul Cârjei); chestionare.	1921	7	
2232	MĂDULARI, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Mamu), Bis. de lemn Sf. Dumitru (Dimulești), Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Valea Orlii), Bis. de lemn. Sf. Îngeri (Școli): chestionare și corespondență.	1921–1938	16	
2233	MĂGHEREȘTI, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Îngeri (Buzești): chestionare.	1921	10	
2234	MĂGIREȘTI, jud. Bacău – Bis. Sf. Voievozi: chestionar. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Stănești): chestionar; corespondență; stare precară; deviz reparații (1939).	1921–1939	25	
2235	MĂGURA, jud. Buzău – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2236	MĂGURELE, jud. Ilfov – Bis. Sf. Treime (Gherman): corespondență; deviz reparații (1936); deviz reparații și consolidare (cu releveu – 1942); semnatari: Em. Costescu, V. Moisescu.	1935–1946	27	
2237	MĂGURELE, jud. Teleorman – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	2	
2238	MĂGURELELE, jud. Prahova – Bis. Sf. Ioan Botezătorul, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Măgurelele de Jos), Bis. Sf. Dumitru (Protosinghel): chestionare.	1921	6	
2239	MĂGURENI, jud. Prahova – Bis. Sf. Treime: registru cu ctitori, donatori; citate din patristică; registrul a fost tipărit în 1873; referiri la palatul Cantacuzinilor (cu desene).	1873	31	
2240	MĂGURENI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Împărați: chestionar; descriere.	1921–1937	5	
2241	MĂGURI, jud. Cluj – Biserică ortodoxă: corespondență; a fost folosită ca lăcaș de adunare în timpul evenimentelor din 1848; cerere reparații și extindere.	1938	5	
2242	MĂGURI, jud. Severin – Bis. de lemn: corespondență; stare precară.	1941	3	
2243	MĂIERI, jud. Alba – Bis. Sf. Treime: corespondență; cerere reparații.	1938	2	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2244	MĂLĂEŞTI, jud. Dolj – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Gheorghe (Mileşti): chestionare.	1921	10	
2245	MĂLĂEŞTI, jud. Fălciu – Bis. Sf. Gheorghe: cerere reparaţii.	1924	1	
2246	MĂLĂEŞTI, Jud. Iaşi – Bis. Sf. Vasile şi Sf. Nicolae: chestionar. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Gropniţa): chestionar; descriere; deviz reparaţii (1938).	1921–1939	24	
2247	MĂLĂEŞTI, jud. Prahova – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Mălăeştii de Sus), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Sfârleanca), Bis. Sf. Dimitrie (Coţofăneşti), Bis. Sf. Voievozi (Dumbrăveşti), Bis. de lemn. Sf. Voievozi (Mălăeştii de Jos): chestionare şi corespondenţă.	1921–1941	13	
2248	MĂLDĂENI, jud. Teleorman – Bis. Adormirea: chestionar	1921	3	
2249	MĂLDĂRĂŞTI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii şi consolidare (1939); semnatari: I. Mihail, I. L. Atanasescu.	1921–1939	22	
2250	MĂLDĂRĂŞTI, jud. Vâlcea – Cula Greceanu şi Cula Duca: descriere; corespondenţă; decret regal pentru clasare monumente istorice; semnatari: N. Russo-Crutzescu V. Brătulescu.	1946	12	
2251	MĂLINEŞTI, jud. Vaslui – Schitul Mălineşti: referat cu descrierea lucrărilor de restaurare; schiţă-releveu; 2 desene (biserică şi chilii); semnatar: H. Teodoru.	1927	14	
2252	MĂLINI, jud. Suceava – Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn (Văleni Stânişoara): chestionare.	1921	5	
2253	MĂLUŞTENI, jud. Covurlui – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1923). Bis. Sf. Gheorghe (Ghireasca): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1929); deviz consolidare (1942): o schiţă; semnatari: V. Drăghiceanu, N. Ghika-Budeşti.	1921–1945	47	
2254	MĂNĂSTIOARA, jud. Putna – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2255	MĂNĂSTIOARA, jud. Suceava – Schitul Mănăstioara cu Bis. Sf. Onufrei: descriere lucrări restaurare; 13 planşe-releveu (1938); schiţe-detalii. Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului a schitului Preoteşti, Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Preoteşti), Bis. Sf. Andrei (Basarabi), Bis. Adormirea (Huşi): chestionare.	1921–1938	39	
2256	MĂNĂSTIREA, jud. Roman – Bis. de lemn Sf. Ioan Teologul, Bis. Înălţarea Domnului (Piscu Rusului): chestionare.	1921	8	
2257	MĂNĂSTIREA, jud. Someş-Castelul Korniş: corespondenţă; semnalarea degradării şi exproprierii; date istorice; descriere; CMI cere măsuri pentru oprirea devastărilor; semnatari: Al. Lapedatu, H. Teodoru.	1947–1948	6	
2258	MĂNĂSTIRENI, jud. Vâlcea – Bis. Cuvioasa Paraschiva (Dezrobiţi); chestionar. Bis. Naşterea Maicii Domnului (Colnicu): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1938).	1921–1938	13	
2259	MĂNĂŞTUR, jud. Cluj – Biserică de lemn: corespondenţă; parohia cere vinderea bisericii, CMI nu aprobă. Biserică ortodoxă			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	(Calvaria): corespondență; stare precară; biserica este cedată parohiei greco-catolice; semnatari: N. Iorga, C. Daicoviciu, E. Dăianu.	1923–1937	12	
2260	MĂNEASA, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae (Țăpești), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Nenciulești): chestionare.	1921	7	
2261	MĂNECIU, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae a mănăstirii Suzana, Bis. Sf. Nicolae (1858), Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Ghiaba): chestionare. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Măneciu-Pământeni): chestionar și corespondență.	1921–1943	10	
2262	MĂNEȘTI, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. Gheorghe și Sf. Nicolae, Bis. Sf. Treime (Pârvulești), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Drăgăești-Pământeni), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Drăgăești-Ungureni): chestionare și corespondență.	1921–1929	16	
2263	MĂNEȘTI, jud. Prahova – Bis. Adormirea și Sf. Voievozi, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Coada Izvorului): chestionare.	1921	4	
2264	MĂNICEȘTI, jud. Argeș – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Capela cimitirului (Toți Sfinții), Bis. Sf. Voievozi (Ziganeni): chestionare.	1921	15	
2265	MĂRĂCINENI, jud. Buzău – Bis. Sf. Nicolae: chestionar. Bis. filială (Potoceni): corespondență; cerere reparații.	1921–1927	14	
2266	MĂRĂȘEȘTI, jud. Mehedinți – Bis. Sf. Ilie: chestionar.	1921	2	
2267	MĂRĂȘEȘTI, jud. Putna – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondență; distrusă în timpul primului război mondial; referiri la ruinele palatului Negropontes.	1921–1948	7	
2268	MĂRĂȘEȘTI, jud. Tutova – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva: chestionar. Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Avrămești): chestionar; corespondență; deviz reparații (1937).	1921–1937	23	
2269	MĂRĂȘTI, jud. Bacău – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar; descriere; deviz reparații (cu releveu – 1939); deviz consolidare după cutremur; semnatari: Șt. Balș, H. Teodoru.	1921–1942	15	
2270	MĂRCEȘTI, jud. Dâmbovița – Bis. Buna Vestire: chestionar.	1921	2	
2271	MĂRCULEȘTI, jud. Buzău – Bis. Adormirea, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Cozieni), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Bălănești), Bis. Sf. Teodor Tiron (Cocârceni): chestionare.	1921	14	File degradate.
2272	MĂRCULEȘTI, jud. Ialomița – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2273	MĂRGĂRITEȘTI, jud. Romanați – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	4	
2274	MĂRGINENI, jud. Bacău – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	1	
2275	MĂRGINENI, jud. Neamț – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondență. Bis. de lemn Sf. Arhangheli (Herțești), Bis. de lemn Sf. Împărați (Haisești): chestionare.	1921–1924	8	
2276	MĂRGINENI, jud. Prahova – Bis. Sf. Arhangheli a mănăstirii Mărgineni: corespondență; clădirile fostei mănăstiri sunt folosite ca închisoare (1928); descriere degradări biserică; schițe-releveu.	1928–1935	15	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2277	MĂRINEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Ioan Botezătorul, Bis. Sf. Nicolae (Suseni): chestionare. Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Budurăşti): chestionar şi corespondenţă.	1921–1940	11	
2278	MĂRUNŢEI, jud. Olt – Bis. Cuvioasa Paraschiva (Gâldanele): chestionar.	1921	2	
2279	MĂRUNŢIŞU, jud. Buzău – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Intrarea în Biserică (Zahareşti), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Poenile de Sus): chestionare	1921	9	
2280	MĂRUNŢIŞU, jud. Dâmboviţa – Bis. Sf. Nicolae, Sf. Voievozi şi Sf. Împăraţi: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1929). Bis. Sf. Nicolae (Tomşani): chestionar.	1921–1929	17	
2281	MĂSTĂCĂU, jud. Neamţ – Bis. Sf. Nicolae şi Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Apostoli (Iapa), Bis. Schimbarea la Faţă (Nechit), Bis. de lemn Sf. Ioan Bogoslavul (Calu), Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului (Bălan): chestionare.	1921	11	
2282	MĂTĂSARI, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Croici): chestionare.	1921	6	
2283	MĂTEŞTI, jud. Buzău – Bis. Sf. Împăraţi: corespondenţă; CMI constată degradarea picturilor cu ctitori în urma reparaţiilor; deviz reparaţii (1927); descriere; deviz reparaţii (1936); recepţie lucrări; deviz pictură din nou (1938); descriere urmări cutremur; deviz consolidare (1941); semnatari: N. Ghika – Budeşti, S. Becu, I. Mihail, N. Iorga, V. Moisescu.	1927–1943	26	
2284	MECEA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Voievozi (Vălenii din Deal), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Vălenii din Vale), Bis. Sf. Nicolae (Ciorteşti): chestionare.	1921	10	
2285	MECENŢIU, jud. Satu Mare – Casa Ady Endre: corespondenţă; date istorice; descriere; deviz lucrări de întreţinere (cu 3 planşe, releveu – 1950); semnatari: V. Moisescu, Em. Costescu.	1950–1951	35	
2286	MEDGIDIA, jud. Constanţa – Bis. Sf. Apostoli: chestionar.	1921	3	
2287	MEDIAŞ, jud. Târnava Mare – Bis. evanghelică Sf. Margareta: planşe-releveu pentru consolidare turnul trâmbiţaşilor.	1927–1928	19	
2288	MEDIAŞ, jud. Târnava Mare – Turnuri cetate: corespondenţă; parohia ortodoxă şi Primăria Mediaş cer dărâmarea turnului din zona bisericii ortodoxe, CMI nu aprobă (1934); cercetare ziduri şi turnuri cetate; descriere turnurile Forkeş şi Poarta Blajului; Primăria Mediaş cere din nou (1948) dărâmarea turnurilor, CMI nu aprobă şi propune amenajarea şi reparaţia zonei şi a turnurilor; desene şi schiţe; semnatari: N. Iorga, V. Drăghiceanu, Primăria Mediaş, C. Daicoviciu, H. Teodoru.	1934–1948	33	
2289	MEDIEŞUL AURIT, jud. Satu Mare – Castelul Lonyay: corespondenţă; donat familiei regale (1935); stare precară; părăsit din 1920; incendiat în 1944; în 1950 este demolat în proporţie de 60%; semnatari: N. Iorga şi Prefectura Satu Mare	1938–1950	14	
2290	MEIDANCHIOI, jud. Tulcea – Bis. Sf. Voievozi: chestionar şi corespondenţă.	1921–1939	5	
2291	MENŢI, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Vasile şi Sf. Gheorghe (Menţii din Faţă), Bis. Sf. Voievozi (Menţii din Dos), Bis. Sf. Apostoli (Cârceni), Bis. de lemn Sf. Treime (Miluţa): chestionare.	1921	10	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2292	MERA, jud. Putna – Mănăstirea Mera: chestionar; corespondență; istoric; descrieri amănunțite (ctitori, danii, degradări, reconstituiri, inscripții); deviz restaurare biserică (cu un plan releveu și un detaliu ușă – 1929); CMI cere cercetare pentru găsirea presupusului mormânt al lui Cantemir Vodă; descriere degradări după cutremur; deviz restaurare biserică și incintă (cu un plan de situație, 2 planuri releveu biserică – 1942); devizul este reactualizat în 1951; semnatari: C. Istrati, N. Ghika-Budești, H. Teodoru, V. Moisescu.	1915–1951	79	
2293	MEREI, jud. Buzău – Bis. Nașterea Maicii domnului, Bis. Sf. Apostoli (Valea Puțului): chestionare.	1921	6	
2294	MERENII de JOS, jud. Vlașca – Bis. Sf. Nicolae, Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Merenii de Sus): chestionare.	1921	6	
2295	MEREȘTI, jud, Suceava – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2296	MERI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Teodori: chestionar.	1921	3	
2297	MERIȘANI, jud. Teleorman – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2298	MERIȘIU, jud, Mehedinți – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Porcașa), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Lupoița), Bis. Intrarea în Biserică (Lupoița): chestionare. Bis. de lemn Buna Vestire (Cireșu): chestionar și coresp.	1921–1947	24	
2299	MESENTEA, Jud. Alba – Bis. ortodoxă: descriere; restaurarea făcută de arh. Wagner este criticată de CMI; desene (detalii uși și ferestre); semnatari: H. Teodoru, N. Ghika-Budești, Al. Lapedatu.	1929–1938	24	
2300	MESTEACĂN, jud. Muscel – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar. Bis. Cuvioasa Paraschiva și Sf. Grigore Teologul (Lăicăi): chestionar; corespondență; deviz reparații (1928); referiri la ruinele unei biserici de la o fostă mănăstire din Mesteacăn.	1921–1939	16	
2301	METIȘ, jud. Târnava Mare – Bis. evanghelică: corespondență; cerere demolare turn din cadrul incintei și construire casă parohială, CMI nu aprobă și cere restaurarea turnului.	1937–1938	6	
2302	MICEȘTI, jud. Muscel – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2303	MICEȘTI, jud. Tutova – Bis. Sf. Ioan, Bis. Sf. Voievozi (Ghergheşti): chestionare.	1921	5	
2304	MICLEUȘENI, jud. Roman – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	4	
2305	MICLEȘTI, jud. Vaslui – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; deviz consolidare după cutremur (cu 2 planșe, detalii – 1941); caiet de sarcini (tipizat); deviz reparații pictură și mobilier (1942); recepție lucrări consolidare. Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul: chestionar; corespondență; deviz reparații (1943). Bis. Pogorârea Sf. Duh (Chircești): chestionar; corespondență; deviz consolidare după cutremur; semnatari: Șt. Balș, I. Mihail, H. Teodoru.	1921–1943	78	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2306	MICLOŞLACA, jud. Alba – Bis. de lemn: cerere reparaţii.	1938	3	
2307	MIERCANI, jud. Argeş – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Cotu): chestionar şi corespondenţă.	1921–1944	13	
2308	MIEREA-BIRNICI, jud. Dolj – Bis. de lemn Trei Ierarhi (Mierea): chestionar; corespondenţă; lucrări fără aprobare CMI; date istorice; CMI cere sancţiuni contra celor care au „reparat" biserica. Bis. Intrarea în Biserică (Văluţa de Jos): chestionar; corespondenţă; deviz lucrări de întreţinere (1934); deviz pictură din nou (1935); recepţie lucrări (1936). Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Văluţa de Sus), Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Slămneşti), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Cruşeţu): chestionare; semnatari: I. Mihail, episcop Nifon Craioveanu, I. L. Atanasescu, N. Iorga.	1921–1936	62	
2309	MIERLARI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar. Bis. Sf. Împăraţi (Jilava): chestionar; corespondenţă; deviz lucrări de întreţinere (1930); deviz restaurare (1946–1948); semnatari: Şt. Balş, V. Moisescu.	1921–1948	24	
2310	MIERLEŞTI, jud. Olt – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Măgura), Bis. Sf. Voievozi (Schitu Greci), Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Moşteni): chestionare.	1921	6	
2311	MIHAI BRAVU, jud. Brăila – Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Treime (Berteştii de Sus), Bis. parohială (Mihai Bravu, jud. Vlaşca): chestionare.	1921	12	
2312	MIHAI VITEAZU, jud. Constanţa – Bis. Sf. Dumitru: chestionar.	1921	3	
2313	MIHAI VITEAZU, jud. Ialomiţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Dumitru (Vlad Ţepeş): chestionare.	1921	5	
2314	MIHAIL KOGĂLNICEANU, jud. Tulcea – Bis. Sf. Treime, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Hagilar), Bis. Sf. Treime (Enichioi), Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului (Congaz): chestionare şi corespondenţă.	1921–1928	13	
2315	MIHĂEŞTI, jud. Muscel – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Nicolae (Valea Bradului): chestionare.	1921	6	
2316	MIHĂEŞTI, jud. Olt – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Mihăeştii de Sus), Bis. Sf. Nicoale (Mihăeştii de Jos): chestionare.	1921	4	
2317	MIHĂEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1922); deviz restaurare pictură (1925); deviz consolidare şi întreţinere (1937); biserica este ctitoria familiei Brătianu. Bis de lemn Cuvioasa Paraschiva (Capu Dealului): corespondenţă; deviz reparaţii (1924); recepţie lucrări (1925); semnatari: Al. Referendaru, P. Molda, Gh. Teodorescu (pictor restaurator), V. Drăghiceanu.	1921–1939	52	
2318	MIHĂILENI, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor: chestionare.	1921	7	
2319	MIHĂILEŞTI, jud. Argeş – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	4	
2320	MIHĂILEŞTI, jud. Buzău – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Nicolae (Mărgineanu), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Florica): chestionare.	1921	9	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2321	MIHĂILEŞTII de JOS, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Voievozi (Tufa): chestionar; corespondenţă; pictură „masacrată" în urma lucrărilor fără aviz CMI (1928); deviz reparaţii şi întreţinere (1937); recepţie lucrări (1939); deviz pictură din nou (1940). Bis. Sf. Împăraţi; chestionar; semnatari; I. Mihail, V. Drăghiceanu, E. Costescu.	1921–1946	35	
2322	MIJEANCA, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Pogorărea Sf. Duh, Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Fântâna Domnească), Bis. Sf. 40 Mucenici (Dragoteşti): chestionare.	1921	8	
2323	MIJLOCU, com. Stăneşti, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Stăneşti), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Cuculeşti), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Şueşti): chestionare.	1921	7	
2324	MILCOV, jud. Olt – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Dumitru (Milcov din Deal): chestionare. Bis. Sf. Voievozi (Proroci): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1921).	1921	10	
2325	MILEANCA, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Tătărăşeni): chestionare.	1921	10	
2326	MILEŞTI, jud. Bacău – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Împăraţi (Horgeşti), Bis. Sf. Voievozi (Năneşti), Bis. Sf. Împăraţi (Parincea), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Parincea), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Parincea): chestionare.	1921	22	
2327	MILIŞĂUŢI, jud. Suceava – Ruine biserica Sf. Procopie: note despre sondajele întreprinse; schiţe; semnatar: Şt. Balş.	1948	1	
2328	MILITARI, jud. Ilfov – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	5	
2329	MILOŞEŞTI, jud. Ialomiţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2330	MINOREŞTI, jud. Putna – Bis. Sf. Împăraţi (Mândreşti), Bis. Sf. Nicolae (Jorăşti), Bis. Sf. Voievozi (Vânători): chestionare.	1921	9	
2331	MIORCANI, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Dumitru: chestionar şi corespondenţă.	1921–1938	6	
2332	MIRĂSLĂU, jud. Alba – monumentul lui Mihai Viteazu: corespondenţă; descriere inscripţii; semnatari: D. Coriolan Petranu, V. Drăghiceanu.	1921–1938	3	O fotografie,1921.
2333	MIRCEA VODĂ, jud. Dâmboviţa – Bis Sf. Apostoli: chestionar.	1921	2	
2334	MIRCEA VODĂ, jud. Tulcea – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	6	
2335	MIRCEŞTI, jud. Olt – Bis. Sf. Nicolae: chestionar. Bis. Sf. Nicolae (Boroeşti): chestionar; corespondenţă; deviz restaurare (cu 4 planşe – 1939). Bis. Sf. Paraschiva (Călugări), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Momaiu): chestionare; semnatari: N. Iorga, E. Costescu.	1921–1939	32	
2336	MIRCEŞTI, jud. Roman – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar. Mausoleul V. Alecsandri: corespondenţă; descriere lucrări; semnatar: P. Molda.	1921–1931	8	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2337	MIRCEȘTII VECHI, jud. Putna – Bis. Sf. Voievozi: chestionar și corespondență.	1921–1943	4	
2338	MIREȘ, jud. Cluj – Bis. de lemn: stare precară; biserica este demolată, materialele rămase sunt folosite la ridicarea noii biserici; semnatar: episcop Iuliu Hossu.	1939	3	
2339	MIROȘI, jud. Buzău – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	7	
2340	MIROȘI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicoale, Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Apostoli: chestionare.	1921	6	
2341	MISCHI, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Dimitrie (Mlecănești): chestionare.	1921	6	
2342	MISCHI, jud. Gorj – Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Pantelimon (Chiliu): chestionare. Bis. de lemn Sf. Nicolae (Arjoci): corespondență; stare precară.	1921–1945	19	
2343	MIȘCA, jud. Bihor – Bis. reformată: cerere reparații; date istorice; descriere; schițe-relevee; deviz reparații.	1936–1937	24	
2344	MITOC, jud. Suceava – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva; corespondență.	1936	1	
2345	MITOCU, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Vasile (Ghireni), Bis. Sf. Nicolae (Crasnaleuca): chestionare.	1921	11	
2346	MITROFANI, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Voievozi (Racu): chestionar; corespondență; deviz restaurare (1927). Bis. Sf. Nicolae (Cetățeaua): descriere; deviz reparații; deviz pictură din nou (1939); recepție lucrări; semnatari: Al. Referendaru, I. Mihail.	1921–1940	35	
2347	MIZIL, jud. Buzău – Bis. Sf. Ioan, Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae (Fefelei): chestionare.	1921	7	
2348	MÂNĂSTIREA, Jud. Ilfov – Bis. Sf. Dumitru și Sf. Nestor: chestionar; corespondență; Casa Regală finanțează lucrările de reparații; deviz restaurare (1937); schițe relevee semnatari: N. Ghika-Budești, H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1937	18	
2349	MÂNDRA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	7	
2350	MÂNDRIȘCA, jud. Putna – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	7	
2351	MÂNJEȘTI, jud. Vaslui – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Dobârceni): chestionar; corespondență; deviz desfacere și montare pe alt amplasament (1943). Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921–1943	21	
2352	MÂNZAȚI, jud. Tutova – Bis. Sf. Nicolae: chestionar. Bis. Tăierea CApului Sf. Ioan Botezătorul (Boerești): chestionar; cercetare; propunere lucrări; schițe-relevee; date istorice; deviz reparații (1939); articol din presa vremii; semnatari: Șt Balș, G. Pallady, N. Iorga.	1921–1942	20	
2353	MÂNZĂLEȘTI, jud. Buzău – Bis. Sf. Voievozi și Sf. Maria a mănăstirii Găvanu: chestionar.	1922	1	
2354	MÂNZĂLEȘTI, jud. Iași – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Nicolae (Bosia): chestionare.	1921	9	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2355	MĂRGHIA, jud. Argeş – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Mârghia de Sus), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Mârghia de jos): chestionare.	1921	10	
2356	MÂRLEANU, jud. Constanţa – Bis. Sf. Dumitru: chestionar.	1921	3	
2357	MÂRŞA, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Nicolae; chestionar.	1921	3	
2358	MÂRŞANI, jud. Dolj – Bis. Intrarea Maicii Domnului în Biserică, Bis. Sf. Nicolae (Popeşti), Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Buradei): chestionare.	1921	13	
2359	MOARA DOMNEASCĂ, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Intrarea Maicii Domnului în Biserică (Găneasa): chestionare.	1921	5	
2360	MOARA GRECILOR, jud. Vaslui – Bis. Sf. Nicolae: descriere şi schiţe-relevee; semnatar; Şt. Balş.	1939	2	
2361	MOECIU de JOS, jud. Braşov – Bis. ortodoxă: corespondenţă; cercetare pictură.	1948	4	
2362	MOGOŞ-MICLEŞTI, jud. Alba – Bis. de lemn: cerere reparaţii; deviz reparaţii (1950).	1938–1950	33	
2363	MOGOŞANI, jud. Dâmboviţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Împăraţi (Puroinica), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Teţcoi), Bis. Sf. Nicolae (Zăvoiu Orbului): chestionare. Bis. Sf. Nicolae (Mogoşanii Mari): corespondenţă.	1921–1944	16	
2364	MOGOŞEŞTI, jud. Iaşi – Bis. Sf. Nicolae (Mogoşeşti Galata), Bis. Sf. Varvara (Mogoşeşti Frumoasa): chestionare.	1921	5	
2365	MOGOŞEŞTI, jud. Olt – Bis. Sf. Dumitru: chestionar, corespondenţă. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Mijlocu): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii. Bis. Naşterea Maicii Domnuklui (Jitaru): chestionar. Bis. Sf. Nicolae (Olteni): chestionar şi corespondenţă.	1921–1952	45	
2366	MOGOŞEŞTI, jud. Roman – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Muncelu de Sus): chestionare.	1921	6	
2367	MOGOŞOAIA, jud. Ilfov – Bis. Brâncovenească Sf. Gheorghe: chestionar; corespondenţă; lucrări de restaurare pictură fără aprobare CMI; descriere; schiţe-relevee; semnatari: V. Drăghiceanu, H. Teodoru, Al. Lapedatu.	1921–1949	51	
2368	MOGOŞOAIA, jud. Ilfov – Ansamblul Brâncovenesc (palat, cuhnie, anexe, parc, lac): corespondenţă; intervenţii pentru stabilizarea nivelului lacului; cerere clasare monument istoric; controverse privind dreptul de proprietate asupra ansamblului; CMI insistă să se păstreze intactă zona rezervată; decrete regale pentru clasare monument istoric (1945 şi 1947); referiri la ruinele Palatului Bibescu. Semnatari: N. Iorga, Martha Bibescu, regele Mihai, M. Ralea, Şt. Balş, P. Antonescu, Valentina Ghika-Comăneşti, P. Constantinescu – Iaşi, H. Teodoru, C. Daicoviciu, V. Brătulescu.	1939–1948	47	
2369	MOHORÂŢI, jud. Tecuci – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Fundătura), Bis. Sf. Voievozi (Crăeşti), Bis. Sf. Voievozi (Beneşti), Bis. Buna Vestire (Ţepaca): chestionare.	1921	12	
2370	MOINEŞTI, jud. Bacău – Bis Sf. Gheorghe: chestionar; legende despre împrejurările construirii bisericii. Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	8	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2371	MOLDOVENI, jud. Ialomița – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae: chestionare.	1921	5	
2372	MOLDOVENI, jud. Romanați – Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionar.	1921	2	
2373	MOLDOVENI, jud. Vaslui – Bis. de lemn Sf. Pantelimon, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Dumasca); chestionare.	1921	5	
2374	MOLNIȚA, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar. Bis. Înălțarea Domnului (Molnița de Sus): chestionar; corespondență; stare precară; deviz reparații (1942).	1921–1942	15	
2375	MONTEORU, jud. Buzău – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2376	MORAVIȚA, jud. Timiș – Torontal – Monumentul eroilor: corespondență, cerere construire în curtea bisericii.	1938	4	
2377	MORENI, jud. Buzău – Bis. Sf. Voievozi: chestionar. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Berzunți): chestionar; corespondență; descriere; cercetare (1924); descriere tâmplă; deține icoane valoroase ce se vor restaura în atelierul CMI; deviz restaurare (1930); deviz consolidare și aurire tâmplă; semnatari: I. Mihail, P. P. Panaitescu, N. Ghika-Budești.	1921–1939	99	
2378	MORENI, jud. Iași – Bis. parohială: corespodență; deviz reparații.	1946	5	
2379	MORENI, jud. Prahova – Bis. parohială: chestionar.	1921	2	
2380	MOROENI, jud. Dâmbovița – Bis. Intrarea în Biserică: chestionar.	1921	2	
2381	MORTENI, jud. Dâmbovița – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar. Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Cacova): chestionar; corespondență; descriere degradări, cerere reparații.	1921–1941	12	
2382	MOSCU, jud. Covurlui – Bis. Sf. Arhangheli, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Golășei), Bis. Sf. Gheorghe (Puțuchioaia), Bis. Sf. Dimitrie (Umbrărești): chestionare.	1921	17	
2383	MOȘNA, jud. Dolj – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva: chestionar; corespondență; biserica este demolată, CMI cere sancțiuni.	1921–1946	18	
2384	MOȘNENI, jud. Mehedinți – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2385	MOTOCI, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Nașterea Maicii Domnului (Urechești): chestionare.	1921	7	
2386	MOȚĂENI, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. Împărați, Bis. Sf. Nicolae (Fieni): chestionare și corespondență.	1921–1924	9	
2387	MOȚĂȚEI, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Împărați: chestionare.	1921	7	
2388	MOVILA, jud. Dorohoi – Bis. Adormirea, Bis. Sf. Voievozi (Fundu Herța): chestionare.	1921	7	
2389	MOVILA, jud. Ilfov – Bis. Sf. Dimitrie și Sf. Ioan Botezătorul: chestionar.	1921	2	
2390	MOVILA MIRESEI, jud. Brăila – Bis. Duminica Tuturor Sfinților: chestionar.	1921	3	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2391	MOVILE, jud. Târnava Mare – Bis. Evanghelică: corespondență; cerere demolare turn incintă S–E, CMI cere consolidare; descriere degradări; deviz consolidare.	1939–1940	13	
2392	MOVILENI, jud. Iași – Bis. Sf. Spiridon, Bis. Sf. Nicolae (Larga), Bis. nouă (Româneşti): chestionare. Bis. Sf. Spiridon (Potângeni): chestionar; deviz reparații.	1921–1938	22	
2393	MOVILENI, jud. Roman – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Oborocenii de Sus), Bis. Sf. Voievozi (Heleștieni), Bis. Sf. Gheorghe (Oborocenii de Jos): chestionare și corespondență.	1921–1943	16	
2394	MOVILENII de SUS, jud. Tecuci – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	3	
2395	MOZĂCENI, jud. Argeş – Bis. Sf. Gheorghe (Babaroaga), Bis. Cuvioasa Paraschiva, Sf. Voievozi și Sf. Nicolae (Dumbrăveni), Bis. Sf. Gheorghe (Mișei), Bis. Sf. Nicolae (Mozăcenii de Jos): chestionare.	1921	13	
2396	MUEREȘTILE, jud. Vâlcea – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Cuvioasa Paraschiva (Muereasca de Sus): chestionare. Bis. Sf. Nicolae (Muereasca de Jos): chestionar; corespondență; deviz reparații (1931): referir la demolarea bisericii din Muereasca de Sus; propunere reparații pictură; recepție lucrări (1933); deviz reparații după cutremur; semnatari: I. Mihail, N. Ghika-Budești, episcop Nifon Craioveanu.	1921–1947	48	
2397	MULCIOVA, jud. Constanța – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Arabagi): chestionar.	1921	2	
2398	MUNCEL, jud. Tecuci – Bis. Înălțarea Domnului, Bis. Sf. Voievozi (Fundătura), Bis. Sf. Voievozi (Frumușelu): chestionare.	1921	10	
2399	MUNCEL, jud. Turda – Bis. parohială: corespondență.	1938	2	
2400	MUNTELE RECE, jud. Cluj – Bis. de lemn: cerere reparații.	1938	3	
2401	MUNTENI, jud. Buzău – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondență; date istorice; presupunerea că pe teritoriul comunei ar exista vestigii din timpul bătăliei de la Rovine.	1915–1921	6	
2402	MUNTENI, jud. Tecuci – Bis. Buna Vestire: chestionar.	1921	4	
2403	MUNTENII de SUS, jud. Vaslui – Bis. Sf. Nicolae (Moara Grecilor): chestionar; corespondență; deviz reparații (cu 2 foto – 1939); deviz consolidare după cutremur. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Bahnahoi), Bis. de lemn Trei Ierarhi (Muntenii de Sus), Bis. Trei Ierarhi (Muntenii de Jos): chestionare.	1921–1943	40	2 foto cu bis. Sf. Nicolae. din 1939
2404	MURFATLAR, jud. Constanța – Bis. Nașterea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2405	MURGAȘI, jud. Dolj – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondență; deviz reparații și consolidare (1940). Bis. de lemn Sf. Nicolae (Gaia de Jos): chestionar; corespondență; desciere; CMI aprobă demolarea.	1921–1941	23	
2406	MURGEANCA, jud. Ialomița – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2407	MURU, jud. Prahova – Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Valea Părului): chestionare.	1921	4	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2408	MUSLUBEI, jud. Constanța – Bis. Sf. Dumitru (Capugiu), Bis. Sf. Dimitrie: chestionare.	1921	6	
2409	MUȘETEȘTI, jud. Argeș – Bis. Sf. Gheorghe și Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Robaia): chestionare.	1921	8	
2410	NAIPU, jud. Vlașca – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
2411	NALBAUT, jud. Tulcea – Bis. Sf. Haralambie: chestionar.	1921	3	
2412	NANA, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2413	NAZIRU, jud. Brăila – Bis. Sf. Nicolae (ruinată în timpul primului război mondial): chestionar.	1921	2	
2414	NĂDĂLBEȘTI, jud. Arad – Bis. de lemn: cerece reparații.	1938	7	
2415	NĂENI, jud. Buzău – Bis. Sf. Dumitru: chestionar. Bis. Sf. Treime (Proșca): chestionar; corespondență; deviz restaurare după cutremur. Bis. Buna Vestire (Tudorăchești), Bis. Înălțarea Domnului (Viespești): chestionare.	1921–1945	55	
2416	NĂMĂEȘTI, jud. Muscel – Schitul Nămăești cu biserica rupestră: chestionar; corespondență; afectată de primul război mondial; deviz reparații urgente (cu 2 planșe, releveu – 1943). Bis. Parohială Sf. Nicolae; chestionar; corespondență; deviz consolidare după cutremur (cu 3 planșe-releveu). Bis. Sf. Nicolae (Valea Românașilor), Bis. Sf. Dimitrie (valea Mare): chestionare; semnatari: H. Teodoru, V. Moisescu, I. Mihail.	1921–1947	98	File degradate
2417	NĂMOLOASA, jud. Putna – Bis. Pogorârea Sf. Duh, Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Treime (Costieni): chestionare.	1921	6	
2418	NĂRTEȘTI, jud. tecuci – Bis. de lemn Intrarea în Biserică și Bis. Sf. Nicolae: chestionare.	1921	4	
2419	NĂRUJA, jud. Putna – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar; corespondență; deviz reparații (1943).	1921–1947	39	
2420	NĂSĂUD, jud. Năsăud – Muzeu regional: corespondență; cerere înființare (1938); deviz reparații (1952); semnatari: N. Iorga, Em. Costescu.	1938–1952	13	
2421	NECȘEȘTI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
2422	NEDEIA, jud. Dolj – Bis. Sf. Dumitru: chestionar.	1921	2	
2423	NEDELEA, jud. Prahova – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondență; descriere – cerere reparații; semnatari: P. P. Panaitescu, N. Ghika-Budești.	1921–1928	11	
2424	NEFLIU, jud. Ilfov – Bis. Parohială: chestionar și corespondență.	1921–1930	6	
2425	NEGOEȘTI, jud. Dolj – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondență; date istorice; descriere (arhitectură și pictură); deviz restaurare-consolidare (1925); deviz restaurare pictură și pictură din nou (1934); recepție lucrări; cerere construire cafas (cu 1 planșă – 1943); Bis. Sf. Haralambie (ruine): corespondență; Bis. de lemn Sf. Treime (Valea Mare): chestionar; semnatari: Al. Lapedatu, V. Drăghiceanu, N. Iorga, Al. Referendaru, I. Mihail, H. Teodoru.	1915–1943	68	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2426	NEGOEŞTI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Voievozi (a fostei mănăstiri Negoeşti): corespondenţă; deviz reparaţii clopotniţă (1916); chestionar: date istorice; descriere; deviz reparaţii (1939); cercetare ruine chilii; deviz refacere zid incintă (1946); deviz consolidare şi modificare pridvor (1940); deviz restaurare pictură (1937); semnatari: I. D. Trajanescu, V. Moisescu, V. Drăghiceanu, I. Mihail, S. Becu, N. Ghika-Budeşti.	1916–1946	85	
2427	NEGOEŞTI, jud. Prahova – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae (Zahanaua), Bis. de lemn Sf. Treime (Stejaru), Bis. Sf. Apostoli (Popeşti): chestionare.	1921	11	
2428	NEGOIU, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	5	
2429	NEGOMIRU, jud. Dolj – Bis. de lemn. Sf. Nicolae: corespondenţă; cerere reparaţii şi executare pictură; semnatari; Şt. Balş, H. Teodoru.	1938–1949	11	
2430	NEGRAŞI, jud. Argeş – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
2431	NEGRENI, jud. Dolj – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Giurcu): chestionar; 2 file în chirilică.	1921	8	
2432	NEGRENI, jud. Muscel – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; descriere; date istorice. Bis. Sf. Nicolae (Pişcani): chestionar; corespondenţă; descriere; deviz restaurare (1935); deviz reparaţii pictură (1937); recepţie lucrări; deviz consolidare după cutremur. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Tămăşeşti), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Valea Nandii): chestionare; semnatari: N. Iorga, Em. Costescu, S. Becu, H. Teodoru.	1921–1946	66	
2433	NEGRENI, jud. Olt – Bis. Sf. Nicolae şi Sf. Voievozi: chestionar.	1921	7	
2434	NEGREŞTI, jud. Gorj – Bis. Naşterea Maicii Domnului, Bis. Toţi Sfinţii (Călugăreasa): chestionare.	1921	7	
2435	NEGREŞTI, jud. Muscel – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Sgripţeşti), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Beleţi): chestionare.	1921	9	
2436	NEGREŞTI, jud. Vaslui – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă. Bis. de lemn Sf. Nicolae (Căzăneşti), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Parpaniţa), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Glodeni), Bis. Sf. Voievozi (Poiana): chestionare.	1921–1927	16	
2437	NEGRI, jud. Roman – Bis. ortodoxă (Brad): corespondenţă; deviz reparaţii (cu schiţă-releveu).	1920–1921	9	
2438	NEGRILEŞTI, jud. Putna – Bis. de lemn. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	3	
2439	NEGRILEŞTI, jud. Someş – Bis. de lemn: corespondenţă; Muzeul etnografic din Cluj face demersuri pentru aducerea bisericii în parcul naţional din Cluj, CMI aprobă; semnatari: R. Vuia (director Muzeu etnografic), V. Brătulescu.	1939–1940	5	
2440	NEGRILEŞTI, jud. tecuci – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Tălpigi): chestionare.	1921	6	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2441	NEGULEŞTI, jud. Tecuci – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Răspochi) Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Măldăreşti), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Blaga): chestionare. Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Lărgăşeni): chestionar; corespondenţă; descriere (cu schiţe); stare precară (biserica este închisă din 1890); deviz restaurare-consolidare (1941–1946); semnatari: Şt. Balş, G. BAlş, H. Teodoru.	1921–1946	75	
2442	NEHOIAŞI, jud. Buzău – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Sf. Împăraţi (Ictiu), Bis. de lemn Sf. Dumitru (Bâsca-Rusilici), Bis. de lemn Pogorârea Sf. Duh. (Căşoca): chestionare.	1921	13	
2443	NENCIULEŞTI, jud. Teleorman – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar	1921	2	
2444	NEREJU, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Voievozi (Nerejeu Mic), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Nereju Mare): chestionare.	1921	4	
2445	NETEZEŞTI, jud. Ilfov – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Sf. Împăraţi (Nuci): chestionare. Bisericuţa din cimitir (Merii Petchii): corespondenţă; parohia cere demolarea, CMI cere cercetare.	1921–1946	10	
2446	NIAGRA ŞARULUI, jud. Suceava – Bis. parohială: chestionar.	1921	3	
2447	NICOPOL, jud. Tutova – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2448	NICOREŞTI, jud. Tecuci – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Serdaru): chestionar; corespondenţă; deviz consolidare după cutremur; semnatari: H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1941	12	
2449	NICOREŞTI, jud. Tecuci – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Fântânile): chestionar. Bis. Cuvioasa Paraschiva (Fântânile): chestionar; deviz consolidare după cutremur.	1921–1941	8	
2450	NICOREŞTI, jud. Tecuci – Bis. Sf. Nicolae-Banu: chestionar; corespondenţă; descriere; cerere reparaţii; ofertă restaurare pictură; deviz reparaţii (1933); descrierea urmărilor cutremurului (1940) la bisericile din parohie; deviz consolidare şi refacere turlă pantocrator (1941); schiţă (plan-releveu); desen; semnatari: N. Ghika-Budeşti, S. Becu, I. Mihail, P. Antonescu.	1921–1947	36	
2451	NICOREŞTI, jud. Tecuci – Bis. Naşterea Maicii Domnului-Negustori: chestionar; deviz consolidare după cutremur.	1921–1947	10	
2452	NICOREŞTI, jud. Tecuci – Bis. Ovidenia: deviz consolidare după cutremur.	1941	4	
2453	NICOREŞTI, jud. Tecuci – Bis. Sf. Gheorghe şi Bis. Cuvioasa Paraschiva (Dobrineşti), Bis. Sf. Gheorghe (Coasta Lupei), Bis. Sf. Voievozi (Sârbi), Bis. Sf. Voievozi (Ionăşeni): chestionare.	1921	15	
2454	NICULIŢEL, jud. Tulcea – Mănăstirea Cocoş, Bis. Sf. Paraschiva, Bis. Sf. Atanasie: chestionare.	1921	7	
2455	NISTOREŞTI, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar.	1921	5	
2456	NISTRU, com. Tăuţii-Măgheruş, jud. Satu Mare – Bis. veche de lemn: corespondenţă; cerere demolare, CMI solicită releveu şi foto; texte-inscripţii.	1937	2	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2457	NOVACI, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Arhangheli (Novaci Români), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Hiriseşti), Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Novaci Streini), Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului (Novaci din Deal): chestionare.	1921	12	
2458	NOVACI, jud. Vlaşca – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; date istorice; descriere; stare de ruină (1938); schiţe-relevee (1938); cercetare; deviz refacere tâmplă (cu 2 planşe – 1941); deviz consolidare după cutemur; semnatari: Şt. Balş, V. Moisescu, H. Teodoru.	1921–1943	61	
2459	NUCEŞTI, jud. Roman – Bis. Sf. Nicolae, Gheorghe (Bârjoveni), Bis. Sf. Voievozi (Prăjeşti), Bis. Sf. Nicolae (Butnăreşti), Bis. Sf. Nicolae (Bogzeşti: chestionare.	1921	14	
2460	NUCŞOARA, jud. Muscel – Bis. Toţi Sfinţii: chestionar.	1921	2	
2461	NUCŞOARA DE SUS, jud. Prahova – Bis. Sf. Treime: corespondenţă; stare precară; descriere; deviz reparaţii (1937). Bis. Naşterea Maicii Domnului (Nucşoara de Jos): chestionar; semnatari: V. Brătulescu, H. Teodoru, S. Becu.	1921–1937	11	
2462	NUNTAŞI, jud. Constanţa – Bis. de lemn: cerere reparaţii.	1938	6	
2463	OAIA, jud. Mureş – Bis. reformată: corespondenţă; descoperire fragmente pictură; 2 desene fragmente pictură; descriere (arhitectură şi pictură); cercetare şi propunere lucrări reparaţii; semnatar: I. Mihail.	1937–1938	10	
2464	OANCEA, jud. Covurlui – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2465	OBEDENI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Nicolae (Vărăşti): chestionare.	1921	5	
2466	OBEDENI, jud. Vlaşca – Bis. Parohială: chestionar.	1921	3	
2467	OBILEŞTII NOI (I. C. Brătianu), jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; descriere; deviz reparaţii (cu schiţă – 1939). Bis. Sf. Nicolae (Obileştii Vechi): chestionar; semnatar: Em. Costescu.	1921–1939	16	
2468	OBÂRŞIA, jud. Bacău – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Voievozi (Antoheşti), Bis. Intrarea în Biserică (Băimac), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Oţeleşti), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Oţeleşti), Bis. Sf. Voievozi (Târgu Glodurile): chestionare.	1921	18	
2469	OBÂRŞIA de CÂMP, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Nicolae; chestionar; corespondenţă; deviz lucrări de întreţinere (1937); deviz restaurare (1939–1944); semnatari: I. L. Atanasescu, H. Teodoru.	1921–1944	59	Una foto, 1944
2470	OBÂRŞIA CLOŞANI, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar.	1921	1	
2471	OBOGA de MIJLOC, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Dumitru: chestionar; corespondenţă; deviz renovare pictură şi reparaţii întreţinere (1920). Bis. Sf. Nicolae (Oboga de Sus), Bis. Sf. Nicolae (Oboga de Jos): chestionare.	1920–1921	16	
2472	OBRIJENI, com. Popeşti, jud. Iaşi – Bis. Sf. Dimitrie, Bis. de lemn Sf. Treime (Popeşti-Rădeni), Bis. Sf. Nicolae (Hărpăşeşti), Bis.			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	Sf. Nicolae (Doroşcani), Bis. Sf. Varvara (Popeşti): chestionare; corespondenţă; descriere; deviz reparaţii (numai la biserica din Doroşcani – 1939).	1921–1939	20	
2473	OCEA, jud. Neamţ – Biserică: schiţe-relevee.	1931	7	
2474	OCINA, jud. Prahova – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2475	OCNELE MARI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Gheorghe Domnesc: chestionar; deviz reparaţii curente (1924–1925); deviz restaurare-consolidare după cutremur; caiet de ataşament pentru lucrări: deviz restaurare pictură (1942); recepţie lucrări pictură; deviz reparaţii; semnatari: Al. Referendaru, I. L. Atanasescu, I. Mihail, V. Brătulescu.	1921–1945	28	
2476	OCNELE MARI, jud. Vâlcea – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Afumaţi): chestionar; corespondenţă; deviz consolidare şi întreţinere (1941).	1921–1944	9	
2477	OCNELE MARI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Broşteni): chestionar; corespondenţă; deviz restaurare (1929).	1921–1930	15	
2478	OCNELE MARI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Nicolae (Făcăi): chestionar; deviz reparaţii (1924); descriere; parohia cere demolarea, CMI nu aprobă; deviz consolidare-restaurare (cu 22 planşe, releveu – 1938); semnatari: Al. Referendaru, Gr. Ionescu, H. Teodoru, V. Brătulescu, N.Iorga.	1921–1948	53	
2479	OCNELE MARI, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Voievozi (Ocniţa): chestionar; descriere; deviz reparaţii (cu 2 planşe, releveu – 1926); CMI se opune dărâmării bisericii (1929); parohia insistă pentru demolare ruină biserică, CMI aprobă demolarea (1933) şi cere depunerea obiectelor de patrimoniu la Muzeul din Craiova; semnatari: Al. Referendaru, Gr. Ionescu, H. Teodoru, V. Brătulescu, N. Iorga.	1921–1933	31	
2480	OCNLE MARI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Ioan Gură de Aur (Titireciu): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1945); semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru.	1921–1952	18	
2481	OCNELE MARI, jud. Vâlcea – bis. Sf. Gheorghe (Ţeica): chestionar; corespondenţă; date istorice; deviz lucrări de întreţinere (1939–1940); listă cu bisericile din Ocnele Mari; deviz restaurare pictură (1942); semnatari: H. Teodoru, I. L. Atanasescu, I. Mihail.	1921–1944	33	
2482	OCNELE MARI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Treime (Buda), Bis. Sf. Îngeri (Bradu), Bis. Intrarea în Biserică (Trăistari), Bis. de lemn Buna Vestire (Valea Rea), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Râureni): chestionare şi corespondenţă.	1921–1949	17	
2483	OCNELE MARI, jud. Vâlcea – Casă veche: corespondenţă; descriere; 3 planuri-releveu; semnatar: V. Moisescu.	1954	7	
2484	OCNIŢA, jud. Dâmboviţa – Bis. Trei Ierarhi: chestionar.	1921	2	
2485	OCOLIŞEL, jud. Turda – Bis. de lemn: corespondenţă; incendiată în 1848; cerere reparaţii.	1938	8	
2486	OCOLIŞUL MIC, jud. Hunedoara – Bis. veche ortodoxă: corespondenţă; necesită reparaţii.	1938–1940	7	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2487	ODAIA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Apostoli: chestionar.	1921	3	
2488	ODAIA BANULUI, jud. Buzău – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
2489	ODAIA BURSUCANI, jud, Tutova – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
2490	ODĂILE, jud. Buzău – Bis. de lemn Sf. Apostoli (Capu Satului), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Posobeşti), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Valea Fântânii), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Odăile): chestionare.	1921	14	
2491	ODOBEŞTI, jud. Bacău – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar. Bis. de lemn Sf. Voievozi (Tisa Silvestri): chestionar; corespondenţă; descriere; deviz reparaţii (1943).	1921–1943	13	
2492	ODOBEŞTI, jud. Dâmboviţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii.	1921–1932	10	
2493	ODOBEŞTI, jud. Putna – Bis. Sf. Apostoli (Cazaclii): chestionar; plan-releveu (1918); stare precară (1937); deviz reparaţii (1937). Bis. Sf. Ioan Bogoslav: chestionar; semnatari: I. D. Trajanescu, Şt. Balş.	1918–1938		3 foto din 1937
2494	ODOBEŞTI, jud. Putna – Bis. Sf. Cruce: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii şi consolidare (cu 4 planşe, 1943–1946); semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru.	1921–1950	47	
2495	ODOBEŞTI, jud. Putna – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; corespondenţă; necesită reparaţii; semnatari: N. Iorga, N. Ghika-Budeşti.	1921–1938	9	
2496	ODOBEŞTI, jud. Putna – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar; corespondenţă.	1921–1931	4	
2497	ODOBEŞTI, jud. Putna – Bis. Naşterea Maicii Domnului şi Bis. Intrarea în Biserică (Vovidenia): descriere (1919); plan-releveu (1919); deviz reparaţii la biserica Vovidenia (1923); deviz reparaţii acoperiş la ambele biserici (cu schiţe-relevee şi foto); descriere urmări cutremur; deviz restaurare după cutremur; semnatari: I. D. Trajanescu, V. Drăghiceanu, I. Mihail, Şt. Balş.	1919–1943	89	cu foto
2498	ODOLENI, jud. Dolj – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Valea Muierii de Sus), Biserică în ruină (Valea Muierii de Jos), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Mueruşiu), Bis. Sf. Gheorghe (Melineşti): chestionare.	1921	15	
2499	ONEŞTI, jud. Argeş – Bis. Sf. Nicolae (Pământeni): chestionar; corespondenţă. Bis. Sf. Îngeri (Ungureni), Bis. Naşterea Maicii Domnului (Cicăneştii de Sus): chestionare.	1921–1942	45	
2500	OGRADENA VECHE, jud. Severin – Mănăstirea Mrăcunea: corespondenţă; demolare ruine pentru construire biserică nouă, CMI cere anchetarea celor vinovaţi; semnatari: I. Miloia, H. Teodoru.	1936–1938	12	
2501	OGRETIN, jud. Prahova – Bis. Sf. Dimitrie: chestionar; corespondenţă; semnatar: I. Mihail.	1921–1939	17	
2502	OHABA, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Popeşti), Bis de lemn Intrarea în Biserică (Peşteruţa): chestionare.	1921	7	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2503	OHABA LUNGĂ, jud. Severin – Bis. de lemn: corespondenţă; necesită repataţii.	1938	2	
2504	OLANU, jud. Argeş – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Drăgoeni), Bis. de lemn (Stoicăneşti): chestionare.	1921	4	
2505	OLARI, jud. Prahova – Bis. Adormirea: chestionar.	1921	2	
2506	OLARI, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Nicolae: corespondenţă; lucrări de restaurare pictură fără aviz CMI; caiet de sarcini pentru restaurare pictură; semnatari: I. L. Atanasescu, Şt. Balş.	1939–1946	39	
2507	OLĂNEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Voievozi (Sf. Îngeri): chestionar; corespondenţă; stare precară (1921); date istorice; descriere; deviz reparaţii (cu 2 planşe-releveu, 1922–1924); semnatari: Al. Referendaru, N. Ghika-Budeşti.	1921–1938	26	
2508	OLĂNEŞTI, JUD. Vâlcea – Bis. Toţi Sfinţii (Comanca – Pietriş): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1922); recepţie lucrări (1934). Bis. Sf. Nicolae (Brăneşti): chestionar; schiţe-releveu. Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Cornoşeşti): chestionar.	1921–1934	28	
2509	OLOGENI, jud. Dâmboviţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Tătărani): corespondenţă; deviz reparaţii (1929).	1921–1929	9	
2510	OLTEANCA, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului: chestionar. Bis. de lemn Sf. Voievozi (Padina Mică): corespondenţă; necesită reparaţii.	1921–1928	7	
2511	OLTEANCA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Dimitrie: chestionar.	1921	2	
2512	OLTEANCA, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva: corespondenţă; cerere reparaţii.	1938	4	
2513	OLTENI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Dumitru, Bis. Cuvioasa Paraschiva (Dobrogostea): chestionare; propune amplasare Monumentul eroilor în faţa bisericii din Olteni (cu 1 planşă – 1936).	1921–1939	11	
2514	OLTENIŢA, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae şi Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionare.	1921	8	
2515	OLTINA, jud. Constanţa – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; corespondenţă; stare precară (1931); deviz reparaţii (cu schiţe-releveu, 1932).	1921–1932	12	
2516	ONCEŞTI, jud. Maramureş – Bis. de lemn: schiţe-relevee, detalii; semnatar: Şt. Balş.	1934	19	
2517	ONCEŞTII NOI, jud. Tecuci – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Voievozi (Tomozei), Bis. Naşterea Maicii Domnului (Barbosa), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Gorgheşti): chestionare şi corespondenţă.	1921–1938	13	
2518	ONEŞTI, jud. Bacău – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1938): descriere urmări cutremur (cu schiţe): deviz consolidare după cutremur. Bis. Sf. Voievozi (Răcăuţi), Bisericile de lemn Sf. Voievozi şi Sf. Nicolae (Buciumi), Bis. de lemn Sf. Dumitru (Crucea de Piatră): chestionare; semnatari: Şt. Balş, P. Antonescu, H. Teodoru.	1921–1951	64	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2519	ONEŞTI, com. Plugari, jud. Iaşi – Bis. Sf. Spiridon: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (cu 2 planuri, releveu – 1932 şi 1943); semnatari: N. Ghika-Budeşti,.Şt. Balş.	1921–1943	30	
2520	OPĂRIŢI, jud. Prahova – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Vitioara): chestionare.	1921	4	
2521	OPORELU, jud. Olt – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Rădeşti), Bis. Sf. Împăraţi (Beria), Bis. de zid (Corbu): chestionare.	1921	11	
2522	OPRIŞORU, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2523	OPTAŞI de SUS, jud. Olt – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Optaşi de Jos): chestionare.	1921	4	
2524	ORADEA, jud. Bihor – Palat episcopal romano-catolic: cercetare; notiţe pentru amenajare cămin de copii; descriere; semnatar: Şt. Balş.	1948	4	
2525	ORĂŞTIE, jud. Hunedoara – Bis. ortodoxă veche (1701): corespondenţă; deviz reparaţii curente.	1943	5	
2526	ORBEASCA, jud. Teleorman – Bis. Cuvioasa Paraschiva (Orbeasca de Sus), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Orbeasca de Jos): chestionare.	1921	4	
2527	ORBENI, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Orbenii de Sus), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Orbenii de Jos): chestionare.	1921	6	
2528	ORBOEŞTI, jud. Ialomiţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Andrăşeşti), Bis. Sf. Nicolae: chestionare.	1921	6	
2529	OREVIŢA, jud. Mehedinţi – Bis. parohială: chestionar.	1921	2	
2530	ORJA, jud. Argeş – Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor, Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor (Ceauşeşti), Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor (Stănislăneşti): chestionare. Bis. de lemn Sf. Voievozi (Ştefăneşti): chestionar; corespondenţă.	1921–1946	27	
2531,	ORLEA, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2532	ORNEŞTI, jud. Ilfov – Bis. filială, Bis. Adormirea (Ulmi), Bis. Sf. Ilie (Ulmi): chestionare. Bis. Sf. Nicolae (Enuţă-Poenari): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1946).	1921–1946	22	
2533	ORODELU, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; stare de ruină (1924); CMI aprobă demolarea; semnatar: Al. Lapedatu.	1921–1924	9	
2534	ORŞA-AVRAM, jud. Bacău – Bis. Trei Ierarhi: descriere; părăsită de 60 ani; odoarele au fost transferate la biserica parohială din Orşa Mare; schiţe-relevee.	1938	2	
2535	ORŞOVA, jud. Severin – Capela coroanei: corespondenţă; date istorice; cerere conservare.	1920	3	
2536	ORTACHIOI, jud. Tulcea – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	2	
2537	ORTOACA, jud. Suceava – Bis. de lemn Intrarea în Biserică: chestionar.	1921	3	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2538	ORŢEŞTI, jud. Baia – Bis. de lemn Buna Vestire: descriere; schiţe-relevee.	1937	2	
2539	OSEŞTI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Filastache), Bis. Sf. Voievozi (Postăvari): chestionare.	1921	7	
2540	OSICA de JOS, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; stare de ruină (1938); deviz reparaţii (1945–1946). Bis. Sf. Voievozi (Osica de Sus), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Osica de Jos), Bis. Sf. Voievozi (Vlăduleni): chestionare.	1921–1946	46	
2541	OSMANCEA, jud. Constanţa – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
2542	OSMANFACA, jud. Constanţa – Bis. Sf. Împăraţi, Bis. Sf. Împăraţi (Abdular): chestionare.	1921	6	
2543	OSMANU, jud. Brăila – Bis. parohială: chestionar.	1921	2	
2544	OSOI, jud. Someş – Bis. de lemn: corespondenţă; necesită reparaţii.	1938	4	
2545	OSTROV, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Nicolae: schiţe-relevee.	1938	3	
2546	OSTROVUL CARBOVEI, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. Sf. Gheorghe (Hinova): chestionare.	1921	7	
2547	OSTROVUL MARE, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	3	
2548	OŞEŞTI, jud. Vaslui – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
2549	OTEŞTII de SUS, jud. Olt – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz restaurare pictură (1943). Bis. Sf. Împăraţi (Oteştii de Jos): chestionar; semnatari: I. Mihail, A. Verona, H. Teodoru, P. Lişteveanu.	1921–1947	24	
2550	OTETELIŞU, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Voievozi (Sf. Îngeri): chestionar; descriere; deviz reparaţii (1923); recepţie lucrări (1931); semnatari: Al. Referendaru, N. Ghika-Budeşti.	1921–1931	19	
2551	OTOPENI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Gheorghe şi Bis. Sf. Nicolae: chestionare.	1921	5	
2552	OZD, jud. Târnava Mică – Castel (sec. XVII): corespondenţă; descriere degradări (1948); cercetare; schiţe-relevee (cu detalii); bibliografie; descriere şi propunere lucrări; deviz reparaţii urgente; semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru.	1948–1949	31	
2553	PADEA, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2554	PADEŞ, jud. Mehedinţi – Monument comemorativ T. Vladimirescu: corespondenţă; cerere amplasare; cerere conservare sit istoric; semnatari: N. Iorga, V. Drăghiceanu.	1923–1937	8	
2555	PADINA, jud. Buzău – Bis. Sf. Nicolae şi Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionare.	1921	6	
2556	PADINA MARE, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionar.	1921	2	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2557	PALANCA, jud. Bacău – Soclul unui monument unguresc: corespondenţă; monumentul fusese ridicat în timpul primului război mondial; CMI propune să nu fie demolat, soclul va fi folosit pentru un monument românesc; schiţă cu zona monumentului; semnatari: Ministerul de Război, P. Demetrescu.	1925	24	
2558	PALTINA, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	2	
2559	PANACI, jud. Suceava – Bis. Sf. Apostoli (distrusă în primul război mondial): chestionar.	1921	4	
2560	PANCIU, jud. Putna – Bis. Sf. Apostoli (ruină), Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionare.	1921	4	
2561	PANCIU (fost Crucea de Jos), jud. Putna – Schitul Brazi: chestionar; corespondenţă; construit (după tradiţie) în timpul lui Vasile Lupu; descriere; deviz reparaţii acoperiş biserică (1930); deviz reparaţii curente la chilii şi biserică (1938); cercetare şi descriere după cutremur; stare de ruină (1942); deviz refacere şi restaurare ansamblu (1942–1946); deviz construire biserică (1947); referiri la schitul Măgura (deviz reparaţii şi recepţie lucrări din 1943); semnatari: P. P. Panaitescu, P. Demetrescu, S. Becu, N. Iorga, V. Brătulescu.	1921–1947	117	
2562	PANDICEŞTI, jud. Putna – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Dimitrie (Slobozia): chestionare.	1921	5	
2563	PANTELIMON, jud. Constanţa – Bis. Sf. Pantelimon, Bis. Sf. Nicolae (Terschioiu): chestionare.	1921	5	
2564	PANTELIMON, jud. Constanţa – Cetatea romană Ulmetum: corespondenţă; cerere post paznic.	1942	4	
2565	PAPA, jud. teleorman – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
2566	PARACHIOI, jud. Constanţa – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2567	PARCHIŞ, jud. Tulcea – Bis. Mănăstirii Saon, Bis. Sf. Apostoli, Bis. Înălţarea Domnului: chestionare.	1921	6	
2568	PAROVA, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Teiuş): chestionare.	1921	3	
2569	PARTOŞ, jud. Timiş Torontal – Mănăstirea Partoş: corespondenţă; date istorice; descriere; în biserică se găseşte mormântul episcopului român Iosif (sec. XVI); fragmente iconostas de valoare; cerere declarare monument istoric; semnatar: I. Miloia.	1938–1939	3	
2570	PASĂREA, jud. Ilfov – Bis. Sf. Ilie, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Piteasca): chestionare.	1921	5	
2571	PAŞA CÂŞLA, jud. Tulcea – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2572	PAŞCANI, jud. Baia – Bis. Sf. Voievozi: corespondenţă; lucrări reparaţii fără aprobare CMI (1925); deţine un clopot vechi valoros (descriere şi inscripţie); parohia cere topirea clopotului, CMI nu aprobă şi cere reparaţie; cerere mărire biserică (1943). Bis. Adormirea Maicii Domnului (Brăteşti), Bis. Pogorârea Sf. Duh (Blăjeşti), Bis. Sf. Gheorghe (Lunca), Bis. Sf. Apostoli (Sodomeni): chestionare; semnatari: I. Mihail, N. Ghika-Budeşti, mitropolit Irineu.	1921–1943	28	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2573	PAŞCANI, jud. Baia – Conacul şi parcul Gh. Brătianu: corespondenţă; descriere; clădit în secolul XVII;decret regal pentru clasare monument istoric (1946); 2 planuri de situaţie; Ministerul Agriculturii intenţiona (1948) să amenajeze o Şcoală de tractorişti în clădirea monument istoric; semnatari: H. Teodoru, Gh. Brătianu, Şt. Balş, regele Mihai, M. Ralea, Gr. Ionescu.	1940–1949	16	
2574	PĂCIOIU, jud. Muscel – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae (Petreşti): chestionare.	1921	7	
2575	PĂCUREŢI, jud. Prahova – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Îngeri (Matriţa): chestionare.	1921	6	
2576	PĂDURENI, jud. Cluj – Bis. de lemn: corespondenţă; deviz reparaţii (cu o schiţă).	1943–1944	17	
2577	PĂDUREŢI, jud. Argeş – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Catane): chestionar; descriere; deviz restaurare după cutremur. Bis. Sf. Voievozi (Cieşti), Bis. Naşterea Maicii Domnului (Păduneţi); chestionare.	1921–1943	28	
2578	PĂDUROIU, jud. Argeş – Bis. Sf. Nicolae, Cuvioasa Paraschiva şi Sf. teodor Tiron (Cepari): cgestionar; deviz reparaţii şi consolidare (1938). Bis. Sf. Nicolae şi Cuvioasa PAraschiva (Păduroiu din Vale): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1931); recepţie lucrări (1938); semnatari: Em. Costescu, H. Teodoru.	1921–1940	30	
2579	PĂGLIŞA, jud. Cluj – Bis. de lemn: corespondenţă; singura biserică de lemn în stil baroc din regiune; cerere păstrare fragmente într-un muzeu (în cazul demolării); semnatar: R. Vuia.	1939	4	
2580	PĂLTINENI, jud. Buzău – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Nehoiu), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Curmătura): chestionare.	1921	7	
2581	PĂLTINIŞ, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Vasile: chestionar; corespondenţă; descriere; deviz reparaţii (1938). Bis. de lemn Sf. Voievozi (Teioasa), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Ivăncăuţi): chestionare; semnatari: I. Mihail, Şt. Balş.	1921–1938	28	
2582	PĂNĂTĂU, jud. Buzău – Bis. de lemn Sf. Apostoli, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Plăişor), Bis. de lemn (Begu): chestionare.	1921	9	
2583	PĂRHĂUŢI, jud. Suceava – Bis. Tuturor Sfinţilor: corespondenţă; CMI nu aprobă reparaţii cu beton la pardoseală; deviz restaurare pardoseală; semnatar: H. Teodoru.	1936	3	
2584	PĂROSI, jud. Olt – Bis. Adormirea Maicii Domnului şi Sf. Gheorghe: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1938). Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Ştefăneşti): chestionar; N. Iorga presupune (1915) că are o vechime de peste trei sute de ani; deviz şi condiţii speciale pentru restaurare (cu un plan şi 2 foto – 1941). Bis. Adormirea Maicii Domnului (Topana), Bis. Sf. Nicolae (Topana): chestionare; semnatari: P. Antonescu, Em. Costescu.	1921–1941	50	2 foto cu Biserica Ştefăneşti, 1941
2585	PĂRUL ROTUND, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2586	PĂSEŞTI, com. Moviliţa, jud. Putna – Bis. de lemn: chestionar. Bis.Sf. Împăraţi (Moviliţa): chestionar; corespondenţă. Bis. de lemn. Sf. Voievozi (Păseşti): chestionar; deviz reparaţii (1942).	1921–1943	38	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2587	PĂSTRĂVENI, jud. Neamţ – Bis. Parohială: chestionar; deviz reparaţii (1937). Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Davideni): chestionar; corespondenţă; descriere; deviz reparaţii acoperiş (1936). Bis. de lemn Sf. Procopie (Ţibucanii de Jos), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Rădeni); chestionare.	1921–1937	19	
2588	PĂTRĂŞCANI, jud. Bacău – Bis. Adormirea Maicii Domnului: date istorice; descriere; schiţe-relevee.	1938	5	
2589	PĂTRUŢI, jud. Suceava – Bis. Înălţarea Sfintei Cruci: corespondenţă; cerere lucrări de întreţinere (1927); 2 planşe; semnatari: V. Drăghiceanu, N. Ghika-Budeşti.	1922–1937	10	
2590	PĂTROAIA, jud. Dâmboviţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului (a fostei mănăstiri): chestionar; corespondenţă; descriere; stare precară (1931); deviz reparaţii şi construire turlă clopotniţă (1931); situaţie lucrări; controverse privind proprietatea asupra terenului (1933); cercetare pictură (1934); deviz pictură din nou (1939); recepţie lucrări; deviz consolidare după cutremur; 1 planşă şarpantă. Bis. filială (Potlogeni Vale), Bis. Sf. Treime (Baloteasca): chestionare; semnatari: N. Ghika-Budeşti, V. Brătulescu, Şt. Balş, I. Mihail, S. Becu, mitropolit Veniamin, Ministerul de Justiţie, P. Antonescu.	1921–1946	106	
2591	PĂTULELE, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Gheorghe şi Bis. Sf. Nicolae: chestionare.	1921	5	
2592	PĂULEŞTI, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Gageni): chestionare.	1921	4	
2593	PĂULEŞTI, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
2594	PĂUNEŞTI, jud. Putna – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Nicolae (Bou): chestionare.	1921	3	
2595	PĂUŞA, jud. Argeş – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Toţi Sfinţii (Şerbăneşti): chestionare.	1921	12	
2596	PĂUŞA, jud. Vâlcea – Mănăstirea Turnu: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii curente (1919); deviz reparaţii învelitori chilii (1922); un incendiu afectează în 1932 mănăstirea (în special biserica şi chiliile vechi); cercetare; referiri la chiliile din peşteri; semnatari: Al. Referendaru, N. Ghika-Budeşti, episcop Nichita, N. Iorga, Em. Costescu, V. Brătulescu.	1919–1935	40	
2597	PĂUŞEŞTI-MĂGLAŞI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Nicolae (Coasta): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (cu 2 planşe, releveu – 1925); referiri la ruinele fostei biserici; cercetare pictură; caiet de sarcini restaurare pictură (1939); recepţie lucrări (1939). Bis. Sf. Nicolae (Pietrari), Bis. Sf. Împăraţi (Vlăduceni), Bis. Intrarea în Biserică (Chicioara), Bis. Sf. Îngeri (Otăsău), Bis. de lemn Sf. Treime (Otăsău), Bis. Sf. Nicolae (Otăsău), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Cernele): chestionare; semnatari: Al. Referendaru, I. Mihail, I. L. Atanasescu.	1921–1939	55	
2598	PECHEA, jud. Covurlui – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2599	PECICA, jud. Arad – Bis. ortodoxă; corespondenţă; CMI propune modalităţi de pictare; anchetă privind un tezaur monetar (emisiuni monetare din anii 1450–1650) descoperit la marginea comunei; tezaurul este predat Palatului cultural din Arad (1941).	1931–1941	14	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2600	PECINEAGA, jud. Tulcea – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
2601	PELETLIA, jud. Constanţa – Bis. Acoperământul Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2602	PEPTANI, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Vasile: chestionar; corespondenţă. Bis. de lemn. Sf. Nicolae (Stejărei), Bis. Sf. Nicolae (Pinoasa), Bis. de lemn Sf. Vasile (Găleşoaia), Bis. Sf. Vasile (Hodoreasca): chestionare.	1921–1947	15	
2603	PERET, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae şi Bis. Sf. Gheorghe: chestionare şi corespondenţă.	1921–1941	8	
2604	PERIEŢI, jud. Ialomiţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului şi Bis. Sf. Nicolae: chestionare; corespondenţă; stare de ruină; CMI propune conservarea ruinelor; semnatari: V. Brătulescu, Fundaţia „Principele Carol".	1921–1938	21	
2605	PERIEŢI, jud. Olt – Bis. Sf. Nicolae (Mierleşti), Bis. Sf. Dimitrie (Perieţii de Jos), Bis. Sf. Nicolae (Perieţii de Sus): chestionare.	1921	8	
2606	PERII, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Valea Pietrarii): chestionare.	1921	5	
2607	PERII SOREŞTI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2608	PERIŞANI, jud. Argeş – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva, Bis de lemn Sf. Voievozi (Băiaşi), Bis. de lemn (ruină) şi Bis. de zid (Mlăceni), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Spin): chestionare.	1921	18	
2609	PERIŞORU, jud. Brăila – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
2610	PERIŞORU, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2611	PERŞINARI, jud. Dâmboviţa – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
2612	PESCEANA, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Ursoaia): chestionar; corespondenţă; deviz restaurare (1938); deviz pictură din nou (1946). Bis. Sf. Toma: chestionar; semnatari: V. Drăghiceanu, I. L. Atanasescu.	1921–1947	133	
2613	PEŞTERA, jud. Constanţa – Bis. Naşterea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2614	PEŞTERA IALOMIŢEI, jud. Prahova – Schitul Peştera Ialomiţei: corespondenţă; afectat de incendiu.	1940–1941	5	
2615	PETIA, jud. Sucava – Bis. de lemn Sf. Arhangheli: chestionar.	1921	2	
2616	PETID, jud. Bihor – Bis. ortodoxă: schiţe-relevee.	1932	3	
2617	PETREŞTI, jud. Bacău – Bis. Sf. Paraschiva: corespondenţă; deviz restaurare pictură (1928); recepţie lucrări; deviz reparaţii (1939); deviz consolidare după cutremur; semnatari: I. Mihail, Em. Costescu.	1926–1953	64	
2618	PETREŞTI, jud. Vlaşca – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Obislav): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1922). Bis. Sf. Treime (Moara din Groapă): chestionar; semnatar: I. D. Trajanescu.	1921–1922	13	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2619	PETRICANI, jud. Neamţ – Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Blebea), Bis. de lemn Sf. Vasile (Graşi), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Petricani), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Boiştea), Bis. de lemn Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul (Târgu Nou), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Tărpeşti): chestionare.	1921	12	
2620	PETRILOVA, jud. Caraş-Severin – Bis. ortodoxă: corespondenţă; CMI nu aprobă demolarea.	1922	5	
2621	PETRINDU, jud. Cluj – Bis. reformată: corespondenţă; cerere reparaţii.	1948–1949	6	
2622	PETRIŞU, jud. Suceava – Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul (Giurgeşti), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Costeşti): chestionare.	1921	7	
2623	PIATRA, jud. Teleorman – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	4	
2624	PIATRA NEAMŢ, jud. Neamţ – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	4	
2625	PIATRA NEAMŢ, jud. Neamţ – Bis. Sf. Ioan – Domnească: corespondenţă; deviz – ofertă reparaţii învelitoare (1919); chestionar; cercetare (1926); deviz reparaţii acoperiş şi alte reparaţii curente (cu 3 planşe – 1926); propunere demolare pridvor; deviz restaurare (1931); acte şantier restaurare (descriere lucrări, schiţe-relevee, detalii – 1937); situaţie cu lucrările executate (1937); recepţie lucrări (1937 şi1939); caiet de sarcini pentru restaurare catapeteasmă (1938); polemici în legătură cu restaurarea (articole din presa anului 1939 – „Neamul Românesc", „Avântul", „Poporul Românesc"); cercetare turn clopotniţă; deviz restaurare turn clopotniţă (1942); semnatari: D. Onciul, P. P. Panaitescu, N. Ghika-Budeşti, G. Balş, V. Grăghiceanu, mitropolit Pimen, P. Demetrescu, G. Sterian, Şt. Balş, Prefectura Neamţ, I. Mihail, H. Teodoru, V. Brătulescu, V. Moisescu.	1919–1943	261	
2626	PIATRA NEAMŢ, jud. Neamţ – Bis. Sf. Nicolae: corespondenţă; cercetare; stare precară (biserica este închisă din 1896); deviz consolidare (1935); cerere retrocedare catapeteasmă aflată la biserica din Verşeşti; semnatari; P. Demetrescu, Şt. Balş.	1925–1936	28	
2627	PIATRA NEAMŢ, jud. Neamţ – Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Mărăţei), Bis. de lemn (ruină) Adormirea Maicii Domnului, Bis. Trei Ierarhi (Bordeele), Bis. Sf. Voievozi (Valea Viei), Bis. Sf. Apostoli (Cindia), Bis. de lemn Buna Vestire (Sărata): chestionare.	1921	23	
2628	PIATRA NEAMŢ, jud. Neamţ – Muzeul de artă şi arheologie: corespondenţă; descriere activitate (1938); propuneri pentru îmbunătăţire activitate cercetări arheologice; referiri la săpăturile arheologice de la Podei – Tg. Ocna, Ilişeni – Negreşti, Trudeşti, Dealul Teiului, Costişa; semnatari: C. Daicoviciu, H. Teodoru, C. Mătasă (director Muzeu), V. Brătulescu.	1938–1948	6	Unele file degradate.
2629	PIATRA ROŞIE, jud. Hunedoara – Cetatea dacică: corespondenţă; cerere întocmire plan; semnatar: C. Daicoviciu.	1940–1949	2	
2630	PICIOR DE MUNTE, jud. Dâmboviţa – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2631	PIELEA, jud. Teleorman – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Nicolae (Purani), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Groşani): chestionare.	1921	11	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2632	PIELEŞTI, jud. Dolj – Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn (ruinată) Nichitoaia, Bis. Sf. Dimitrie (Părşani), Bis. Sf. Nicolae (Lăcrița), Bis. Sf. Dumitru (Langa): chestionare.	1921	14	
2633	PIETRARI, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. Nicolae: corespondență; avariată de cutremur; deviz restaurare (1943); recepție lucrări (1945). Bis. parohială (Popeşti), Bis. Sf. Andrei (Manga), Bis. Sf. Dimitrie (Manga): chestionare; semnatari: V. Moisescu, H. Teodoru.	1921–1945	57	
2634	PIETRARII de JOS, jud. Vâlcea – Bis. Buna Vestire: chestionar; corespondență. Bis. de lemn Sf. Voievozi (Pietrarii de Sus): chestionar; cerere reparații.	1921–1938	13	
2635	PIETRELE, jud. Vlaşca – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Naşterea Maicii Domnului (Meletie): chestionare.	1921	5	
2636	PIETROASA, jud. Putna – Bis. Sf. Nicolae: corespondență; deviz consolidare după cutremur.	1925–1942	9	
2637	PIETROASA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Împărați, Bis. Cuvioasa Paraschiva (Valea Mare), Bis. Sf. Nicolae (Slăveşti):chestionare.	1921	7	
2638	PIETROASELE, jud. Buzău – Bis. Sf. Nicolae: chestionar şi corespondență.	1921–1951	3	
2639	PIETROIU, jud. Ialomița – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921–1951	2	
2640	PIETROŞANI, jud. Muscel – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae, Cuvioasa Paraschiva şi Sf. Filofteia (Bădeşti), Bis. de lemn Toți Sfinții (Vărzăroaia): chestionare.	1921	11	
2641	PIETROŞANI, jud. Prahova – Bis. Naşterea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2642	PIETROŞANI, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Treime: chestionar.	1921	3	
2643	PIETROŞIȚA, jud. Dâmbovița – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondență; deviz restaurare pictură (1936). Bis. Duminica Tuturor Sfinților, Bis. Întâmpinarea Domnului (Valea Ţăţii): chestionare; semnatari: I. Mihail, H. Teodoru.	1921–1937	14	
2644	PILIPĂUȚI, jud. Dorohoi – Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
2645	PIPIRIG, jud. Neamț – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. Sf. Vasile (Boboeşti), Bis. de lemn Sf. Dumitru (Platinu): chestionare.	1921	10	
2646	PIRIA, jud. Mehedinți – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2647	PISCU, jud. Covurlui – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Naşterea Maicii Domnului (Vameş): chestionare.	1921	6	
2648	PISCU de CÂMP, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Apostoli (Piscu Nou): chestionare.	1921	8	
2649	PISCU MARE, jud. Vâlcea – Schitul Jgheaburi: corespondență; cercetare; descriere; stare precară (1940); deviz reparații întreținere la biserică (1941–1945); o schiță biserică; deviz consolidare biserică (1947); semnatari: I. L. Atanasescu, H. Teodoru, Şt. Balş, V. Moisescu.	1930–1948	31	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2650	PISCURI, jud. Gorj – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva: chestionar; cerere reparaţii.	1921–1937	5	
2651	PIŞCOIU, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Apostoli: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1934); recepţie lucrări. Bis. Sf. Dumitru, Bis. Cuvioasa Paraschiva (Obârşia), Bis. de lemn (Voievoda): chestionare.	1921–1934	28	
2652	PITARU, jud. Dâmboviţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; descriere; deviz reparaţii (1934). Bis. Adormirea Maicii Domnului (Strâmbeanu): chestionar; corespondenţă; stare precară (1932); semnatari: Şt. Balş, N. Ghika-Budeşti.	1921–1939	27	
2653	PITEŞTI, jud. Argeş – Bis. Domnească Sf. Gheorghe: chestionar; deviz reparaţii învelitoare (1922); cercetare pictură (1925); memoriu pentru restaurare pictură; recepţie lucrări pictură (1925); deviz restaurare (cu 6 planşe – 1938); lucrări criticate de CMI; deviz consolidare (1943); semnatari: P. P. Panaitescu, I. Mihail, P. Demetrescu, Em. Costescu, H. Teodoru.	1921–1943	45	
2654	PITEŞTI, jud. Argeş – Bis. Greci (Buna Vestire şi Sf. Împăraţi); chestionar.	1921	5	
2655	PITEŞTI, jud. Argeş – Bis. Sf. Ilie: corespondenţă; deviz restaurare pictură (1927); avariată grav la bombardamentul din 1944; deviz consolidare-restaurare (cu 5 planşe – 1945); senmnatari: V. Moisescu, I. Mihail.	1927–1945	28	
2656	PITEŞTI, jud. Argeş – Bis. Maica Precista (Intrarea în Biserică): chestionar; descriere; cerere reparaţii.	1921–1931	16	
2657	PITEŞTI, jud. Argeş – Bis. Mavrodolul (Adormirea Maicii Domnului): chestionar; corespondenţă; descriere; cercetare; deviz reparaţii biserică şi zid împrejmuire (cu 4 planşe-releveu biserică şi 4 planşe zid împrejmuire, 1945); semnatari: H. Teodoru, V. Brătulescu, V. Moisescu.	1921–1945	26	
2658	PITEŞTI, jud. Argeş – Bis. Sf. Voievozi – Meculeşti: schiţe-releveu, detalii.	1938	5	
2659	PITEŞTI, jud. Argeş – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz restaurare pictură (1942); recepţie lucrări; semnatari; I. Mihail, Gh. Teodorescu.	1921–1942	12	
2660	PITEŞTI, jud. Argeş – Bis. Sf. Treime (Bestelei): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii curente (1943); semnatari: S. Becu, H. Teodoru.	1921–1943	12	
2661	PITEŞTI, jud. Argeş – Schitul Trivale: chestionar; date istorice; cercetare; semnatar: V. Moisescu.	1921–1949	12	
2662	PITULAŞI, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Dumitru: chestionar.	1921	2	
2663	PIŢIC-BUMBEŞTI, jud. Gorj – Bis. Adormirea Maicii Domnului: corespondenţă; descriere; date istorice; deviz consolidare şi reparaţii (1937); deviz consolidare (1949). Bis. de lemn. Sf. Nicolae: chestionar; semnatari: Şt. Balş I. L. Atanasescu.	1921–1950	16	
2664	PIUA PIETREI, jud. Ialomiţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae (Brăiliţa): chestionare.	1921	4	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2665	PÂNCEŞTI, jud. Putna – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1929); ruinată la cutremur (1940); deviz conservare ruine (1943). Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; semnatari: V. Moisescu, S. Becu.	1921–1944	35	
2666	PÂNCEŞTI, jud. Roman – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. Sf. Treime, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Poenari): chestionare.	1921	11	
2667	PÂNGĂLEŞTI, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Ioan Botezătorul, Bis. de lemn Sf. Alexandru (Petru Rareş): chestionare.	1921	5	
2668	PÂNGĂRAŢI, jud. Neamţ – Mănăstirea Pângăraţi: corespondenţă; cerere reparaţii cupolă biserică (1919); cercetare (1921); lucrări fără aprobare CMI (1921); chestionar; date istorice; descriere; o parte din incintă folosită ca penitenciar şi apoi ca spital de tuberculoşi (din 1872 până în 1923); deviz reparaţii biserică (1937); descriere lucrări necesare; anchetă care evidenţiază starea de degradare a incintei (cu 12 foto – 1939); extras din presă („Universul" din 16.07.1938); deviz reparaţii acoperiş biserică şi turn clopotniţă (cu 3 planşe turn clopotniţă – 1940–1943); deviz reparaţii clădiri incintă (cu un plan de situaţie şi schiţe-relevee, 1945); semnatari: V. Drăghiceanu, G. Balş, N. Iorga, Şt. Balş, N. Ghika-Budeşti, patriarhul Nicodim, H. Teodoru.	1919–1952	294	12 foto din 1939
2669	PÂNGĂRAŢI, jud. Neamţ – Bis. de lemn Înălţarea Domnului (Pângaraciov), Bis. de lemn (Stejarul); chestionare.	1921	4	
2670	PÂRÂEŞTI, jud. Muscel – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Treime (Stăneşti): chestionare.	1921	4	
2671	PÂRÂIENI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Voievozi (Pârâienii de Jos), Bis. Sf. Dimitrie (Pârâienii de Sus), Bis. Întâmpinarea Domnului (Pârâienii de Mijloc): chestionare.	1921	8	
2672	PÂRÂUL NEGRU, com. Dersca, jud. Dorohoi – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Vlădeni), Bis. Sf. Voievozi (Dersca), Bis. de lemn Buna Vestire (Viţcani), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Cândeşti): chestionare.	1921	21	
2673	PÂRÂUL de VALE, jud. Gorj –Bis. de lemn Sf. Arhangheli: chestionar.	1921	3	
2674	PÂRLITA, jud. Brăila – Bis. Sf. Nicolae: chestionar şi schiţă.	1921	3	
2675	PÂRLITA, jud. Buzău – Bis. de lemn Sf. Împăraţi, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Suchea), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Păcurile), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Negoşina): chestionare.	1921	14	
2676	PÂRLITA, jud. Ilfov – Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Gheorghe (Solacolu), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Sărulescu): chestionare.	1921	12	
2677	PÂRLITA, jud.Teleorman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2678	PÂRLITA, jud. Vlaşca – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
2679	PÂRSCOV, jud. Buzău – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Lunca Frumoasă), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Pârscovul de Jos), Bis. Sf. Nicolae (Bădila), Bis. Sf. Apostoli (Pârscovul de Sus): chestionare şi corespondenţă.	1921–1952	14	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2680	PÂRSCOVENI, jud. Romanaţi: Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	4	
2681	PÂRVEŞTI, jud. Tutova – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Bădeşti): chestionare şi corespondenţă. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Chiţcani): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1938). Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Puntişeni): chestionar; corespondenţă.	1921–1942	18	
2682	PÂRVULEŞTI, jud. Dâmboviţa – Biserica fostei mănăstiri Radu Vodă; corespondenţă; deviz reparaţii (cu un plan – 1928); semnatari: N. Ghika – Budeşti, V. Brătulescu.	1928	9	
2683	PLĂTĂREŞTI, jud. Ilfov – Mănăstirea Plătăreşti cu biserica Sf. Mercurie: chestionar; corespondenţă; cercetare; deviz restaurare pictură (1937); devize reparaţii curente (1937–1938); recepţie lucrări (1938); afectată de cutremur (1940); deviz consolidare-restaurare (cu schiţe-relevee, detalii ferestre, 1942–1943). Bis. Sf. Nicolae (Cucueţi-Sudiţi), Bis. Sf. Voievozi (Podu Pitarului), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Renaşterea): chestionare; semnatari: I. Mihail, mitropolit Veniamin, N. Iorga, Gh. Teodorescu (pictor restaurator), H. Teodoru, Em. Costescu, P. Antonescu.	1921–1943	86	
2684	PLEAŞA, jud. Prahova – Bis. Intrarea în Biserică: chestionar.	1921	2	
2685	PLENIŢA, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2686	PLEŞA, jud. Tutova – Bis. Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul, Bis. Sf. Voievozi (Valea Lungă): chestionare. Bis. de lemn Sf. Nicolae (Obârşeni): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1938).	1921–1938	23	
2687	PLEŞCOIU, jud. Buzău – Bis. Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Urlători): chestionare.	1921	6	
2688	PLEŞEŞTI, jud. Baia – Bis. Sf. Nicolae (Hreaţca): chestionar; corespondenţă. Bis. Cuvioasa Praschiva (Pleşeşti-Lani), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Mereşti), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Pacota), Bis. Sf. Nicoale (Unceşti): chestionare.	1921–1941	15	
2689	PLEŞOIU, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	4	
2690	PLEŞOIU, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; deviz restaurare pictură (1943); semnatari: I. Mihail, I. L. Atanasescu, Şt. Balş.	1921–1950	14	
2691	PLOIEŞTI, jud. Prahova – Bis. Sf. Apostoli-Domnească: planşe (2 planuri releveu, o faţadă şi o secţiune); semnatar: V. Moisescu.	1943	4	
2692	PLOIEŞTI, jud. Prahova – Bis. Buna Vestire: corespondenţă; descriere; CMI nu aprobă declasarea din rândul monumentelor; semnatari: V. Drăghiceanu, Em. Costescu.	1935	1	
2963	PLOIEŞTI, jud. Prahova – Bis. Sf. Gheorghe Vechi: schiţe-relevee; desen.	1943	3	
2694	PLOIEŞTI, jud. Prahova – Bis. Sf. Vineri: corespondenţă; CMI nu aprobă vinderea unei vechi pietre de mormânt; semnatar: V. Drăghiceanu.	1921	1	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2695	PLOIEŞTI, jud. Prahova – Casa Hagi Prodan (Muzeul Prahovei): corespondenţă; cerere înfiinţare muzeu (1919); listă cu obiecte bisericeşti donate Muzeului; descriere lucrări de reparaţii (cu schiţe, detalii – 1947); exponatele sunt mutate şi depozitate în pivniţele Prefecturii (1948); semnatari: D. Onciul, T. Socolescu, V. Drăghiceanu, Prefectura Prahova, H. Teodoru.	1919–1948	29	
2696	PLOIEŞTIORI, jud. Prahova – Bis. Sf. Visarion: chestionar; corespondenţă; descoperire pictură veche; deviz reparaţii curente; cerere înfiinţare muzeu (1938); avariată de cutremur; deviz consolidare şi restaurare (cu un plan-releveu, 1942); semnatari: P. Molda, S. Becu, V. Brătulescu, V. Moisescu.	1921–1951	38	
2697	PLOPEASA de JOS, jud. Buzău – Bis. de lemn Sf. Spiridon: chestionar; corespondenţă; desen (1944). Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Plopeasa de Sus): chestionar.	1921–1944	21	
2698	PLOPENI, jud. Botoşani – Bis. Naşterea Maicii Domnului: descriere lucrări reparaţii necesare; semnatar: Şt. Balş.	1938	2	
2699	PLOPENI, jud. Prahova – Bis. Izvorul Tămăduirii, Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionare.	1921	4	
2700	PLOPENII MICI, jud. Dorohoi – Bis. Naşterea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; cercetare; deviz reparaţii (1932); deviz reparaţii şi consolidare după cutremur (cu schiţe); semnatar: H. Teodoru.	1921–1943	26	
2701	PLOPII SLĂVITEŞTI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	5	
2702	PLOPŞOR, jud. Gorj –Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Olari): chestionare.	1921	6	
2703	PLOPU, jud. Dâmboviţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; descriere; corespondenţă; avariată de cutremur; parohia cere demolarea; cercetare (1942). Bis. Adormirea Maicii Domnului şi Sf. (Codreanu), Bis. Sf. Nicolae (Titu): chestionare; semnatari: V. Moisescu, H. Teodoru.	1921–1942	28	
2704	PLOSCA, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	7	
2705	PLOSCA, jud. Teleorman – Bis. Naşterea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
2706	PLUGARI-ONEŞTI, jud. Iaşi – Biserică: schiţă-releveu, descriere.	1938	3	
2707	POBORU, jud. Olt – Bis. Sf. Nicolae şi Sf. Ilie: chestionar.	1921	4	
2708	PODARU, jud. Dolj – Bis. Sf. Grigore Decapolitu: chestionar; corespondenţă; descriere; CMI aprobă demolarea (1948).	1921–1948	10	
2709	PODENI, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Ilie: chestionar.	1921	2	
2710	PODENII NOI, jud. Prahova – Bis. Adormirea, Bis. Sf. Nicolae (Mehedinţa), Bis. Sf. Nicolae (Popeşti), Bis. Sf. Dimitrie (Ghiocel), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Racova), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Valea Dulce), Bis. Sf. Dumitru (Izeşti), Bis. Naşterea Maicii Domnului (Bălţeşti): chestionare.	1921	17	
2711	PODENII VECHI, jud. Prahova – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	2	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2712	PODOLENI, jud. Neamţ – Bis. Înălţarea Domnului: chestionar.	1921	3	
2713	PODU GROSULUI, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Petra): chestionare; corespondenţă	1921–1927	8	
2714	PODU ILĂU, jud. Iaşi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	6	
2715	PODU LUPII, jud. Ialomiţa – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Nicolae (Găunoşi): chestionare.	1921	9	
2716	PODU TURCULUI, jud. Tecuci – Bis. Sf. Ilie: chestionar.	1921	2	
2717	PODURI, jud. Bacău – Bis. de lemn: descriere; schiţe-relevee.	1938	5	
2718	POENARI, jud. Argeş – Bis. Sf. Arhangheli: chestionar; descriere; un plan-releveu (1937). Bis. Sf. Nicolae (Ioaniceşti): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii şi extindere (cu un plan releveu, 1937). Bis. Sf. Dumitru (Ceaureşti): chestionar.	1921–1937	35	
2719	POENARI, jud. Muscel – Bis. Sf. Treime, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Groşani), Bis. Sf. Nicolae (Jugur); chestionare.	1921	9	
2720	POENARI, jud. Muscel – Cruci de piatră cu inscripţii în limba slavonă: corespondenţă; cerere schimbare amplasare.	1924–1940	6	
2721	POENARII-BURCHI, jud. Prahova – Bis. Adormirea şi Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Podu Văleni): chestionare.	1921	4	
2722	POENEŞTI, jud. Vaslui – Bis. Adormirea, Bis. Sf. Vasile: chestionare.	1921	5	
2723	POENI, jud. Bacău –Bis. Schimbarea la Faţă: chestionar. Bis. de lemn Sf. Apostoli (Vâlcele): chestionar; corespondenţă; parohia cere mutarea în satul Glodosu; instrucţiuni pentru mutarea bisericilor de lemn; biserica este demontată (1952).	1921–1953	20	
2724	POENILE de JOS, jud. Roman – Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1923–1924); deviz reparaţii (1946).	1921–1946	15	
2725	POGOANELE, jud. Buzău – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Voievozi: chestionare.	1921	4	
2726	POGONEŞTI, jud. Tutova –Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Polociunu de Jos): chestionare.	1921	5	
2727	POIANA, jud. Ialomiţa – Bis. Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionare; corespondenţă; descriere; cercetare; deviz restaurare după cutremur. Bis. Sf. Nicolae (Ghimpaţi): chestionar.	1921–1951	31	
2728	POIANA, jud. Olt – Bis. Sf. Dumitru, Bis. Sf. Voievozi (Siberica): chestionare.	1921	4	
2729	POIANA, jud. Prahova – Schitul Poiana: descriere (1921); deviz refacere învelitoare biserică (1922). Bis. Adormirea (Poiana Balli): chestionar; semnatari: P. Demetrescu, V. Drăghiceanu.	1921–1922	9	
2730	POIANA, jud. Tecuci – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Diaconi): chestionare.	1921	7	
2731	POIANA, jud. Tutova – Bis. de lemn Trei Ierarhi, Bis. Sf. Nicolae (Chetreni): chestionare; corespondenţă; deviz reparaţii (1937).	1921–1937	9	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2732	POIANA ALEXEI, jud. Vaslui – Bis. de lemn (ruină): corespondență; parohia cere materialele ruinei pentru construirea unei școli.	1939	3	
2733	POIANA LACULUI, jud. Argeș – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Dinculești): chestionare.	1921	7	
2734	POIANA MARE, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Apostoli (Treistaru): chestionare.	1921	10	
2735	POIANA MĂRULUI, jud. Brașov – Bis. Nașterea Sf. Ioan Botezătorul: corespondență; presupunerea că ar fi ctitorie brâncovenească; descriere; cerere reparații; semnatari: N. Ghika-Budești, Al. Lapedatu, C. Moisil, I. Clopoțel (președintele Sindicatului ziariștilot din Ardeal și Banat).	1931–1932	7	
2736	POIANA MĂRULUI, jud. Râmnicu Sărat – Schitul Poiana Mărului: corespondență; cerere reparații; schițe-relevee biserică; semnatar: V. Drăghiceanu.	1920	9	
2737	POIANA PLENIȚA, jud. Dolj – Bis. Sf. Ioan Botezătorul, Bis. Sf. Împărați (Castrul Traian): chestionare.	1921	9	
2738	POIANA de SUS, jud. Dâmbovia – Bis. parohială: chestionar.	1921	2	
2739	POIANA de SUS, jud. Dolj – Bis. Sf. Apostoli: chestionar; descriere; deviz lucrări de întreținere (1933); 2 foto; cercetare pictură; recepție lucrări (1935). Bis. de lemn Sf. Voievozi (Valea Mare), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Arpadia), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Căpinteni), bis. de lemn Sf. Voievozi (Cacorova), Bis. Sf. Voievozi (Florești): chestionare.	1921–1937	46	2 foto cu Biserica Sf. Apostoli
2740	POIANA de VERBILĂU, jud. Prahova – Bis. Sf. Dimitrie și Sf. Ștefan: chestionar.	1921	2	
2741	POIENILE, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. Nicolae (Poiana de Jos): chestionar.	1921	4	
2742	POJOGENI, jud. Gorj – Bis. Sf. Gheorghe, Bis. de lemn Sf. Împărați (Cerătu): chestionare.	1921	7	
2743	POLOBOC, jud. Neamț – Bis. de lemn Buna Vestire: chestionar; corespondență; deviz reparații (1935). Bis. de lemn Sf. Voievozi (Rădiu): chestionar.	1921–1935	8	
2744	POLOVRAGI, jud. Gorj – Mănăstirea Polovragi: chestionar; corespondență; deviz reparații curente (1925); Situație definitivă cu lucrări executate la biserica Adormirea Maicii Domnului, bolnița Sf. Nicolae și clopotniță; deviz reparații și restaurare foișorul fântânii vechi (1934); deviz reparații de întreținere la biserică, chilii, stăreție și clopotniță (1934-1939); 2 planșe restaurare foișorul fântânii vechi (1953); semnatari: Al. Referendaru, V. Drăghiceanu, I. L. Atanasescu, N. Ghika-Budești, P. Antonescu.	1921–1953	67	
2745	POMÂRLA, jud. Dorohoi – Bis. Duminica Tuturor Sfinților, Bis. Sf. Voievozi (Hilișeu-Gafencu), Bis. Nașterea Maicii Domnului (Hilișeu-Vârnav), Bis. de lemn Sf. Paraschiva (Corjenți): chestionare.	1921	15	
2746	POPENI, jud. Dorohoi – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae și Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	(Brăești): chestionare. Bis. de lemn Sf. Voievozi (Busuioceni): chestionar; corespondență, deviz restaurare (1942).	1921–1942	18	
2747	POPENI, jud. Tutova – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; corespondență; cercetare; originalitatea bisericii constă în grosimea pereților (peste 2 metri); deviz reparații și consolidare (cu schițe-relevee, 1937–1938); semnatar: Șt. Balș.	1921–1938	27	
2748	POPEȘTI, jud. Argeș – Bis. Nașterea Maicii Domnului și Sf. Nicolae: chestionar; descriere; schițe-relevee.	1921	8	
2749	POPEȘTI, jud. Argeș – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Opătești), Bis. Intrarea în Biserică (Prodănești): chestionare.	1921	15	
2750	POPEȘTI, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn (Logrești Moșteni), Bis. Sf. Voievozi (Tereujani), Bis. Sf. Nicolae (Măru Soca), Bis. Sf. Nicolae (Tereujani): chestionare.	1921	19	
2751	POPEȘTI, jud. Vlașca – Bis. Sf. Treime: chestionar; corespondență; deviz reparații învelitoare (cu schițe – 1929); cercetare pictură; proces verbal cu lucrări de consolidare și curățire pictură (1933); recepție lucrări; avariată de cutremur; deviz consolidare și restaurare (1941–1943); recepție lucrări (1944–1945); referiri la Cetatea geto-dacică din Popești-Novaci (aprobare săpături arheologice – 1945); semnatari: Al. Cartojan, Prefectura Vlașca, S. Becu, A. Verona, I. Mihail, V. Moisescu, Șt. Balș, Al. Lapedatu, D. V. Rosetti.	1921–1945	77	
2752	POPEȘTI-DRAGOMIREȘTI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Treime (Zurbana), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Dragomirești Deal), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Dragomirești Vale), (Gulia): chestionare.	1921	13	
2753	POPEȘTI-LEORDENI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Alexandru-Vintilă Vodă: corespondență; deviz reparații (1923); afectată de cutremur; deviz consolidare (1943); deviz reparații pictură (1943); recepție lucrări (1947); descriere și schițe ornamente piatră; semnatari: V. Brătulescu, P. Demetrescu, V. Moisescu.	1923–1947	28	Fotografie din 1943
2754	POPEȘTI-LEORDENI, jud. Ilfob – Bis. Sf. Voievozi și Sf. Împărați: corespondență; deviz reparații (1928); deviz restaurare tâmplă (1937); deviz reparații (1938); deviz consolidare după cutremur; CMI protestează (lucrări neconforme cu devizul); semnatari: S. Becu, V. Moisescu, I. Mihail, C. Moisil, Șt. Balș.	1928–1943	70	
2755	POPEȘTI-PALANGA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; deviz reparații curente (1928); deviz reparații (1934); lucrări fără aprobare din partea CMI (1936); biserica este deteriorată și închisă după cutremur (1940); CMI o declasează din rândul monumentelor (1942); un plan releveu. Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; semnatari: I. Mihail, Em. Costescu, mareșalul Antonescu, I. Petrovici.	1921–1943	50	
2756	POPEȘTI STĂNCĂȘENI, jud. Tutova – Bis. Buna Vestire: Chestionar; proiect reparații și consolidare (1942). Bis. Sf. Voievozi (Băncești), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Orboșeni), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Voinești): chestionare. Bis. de lemn Sf. Voievozi (Rădeni): chestionar;			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	corespondență; cercetare, stare precară; CMI aprobă demolarea (1939).	1921–1942	36	
2757	POPEȘTI VASILAȚI, jud. Ilfov – bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; deviz reparații (1930).	1921–1930	10	
2758	PORCEȘTI, jud. Roman – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Hociungi): chestionare.	1921	8	
2759	POROINA, jud. Mehedinți – Bis. Sf. Apostoli: chestionar; corespondență; descriere; deviz restaurare și consolidare (1936).	1921–1938	29	
2760	POROINA MARE, jud. Mehedinți – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	4	
2761	POSEȘTI, jud. Prahova – Bis. Adormirea, Bis. Sf. Gheorghe, Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. Sf. Voievozi (Valea Plopului): chestionare.	1921	7	
2762	POSTĂVARI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Voievozi (ruină): cerere demolare, CMI cere fotografie și copie după pisanie pentru a putea decide (1930). Bis. Sf. Împărați (Pițigaia): chestionar. Bis. Sf. Nicolae (Orăști): corespondență.	1921–1930	3	
2763	POTCOAVA, jud. Olt – Bis. Sf. Nicolae (Potcoava de Sus), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Meșinești), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Trufinești): chestionare.	1921	8	
2764	POTELU, jud. Romanați – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
2765	POTÂNGENI, jud. Iași – Biserică: descriere; schițe-relevee.	1937	2	
2766	POTLOGENI, jud. Romanați – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2767	POTLOGI, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. Dumitru: chestionar; corespondență; cercetare (1927); deviz lucrări de întreținere (1927); cerere spălare pictură (1930); deviz reparații și consolidare după cutremur. Bis. Sf. Nicolae (Vlăsceni): chestionar; semnatari: D. Onciul, P. Demetrescu, S. Becu, Em. Costescu, P. Antonescu.	1921–1942	32	
2768	POTLOGI, jud. Dâmbovița – Palat Brâncovenesc: corespondență; cercetare (1923); declarat monument istoric; descriere; stare precară „din cauza nepăsării tuturor stăpânilor vremelnici ai acestui palat" (1925); nominalizare proprietari; cerere instalare pază; deteriorările continuă (1937–1946); deviz lucrări de conservare (1946); săpături și lucrări fără aprobare CMI (1947); semnatari: V. Drăghiceanu, P. Demetrescu, V. Brătulescu, Șt. Balș, Ministerul Apărării Naționale, H. Teodoru, A. Schelelti, Em. Costescu, Al. Lapedatu.	1923–1947	64	
2769	POTMELȚU, jud. Dolj – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondență; stare de ruiă (1943). Bis Cuvioasa Paraschiva: chestionar și corespondență.	1921–1944	16	
2770	POTUR, jud. Constanța – Bis. Acoperământul Maicii Domnului, Bis. Sf. Apostoli: chestionare.	1921	13	
2771	PRĂJEȘTI, jud. Bacău – Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Bogdănești): chestionare.	1921	6	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2772	PREAJBA, jud. Dolj – Bis. Sf. Ştefan şi Sf. Gheorghe: corespondenţă; prezintă deosebit interes artistic; semnatari: V. Drăghiceanu, C. I. Istrati.	1915	3	
2773	PREAJBA, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	3	
2774	PREAJBA, jud. Vlaşca – Bis. de lemn Sf. Gheorghe: chestionar; cercetare pictură.	1921–1928	3	
2775	PREASNA NOUĂ, jud. Ilfov – Monumentul eroilor: cerere amenajare.	1921–1928	6	
2776	PREDEAL, jud. Prahova – Mănăstirea Predeal: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii şi curăţire pictură biserică (1933); recepţie lucrări; referiri la biserica de lemn din localitatea Luna de Sus (transferată la Predeal în 1939); descriere avarii după cutremur; deviz reparaţii şi consolidare biserica veche (arhitectură şi pictură, 1942); arhondaricul şi clopotniţa suferă în urma unui incendiu (1944); deviz refacere învelitori ansamblu (1944); deviz construire chilii noi (cu 2 planşe, 1944); deviz refacere arhondaric şi clopotniţă (cu planşe, 1944); recepţie lucrări; semnatari: Şt. Balş, I. Mihail, V. Brătulescu.	1921–1946	98	
2777	PREDEAL-SĂRARI, jud. Prahova – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1938); semnatar: Em. Costescu.	1921–1938	8	
2778	PREDEŞTI, jud. Dolj – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2779	PREJMER, jud. Braşov – Bis. ortodoxă Sf. Apostoli: corespondenţă; descriere; date istorice; deviz reparaţii (1940); semnatari: V. Moisescu, H. Teodoru.	1940–1943	24	
2780	PREOTEŞTI, jud. Romanaţi – Bis. Cuvioasa Paraschiva (ruină): chestionar; corespondenţă; construire biserică nouă.	1921–1939	12	
2781	PRIBEGI, jud. Ialomiţa – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2782	PRIBEŞTI, jud. Vaslui – Bis. Naşterea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; proiect reparaţii şi consolidare după cutremur; referiri la casa Rosetti Balş (bibliografie şi citate cu date istorice). Bis. de lemn Învierea Domnului (Crasna), Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Ciorteşti), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Chetreşti), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Şerbeşti), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Coropceni): chestionare; semnatari: Şt. Balş, P. Antonescu.	1921–1944	31	
2783	PRIBOENI, jud. Muscel – Bis. Buna Vestire (Priboenii de Sus): chestionar. Bis. Naşterea Maicii Domnului (Priboenii de Jos): chestionar; corespondenţă; demolată în anul 1922.	1921–1922	8	
2784	PRIBOIU, jud. Dâmboviţa – Bis. Înălţarea Domnului: chestionar şi corespondenţă. Bis. Sf. Împăraţi (Sturzeni): chestionar.	1921–1935	10	
2785	PRINCIPELE CAROL, jud. Ilfov – Bis. Buna Vestire: chestionar.	1921	3	
2786	PRINCIPELE FERDINAND, jud. Teleorman – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
2787	PRINCIPELE NICOLAE, jud. Tulcea – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2788	PRIPONEŞTI, jud. Tutova – Bis. Sf. Voievozi: chestionar. Bis. Buna Vestire: chestionar şi corespondenţă.	1921–1935	5	
2789	PRISACA, jud. Romanaţi – Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2790	PRISĂCANI, jud. Iaşi – Bis. Sf. Voievozi: corespondenţă; cerere reparaţii.	1924	1	
2791	PRISEACA, jud. Olt – Bis. de lemn Sf. Ilie, Bis. Sf. Dimitrie (Săltăneşti), Bis. Sf. Dimitrie (Priseaca de Sus): chestionare.	1921	6	
2792	PRISECANI, jud. Tutova – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. Sf. Nicolae (Iugani), Bis. Sf. Voievozi (Pleşeşti): chestionare. Bis. de lemn Sf. Nicolae (Tăbăceşti): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1937).	1921–1938	16	
2793	PRISLOP, jud. Hunedoara – Mănăstirea Prislop: corespondenţă; CMI acordă îndrumări pentru conservarea icoanelor (1942); mănăstirea a fost restaurată în anii 1924–1925 cu ajutorul CMI; cerere reparaţii curente (1943); semnatari: V. Brătulescu, H. Teodoru.	1926–1943	9	
2794	PRISLOP, jud. Muscel – Bis. Sf. Treime, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Vlădeşti-Pământeni), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Goleşti); chestionare.	1921	9	
2795	PRISTOL, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2796	PROBOTA, jud. Baia – Mănăstirea Probota: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii curente şi refacere învelitoare (1920–1922); situaţie definitivă cu lucrările executate; cercetare pictură (1926); oferte restaurare biserică (1928); acte financiar-contabile; deviz restaurare biserică (soclu, pietrărie, contraforţi, parament pridvor, nivelare teren – cu 25 planşe, 1929); recepţie lucrări (1930); situaţie definitivă cu lucrări executate (1931); deviz restaurare biserică (ferestre pronaos şi pridvor, timpane – cu schiţe, detalii şi desene, 1931–1943); recepţie lucrări (1931, 1933, 1935, 1936); cercetare (1943); schiţe casa domnească (1943); deviz reparaţii urgente (la biserică, turn clopotniţă, turn intrare, casa domnească, 1946–1951) în urma degradărilor din timpul războiului; descoperire obiecte şi oseminte în urma săpăturilor din nord-vestul curţii (1952); referiri la ruinele bisericii Sf. Nicoale din Poiană (descriere, degradări produse de săteni, deviz conservare, 1922–1941); semnatari: N. Ghika-Budeşti, P. P. Panaitescu, mitropolit Pimen, I. Mihail, H. Teodoru, V. Drăghiceanu, Şt. Balş, N. Iorga, V. Brătulescu, Em. Costescu.	1921–1952	430	
2797	PROCOPAIA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Nicolae, Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Valea Bisericii): chestionare.	1921	6	
2798	PROFA, jud. Olt – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Mereni), Bis. Sf. Nicolae (Băideasca), Bis. Sf. Nicolae (Profeni): chestionare.	1921	10	
2799	PROGRESU, jud. Ilfov – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	6	
2800	PROGRESU, jud. Ilfov – Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Schimbarea la Faţă (Sohatu): chestionare.	1921	6	
2801	PROVIŢA de SUS, jud. Prahova – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae (Proviţa de Jos): chestionare.	1921	5	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2802	PRUNARU, jud. Vlaşca – Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor, Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Asan-Aga): chestionare.	1921	4	
2803	PRUNDENI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Îngeri (Tătăroaica), Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Călina): chestionare.	1921	5	
2804	PRUNDU, jud. Ilfov – Bis. Sf. Dumitru: chestionar.	1921	3	
2805	PUCHENI, jud. Muscel – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
2806	PUCHENI-CRAINICI, jud. Prahova – Bis. de lemn Sf. Gheorghe: chestionar; corespondenţă; presupunerea că a fost pictată de N. Grigorescu; deviz restaurare pictură (1935). Bis. Sf. Gheorghe (Puchenii Mari): chestionar; corespondenţă. Bis. Sf. Nicolae (Moşneni): chestionar; semnatari: Em. Costescu, I. Mihail.	1921–1937	21	
2807	PUCIC CHIOI, jud. Tulcea – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2808	PUENI, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Dumitru: chestionar.	1921	3	
2809	PUFEŞTI, jud. Putna – Bis. Înălţarea Domnului: chestionar. Bis. Sf. Nicolae (Ciorani): chestionar; corespondenţă; cercetare (1934); deviz reparaţii şi consolidare (1934); descriere degradări; deviz construire turn clopotniţă (1936). Bis. Adormirea Maicii Domnului (Prahuda): chestionar; semnatari: Şt. Balş, N. Ghika-Budeşti.	1921–1936	51	
2810	PUNGEŞTI, jud. Vaslui – Bis. Sf. Alexandru, Bis. de lemn Naşterea Sf. Ioan Botezătorul (Dumbrăveni): chestionare şi corespondenţă.	1921–1943	11	
2811	PURANI, jud. Vlaşca – Bis. de lemn Sf. Împăraţi, Bis. de lemn Sf. Dumitru (Buteşti): chestionare.	1921	5	
2812	PURCĂRENI, jud. Muscel – Bis. Sf. Nicolae şi Sf. Gheorghe: chestionar; corespondenţă; cercetare (1929); deviz reparaţii (1929); avariată de cutremur; deviz consolidare şi reparaţii (1941). Bis. Sf. Nicolae (Piscani), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Purcăreni), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Valea Badii): chestionare; semnatari: S. Becu, Em. Costescu, V. Moisescu.	1921–1943	30	
2813	PUTENEIU, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Ioan Botezătorul; chestionar.	1921	3	
2814	PUTNA, jud. Putna – Mănăstirea Putna: notiţe despre baldachinul de deasupra mormântului lui Ştefan cel Mare; schiţe, detalii; notiţe despre turn vest (cu schiţe); referiri la peştera lui Daniil Sihastru (cu schiţe); semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru.	1948	15	
2815	PUŢENI, jud. Tecuci – Bis. Naşterea Maicii Domnului, Bis. Cuvioasa Paraschiva (Mândreşti): chestionare.	1921	5	
2816	PUŢUREI, jud. Mehedinţi – Bis. Buna Vestire (Malovăţu): chestionar.	1921	2	
2817	RACĂŞ, jud. Sălaj – Bis. ortodoxă veche (cca. 1483): corespondenţă; Episcopia cere demolarea bisericii şi construirea alteia noi.	1947	1	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2818	RACI, jud. Gorj – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Artanu): chestionar; corespondenţă; descriere; deviz refacere (1934).	1921–1940	17	
2819	RACIU, jud. Dâmboviţa – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2820	RACOVIŢA, jud. Muscel – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; CMI preia 2 icoane împărăteşti pentru colecţiile proprii (1929); deviz reparaţii (1935). Cula Racoviţa: corespondenţă; părăsită (1946); descriere lucrări necesare; decret regal pentru clasare monument istoric (1947). Bis. Sf. Gheorghe (Mioveni), Bis. Sf. Voievozi (Valea Stânei): chestionare; semnatari: V. Brătulescu, S. Becu, N. Ghika-Budeşti, H. Teodoru, C. Daicoviciu, regele Mihai.	1921–1949	47	
2821	RACOVIŢA, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar.	1921	9	
2822	RACOVIŢA, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Mariţa), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Popi), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Bădulești), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Talanci), Bis. Naşterea Maicii Domnului (Recea); chestionare.	1921	14	
2823	RADOMIR, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
2824	RADOMIR, jud. Romanaţi – Cula: corespondenţă; descriere; expropriată (1945); rechiziţionată (1948): stare precară; decret regal de clasare monument istoric (1947); semnatari: H. Teodoru, I. L. Atanasescu, Al. Lapedatu, V. Brătulescu, regele Mihai, C. Daicoviciu.	1939–1948	16	
2825	RADOVANU, jud. Ilfov – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz conservare absidă altar (cu 2 planşe).	1921–1944	14	
2826	RADU NEGRU, jud. Ialomiţa – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
2827	RADU VODĂ, jud. Vlaşca – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar.	1921	3	
2828	RAFAILA, jud. Vaslui – Mănăstirea Rafaila: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii biserică (1937); deviz reparaţii curente (1939); afectată grav de cutremur; deviz refacere ansamblu (1941); proiect reparaţii după cutremur (cu 4 planşe şi un desen); semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru, I. Mihail, Al. Lapedatu.	1921–1941	48	
2829	RAIU, jud. Tutova – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Împăraţi (Murgeni): chestionare; Bis. Sf. Nicolae (Hămăşeni): chestionar; corespondenţă; cercetare; descriere; cerere reconstruire (1923); semnatari: V. Ursăcescu, N. Ghika-Budeşti.	1921–1924	15	
2830	RASNIC, jud. Dolj – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Rasnicu Bătrân), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Corniţa), Bis. Sf. Gheorghe (Rasnicu-Oghianu): chestionare; Bis. Sf. Nicolae (ruină): corespondenţă.	1921–1927	18	
2831	RASOVA, jud. Constanţa – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2832	RASTU, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2833	RĂCARI, jud. Dâmboviţa – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	2	
2834	RĂCARI, jud. Dolj – Bis. Sf. Arhangheli: chestionar.	1921	3	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2835	RĂCARI, jud. Dolj – Castrul roman Amutrium: corespondenţă; 1 plan cu vatra satului; cotroverse în legătură cu folosirea terenului din zona monumentului; licitaţie pentru arendarea terenului (1942); cercetare (1945); degradări produse de localnici; semnatari: I. L. Atanasescu, Prefectura Dolj, N. Iorga, V. Brătulescu, S. Nicolăescu-Plopşor.	1928–1947	106	
2836	RĂCHITOASA, jud. Tecuci – Mănăstirea Răchitoasa cu biserica Adormirea Maicii Domnului: corespondenţă; cerere reparaţii biserică şi desfiinţare azil de infirmi din incintă (1915); chestionar; deviz lucrări întreţinere la clopotniţă (1931); devize reparaţii biserică (1937 şi 1942); avariată de cutremur; Bis. de lemn Acoperământul Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; stare precară; biserica este mutată în cimitirul satului (1923); Bis. Sf. Dimitrie (Gunoaia): chestionar; semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru, V. Drăghiceanu, V. Moisescu, Ministerul Sănătăţii.	1915–1945	96	
2837	RĂCOAŞA, jud. Putna – bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. Sf. Nicolae (Mărăşti), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Gogaiu), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Alba), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Verdea): chestionare.	1921	14	
2838	RĂDĂŞENI, jud. Baia – Bis. de lemn Sf. Mercurie: descriere; prezentare lucrări reparaţii; schiţe-relevee; semnatar: Şt. Balş.	1938	3	
2839	RĂDĂUŢI, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; desen; Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. Sf. Gheorghe (Rediu): chestionare.	1921–1937	13	
2840	RĂDEANA, jud. Bacău – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii şi consolidare (cu schiţe, 1938); avariată de cutremur; deviz consolidare şi restaurare (cu 2 planşe, 1942–1946); Bis. de lemn Sf. Voievozi (Gârbovana), Bis. Înălţarea Domnului (Gutinaş); semnatari: V. Drăghiceanu, Şt. Balş, V. Brătulescu, P. Antonescu.	1921–1952	75	
2841	RĂDENI, jud. Tutova – Bis. Sf. Voievozi: descriere; date istorice; stare precară; schiţe-relevee, detalii.	1939	3	
2842	RĂDEŞTI, jud. Muscel – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	2	
2843	RĂDEŞTI, jud. Tutova – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2844	RĂDINEŞTI, jud. Gorj – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; Bis. de lemn Sf. Arhangheli: corespondenţă, cerere reparaţii.	1921–1938	11	
2845	RĂDOEŞTI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Treime: chestionar.	1921	2	
2846	RĂDUI, jud. Roman – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Dumitru (Luţca): chestionare; Bis. Sf. Treime a fostei mănăstiri (Dolješti): chestionar; corespondenţă; descriere; deviz reparaţii (1927); contract pentru pictură din nou (1928); recepţie lucrări (1928); semnatari: P. Demetrescu, I. Mihail, I. Luchian (pictor).	1921–1928	23	
2847	RĂDULEŞTI, jud. Hunedoara – Bis. de lemn: corespondenţă; deviz reparaţii acoperiş (1940).	1940–1943	5	
2848	RĂDULEŞTI, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Treime (ruină): chestionar; corespondenţă; cerere folosire materiale pentru construire biserică nouă (1930).	1921–1930	4	
2849	RĂPCIUNI, jud. Neamţ – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; Bis. Acoperământul Maicii Domnului (Fârţigi),			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	Bis. de lemn Sf. Împărați (Boboteni): chestionare; Bis. de lemn Sf.Apostoli (Audia): chestionar; corespondență; stare precară (1944); catapeteasma este donată mănăstirii Durău (1937); Mitropolia Moldovei cere demolarea, CMI solicită releveu și foto pentru a putea decide; semnatari: Șt. Balș, mitropolitul Irineu.	1921–1944	28	
2850	RĂSCĂEȚI, jud. Dâmbovița – Bis. Adormirea și Cuvioasa Paraschiva: chestionar; corespondență; descriere; date istorice; deviz reparații (cu un plan-releveu, 1938); avariată de cutremur; deviz restaurare (cu 4 planșe-releveu și o planșă proiect, 1945); semnatari: S. Becu, V. Moisescu.	1921–1945	36	
2851	RĂSCRUCI, jud. Cluj – Castel Banffy: corespondență; expropriat; în castel se instalează o școală și o topitorie de cânepă; arhitectului V. Moisescu nu i se permite întocmirea releveului (directorul topitoriei nu „permetează" accesul în castel și nu cunoaște ce este „aia" monument istoric); semnatari: H. Teodoru, V. Moisescu.	1947–1951	9	
2852	RĂSTOACA, jud. Putna – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2853	RĂSUCENI, jud. Vlașca – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae: chestionare.	1921	10	
2854	RĂTEȘTI, jud. Argeș – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; descriere; date istorice; Bis. Sf. Voievozi (Furduești), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Tigveni): chestionare.	1921	19	
2855	RĂTEȘTI, jud. Buzău – Mănăstirea Rătești cu biserica Sf. Treime și Sf. Dumitru: chestionar; cerere reparații pictură (1929); cercetare pictură; recepție lucrări (1930); cerere reparații învelitoare biserică (1939); referiri la biserica mănăstirii Ciolanu (lucrări pictură fără aprobare CMI, 1943); semnatari: I. Mihail, episcop Ghenadie, V. Moisescu.	1921–1943	23	
2856	RĂUCEȘTI, jud. Neamț – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae: chestionare; Bis. de lemn Sf. Nicolae (Oglinzi): chestionar; corespondență; date istorice; descriere; cerere mutare în loc. Fântâna Mare (1942); presă de ulei (veche de 100 ani) din localitatea Răuceștii de Sus: descriere; schițe-relevee; semnatar: Șt. Balș.	1921–1946	10	
2857	RĂZBOIENI, jud. Neamț – Mănăstirea Războieni: chestionar; corespondență; cercetare pictură (1928); întrerupere lucrări la pictură (începute fără aviz CMI, 1928); desen fragment pictură; deviz reparații boltă naos biserică (1928); descriere lucrări reparații necesare (1940); Bis. de lemn Sf. Arhangheli (Arămoaia), Bis. Sf. Gheorghe (Borșeni), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Totoești), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Poeni), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Marginea), Bis. de lemn Sf. Apostoli (Uscați): chestionare; semnatari: N. Ghika-Budești, G. Balș, A. Verona, H. Teodoru, V. Drăghiceanu.	1921–1940	54	
2858	RĂZLEȚU, jud. Olt – Bis. Nașterea Cuvioasa Paraschiva (Bădulești), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Gura Geamănă), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Dealu Bisericii): chestionare.	1921	6	
2859	RECEA, jud. Argeș – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; descriere; date istorice.	1921	7	
2860	RECEA, jud. Putna – Bis. Nașterea Maicii Domnului: corespondență; cerere construire pridvor.	1951–1952	5	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2861	REDEA, jud. Romanaţi – Bis. Intrarea în Biserică (Redea de Apus): chestionar; corespondenţă; deviz restaurare pictură (1937); recepţie lucrări; Bis. Sf. Ioan (Redea de Răsărit): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii şi consolidare (1939); Bis. Sf. Nicolae (Redişoara): chestionar; semnatari: I. Mihail, Şt. Balş, I. L. Atanasescu.	1921–1939	29	
2862	REDEZU, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Împăraţi (Jormăneşti), Bis. Sf. Nicolae (Cleşneşti): chestionare; Bis. Sf. Nicolae (Glogova): chestionar; corespondenţă; lucrări restaurare fără aprobare CMI; cercetare; descriere; deviz lucrări de întreţinere (cu 4 foto, 1946); semnatari: H. Teodoru, P. Antonescu, V. Moisescu.	1921–1946	27	4 foto din 1946 la Biserica Glogova
2863	REGELE CAROL I, jud. Tulcea – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; cerere reparaţii.	1921–1943	3	
2864	REGHIN, jud. Mureş – Bis. greco-catolică: corespondenţă; cerere amplasare placă comemorativă pe casa parohială (1939); referiri la biserica evanghelică din localitate (descriere, cerere finanţare pentru reparaţii, 1929); semnatari: N. Iorga, V. Brătulescu.	1929–1939	5	
2865	REGHIU, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; parohia cere demolarea, CMI nu aprobă (1937); Bis. Sf. Apostoli (Andreaşi): chestionar.	1921–1937	9	
2866	REMETEA, jud. Bihor – Bis. reformată: corespondenţă; descoperire fragmente fresce în urma reparaţiilor din 1928; semnatari: E. Dăianu, A. Verona.	1928	6	
2867	REPEDEA, jud. Maramureş – Bis. de lemn: corespondenţă; cerere materiale pentru reparaţii.	1938–1939	7	
2868	REŞCA, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; deviz lucrări de întreţinere (1942).	1921–1942	4	
2869	RETEVOIEŞTI, jud. Muscel – Bis. Sf. Treime şi Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii curente (1935); Bis. Sf. Voievozi (Lăpuşanu), Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului (Găneşti): chestionare; semnatari: mitropolit Miron Cristea, S. Becu.	1921–1935	12	
2870	REUSENI, jud. Suceava – Bis. Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul: un plan releveu (foto).	ante 1918	2	
2871	RIBIŢA, jud. Hunedoara – Bis. Sf. Nicolae: corespondenţă; semnalarea apariţiei igrasiei (afectare pictură); deviz reparaţii şi eliminare igrasie; semnatari: Al. Lapedatu, Şt. Balş, H. Teodoru.	1942	8	una foto.
2872	RICHIŢELELE, jud. Argeş – Bis. Sf. Gheorghe (Grebănu), Bis. Sf. Gheorghe şi Sf. Nicolae (Bogdanu), Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor (Chelbeşti): chestionare; descriere; date istorice.	1921	16	
2873	RIENI, jud. Bihor – Bis. de lemn: corespondenţă; cerere reparaţii; instrucţiuni pentru reparaţii biserici de lemn.	1921	16	
2874	RISIPIŢI, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2875	RÂCA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2876	RÂFOV, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; transcriere inscripție; date istorice; descriere degradări (1922); deviz reparații (1922); deviz restaurare pictură (1926); caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1939); Bis. Sf. Nicolae (Goga): chestionar; corespondență; descriere; stare precară; aprobare demolare (1948); Bis. Intrarea în Biserică (Mălăești): chestionar; semnatari: V. Drăghiceanu, P. Demetrescu, N. Ghika-Budești, I. Mihail, Em. Costescu.	1921–1949	59	
2877	RÂIOASA, jud. Teleorman – Bis. Buna Vestire, Bis. Sf. Nicolae (Pleașovu): chestionare.	1921	4	
2878	RÂMEȚI, jud. Alba – Mănăstirea Râmeți: corespondență; considerată cea mai veche biserică ortodoxă de piatră din Transilvania (sec. XV); descoperire pictură bizantină; cerere restaurare pictură (1930); date istorice; cerere reparații și protecție contra inundațiilor (1942); devize restaurare stăreție, chilii și întreținere biserică (cu 7 planșe și 2 schițe, 1943–1946); cercetare (1944); descriere degradări datorate infiltrațiilor cu apă; propunere drenare; semnatari: H. Teodoru, V. Brătulescu, A. Gociman (președintele Consiliului de Miniștri), Șt. Balș, V. Moisescu.	1929–1947	184	
2879	RÂMNIC, jud. Tulcea – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	5	
2880	RÂMNICU SĂRAT, jud. Râmnicu Sărat – Bis. mănăstirii Adormirea Maicii Domnului: schițe-relevee.	1943	8	
2881	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Arhanghelii: chestionar; corespondență; deviz reparații și consolidare (1942); semnatari: I. Mihail, I. L. Atanasescu.	1921–1942	9	
2882	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Bis. Buna Vestire: chestionar; corespondență; descriere; date istorice; deviz reparații (1922); cercetare pictură (1926); deviz restaurare-consolidare (1936–1937); recepție lucrări (1937–1938); deviz refacere acoperiș (1942); semnatari: N. Ghika-Budești, Al. Referendaru, I. Mihail, H. Teodoru, Al. Lapedatu.	1921–1942	62	
2883	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar; corespondență; transcriere inscripții; deviz reparații (1931); un plan casa parohială (1932); deviz reconstituire fațadă biserică (1933); cercetare pictură (1933); deviz restaurare pictură (1940); situație cu lucrările executate; istoric; recepție lucrări pictură (1941); semnatari: N. Ghika-Budești, I. Mihail, I. L. Atanasescu.	1921–1941	62	
2884	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Dumitru: corespondență; descriere; deviz lucrări de întreținere (1936); deviz restaurare pictură (1943); semnatari: I. L. Atanasescu, N. Ghika-Budești, I. Mihail.	1935–1943	17	
2885	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Ioan Botezătorul: corespondență; transformată în capelă; cercetare (1943); deviz restaurare pictură (1943); deviz reparații și completări (1944 și 1952); semnatari: V. Brătulescu, Primăria Rm. Vâlcea, I. Mihail, Em. Costescu.	1922–1952	32	
2886	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Bis. Toți Sfinții: chestionar; situație cu lucrări reparații (1921); deviz pentru dublare ferestre (cu un plan, 1924); deviz reparații curente (1928); recepție lucrări (1932); descriere lucrări executate la pictură (1940); deviz			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	consolidare pridvor (1940); semnatari: I. Mihail, I. D. Trajanescu, N. Ghika-Budeşti, Al. Referendaru.	1921–1941	64	
2887	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Treime (Buda): corespondenţă; descriere; date istorice; deviz lucrări de întreţinere; semnatari: I. L. Atanasescu, N. Ghika-Budeşti.	1931–1933	7	
2888	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Voievozi a schitului Cetăţuia: chestionar; corespondenţă; cercetare pictură (1941); deviz reparaţii (1946); semnatari: P. Antonescu, I. Mihail, V. Brătulescu, H. Teodoru.	1921–1946	17	
2889	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Episcopia: corespondenţă; cercetare tâmplă paraclis (cu schiţă, 1924); deviz restaurare pictură paraclis (1924); deviz restaurare învelitoare paraclis (cu un plan, 1925); norme pentru lucrări de conservare şi restaurare (1946); deviz restaurare paraclis şi clopotniţă (1946); deviz reparaţii şi transformare la palatul episcopal (cu schiţe, 1946); semnatari: V. Drăghiceanu, I. Mihail, H. Teodoru, A. Scheletti.	1922–1946	64	
2890	RÂMNICU VÂLCEA, jud. Vâlcea – Schitul Inăteşti: corespondenţă; cercetare; descriere arhitectură şi pictură (1927); 5 planşe-releveu biserică (2 secţiuni, 2 faţade, un plan – 1942); semnatari: V. Drăghiceanu, I. Mihail, I. L. Atanasescu, H. Teodoru.	1927–1942	18	
2891	RÂNCĂCIOV, jud. Muscel – Biserica fostei mănăstiri: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (cu schiţe-relevee, 1938); date istorice; descriere urmări cutremur; deviz restaurare-consolidare (cu o planşă pentru turlă, 1941–1942); recepţie lucrări (1945); Bis. Sf. Nicolae (Goranu de Mijloc): chestionar; semnatari: S. Becu, D. Ionescu-Berechet.	1921–1945	35	
2892	RĂNZEŞTI, jud. Tutova – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
2893	RÂŞCA, jud. Baia – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (cu schiţe-relevee şi una foto, 1938–1939), stare precară (1941); deviz reparaţii (1943–1946); semnatari: Şt. Balş, N. Ghika-Budeşti, mitropolit Irineu, H. Teodoru.	1921–1946	34	una foto din 1938
2894	RÂŞCA, jud. Baia – Mănăstirea Râşca cu biserica Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii curente la stăreţie şi trapeză (1921); un incendiu degradează biserica şi clădirile din incintă (1922); deviz reparaţii curente la cerdac chilii şi la biserică (1929); cerere conservare pietre de mormânt şi capitele rămase în urma ruinării arhondaricului; descriere stare (1943); deviz reconstruire arhondaric (cu un plan, 1943); descriere urmări cutremur; deviz restaurare-consolidare biserică, stăreţie, chilii (cu 2 planuri de situaţie, 2 planuri stăreţie, schiţe-relevee ansamblu, 1943–1946); memoriu al arh. Şt. Balş (cu date istorice, inscripţii, pisanii, descriere, bibliografie); semnatari: V. Drăghiceanu, N. Ghika-Budeşti, Ministerul Cultelor şi Artelor, mitropolit Pimen, Şt. Balş, H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1948	160	
2895	RÂŞNOV, jud. Braşov – Cetatea: corespondenţă; Primăria comunei cedează folosirea cetăţii Ministerului Apărării Naţionale; intenţia de a fi folosită ca tabără pentru elevii liceelor militare; CMI condiţionează folosirea cetăţii (nu se vor aduce modificări monumentului) şi aminteşte alte monumente degradate în urma			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	găzduirii unor unități militare (la castelul din Făgăraș) sau închisori (Galata – Iași, Văcărești – București); semnatari: Al. Lapedatu. V. Brătulescu, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, I. Petrovici (ministrul Cultului Naționale și al Cultelor).	1942	27	
2896	RÂUL ALB, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. 40 de Mucenici: chestionar.	1921	3	
2897	RÂUȘOR, jud. Făgăraș – Cruce de piatră: corespondență; cerere reparații.	1936	2	
2898	ROATA, jud. Vlașca – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Sadina): chestionar; corespondență; deviz restaurare (cu schițe-relevee, 1934); situație cu lucrări executate; descoperire pictură veche (sec. XVII); deviz restaurare pictură (1935); recepție lucrări (1935–1936); semnatari: N. Iorga, V. Drăghiceanu, Em. Costescu, I. Mihail.	1921–1943	44	
2899	ROBAIA, jud. Argeș – Mănăstirea Robaia: chestionar; corespondență; schițe-relevee; semnatari: N. Ghika-Budești, V. Drăghiceanu.	1921–1923	15	
2900	ROBĂNEȘTI, Jud Dolj – Monumentul Gh. Donici: act de donație pentru întreținerea monumentului; corespondență; semnatari: N. Iorga, R. Rosetti.	1936	2	
2901	ROCIU, jud. Argeș – Bis. Înălțarea Domnului: chestionar; descriere; date istorice.	1921–1937	10	
2902	ROCȘANI, jud. Mehedinți – Bis. de lemn: chestionar.	1921	3	
2903	RODNA, jud. Năsăud-Ruine biserică veche: corespondență; date istorice; referiri la presupuse catacombe; semnatari: C. Daicoviciu, E. Dăianu.	1922–1940	5	
2904	ROEȘTI, jud. Vălcea – Bis. Cuvioasa Paraschiva (Cueni), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Cermegești): chestionare; Bis. de lemn Sf. Nicolae (Bărbărigeni): chestionar; corespondență; stare precară; deviz reparații (1925).	1921–1944	25	
2905	ROGOJENI, jud. Covurlui – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. Sf. Împărați (Chirilești), Biserica (ruină) Sf. Spiridon (Rogojeni), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Vădeni): chestionare.	1921	13	
2906	ROGOZ, jud. Someș – Bis. ortodoxă: corespondență; cerere reparații.	1938	2	
2907	ROJIȘTEA, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Tâmburești): chestionare și corespondență.	1921–1937	13	
2908	ROMAN, jud. Roman – Bis. Albă (Sf. Voievozi): chestionar; corespondență; deviz construire pridvor (1926), CMI nu aprobă; semnatari: V. Drăghiceanu, H. Teodoru.	1921–1929	14	
2909	ROMAN, jud. Roman – Bis. Sf. Gheorghe și Duminica Tuturor Sfinților: chestionar; corespondență; deviz reparații învelitoare (1938).	1921–1938	4	
2910	ROMAN, jud. Roman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2911	ROMAN, jud. Roman – Bis. Precista Mare: chestionar; corespondență.	1921–1937	5	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2912	ROMAN, jud. Roman – Bis. Precista Mică (Intrarea în Biserică): chestionar; corespondenţă; cercetare pictură; deviz restaurare pictură (1912); propunere construire pridvor (cu o planşă, 1928); reparaţii curente (1929); schiţe-relevee, detalii (1948); semnatari: I. Mihail, H. Teodoru, V. Brătulescu, Şt. Balş.	1921–1948	45	
2913	ROMAN, jud. Roman – Episcopia (cu bis. Cuvioasă Paraschiva): corespondenţă; descriere (Arhitectură, pictură, tâmplă, 1925); scoterea la iveală a vechilor fresce (1926); deviz restaurare pictură; situaţie cu lucrări executate la pictură (1929); recepţie lucrări pictură (1930); deviz restaurare biserică (acoperiş, turlă, ferestre, timpane, ornamente piatră – cu schiţe şi detalii, 1937–1938); deviz reparaţii turn clopotniţă (1938); recepţie lucrări (1939); borderou justificativ pentru cheltuieli (cu numele antreprenorilor şi ale furnizorilor de materiale); caiet de sarcini reparaţii pictură; recepţie lucrări pictură (1939); semnatari: G. Balş, P. Molda, A. Verona, I. Mihail, V. Drăghiceanu, P. Demetrescu, Ministerul Cultelor şi Artelor, H. Teodoru, Şt. Balş, N. Iorga.	1925–1943	202	
2914	ROMAN, jud. Roman – Fundaţia C. Vasiliu – Bolnavu (casă pe str. M. Eminescu nr. 1): corespondenţă; descriere; folosită de copiii sătenilor săraci pentru urmarea cursului liceal; Prefectura intenţionează să o demoleze, CMI nu acceptă; semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru.	1937	10	
2915	ROMAN, jud. Roman – Monument funerar (lângă catedrala Episcopiei): corespondenţă; cerere întreţinere.	1943	2	
2916	ROMAN, jud. Roman – Muzeul eparhial: corespondenţă; propunere amplasare şi amenajare; CMI acordă asistenţă tehnică; semnatari: H. Teodoru, Şt. Balş.	1942–1947	22	
2917	ROMANEŞTI, jud. Gorj – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1933–1934).	1921–1944	26	
2918	ROMANEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. Intrarea în Biserică, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Zgubea): chestionare şi corespondenţă.	1921–1937	6	
2919	ROMANI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Îngeri, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Romanii de Sus), Bis. Intrarea în Biserică (Ifrimeşti – Râmeşti), Bis. de lemn (Râmeşti – Covrigeşti): chestionare.	1921	9	
2920	ROMANII de JOS, jud. Vâlcea – Mănăstirea Hurezi: chestionar; corespondenţă; memoriu despre starea mănăstirii (1922); deviz reparaţii învelitoare palat domnesc (1924); cercetare tâmple biserică, paraclis, bolniţă (1925); deviz amenajare cuhnie şi spălătorie (cu 2 planuri, 1925); odoarele mănăstirii nu sunt bine conservate (1925); unele obiecte din patrimoniul mănăstirii provin de la C. Brâncoveanu; lucrări fără aprobare CMI (amenajare paraclis în una din sălile palatului domnesc, 1928); deviz construire gropniţă (cu 16 planşe, 1929); deviz reparaţii curente la bolniţă (1929); referiri la bisericile Dintr-un lemn, Surpatele, Polovragi, Crasna (devize reparaţii, 1929); Schitul Sf. Apostoli: chestionar; deviz reparaţii curente (1929); Schitul Sf. Ştefan: chestionar; deviz reparaţii curente (1929); semnatari: D. Onciul, V. Drăghiceanu, Al. Referendaru, N. Ghika-Budeşti, G. Balş, P. Antonescu, I. L. Atanasescu, episcop Nifon Craioveanu.	1921–1929	175	File degradate
2921	ROMANII de JOS, jud. Vâlcea – Mănăstirea Hurezi: corespondenţă; deviz reparaţii pardoseală biserică (1930); oferte			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	reparaţii; descoperire morminte în pronaosul bisericii (cu un plan, 1930); tâmpla bisericii este transportată la atelierul CMI pentru restaurare (1930); articol din ziarul „Epoca" (1930); deviz reparaţii biserică (pardoseală, pridvor, învelitoare aramă, 1931–1932) şi tâmplă bolniţă; unele odoare au fost preluate (1916) de Tzigara Samurcaş pentru Muzeul Etnografic; situaţie cu lucrările executate în 1932; cercetare pictură (1934); deviz consolidare tencuieli şi pictură biserică şi bolniţă (1934); articol din ziarul „Dimineaţa" (1934); Schiturile Sf. Apostoli şi Sf. Ştefan: corespondenţă; cerere reparaţii; intenţia de a fi aduse maici (1930); semnatari: I. L. Atanasescu, V. Drăghiceanu, episcop Nifon Craioveanu, N. Ghika-Budeşti. În dosar apar şi documente de la bisericile Căluiu, Polovragi, Strâmba, Cărbuneşti, Dintr-un lemn, Slătioarele, Sărăcineşti, Ciutura (devize reparaţii curente, 1930).	1930–1934	145	
2922	ROMANII de JOS, jud. Vâlcea – Mănăstirea Hurezi: corespondenţă; memoriu despre lucrările executate în anii 1927–1935 (la biserică, bolniţă, stăreţie, paraclis, chilii, fântână); deviz restaurare învelitoare olane la stăreţie, chilii şi paraclis (cu un plan – 1935–1937); deviz reparaţii pictură soclu biserică (1935); recepţie lucrări acoperiş stăreţie (1936); cercetare (1936); deviz restaurare şi întreţinere la biserică, chilii, foişor bolniţă (învelitoare şi şarpantă, 1937); lucrări executate neconforme cu devizul (folosirea tablei galvanizate în locul tablei de aramă la învelirea bisericii); CMI protestează şi cere sancţiuni (1939); condiţiuni speciale pentru lucrări reparaţii la sfântul altar al bisericii (1941); Schiturile Sf. Apostoli şi Sf. Ştefan: corespondenţă; descriere lucrări executate (1927); la schitul Sf. Apostoli se execută construcţii fără aprobare CMI (1934); semnatari: Al. Lapedatu, N. Iorga, I. Mihail, I. L. Atanasescu, V. Drăghiceanu, episcop Vartolomeu, N. Ghika-Budeşti, H. Teodoru, V. Brătulescu, Em. Costescu, mitropolit Nifon.	1935–1941	168	
2923	ROMANII de JOS, jud. Vâlcea – Mănăstirea Hurezi: corespondenţă; deviz lucrări de întreţinere la clădiri incintă, refacere fântână, zid incintă, nivelare teren (1941); devize restaurare palat domnesc (1943–1948); mareşalul I. Antonescu dispune atribuirea a 1.000.000 lei pentru reparaţii la mănăstire (1944); situaţie cu lucrările executate (1947); Schitul Sf. Apostoli: devize reparaţii biserică şi chilii (1941–1945); cercetare (1944); condiţiuni speciale şi deviz restaurare tâmplă (cu 2 planuri şi o schiţă, 1944); recepţie lucrări (1946); Schitul Sf. Ştefan: deviz reparaţii (1949); semnatari: P. Antonescu, Em. Costescu, V. Brătulescu, Şt. Balş, A. Sacerdoţeanu, H. Teodoru, V. Moisescu.	1941–1951	158	
2924	ROMANUL, jud. Brăila – Bis. Sf. Arhangheli: chestionar.	1921	2	
2925	ROMÂNEŞTI, jud. Dâmboviţa – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	8	
2926	ROMÂNEŞTI, jud. Muscel – Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor: chestionar; cerere reparaţii pictură; recepţie lucrări (1931).	1921–1931	8	
2927	ROMÂNEŞTI, jud. Suceava – Bis. de lemn veche (1759): corespondenţă; stare de ruină; deţine o frumoasă catapeteasmă; date istorice; descriere; schiţe-relevee; semnatari: Şt. Balş, Gr. Ionescu.	1948–1949	9	
2928	ROŞCANI, jud. Covurlui – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; cerere reparaţii.	1921–1942	4	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2929	ROŞCANI, jud. Iaşi – Bis. de lemn Sf. Voievozi (Rădeni): chestionar.	1921	2	
2930	ROŞETI, jud. Ialomiţa – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Clăcaşi): chestionare.	1921	7	
2931	ROŞI, jud. Ialomiţa – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	2	
2932	ROŞIA de AMARADIA, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Voievozi (Roşia de Jos): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1935); Bis. de lemn (Becheni): corespondenţă; deviz refacere (1935); Bis. Sf. Voievozi (Rogojelu), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Şitoaia), Bis. Sf. Nicolae (Roşia de Sus): chestionare.	1921–1937	38	
2933	ROŞIA NOUĂ, jud. Arad – Bis. de lemn: corespondenţă; cerere reparaţii.	1938	3	
2934	ROŞIENI, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	9	
2935	ROŞIEŞTI, jud. Fălciu – Bis. Pogorârea Sf. Duh: corespondenţă; deviz reparaţii.	1937	11	
2936	ROŞIILE, jud. Vâlcea – Bis. Intrarea în Biserică (Pleşeşti), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Porteşti), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Lupueşti): chestionare.	1921	7	
2937	ROŞIORI, jud. Brăila – Bis. Întâmpinarea Domnului: chestionar.	1921	3	
2938	ROŞIORI, jud. Roman – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Misăhăneşti), Bis. de lemn Sf. Arhangheli (Poiana Hunei), Bis. Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul (Ruşi), Bis. Sf. Dimitrie (Ciutureşti): chestionare şi corespondenţă.	1921–1938	13	
2939	ROŞIORII de VEDE, jud. Teleorman – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar; corespondenţă; descriere; deviz reparaţii (1939); deviz restaurare (cu 2 planşe – proiect şi schiţe, 1946); Bis. Sf. Cruce, Bis. Sf. Ioan Botezătorul, Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Adormirea, Bis. Sf. Apostoli, Bis. Sf. Ilie: chestionare; semnatari: Em. Costescu, Şt. Balş.	1921–1946	53	
2940	ROŞU, jud. Ilfov – Bis. Izvorul Tămăduirii: corespondenţă; avariată de cutremur; deviz consolidare (cu un plan-releveu).	1940–1944	10	
2941	ROTĂREŞTI, jud. Argeş – Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Bascov): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1920); descriere; date istorice; devize reparaţii şi restaurare (arhitectură şi pictură, 1942); semnatari: H. Teodoru, S. Becu, P. Molda.	1920–1945	53	
2942	ROTILEŞTI, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Câmpurile de Sus), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Câmpurile de Sus), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Câmpurile de Jos): chestionare.	1921	12	
2943	ROTOPĂNEŞTI, jud. Baia – Bis. Sf. Treime: chestionar; Bis. de lemn Sf. Nicolae (Mihăeşti): chestionar; corespondenţă; ruinată (1935).	1921–1935	5	
2944	ROTUNDA, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Dumitru (Rotunda Nouă), Bis. Buna Vestire (Rotunda Veche): chestionare.	1921	5	
2945	ROVINARI, jud. Gorj – Bis. Schimbarea la Faţă, Bis. de lemn Sf. Dumitru (Poiana): chestionare.	1921	8	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2946	ROVINE, jud. Ialomiţa – Bis. Sf. Ilie, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Reviga): chestionare.	1921	4	
2947	ROZNOV, jud. Neamţ – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; degradată (a ars până la temelii în cel de-al doilea război mondial); Bis. de lemn Sf. Voievozi (Săvineşti), Bis. de lemn Sf. Înviere (SĂvineştii de Sus), Bis. de Lemn Sf. Gheorghe (Slobozia): chestionare; semnatari: N. Ghika-Budeşti, V. Drăghiceanu, Şt. Balş.	1921–1945	14	
2948	ROZNOV, jud. Neamţ – Hanul: corespondenţă; cerere fotografiere.	1943–1944	2	
2949	RUCĂR, jud. Muscel – Bis. Sf. Gheorghe şi Sf. Dumitru: chestionar; corespondenţă; descriere; devize reparaţii şi restaurare (1923–1930); un plan-releveu; situaţie definitivă cu lucrările executate (1930); recepţie lucrări (1931); Bis. Adormirea Maicii Domnului (Rucărul de Jos): chestionar; Bis. (ruină) Sf. Gheorghe (Rucărul de Mijloc): corespondenţă; cerere reparaţii. Referiri la schitul Negru Vodă (situaţie cu lucrări executate şi recepţie lucrări, 1930–1931); semnatari: P. Demetrescu, V. Drăghiceanu, Em. Costescu, S. Becu.	1921–1936	101	
2950	RUDA, jud. Argeş – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; transcriere inscripţie; recepţie lucrări pictură (1928); avariată de cutremur; deviz consolidare şi reparaţii (arhitectură şi pictură, 1942); schiţe-relevee; semnatari: Şt. Balş, I. Mihail, P. Antonescu.	1921–1944	64	
2951	RUDĂRIA, jud. Caraş-Severin – Casa istoricului Sârbu: corespondenţă; CMI propune soţiei istoricului să doneze Comisiunii o parte din bunuri cu valoare istorică.	1939	2	
2952	RUGINEŞTI, jud. Putna – Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului: chestionar; Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva: chestionar; corespondenţă; deviz lucrări de întreţinere (cu un plan-releveu, 1942); semnatari: H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1943	23	
2953	RUGINOASA, jud. Baia – Bis. Adormirea Maicii Domnului (mausoleu): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1929); a mai fost reparată în 1907 (cu ajutorul doamnei Cuza); articol din ziarul „Universul" (1933); biserica şi cripta lui A. I. Cuza necesită reparaţii şi conservare (1933); deviz reparaţii curente şi construire cafas (cu schiţe, 1936); biserica este avariată grav în timpul celui de-al doilea război mondial; descriere (1945); deviz consolidare şi reparaţii urgente (1946); semnatari: N. Ghika-Budeşti, Al. Lapedatu, S. Becu, H. Teodoru, I. Mihail, Şt. Balş, preşedintele Adunării Deputaţilor (D. Manu), N. Iorga, mitropolit Valerie, V. Brătulescu.	1921–1947	61	
2954	RUGINOASA, jud. Baia – Palatul A. I. Cuza: corspondenţă; cercetare; date istorice; descriere stare (palat, parc, biserică, han – 1946); distrugeri datorate războiului (dar şi localnicilor); palatul (cu întreg ansamblul) este clasat monument istoric (1947); memoriu (descriere şi propuneri reparaţii); semnatari: Şt. Balş, V. Brătulescu.	1946–1949	22	
2955	RUGINOASA, jud. Neamţ – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
2956	RUNC, jud. Turda – Bis. de lemn: corespondenţă.	1938	2	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2957	RUNCIOASA, jud. Muscel – Bis. Înălţarea Domnului, Bis. Naşterea Maicii Domnului (Micloşani): chestionare.	1921	6	
2958	RUNCU, jud. Argeş – Bis. Sf. Nicolae şi Toţi Sfinţii: chestionar; descriere; date istorice.	1921	6	
2959	RUNCU, jud. Dâmboviţa – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Bădeni), Bis. Intrarea în Biserică (Costeşti): chestionare.	1921	9	
2960	RUNCU, jud. Gorj – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Treime (Răchiţele): chestionare.	1921	8	
2961	RUPEA, jud. Târnava Mare – Cetatea: cercetare; descriere; degradată; deviz lucrări urgente de întreţinere.	1949	12	
2962	RUPTURA, jud. Roman – Bis. Sf. Ilie, Bis. de vălătuci Sf. Gheorghe: chestionare.	1921	4	
2963	RUSANI-RĂZEŞTI, jud. Tutova – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. Sf. Gheorghe (Târgul Plopana), Bis. Sf. Voievozi (Iţcani): chestionare.	1921	6	
2964	RUSĂEŞTI, jud. Bacău – Bis. de lemn Sf. Voievozi: descriere; schiţe-relevee.	1938	3	
2965	RUSĂNEŞTI, jud. Romanaţi – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Rusăneştii de Jos), Bis. Sf. Dumitru (Rusăneştii de Sus), Bis. Sf. Dumitru (Rusăneştii de Pădure): chestionare şi deviz refacere şi consolidare (devizul este pentru bis. din Rusăneştii de Pădure).	1921–1939	15	
2966	RUSENII VECHI, jud. iaşi – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae (Holboca), Bis. Sf. Împăraţi (Cristeşti): chestionare.	1921	7	
2967	RUŞAVĂŢU, jud. Buzău – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; Bis. de lemn Sf. Împăraţi (Ursoaia): chestionar; corespondenţă; Bis. Sf. Apostoli (Muscelu Ţigan), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Tega), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Pălicu), Bis. de lemn Înălţarea Domnului (Râpile): chestionare.	1921–1938	26	
2968	RUŞENI, jud. Satu Mare – Bis. greco-catolică: corespondenţă; păstrează un frumos iconostas de la vechea biserică de lemn; date istorice; semnatar: V. Brătulescu.	1947	3	
2969	RUŞEŢU, jud. Brăila – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
2970	RUŞII lui ASAN, jud. Vlaşca – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
2971	SABĂSA, jud. Suceava – Bis. de lemn Sf. Dumitru: chestionar.	1921	4	
2972	SACLELE, jud. Teleorman – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	2	
2973	SADOVA, jud. Dolj – Mănăstirea Sadova: chestionar; corespondenţă; date istorice; deviz reparaţii (biserică, bolniţă, foişor trapeză, zid incintă – 1946). Bis. Sf. Nicolae şi Sf. Ioan Botezătorul (Piscu Sadovei), Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Raieţi), Bis. Sf. Apostoli (Damian): chestionare. Semnatari: P. P. Panaitescu, H. Teodoru, Em. Costescu.	1921–1946	40	
2974	SAGNA, jud. Roman – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; ofertă restaurare icoane catapeteasmă (1925);			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	descriere; deviz reparații (cu schițe-relevee, 1937–1939). Bis. Sf. Spiridon (Vulpășești): chestionar. Semnatari: V. Brătulescu, Șt. Balș, H. Teodoru.	1921–1942	29	
2975	SALCIA, jud. Dolj – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Valea lui Pătru): chestionare.	1921	9	
2976	SALCIA, jud. Prahova – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	3	
2977	SALCIA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionar.	1921	3	
2978	SALONTA, jud. Bihor – Turnul ciuntit: corespondență; cerere conservare. Semnatari: H. Teodoru, V. Drăghiceanu.	1936	4	
2979	SAMARINEȘTI, jud. Mehedinți – Bis. Nașterea MAicii Domnului: chestionar. Bis. Sf. Gheorghe (Valea Poienii): chestionar; corespondență; descriere; deviz restaurare-consolidare (cu releveu, 1946). Semnatari: Al. Referendaru, V. Moisescu.	1921–1946	33	
2980	SAMOVA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
2981	SARAI, jud. Constanța – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
2982	SARIGHIOL, jud. Tulcea – Bis. Sf. Împărați, Bis. Sf. Nicolae (Beidand), Bis. Sf. Voievozi (Capuccii): chestionare.	1921	8	
2983	SARINASUF, jud. Tulcea – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
2984	SARMIZEGETUSA, jud. Hunedoara – Ansamblul Ulpia Traiana Sarmizegetusa: corespondență; instituire pază la ruine (1922); descoperire clădirea Aedes Augustales (1926); constituire Asociația culturală Sarmizegetusa pentru conservarea ruinelor (1934). Semnatari: Al. Lapedatu, C. Daicoviciu, E. Dăianu.	1922–1943	9	
2985	SARTĂȘ, jud. Turda – Bis. de lemn: corespondență; descriere; necesită reparații.	1938	3	
2986	SASCA, jud. Suceava – Bis. de lemn Sf. Voievozi (Sasca Mare), Bis. Sf. Alexandru (Sasca Mică), Bis. de lemn Sf. Dimitrie (Păiseni): chestionare.	1921	6	
2987	SASCUT, jud. Putna – Bis. Sf. Împărați: corespondență; necesită reparații.	1938–1940	3	
2988	SATISCHIOI, jud. Constanța – Bis. Nașterea Maicii Domnului, Bis. Sf. Voievozi (Erchesec): chestionare.	1921	6	
2989	SATU LUNG, jud. Brașov – Bis. Adormirea Maicii Domnului: corespondență; cercetare pictură (executată de Mișu Popp în 1870–1880); deviz restaurare pictură (1938); deviz confecționare ferestre (cu o planșă, 1943); pictura este din nou degradată în 1943.	1937–1943	20	
2990	SATU MARE, jud. Satu Mare – Catedrala ortodoxă: corespondență; cerere fonduri pentru amenajare și dotare cu obiecte de cult.	1940	3	cu foto.
2991	SATU NOU, jud. Constanța – Bis. de lemn Înălțarea Domnului, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Pârjoaia): chestionare.	1921	6	
2992	SAXONI, jud. Ilfov – Bis. Buna Vestire: chestionar.	1921	3	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
2993	SĂCĂLĂŞENI, jud. Satu Mare – Bis. de lemn greco-catolică: corespondenţă; descriere; necesită reparaţii.	1926–1937	4	
2994	SĂCEL, jud. Târnava Mare – Bis. de lemn: corespondenţă; descriere; schiţă-releveu; biserica este declasată din rândul monumentelor. Semnatari: Şt. Balş, V. Moisescu.	1944–1945	7	
2995	SĂCELU, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Voievozi (Săcelu de Sus), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Săcelu de sub Coastă), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Surupaţi): chestionare. Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Surupaţi): chestionar; corespondenţă; deviz consolidare (1934). Bis. de lemn Sf. Nicolae (Gurani): chestionar; corespondenţă; stare de ruină (1933); descriere; deviz restaurare (1936); amenajare cavou (1938). Semnatari: I. L. Atanasescu, H. Teodoru.	1921–1939	45	
2996	SĂCENI, jud. Severin – Bis. de lemn: corespondenţă; deviz reparaţii (1938); ruinată (1946).	1937–1946	12	
2997	SĂCENI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Naşterea Maicii Domnului (Butculeşti): chestionare.	1921	6	
2998	SĂCUI, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; ruinată (1940). Bis. Sf. Nicolae (Teascu): chestionar.	1921–1944	10	
2999	SĂGEATA, jud. Buzău – Bis. Buna Vestire, Bis. Sf. Nicolae (Beilic): chestionare.	1921	13	
3000	SĂLĂTRUCU, jud. Argeş – Bis. Sf. Nicolae (Sălătrucu de Jos), Bis. Sf. Nicolae şi Sf. Gheorghe (Sălătrucu de Sus): chestionare.	1921	11	
3001	SĂLCENI, jud. Tutova – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz confecţionare catapeteasmă (1938). Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Borodeşti): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii şi extindere (cu 2 planşe-releveu, 1939); CMI propune declasarea din rândul monumentelor (1943). Semnatari: Şt. Balş, I. Mihail.	1921–1943	52	
3002	SĂLCIILE, jud. Prahova – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar.	1921	2	
3003	SĂLCIUA de SUS, jud. Cluj – Bis. de lemn: corespondenţă; ruinată; descriere; date istorice.	1951	6	
3004	SĂLCUD, jud. Cluj – Bis. de lemn: corespondenţă; cerere mutare în Bandul Românesc; Instrucţiuni pentru mutarea bisericilor de lemn (tipizat).	1943	7	
3005	SĂLCUŢA, jud. Dâmboviţa – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Nicolae (Boteni): chestionare.	1921	9	
3006	SĂLIŞTE, jud. Sibiu – Bis. greco-catolică: corespondenţă; cercetare pictură; date istorice.	1922–1926	11	
3007	SĂMARA, jud. Argeş – Bis. Sf. Teodor Tiron (Dealul Viilor), Bis. Buna Vestire (Popeşti), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Valea Satului): chestionare.	1921	17	
3008	SĂPATA, jud. Argeş – Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului (Lipia): chestionar; corespondenţă; descriere; stare de ruină (1927). Bis. Cuvioasa Paraschiva (Dealul Bradului), Bis. Sf. Nicolae (Bănăreşti), Bis. de lemn Sf, Arhangheli (Popeşti-Turceşti): chestionare.	1921–1935	33	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3009	SĂRATA, jud. Neamț – Bis. de lemn Intrarea în Biserică, Bis. Sf. Voievozi (Măscătești), Bis, Adormirea Maicii Domnului (Dobreni), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Almaș), Bis. de lemn. Sf. Apostoli (Poiana), Bis. Sf. Împărați și Bis. Sf. Nicolae (Negrești): chestionare.	1921	14	
3010	SĂRĂCINEȘTI, jud. Vâlcea – Mănăstirea Sărăcinești: corespondență; chestionar; date istorice; deviz reparații biserică și clădiri incintă (1923–1926); deviz reparații curente (1933); cercetare pictură; deviz restaurare pictură (1934); deviz consolidare și întreținere la biserică și chilii (1938); deviz consolidare și curățire pictură (1939); recepție lucrări pictură (1939); acte financiar-contabile (facturi, borederou cheltuieli); deviz construire clădiri anexe și reparații chilii (1944). Semnatari: Șt. Balș, V. Brătulescu, I. Mihail, Al. Referendaru, I. L. Atanasescu, episcop Nifon Craioveanu, N. Ghika-Budești.	1919–1945	131	
3011	SĂRĂȚENI, jud. Ialomița – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
3012	SĂRINDARELE , jud. Ilfov – Bis. Nașterea Maicii Domnului (Sărindaru de Jos), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Dridu), Bis. Nașterea Maicii Domnului (Sărindaru de Sus), Bis. de lemn Sf. Treime (Dridu Movila): chestionare și corespondență.	1921–1940	12	
3013	SĂRULEȘTI, jud. Buzău – Bis. de lemn Sf. Dumitru: chestionar.	1921	3	
3014	SĂSĂUȘI, jud. Sibiu – Bis. Adormirea Maicii Domnului: corespondență; parohia cere demolarea (1939); cercetare; CMI nu aprobă demolarea (1940); frescele originale sunt pictate de frații Grecu; deviz consolidare-restaurare (1940); afectată de cutremur („amenință cu prăbușirea"); deviz consolidare-restaurare (1942); parohia insistă să dărâme biserica (1942–1943); CMI inițiează o anchetă; deviz consolidare-restaurare (1944–1947), cu schițe-relevee); recepție lucrări (1947). Semnatari: C. Daicoviciu, Em. Costescu, V. Brătulescu, N. Iorga, H. Teodoru, P. Antonescu, I. L. Atanasescu, V. Moisescu, Fundația culturală regală „Regele Mihai".	1939–1950	205	
3015	SĂSCIOARA, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
3016	SĂULEȘTI, jud. Gorj – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
3017	SĂVENI, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; corespondență; cerere reparație pictură (1944). Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921–1944	12	
3018	SĂVOIU, jud. Gorj – Bis. Nașterea Maicii Domnului, Bis. Sf. Împărați și Bis. Înălțarea Domnului (Borăscu), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Menți din Dos): chestionare.	1921	14	
3019	SCARILA, jud. Mehedinți – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
3020	SCĂENI, jud. Prahova – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Grigore (Balaca): chestionare și corespondență.	1921–1944	11	
3021	SCĂEȘTI, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; cercetare; deviz lucrări de întreținere (1934); deviz restaurare pictură (1936). Semnatari: I. Mihail, I. L. Atanasescu.	1921–1944	27	
3022	SCĂIOȘI, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Nicolae (Fundeni): chestionare.	1921	3	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3023	SCĂPĂU, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	3	
3024	SCĂRIŞOARA, jud. Romanaţi – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
3025	SCĂUENI, jud. Argeş – Schitul Scăueni: descriere text pisanie; schiţe-relevee.	1946	12	
3026	SCĂUNIŞU, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Îngeri, Bis. Cuvioasa Paraschiva (Mateeşti): chestionare.	1921	4	
3027	SCHEAU, jud. Prahova – Bis. Înălţarea Domnului: chestionar.	1921	2	
3028	SCHEIU, jud. Dâmboviţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
3029	SCHELA, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Dumitru, Bis. de lemn Înălţarea Domnului (Arsurile), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Horezu): chestionare.	1921–1938	19	
3030	SCHELA CLADOVEI, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Apostoli: chestionar.	1921	3	
3031	SCHIMENI, jud. Tutova – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Sărăţenii de Jos), Bis. Sf. Împăraţi (Sărăţenii de Sus), Bis. Sf. Voievozi (Lăţeşti): chestionare.	1921	13	
3032	SCHIŞTEA, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. Sf. Nicolae (Padina), Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Palanga), Bis. Intrarea în Biserică (Amărăşti), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Nemoiu): chestionare.	1921	15	
3033	SCHITU GOLEŞTI, jud. Muscel – Bis. Trei Ierarhi: chestionar; corespondenţă; deviz restaurare (acoperiş, pardoseală, soclu, iconostas, 1937–1939); recepţie lucrări (1940); semnalarea degradării picturii vechi; proiect strane şi uşă (cu planşe, 1940–1944); recepţie lucrări catapeteasmă (1944); deviz reparaţii de întreţinere (1945); deviz reparaţii învelitoare (1952). Bis. Adormirea Maicii Domnului (Lăzăreşti), Bis. parohială (Capu Piscului): chestionare. Semnatari: H. Teodoru, mitropolit Platon, I. Mihail, P. Antonescu, V. Moisescu.	1921–1952	125	
3034	SCHITU POENARI, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Voievozi şi Bis. Cuvioasa Paraschiva : chestionar.	1921	3	
3035	SCHIULEŞTI, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae: chestionar şi corespondenţă.	1921–1951	6	
3036	SCÂNTEIA, jud. Vaslui – Bis. Sf. Arhangheli: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1938); date istorice; propunere construire osuar sub biserică. Bis. Sf. Voievozi (Tufeşti), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Podeşti), Bis. Sf. Atanasie şi Chiril (Scheia Capoteşti), Bis. parohială (Grajduri), Bis. Naşterea Sf. Ioan Botezătorul (Boroşeşti): chestionare.	1921–1939	29	
3037	SCOICA, jud. Gorj – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar; corespondenţă; deviz consolidare şi reparaţii (cu schiţe-relevee, 1948–1949). Bis. Sf. Împăraţi (Frasinu): chestionar; corespondenţă; descriere; date istorice; avariată de cutremur; deviz reparaţii şi consolidare (1942). Bis. de lemn Sf. Voievozi			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	(Frasinu), Bis. Sf. Voievozi (Andreeşti): chestionare. Semnatari: H. Teodoru, V. Moisescu, episcop Nifon Craioveanu.	1921–1949	62	
3038	SCORNICEŞTI, jud. Olt – Bis. Cuvioasa Paraschiva (Tătărăi): chestionar; corespondenţă; descriere; deviz restaurare-consolidare (cu 11 planşe-releveu, 1945). Bis. Sf. Nicolae, Bis. Cuvioasa Paraschiva (Scorniceştii de Jos), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Piscani): chestionare.	1921–1947	75	
3039	SCORŢANU NOU, jud. Brăila – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Împăraţi (Sihleanu), Bis. Sf. Nicolae (Gemenele), Bis. Sf. Vasile cel Mare (Pitulaţi): chestiuonare.	1921	17	
3040	SCORŢANU VECHI, jud. Brăila – Bis. Sf. Gheorghe (distrusă în timpul primului război mondial): chestionar.	1921	4	
3041	SCORŢENI, jud. Bacău – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
3042	SCORŢENI, jud. Prahova – Bis. Cuvioasa Paraschiva (capelă): chestionar; corespondenţă; descriere; deviz reparaţii (1937); deviz refacere pridvor (1940). Bis. Cuvioasa Paraschiva şi Bis. Sf. Gheorghe (Mislea): chestionare.	1921–1952	25	
3043	SCORUŞU, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Dumitru: corespondenţă; deviz reconstruire.	1937–1939	5	
3044	SCRADA, jud. Dolj – Bis. Naşterea Maicii Domnului (Valea cu Pomi): chestionar; corespondenţă; ruinată (1935). Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Gâlceşti), Bis. Naşterea Maicii Domnului (Berceşti): chestionare.	1921–1946	38	
3045	SCRIOAŞTA, jud. Teleorman – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
3046	SCULENI, jud. Iaşi – Bis. Sf. Gheorghe (Stânca): chestionar; corespondenţă; referiri la castelul Stânca (expropriere şi despăgubiri). Bis. Sf. Voievozi (Scuşeni), Bis. de lemn Sf. Treime (Frăsului), Bis. Sf. Spiridon (Cotu lui Ivan), Bis. Sf. Nicolae (Luceni): chestionare. Semnatari: N. Ghika-Budeşti, V. Brătulescu.	1921–1945	18	
3047	SCUNDU, jud. Vâlcea – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Blejani), Bis. Sf. Nicolae (Fundu Scundului), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Pădureţi): chestionare.	1921	8	
3048	SCURTA, jud. Putna – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Dumitru: chestionare.	1921	7	
3049	SCURTEŞTI, jud. Buzău – Bis. Naşterea Maicii Domnului (Vadu Paşi), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Focşănei), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Stănceşti): chestionare.	1921	11	
3050	SCURTEŞTI, jud. Prahova – Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; descriere; stare de ruină; descriere lucrări de reparaţie. Bis. Sf. Dimitrie (Ştefeşti), Bis. parohială (Livadea): chestionare.	1921–1938	13	
3051	SCURTU, jud. Vlaşca – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Scurtu Mare), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Drăceşti), Bis. Sf. Nicolae (Slăveşti): chestionare.	1921	11	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3052	SEACA, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae (Seaca de Câmp), Bis. de lemn (Răchita de Seaca), Bis. de lemn Sf. împăraţi (Seaca Tânără): chestionare. Cetate veche: corespondenţă; cerere cercetare.	1921–1943	12	
3053	SEACA, jud. Olt – Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor: chestionar.	1921	2	
3054	SEACA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Ioan Botezătorul; chestionar.	1921	2	
3055	SEBEŞ, jud. Alba – Ansamblu evanghelic (capela, biserica, galeria cu arcade, primăria veche): corespondenţă; controverse în legătură cu galeria cu arcade (autorităţile locale cer demolarea, CMI nu aprobă); deviz consolidare şi reparaţii la capelă şi biserică (1926); prin Decret Regal se declară (1932) monument istoric întreg ansamblul; CMI preia din subsolul primăriei Sebeş o serie de documente vechi, unele din sec. XIV (bule imperiale, diplome, aprobări de târguri); documentele vor fi preluate de Institutul de Istorie Universală (1939). Semnatari: C. Daicoviciu, E. Dăianu, N. Iorga, V. Drăghiceanu, Victor Roth (membru corespondent CMI).	1925–1943	58	
3056	SECARA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Nicolae (Ologa): chestionare.	1921	5	
3057	SECĂŞENI, jud. Caraş Severin – Bis. ortodoxă: corespondenţă; necesită reparaţii.	1931	3	
3058	SECU, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Ţiuleni), Bis. de lemn (ruinată) Sf. Nicolae (Şumandra): chestionare.	1921	11	
3059	SECUENI, jud. Roman – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar; corespondenţă; recepţie lucrări pictură din nou (1938); deviz reparaţii curente (1942).	1921–1942	14	
3060	SEGARCEA, jud. Dolj – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; date istorice (datată 1547); descriere; deviz reparaţii (1923); deviz reparaţii şi consolidare (1941); caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1941); recepţie lucrări pictură (1942); deviz refacere trotuar şi reparaţii tencuieli (cu 2 planşe, 1943–1945).	1921–1946	79	
3061	SEGARCEA, jud. Teleorman – Bis. Adormirea Maicii Domnului şi Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionare.	1921	6	
3062	SEIMENI, jud. Constanţa – Bis. Sf. Gheorghe şi Bis. Sf. Dumitru: chestionare.	1921	6	
3063	SERDANU, jud. Dâmboviţa – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii învelitoare (1921); deviz reparaţii (cu schiţe-releveu şi desen, 1937). Semnatari: S. Becu, N. Ghika-Budeşti.	1921–1937	16	
3064	SERDARU, jud. Covurlui – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Naşterea Maicii Domnului (Movileni – Barboşi): chestionare.	1921	7	
3065	SEVERINEŞTI, jud. Mehedinţi – Bis. Naşterea Maicii Domnului (Poiana), Bis. (ruinată) Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul (Valea Alunului), Bis. Sf. Dimitrie (Cărniceşti), Bis. Sf. Apostoli (Curpenul), Bis. (ruinată) Sf. Voievozi (Ercea): chestionare.	1921	10	
3066	SFINŢEŞTI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Treime: chestionar; corespondenţă; ruinată; cercetare; demolată (1928).	1921–1928	10	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3067	SFÂNTA MĂRIE ORLEA, jud. Hunedoara – Bis. reformată: corespondenţă; cerere reparaţii; deviz înlocuire învelitoare de şiţă cu ţiglă dublu solzi (1949); deviz reparaţii curente (1952). Semnatari: H. Teodoru, Gr. Ionescu, V. Brătulescu, Şt. Balş, V. Moisescu.	1943–1952	39	
3068	SFÂNTU GHEORGHE, jud. Trei Scaune – Muzeul naţional secuiesc: corespondenţă; Mizeul achiziţionează (1938) un tezaur descoperit în Valea Strâmbă (monede romane, brăţări, fibulă, inele, catarame – toate de argint).	1938–1952	10	
3069	SFÂNTU GHEORGHE, jud. Tulcea – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	2	
3070	SIBICIU, jud. Buzău – Bis. Naşterea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; cercetare; descriere; caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1932). Bis. Sf. Ilie (Sibiciu de Jos), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Gornet): chestionare. Semnatari: S. Becu, I. Mihail, H. Teodoru.	1921–1937	23	
3071	SIBIEL, jud. Sibiu – Bis. ortodoxă (1776): corespondenţă; deviz reparaţii (cu schiţe, 1944). Semnatari: C. Daicoviciu, Şt. Balş, A. Oţetea, V. Moisescu.	1924–1948	27	
3072	SIBIU, jud. Sibiu – Bis. evanghelică: corespondenţă; cerere reparaţii; cercetare; deviz restaurare. Semnatari: Em. Costescu, P. Constantinescu – Iaşi, Em. Costescu.	1951–1952	37	
3073	SIBIU, jud. Sibiu – Bis. greco-catolică (1778): corespondenţă; cerere reparaţii biserică şi conservare morminte din zonă (ale lui Gh. Bariţiu, I. Raţiu, Al. Papiu Ilarian). Semnatari: I. Negruzzi, V. Pârvan.	1924	2	
3074	SIBIU, jud. Sibiu – Casă parohială rom.-catolică: corespondenţă; cerere clasare monument istoric; referiri la demolarea statuii Sf. Nepomuk.	1948	5	
3075	SIBIU, jud. Sibiu – Muzeul Bruckenthal: corespondenţă; cerere reparaţii şi conservare. Semnatari: V. Drăghiceanu, H. Teodoru.	1930–1951	13	
3076	SIBIU, jud. Sibiu – Primăria veche: planşe-relevee; schiţe (unele întocmite la sfârşitul sec. XIX).	1871–1897	18	
3077	SIC, jud. Someş – Bis. reformată: corespondenţă; necesită reparaţii.	1947	3	
3078	SIGHET, jud. Maramureş – Muzeul Regional: corespondenţă; obţinere spaţii pentru amenajare.	1938–1939	3	
3079	SIGHIŞOARA, jud. Târnava Mare – Bis. Intrarea Maicii Domnului în Biserică – Corneşti: corespondenţă; deviz reparaţii urgente (1943); deviz confecţionare tâmplă (1944); recepţie lucrări.	1943–1945	52	
3080	SIGHIŞOARA, jud. Târnava Mare – Catedrala gotică: corespondenţă; cercetare; descoperire pictură veche sub tencuiala de var („prezintă un interes cu totul deosebit şi merită să fie scoasă la lumină"); referiri la biserica din Ghertani (deţine „un admirabil iconostas"). Semnatari: I. Mihail, N. Ghika-Budeşti.	1926	1	
3081	SIGHIŞOARA, jud. Târnava Mare – Statuia Zaharia Boiu: corespondenţă; cerere amplasare în faţa bisericii ortodoxe;			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	referiri la statuia generalului rus Scariatin (nu este monument istoric). Semnatari: N. Iorga, Asociaţiunea „Astra", H. Teodoru.	1938–1944	8	
3082	SIHASTRU, jud. Tecuci – Schitul Sihastru: descriere; date istorice; schiţe-relevee; semnatar: Şt. Balş	1938	4	
3083	SILISTRARU, jud. Brăila – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
3084	SILIŞTEA, jud. Dolj – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar.	1921	3	
3085	SILIŞTEA, jud. Neamţ – Bis. parohială, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Bârjoveni), Bis. Sf. Voievozi (Români), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Ciolpanu), Bis. de lemn Sf. Antonie cel Mare (Bârcu): chestionare. Bis. Sf. Voievozi (Runcu): chestionar; corespondenţă; date istorice. Semnatari: P. P. Panaitescu, N. Ghika-Budeşti.	1921–1922	14	
3086	SILIŞTEA-GUMEŞTI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; cercetare; descriere (deţine „opt icoane foarte interesante"); schiţe-relevee; desen; ruinată (1934). Bis. Sf. Adormire: chestionar. Semnatari: S. Becu, N. Ghika-Budeşti.	1921–1934	15	
3087	SILIŞTENI, jud. Argeş – Ruine cetate romană: corespondenţă; descriere; reproducere inscripţii. Bis. Sf. Voievozi: corespondenţă; necesită reparaţii.	1920–1923	9	
3088	SIMERIA, jud. Hunedoara – Monumentul generalului Bem: corespondenţă; date istorice; dinamitat în 1941; cerere refacere.	1936–1949	6	
3089	SIMILA, jud. Tutova – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1936). Bis. Sf. Maria (Bujoreni); chestionar.	1921–1936	11	
3090	SIMILEASA, jud. Buzău – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar.	1921	2	
3091	SIMINICEA MICLESCU, jud. Botoşani – Bis. de vălătuci: descriere; schiţe-relevee. Semnatar: Şt. Balş.	1936	5	
3092	SIMIONEŞTI, jud. Roman – Bis. Botezul Domnului, Bis. Sf. Gheorghe (Corduvi): chestionare.	1921	5	
3093	SINAIA, jud. Prahova – Bis. de lemn Sf. Apostoli (adusă din Maioreşti, jud. Mureş şi amplasată lângă Castelul Foişor): corespondenţă; biserica a fost adusă din dorinţa M. S. Regele; deviz montare; acte justificative financiar-contabile (facturi, liste de plată, scrisori de trăsură); schiţe-relevee, detalii. Semnatar: Şt. Balş.	1935–1936	140	
3094	SINAIA, jud. Prahova – Mănăstirea Sinaia: chestionar; corespondenţă; deviz restaurare Bis. Adormirea Maicii Domnului (pridvor, pictură, ferestre, parament, instalaţie încălzire, 1933–1934); deviz reparaţii învelitoare chilii (1944). Semnatari: V. Drăghiceanu, V. Moisescu, H. Teodoru, P. Antonescu, N. Ghika-Budeşti.	1921–1944	32	
3095	SINEŞTI, jud. Iaşi – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1929). Semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru.	1921–1937	18	
3096	SINEŞTI, jud. Olt – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Voievozi (Stănislăveşti), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Popeşti), Bis.			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	Sf. Ilie (Ciuciu), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Valea Merilor): chestionare.	1921	10	
3097	SINEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Intrarea în Biserică (Străchineşti): chestionare. Bis. parohială (Ganea): chestionar; corespondenţă; stare de ruină; descriere; deviz restaurare (1949). Semnatari: H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1949	30	
3098	SINGURENI, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Împăraţi, Bis. Sf. Împăraţi (Stăneşti): chestionare şi corespondenţă.	1921–1949	8	
3099	SIRET, jud. Rădăuţi – Bis. Sf. Treime: corespondenţă; deviz restaurare biserică şi nivelare teren (cu planşe-relevee); semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru	1937–1939	62	
3100	SIREŢEL, jud. Suceava – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
3101	SISEŞTI, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Grigorie, Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul: chestionare.	1921	6	
3102	SIŞCANI, jud. Fălciu – Bis. Cuvioasa Paraschiva: descriere; deviz reparaţii şi consolidare.	1946	17	
3103	SITANI, jud. Bihor – Bis. de lemn: corespondenţă; parohia cere demolarea, CMI nu aprobă; reproducere inscripţii. Semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru.	1937–1952	14	
3104	SITEŞTI, jud. Gorj – Bis. de lemn Intrarea în Biserică, Bis. de lemn Sf. Arhangheli (Chebani): chestionare. Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Pociovaliştea): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii.	1921	26	
3105	SÂMBĂTA de SUS, jud. Făgăraş – Bis. ortodoxă (1786): corespondenţă; cerere reparaţii pictură.	1941–1947	5	
3106	SÂMBĂTA de SUS, jud. Făgăraş – Castelul brâncovenesc: corespondenţă; cerere clasare monument istoric (1925); fragment din ziarul „Universul" (cu desen, 1937); descriere ruine din zonă; descriere fragmente de piatră sculptată (cu inventar); schiţe-relevee (castel, poarta fostei incinte, fragmente sculpturi); castelul este folosit drept cămin de odihnă (1948). Semnatari: Al. Lapedatu, Şt. Balş, N. Iorga, H. Teodoru, R. Bordenache, C. Daicoviciu.	1925–1948	19	
3107	SÂMBĂTA de SUS, jud. Făgăraş – Mănăstirea brâncovenească: corespondenţă; date istorice; renovare pictură (1934); deviz renovare chilii (1947). Semnatari: N. Ghika-Budeşti, mitropolit Nicolae, Al. Lapedatu, Şt. Balş.	1934–1947	29	
3108	SÂMBOTIN, jud. Gorj – Bis. Sf. Ioan Botezătorul, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Porceni-Birnici), Bis. de lemn Sf. Andrei (Porceni-Moşneni), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Sâmbotinu de Sus): chestionare şi corespondenţă.	1921–1945	19	
3109	SÂMBUREŞTI, jud. Olt – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; deviz restaurare pictură (1943); deviz reparaţii şi întreţinere (1943).	1921–1943	33	
3110	SÂNBENEDIC, jud. Alba – Bis. de lemn greco-catolică: corespondenţă; cercetare; deviz reparaţii (cu schiţe-relevee, 1937–1942); clişee foto; descriere. Semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru.	1936–1942	26	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3111	SÂNGERU, jud. Prahova – Bis. Sf. Andrei: chestionar; corespondență; caiet de sarcini pentru pictură din nou (1939). Bis. Buna Vestire (Butuci): chestionar. Semnatari: I. Mihail, I. L. Atanasescu, V. Brătulescu.	1921–1945	43	
3112	SÂNNICOARĂ, jud. Someș – Bis. de lemn: corespondență; stare de ruină.	1938	2	
3113	SÂNNICOLAUL MARE, jud. Timiș Torontal-Statuia Împărătesei Elisabeta: corespondență; descriere inscripție. Semnatari: N. Iorga.	1938	3	
3114	SÂNTIMBRU, jud. Alba – Bis. reformată: corespondență; inventar cu pagubele determinate de cel de-al doilea război mondial.	1923–1946	13	
3115	SÂRBENI, jud. Vlașca – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
3116	SÂRBEȘTI, jud. Gorj – Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn (ruinată) Ciuperceşti: chestionar și corespondență.	1921–1948	15	
3117	SÂRBI, jud. Putna – Bis. Sf. Apostoli, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Tufele): chestionare și corespondență.	1921–1928	7	
3118	SÂRBI, jud. Tutova – Bis. de lemn Sf. Dimitrie: chestionar.	1921	2	
3119	SLAȘOMA, jud. Mehedinți – Bis. Sf. Împărați: chestionar.	1921	2	
3120	SLATINA, jud. Baia – Mănăstirea Slatina: chestionar; descriere; date istorice; bibliografie; deviz reparații acoperiș Bis. Schimbarea la Față și paraclis Sf. Nicolae (1932); degradare chilii sud și acoperiș clopotniță în urma incendiului (1939); deviz reparații (stăreție, chilii, clopotniță, arhondaric – 1939); deviz refacere acoperiș Bis. Schimbarea la Față (1947); deviz amenajare orfelinat în chilii est; deviz amplasare aghiasmator (1950). Semnatari: Șt. Balș, N. Ghika-Budești, mitropoliții Pimen și Grigore Botoșăneanu, V. Drăghiceanu, H. Teodoru, V. Moisescu, V. Brătulescu.	1921–1950	107	
3121	SLATINA, jud. Olt – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondență; deviz reparații învelitoare (1931); caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1935–1939); recepție lucrări pictură (1939). Semnatari: Al. Referendaru, I. Mihail.	1921–1939	22	
3122	SLATINA, jud. Olt – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	2	
3123	SLATINA, jud. Olt – Bis. Sf. Împărați (Sopot): chestionar; corespondență; caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1940). Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionar. Semnatar: I. Mihail.	1921–1940	8	
3124	SLATINA, jud. Olt – Bis. Sf. Nicolae (din Târg): chestionar; corespondență; descriere; 2 planșe-relevee; un desen; un plan de situație (1924); stare de ruină (1927); Primăria Slatina cere demolarea; biserica este demolată (1936) fără aviz CMI, N. Iorga cere darea în judecată a vinovaților. Bis. Sf. Nicolae (Oboscari), Bis. Sf. Nicolae (Coasta): chestionare și corespondență. Semnatari: N. Iorga, Al. Referendaru, V. Drăghiceanu.	1921–1936	45	
3125	SLATINA, jud. Olt – Bis. Sf. Treime (a fostului schit): chestionar; corespondență; caiet de sarcini pentru restaurare pictură; deviz			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	reparaţii (1943–1944); planuri de situaţie; controverse în legătură cu clădirile din zonă; deviz împrejmuire şi confecţionare strane (cu planşe şi foto, 1945). Semnatari: I. Mihail, V. Brătulescu, episcop Emilian, Em. Costescu.	1921–1945	92	
3126	SLATINA, jud. Olt – Mănăstirea Clocociov: chestionar; corespondenţă; date istorice; descriere; deviz restaurare turle (1924); deviz refacere acoperiş biserică (1926); deviz reparaţii clădiri incintă şi împrejmuire (1927); situaţie cu lucrări executate. Semnatari: N. Ghika-Budeşti, Al. Referendaru, S. Becu, episcop Nichita, H. Teodoru.	1921–1928	74	Două foto din 1921
3127	SLATINA, jud. Olt – Mănăstirea Clocociov; corespondenţă; recepţie lucrări (1931); cercetare; descriere degradări; deviz reparaţii biserică şi restaurare tâmplă (1932–1933); cercetare pictură (1934); două foto fragmente pictură; recepţie lucrări tâmplă (1935); deviz restaurare clopotniţă intrare (1938); deviz restaurare-consolidare stăreţie, chilii şi zid incintă (1940–1942); deviz reparaţii şi consolidare la biserică (Arhitectură şi pictură, cu un plan releveu şi un plan proiect, 1945–1946). Semnatari: N. Ghika-Budeşti, Şt. Balş, episcop Nichita, I. L. Atanasescu, I. Mihail, V. Drăghiceanu, Em. Costescu, V. Brătulescu, H. Teodoru, V. Moisescu, P. Antonescu.	1931–1952	274	
3128	SLATINA, jud. Olt – Schitul Strihareţ: chestionar; corespondenţă; date istorice; afectat de cutremur; cerere reparaţii şi consolidare. Semnatari: V. Drăghiceanu, H. Teodoru.	1921–1946	15	
3129	SLĂNIC, jud. Prahova – Bis. Trei Ierarhi: chestionar; corespondenţă; deviz restaurare (1931). Bis. Sf. Ioan (Prăjani): chestionar; corespondenţă; afectată de cutremur. Bis. Naşterea Maicii Domnului şi Bis. Sf. Ioan (Groşani): chestionare. Semnatari: N. Ghika-Budeşti, S. Becu, G. Balş, V. Moisescu.	1921–1940	48	
3130	SLĂTIOARA, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Treime şi Bis. Sf. Voievozi: chestionare.	1921	4	
3131	SLĂTIOARELE, jud. Argeş – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	6	
3132	SLĂTIOARELE, jud. Ialomiţa – Bis. Trei Ierarhi: chestionar; corespondenţă; caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1935); recepţie lucrări (1938); deviz restaurare (biserică, clopotniţă şi zid împrejmuire, cu schiţe-relevee, 1946). Semnatari: I. Mihail, H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1947	35	
3133	SLĂTIOARELE, jud. Vâlcea – Schitul Slătioarele cu biserica Sf. Nicolae (1623): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1928); deviz reparaţii de întreţinere la biserică şi împrejmuire (1938); referiri la clădirea „Cazanele" (stare precară, 1943); deviz consolidare şi reparaţii biserică (cu schiţe-relevee, 1944); deviz refacere parament (1947). Semnatari: I. L. Atanasescu, Şt. Balş, V. Moisescu, Em . Costescu, N. Ghika-Budeşti. Bis. Naşterea Maicii Domnului (Cociobi): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1931); Bis. sf. Gheoghe (Olari), Bis. Intrarea în Biserică (Vioreşti), Bis. de lemn Buna Vestire (Manasieşti), Bis. de lemn Sf. Dimitrie (Goruneşti), Bis. de lemn Sf. Voievozi şi Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Fometeşti): chestionare.	1921–1947	83	
3134	SLĂVERZI, jud. Romanaţi – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3135	SLĂVEŞTI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae şi Bis. Adormirea Maicii Domnului (Lada): chestionare şi corespondenţă.	1921–1925	12	
3136	SLĂVEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Nicolae (Delureni), Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Târgul): chestionare.	1921	5	
3137	SLĂVUŢA, jud. Dolj – Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Socoteni): chestionar; corespondenţă; stare precară; deviz restaurare (1923). Bis. de lemn (Mieluşei), Bis. de lemn (Marineşti), Bis. Sf. Împăraţi, Bis. de lemn Sf. Voievozi şi Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Toiaga): chestionare.	1921–1924	38	
3138	SLIVILEŞTI, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Cojmăneşti): chestionar.	1921	2	
3139	SLIVNA, jud. Covurlui – Bis. Sf. Nicole, Bis. Sf. Dimitrie (Puricani), Bis. Sf. Voievozi (Prodăneşti): chestionare.	1921	14	
3140	SLOBOZIA, jud. Argeş – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	6	
3141	SLOBOZIA, jud. Ialomiţa – Mănăstirea Slobozia cu biserica Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; date istorice; descriere; cercetare (1931); deviz reparaţii şi conservare (turlă biserică şi clopotniţă, 1939); afectată de cutremur (1940); deviz consolidare şi reparaţii biserică (1941); recepţie lucrări (1943 şi 1945); deviz reparaţii urgente la clopotniţă (cu un plan-releveu, 1944); recepţie lucrări (1945–1946); deviz confecţionare ferestre (1951). Semnatari: V. Brătulescu, S. Becu, G. Balş, H. Teodoru, V. Drăghiceanu, Em. Costescu.	1921–1951	131	
3142	SLOBOZIA, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Nicolae (Urdăreanu): chestionare.	1921	4	
3143	SLOBOZIA, Muscel – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz restaurare (1937); recepţie lucrări (1939); deviz reparaţii (1945).	1921–1945	24	
3144	SLOBOZIA, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. Sf. Nicolae (Copăceşti): chestionare.	1921	4	
3145	SLOBOZIA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Purcăreni): chestionare.	1921	8	
3146	SLOBOZIA, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
3147	SLOBOZIA CONACHE, jud. Covurlui – Bis. Pogorârea Sf. Duh: chestionar.	1921	2	
3148	SLOBOZIA MIELU, jud. Bacău – Bis. Sf. Nicolae: descriere; schiţe-relevee. Semnatari: Şt. Balş.	1939	3	
3149	SLOBOZIA MOARA, jud. Dâmboviţa – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar; corespondenţă; deviz consolidare-restaurare (1940–1942); biserica este declasată (1945). Semnatari: Em. Costescu, P. Antonescu, Şt. Balş.	1921–1945	30	
3150	SLUJITORI ALBOTEŞTI, jud. Brăila – Bis. parohială: chestionar.	1921	2	
3151	SMADOVIŢA, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar.	1921	2	
3152	SMEENI, jud. Buzău – Bis. Sf. Împăraţi, Bis. Sf. Nicolae (Moisica), Bis. Sf. Nicolae (Sălcioara): chestionare.	1921	9	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3153	SMIRODAVA, jud. Neamţ – Ruine cetatea Smirodava: corespondenţă; date istorice; legende; descriere; dispărută în urmă cu 80 de ani. Semnatari: Şt. Balş, Gr. Antipa.	1937	11	
3154	SMÂRDAN, jud. Covurlui – Bis. Înălţarea Domnului, Bis. Sf. Voievozi (Cişmele): chestionare.	1921	6	
3155	SMÂRDIOASA, jud. Teleorman – Bis. Sf. Împăraţi: schiţe-relevee.	1946	6	
3156	SMULŢI, jud. Covurlui – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Gheorghe: chestionare.	1921	6	
3157	SNAGOV, jud. Ilfov – Mănăstirea Snagov: copii după documente aflate la Academia Română (descriere mănăstire, patrimoniu, stare, 1817–1848); corespondenţă; deviz reparaţii învelitoare clopotniţă şi ferestre biserică; recepţie lucrări (1926); cercetare (descoperirea pisaniei vechi – 1563); deviz lucrări urgente (amenajare teren în urma cercetărilor arheologice, lespezi cu inscripţii, pardoseală pronaos – 1936); deviz restaurare biserică (inclusiv fragmente pictură din pronaos – 1936); recepţie lucrări arhitectură (1936); deviz conservare ziduri vechi descoperite în insulă şi pardosire pronaos (1937); recepţie lucrări pictură (1937); schiţă casa paznicului (1938); reparaţii acoperiş biserică; recepţie lucrări (1939); referat cu descrierea lucrărilor de restaurare în perioada 1936–1939. Semnatari: D. Onciul, V. Drăghiceanu, G. Simotta, N. Ghika-Budeşti, G. Balş, I. Mihail, D. V. Rosetti, mitropolit Miron, H. Teodoru, mitropolit Veniamin.	1817–1939	187	
3158	SNAGOV, jud. Ilfov – Mănăstirea Snagov: corespondenţă; deviz consolidare provizorie clopotniţă (1940); deviz reparaţii uşă intrare biserică (1940); referiri la biserica Scaune din Bucureşti (situaţie cu lucrările executate – 1941); prezentare degradări în urma cutremurului; deviz consolidare-restaurare biserică şi clopotniţă (cu schiţe-relevee şi detalii, 1941–1942); recepţie lucrări clopotniţă (1942); deviz amenajare grădină (1942). Semnatari: H. Teodoru, N. Iorga, Em. Costescu, Şt. Balş, V. Brătulescu.	1940–1942	287	
3159	SNAGOV, jud. Ilfov – Mănăstirea Snagov: corespondenţă; deviz restaurare-consolidare biserică (inclusiv fragmente frescă, 1943); guvernatorul Transnistriei oferă fonduri băneşti pentru reconstruirea chiliilor (1943); oferte pentru amplasare ferestre de marmură la biserică (1943); deviz amplasare ferestre (cu planşe, 1943); recepţie lucrări (1944); deviz amenajare chilii şi paraclis (1943); deviz restaurare-consolidare turn clopotniţă (1943). Semnatari: Em. Costescu, H. Teodoru, V. Brătulescu, I. Răşcanu (primarul capitalei), Şt. Balş.	1942–1944	214	
3160	SNAGOV, jud. Ilfov – Mănăstirea Snagov: jurnal de restaurare (cu caiet lucrări ataşament, schiţe, relevee, detalii la biserică şi clopotniţă, fotografii din timpul restaurării). Semnatar: Şt. Balş	1943–1944	48	46 foto
3161	SNAGOV, jud. Ilfov – Mănăstirea Snagov: corespondenţă; recepţie lucrări ferestre biserică (1944–1945); devize suplimentare restaurare-consolidare biserică (turle şi învelitoare ţiglă, cu planşe, 1945); recepţie lucrări (1944–1945); situaţie cu lucrările executate; acoperişul turnului clopotniţă este distrus de furtună (1946); deviz consolidare-restaurare turn clopotniţă (cu schiţe şi planşe, 1946–1947); deviz lucrări urgente (pardoseală biserică şi trotuar, cu planşe – 1948); deviz refacere chilii sud (cu planşe – 1948 şi 1952). Semnatari: Şt. Balş, P. Antonescu,			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	H. Teodoru, V. Brătulescu, Em. Costescu, C. Daicoviciu, V. Moisescu.	1944–1952	278	
3162	SOCEA, jud. Neamț – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Betești), Bis. de lemn Nașterea Maicii Domnului (Frunzeni), Bis. Înălțarea Domnului (Cândești), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Bărcănești): chestionare.	1921	10	
3163	SOCETU, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
3164	SOCOLA, jud. Iași – Bis. Schimbarea la Față (a fostei mănăstiri): chestionar; corespondență: stare de ruină (1922); date istorice; deviz reparații (1931); afectată de cutremur și război (1940–1944); deviz reparații biserică și clopotniță (1937–1943); deviz reparații și consolidare (1948); cercetare pictură; referiri la biserica Sf. Îngeri (Vișan) – deviz reparații (1924). Semnatari: mitropolit Pimen, P. P. Panaitescu, H. Teodoru, Șt. Balș.	1921–1948	57	
3165	SOCOLEȘTI, jud. Mehedinți – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	2	
3166	SOCRUJENI, jud. Botoșani – Bis. de lemn: schițe-relevee; desene.	1935	5	
3167	SOLCA, jud. Suceava – Mănăstirea Solca: schițe-relevee (1931); corespondență; cercetare; deviz restaurare biserică (1936); cercetare în urma incendiului (1949); deviz reparații acoperiș biserică (cu schițe, 1949). Semnatari: V. Drăghiceanu, H. Teodoru, V. Brătulescu, N. Iorga, Șt. Balș.	1931–1953	56	
3168	SOLCA, jud. Suceava – Bis. de lemn (Poeni): corespondență; istoric; mutată în Dragoșa, com. Frumosu, jud. Câmpulung.	1946–1947	8	
3169	SOLEȘTI, jud. Vaslui – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondență; deviz reparații și consolidare (1937).	1921–1937	17	
3170	SOLONȚ, jud. Bacău – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Cucuieți): chestionare și corespondență.	1921–1935	15	
3171	SORENI, jud. Romanați – Bis. Intrarea în Biserică: chestionar. Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; biserica este demolată; CMI cere sancționarea vinovaților.	1921–1923	8	
3172	SPANȚOV, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
3173	SPERIEȚENI, jud. Dâmbovița – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	5	
3174	SPETENI, jud. Ialomița – Bis. parohială: chestionar.	1921	2	
3175	SPINENI, jud. Olt – Bis. Tuturor Sfinților, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Davidești), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Virieții de Jos): chestionare.	1921	15	
3176	SPINEȘTI, jud. Putna – Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva, Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Bodești): chestionare.	1921	7	
3177	SPINOASA, jud. Iași – Bis. Sf. Apostoli, Bis. Sf. Împărați (Erbiceni), Bis. Intrarea în Biserică (Bârlești), Bis. Buna Vestire (Totoești): chestionare.	1921	10	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3178	SPRIDONEŞTI, jud. Roman – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Pogorârea Sf. Duh (Bătrâneşti), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Icuşeşti): chestionare.	1921	8	
3179	SPULBER, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
3180	SPURCANI, jud. Bihor – Bis. de lemn: corespondenţă; stare de ruină; CMI nu aprobă demolarea. Semnatar: episcop Nicolae, Şt. Balş	1937–1940	20	
3181	STARCHIOJD, jud. Prahova – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar; cprespondenţă; cercetare pictură (1931); deviz reparaţii acoperiş (1938). Bis. Sf. Treime, Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Voievozi (Valea Anei), Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului (Rotarea): chestionare.	1921–1938	48	
3182	STĂNCUŢA, jud. Brăila – Bis. Intrarea în Biserică, Bis. de lemn Sf. Vasile (Măraşa), Bis. Sf. Nicolae (Stanca): chestionare.	1921	9	
3183	STĂNETI, jud. Bacău – Bis. Adormirea Maicii Domnului: descriere; schiţe-relevee. Semnatar: Şt. Balş.	1939	7	
3184	STĂNEŞTI, jud. Gorj – Bis. Sf. Voievozi, Bisericile Sf. Gheorghe şi de lemn Intrarea în Biserică (Căleşti), Bis. de lemn Sf. Treime (Alexeni): chestionare şi corespondenţă.	1921–1940	15	
3185	STĂNEŞTI-LUNGEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. Adormirea Maicii Domnului (a fostului schit): corespondenţă; cercetare; necesită reparaţii (1919); cercetare pictură (1941); deviz restaurare pictură (1942); mareşalul I. Antonescu alocă 100.000 lei pentru restaurarea bisericii (1943); schiţe-relevee (1943); lucrări reparaţii mormântul lui Stroe Buzescu (1943–1944); schiţă plan de situaţie (1950). Semnatari: I. D. Trajanescu, N. Ghika-Budeşti, I. L. Atanasescu, H. Teodoru.	1919–1950	109	Multe file degr.
3186	STĂNEŞTI, jud. Vlaşca – Bis. Naşterea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Gheorghe (Ghizdaru): chestionare.	1921	6	
3187	STĂNILA, jud. Buzău – Bis. de lemn Pogorârea Sf. Duh, Bis. de lemn Buna Vestire (Valea Lupului), Bis. Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul (Valea Sibiciului): chestionare.	1921	10	
3188	STĂNISEŞTI, jud. Tecuci – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Slobozia de Jos): chestionare şi corespondenţă.	1921–1940	6	
3189	STĂNIŢA, jud. Roman – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Todireni), Bis. de lemn. Sf. Voievozi (Poienile Oancei): chestionare.	1921	8	
3190	STĂNULEASA, jud. Olt – Bis. Sf. Dumitru: chestionar; corespondenţă; caiet de sarcini pentru restaurare pictură; deviz reparaţii (1943–1946). Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Beculeşti), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Fedeleşoi): chestionare. Semnatari: Em. Costescu, I. Mihail.	1921–1946	32	
3191	STIGNIŢA, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	2	
3192	STIUBEIU, jud. Dolj – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Căciulata): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii.	1921	10	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3193	STÂLPENI, jud. Muscel – Bis. Naşterea Maicii Domnului (Livezeni): chestionar.	1921	4	
3194	STÂLPU, jud. Buzău – Bis. Sf. Dimitrie: chestionar; corespondenţă; cercetare; descoperire fresce; se presupune că biserica ar fi din timpul lui Matei Basarab; deviz restaurare (cu schiţe-relevee, un plan-releveu şi 2 planuri-proiect, 1934–1935); recepţie lucrări (1941). Semnatari: N. Iorga, V. Drăghiceanu, I. Mihail, S. Becu.	1919–1942	37	
3195	STÂNCĂŞENI, jud. Tutova – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
3196	STÂNGĂCEANA, jud. Mehedinţi – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionare şi corespondenţă.	1921–1938	7	
3197	STOBORĂŞTI, jud. Teleorman – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1930).	1921–1930	6	
3198	STOENEŞTI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae (Floreşti): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (cu releveu, 1944–1945). Bis. Buna Vestire (Drugăneşti): chestionar; corespondenţă; devize reparaţii (1924 şi 1940). Bis. Adormirea chestionar	1921–1945	81	
3199	STOENEŞTI, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
3200	STOICĂNEŞTI, jud. Olt – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar.	1921	2	
3201	STOICENI, jud. Argeş – Bis. Sf. Dumitru (Predeşti): chestionar şi corespondenţă.	1921–1928	9	
3202	STOICEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Dumitru, Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Prejoiu): chestionare.	1921	6	
3203	STOILEŞTI, jud. Argeş – Bis. de lemn Buna Vestire şi Bis. de lemn. Sf. Voievozi (Balomireasa), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Geamăna), Bis. Intrarea în Biserică (Obogeni), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Stăneşti), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Popeşti), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Văcăria): chestionare.	1921	35	
3204	STOINA, jud. Dolj – Bis. Naşterea Maicii Domnului: chestionar. Bis. Sf. Împăraţi (Păişani): chestionar; corespondenţă; necesită reparaţii (1936). Bis. de lemn Sf. Grigore Decapolitu (Stoiniţa): chestionar; corespondenţă; date istorice; descriere; prezintă interes artistic; dărâmată de furtună (1925). Bis. Sf. Împăraţi (Ciorari): chestionar; corespondenţă; deviz consolidare şi refacere (cu planşe-pridvor, 1946). Semnatari: P. P. Panaitescu, N. Ghika-Budeşti, Al. Referendaru, V. Moisescu,	1921–1946	67	
3205	STOLNICENI-PRĂJESCU, jud. Baia – Bis. Sf. Voievozi; chestionar; corespondenţă; lucrări fără aviz CMI (1934); descriere; schiţe-relevee (1934); o parte din icoanele catapetesmei sunt pictate de N. Grigorescu; biserica este afectată de bombardament (1944); deviz reparaţii urgente (cu planşe-relevee, 1947–1948). Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului (Purceleşti): chestionar; corespondenţă; schiţe-detalii (1945); deviz reparaţii şi refacere (1945). Semnatari: Şt. Balş, I. Mihail.	1921–1948	45	
3206	STOLOJANI, jud. Gorj – Bis. Sf. Ioan Botezătorul: corespondenţă; lucrări fără avizul CMI (1940). Bis. de lemn Sf. Voievozi: corespondenţă. Semnatar: I. L. Atanasescu.	1926–1940	9	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3207	STRAJA, jud. Cluj – Bis. de lemn (1800): corespondență; deviz reparații (cu schiță).	1938	6	
3208	STRĂOANI, jud. Putna – Bis. de lemn Nașterea Maicii Domnului (Văleni): chestionar; corespondență; deviz reparații (1940). Bis. de lemn Sf. Nicolae (Varnița), Bis. Sf. Nicolae (Străoanii de Sus), Bis. Sf. Voievozi (Străoanii de Jos), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Repedea): chestionare și corespondență.	1921–1940	22	
3209	STREHAIA, jud. Mehedinți – Mănăstirea Strehaia cu biserica Sf. Treime: chestionar; istoric; descriere (1922); deviz reparații curente (1922; deviz reparații fațadă biserică (1937); deviz reparații acoperiș biserică (1938), deviz consolidare-restaurare (biserică, clopotniță veche, zid împrejmuire – cu schițe-relevee, 1941–1944). Semnatari: Al. Referendaru, D. Onciul, G. Balș, Șt. Balș, I. L. Atanasescu, V. Moisescu, Em. Costescu.	1921–1945	103	
3210	STREJEȘTI, jud. Romanați – Bis. Sf. Treime: chestionar; corespondență; cercetare; deviz restaurare (1933); caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1938); recepție lucrări pictură (1940); deviz consolidare (1941). Bis. Sf. Voievozi (Strejeștii de Sus): chestionar; corespondență; devize reparații și restaurare (arhitectură și pictură, 1944). Bis. Sf. Gheorghe (Runcu): chestionar; corespondență; deviz reparații (1944). Semnatari. P. P. Panaitescu, I. Mihail, N. Ghika-Budești, I. L. Atanasescu, H. Teodoru, M. Râmniceanu (pictor restaurator)), Șt. Balș, V. Brătulescu.	1921–1945	130	
3211	STREȘNICU, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
3212	STREZA, jud. Făgăraș – Bis. ortodoxă (1811): chestionar; corespondență; deviz reparații curente.	1942	7	
3213	STRÂMBA, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. Treime, Bis. Buna Vestire (Ogra): chestionare	1921	6	
3214	STRÂMBA, jud. Romanați – Bis. Sf. Apostoli, Bis. Sf. Apostoli (Băleasa): chestionare și corespondență.	1921–1923	16	
3215	STRÂMNBA-JIU, jud. Gorj – Mănăstirea Strâmba cu biserica Sf. Treime: corespondență; chestionar; deviz reparații împrejmuire (1920); schiță-plan de situație (1921); descriere; releveu biserică (1924); deviz reparații acoperiș biserică, stăreție și zid împrejmuire (1924); cercetare (1935 și 1940); deviz restaurare stăreție (cu planșe, 1943); deviz consolidare pridvor biserică (1943). Semnatari: D. Onciul, Al. Referendaru, N. Ghika-Budești, I. L. Atanasescu, V. Moisescu.	1919–1947	161	
3216	STRÂMBA-VULCAN, jud. Gorj – Bis. Sf. Vasile: deviz reparații (1926); corespondență; recepție lucrări (1926); deviz reparații (cu releveu, 1942). Semnatari: S. Becu, V. Drăghiceanu, I. L. Atanasescu.	1926–1943	44	
3217	STRÂMBEANU, jud. Dâmbovița – Biserică (capelă de cimitir): schițe-relevee; desen.	1938	7	
3218	STRÂMBENI, jud. Argeș – Bis. Învierea Domnului: chestionar.	1921	1	
3219	STRÂMBENI, jud. Prahova – Bis. Trei Ierarhi (Alunișu): chestionar.	1921	3	
3220	STRÂMBENI, jud. Teleorman – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar. Bis. Cuvioasa Paraschiva și Sf. Teodor Tiron:			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	chestionar; corespondență; cercetare; descriere; deviz reparații (cu schițe, 1933–1936); deviz pictură din nou (1936). Semnatari: S. Becu, Em. Costescu.	1921–1936	27	
3221	STRÂMBU, jud. Brăila – Bis. Sf. Împărați: chestionar.	1921	3	
3222	STRÂMTA, jud. Mehedinți – Bis. de lemn Sf. Ilie: chestionar.	1921	2	
3223	STROEȘTI, jud. Argeș – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	8	
3224	STROEȘTI, jud. Argeș – Bis. Sf. Nicolae (Costești): chestionar și corespondență.	1921–1926	11	
3225	STROEȘTI, jud. Botoșani – Schitul Balș: istoric amănunțit (cu citate din hrisoave de sec. XIX); corespondență; necesită reparații. Semnatari: V. Brătulescu, Șt. Balș.	1945–1946	22	
3226	STROEȘTI, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Rasovița), Bisericile Adormirea Maicii Domnului, Sf. Voievozi și Sf. Ioan Botezătorul (Stolojani), ultimele două biserici sunt de lemn: chestionare și corespondență.	1921–1946	31	
3227	STROEȘTI, jud. Suceava – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Todirești): chestionare.	1921	4	
3228	STROEȘTI, jud. Vâlcea – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. de lemn Sf. Dumitru (Obrocești), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Pojogi), Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Cireșu), Bis. de lemn Sf. Nicolae și Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Stoenești), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Dranu): chestionare.	1921	1	
3229	STROEȘTI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Treime (Pojogi): chestionar; corespondență.	1921–1938	6	
3230	STUDINA, jud. Romanați – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Studinița): chestionare.	1921	4	
3231	SUATU, jud. Cluj – Bis. de lemn: corespondență; cerere materiale pentru reparații.	1938	8	
3232	SUCEAVA, jud. Suceava – Bis. Sf. Dumitru – Domnească: corespondență; cercetare (1922); devize restaurare biserică și clopotniță (1937–1945); caiet de sarcini pentru restaurare pictură; cercetare biserici din Suceava după cutremur (1940); referat cu descriere lucrări necesare (turlă pantocrator, acoperiș, parament, pictură, nivelare curte și restaurare turn clopotniță) în 1946. Semnatari: G. Balș, V. Drăghiceanu, N. Ghika-Budești, H. Teodoru, I. Mihail, P. Antonescu, mitropolit Tit. G. Russu (membru corespondent CMI).	1922–1946	114	
3233	SUCEAVA, jud. Suceava – Bis. Sf. Dumitru – Domnească: corespondență; cercetare (1948); deviz restaurare biserică (acoperiș și cornișă, 1948); ordine de șantier (cu schițe cornișă și turle); recepție lucrări acoperiș (1948); deviz restaurare biserică și clopotniță (parament, acoperiș, cu schițe-detalii, 1949–1951). Semnatari: Șt. Balș, G. Russu, H. Teodoru, Em. Costescu, V. Brătulescu.	1947–1951	217	
3234	SUCEAVA, jud. Suceava – Bis. Sf. Gheorghe (mănăstirea Sf. Ioan cel Nou): corespondență; CMI protestează față de intenția construirii unei clădiri (moară cu vapori) în zonă (1928); schițe-relevee turn clopotniță (1931); deviz restaurare acoperiș biserică			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	și clopotniță (cu schițe, 1939); recepție lucrări biserică (1939); descriere stare (1946); propuneri restaurare (cu referiri la racla cu moaștele Sf. Ioan cel Nou). Semnatari: N. Iorga, Em. Costescu, H. Teodoru, S. Becu, V. Brătulescu, mitropolit Visarion, P. Antonescu.	1928–1948	61	
3235	SUCEAVA, jud. Suceava – Bis. Sf. Ioan Botezătorul: schițe, detalii. Semnatar: H. Teodoru.	1937–1938	16	
3236	SUCEAVA, jud. Suceava – Bis. Învierea Domnului – a Domnițelor (Văscrisenia): corespondență; deviz reparații (1935); date istorice; deviz cercetare și lucrări pregătitoare pentru reparații (1939); propuneri restaurare (1945); planuri și desene. Semnatari: N. Ghika-Budești, Șt. Balș, N. Iorga, mitropolit Visarion, H. Teodoru, G. Russu.	1935–1948	45	
3237	SUCEAVA, jud. Suceava – Bis. Ițcani (Adormirea Maicii Domnului): corespondență; deviz restaurare (cu 2 planșe proiect, 1940); deviz consolidare-restaurare (1946). Semnatari: H. Teodoru, Em. Costescu, G. Russu.	1939–1946	35	
3238	SUCEAVA, jud. Suceava – Bis. Sf. Nicolae: corespondență; schițe confecționare iconostas (1942); deviz lucrări de întreținere și reparații (1942). Semnatar: H. Teodoru.	1939–1942	29	
3239	SUCEAVA, jud. Suceava – Bis. Mirăuți (Sf. Gheorghe): corespondență; CMI aprobă scoaterea portretului lui Franz Joseph de pe peretele bisericii (1923); descriere după cutremur. Semnatari: Ministerul Cultelor și Artelor, V. Drăghiceanu, Prefectura Suceava.	1923–1941	12	
3240	SUCEAVA, jud. Suceava – Cetatea de Scaun: corespondență; cercetare (1946); propuneri conservare; schițe poartă. Semnatari: H. Teodoru, V. Brătulescu, G. Russu.	1946–1952	10	
3241	SUCEAVA, jud. Suceava – Mănăstirea Zamca: proces verbal cu descriere stare și degradări. Semnatari: H. Teodoru, G. Russu.	1946	3	
3242	SUCEAVA, jud. Suceava – Muzeul Bucovinei: corespondență; înființat în 1895; descriere colecții (1926); prezentare sedii în care a funcționat de-a lungul timpului; demersuri pentru legiferarea preluării de către Muzeu a tuturor obiectelor cu valoare istorică provenite din ruinele Cetății de Scaun. Cercetare (1943) monumente din Bucovina (cu succinte date istorice și descriere stare): Cetatea de Scaun, Bis. Mirăuți, Mănăstirea Zamca, Bis. Sf. Gheorghe (mănăstirea Sf. Ioan cel Nou), Bis. Sf. Dumitru – Domnească, Bis. Învierea Domnului, Bis. Sf. Ioan Botezătorul, Bisericile armenești Sf. Cruce și Sf. Simion (Suceava), Bis. Sf. Maria-Hagigadar, Bis. Tuturor Sfinților – Pârhăuți, Bis. Adormirea Maicii Domnului – Comănești, Bis. Sf. Dumitru – Zaharești, Mănăstirea Teodoreni – Burdujeni, Mănăstirea Dragomirna, Mănăstirea Humor, Mănăstirea Moldovița, Bis. Sf. Treime – Siret, Bis. din Lujeni, Bis. Adormirea Maicii Domnului – Cernăuți, Bisericile Sf. Nicolae și Nașterea Maicii Domnului – Dorohoi, Bis. din Arbore, Bis. Adormirea Maicii Domnului – Iliești. Semnatari: I. Nistor, P. Luța (CMI – secția Cernăuți), V. Drăghiceanu, Primăria Suceava, N. Iorga, H. Teodoru, N. Grămadă (director Muzeu).	1926–1947	31	
3243	SUDIȚI, jud. Ialomița – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	3	
3244	SUDULENI, jud. Dâmbovița – Bis. parohială, Bis. Mânjina: chestionare.	1921	7	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3245	SUHAIA, jud. Teleorman – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	3	
3246	SUHARĂU, jud. Dorohoi – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (cu releveu, 1942). Bis. Sf. Voievozi (Lişana): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1935). Bis. Sf. Gheorghe (Mlenăuţi), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Comăneşti), Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Plevna): chestionare. Semnatari: H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1942	40	
3247	SULINA, jud. Tulcea – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
3248	SURA, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar şi corespondenţă.	1920–1921	9	
3249	SURAIA, jud. Putna – Bis. Sf. Ilie: chestionar.	1921	3	
3250	SURANI, jud. Prahova – Bis. Sf. Dumitru: chestionar.	1921	3	
3251	SURDILA -GĂISEANCA, jud. Brăila – Bis. Sf. Împăraţi, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Brateş): chestionare.	1921	7	
3252	SURDILA-GRECI, jud. Brăila – Bis. Trei Ierarhi, Bis. Sf. Voievozi (Vizireni), Bis. Sf. Nicolae (Făurei): chestionare.	1921	10	
3253	SURDUC, jud. Turda – Vase vechi de argint: corespondnţă; CMI cere predarea obiectelor aflate în posesia ţiganilor nomazi; anchetă; declaraţii. Semnatari: G. Balş, V. Drăghiceanu.	1926–1930	46	
3254	SURPATELE, jud. Vâlcea – Mănăstirea Surpatele cu biserica Sf. Treime: corespondenţă; chestionar; constituire Comitet pentru restaurare ansamblu (1927); schiţă-stăreţie (1927); devize reparaţii biserică şi clădiri incintă (cu planşe, 1927–1936); reparaţii tâmplă (cu schiţă, 1935); deviz reparaţii clopotniţă (1936 şi 1942); cercetare (inclusiv pictură, 1937); deviz consolidare şi reparaţii biserică (1938); recepţie lucrări (1940). Bis. Sf. Voievozi (Slăviteşti), Bis. de lemn (Marcea): chestionare. Semnatari: N. Ghika-Budeşti, V. Drăghiceanu, I. Mihail, Al. Referendaru, I. L. Atanasescu, V. Brătulescu, S. Becu, H. Teodoru.	1920–1944	171	
3255	SUSANI, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Împăraţi, Bis. Cuvioasa Paraschiva (Râmeşti): chestionare.	1921	4	
3256	SUSENI, jud. Argeş – Bis. Înălţarea Domnului (Strâmbeni), Bis. de lemn (Boereşti), Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor (Cerşanele de Sus), Bis. de lemn (Cerşanele de Mijloc), Bis. de lemn (Cerşanele de Jos): chestionare.	1921	22	
3257	SUSIŢA, jud. Mehedinţi – Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului, Bis. de lemn (Jidoştiţa): chestionare.	1921	4	
3258	SUTEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Nicolae (Cetăţeana), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Mitrofani), Bis. Sf. Apostoli (Mazili), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Racu), Bis. de lemn Sf. Treime (Verdea): chestionare şi corespondenţă.	1921–1938	14	
3259	SUŢEŞTI, jud. Brăila – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar.	1921	3	
3260	ŞARD, jud. Alba – Bis. Reformată: corespondenţă.	1937	2	
3261	ŞARÂNGA, jud. Buzău – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; stare de ruină (1946). Bis. Adormirea Maicii Domnului (Dara), Bis. Sf. Gheorghe (Clondiru): chestionare.	1921–1946	14	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3262	ȘATRELE, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Pantelimon (Lunca Mare): chestionare.	1921	4	
3263	ȘCHEIA, jud. Roman – Bis. Nașterea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
3264	ȘCHEIA, jud. Vaslui – Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Pojorăști): chestionar.	1921	2	
3265	ȘCHIOPENI, jud. Fălciu – Bis. Sf. Voievozi: corespondență; deviz reparații curente.	1938	3	
3266	ȘELARU, jud. Vlașca – Bis. Sf. Dumitru: chestionar.	1921	2	
3267	ȘELIMBAR, jud. Sibiu – Movila lui Mihai și o troiță: corespondență; cerere protejare.	1944	2	
3268	ȘEMLACUL MIC, jud. Timiș – Torontal – Mănăstirea Săraca: corespondență; cercetare; descriere; istoric; contract de vânzare-cumpărare biserică (1935); decret regal de clasare monument istoric (1935); deviz construire clopotniță și zid împrejmuire (1948); referiri la mănăstirile Partoș și Cebza (devize reparații, 1948). Semnatari: Al. Lapedatu, I. Miloia, V. Brătulescu, H. Teodoru, regele Carol al II-lea.	1922–1948	28	
3269	ȘENDREȘTI, jud. Tutova – Mănăstirea Pogorârea Sf. Duh: corespondență; date istorice; descriere; cerere clasare monument istoric.	1921	4	
3270	ȘENDRICENI, jud. Dorohoi – Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Strahova): chestionar; corespondență; lucrări fără avizul CMI (1928): deteriorată de război în 1944; biserica este considerată de valoare și se cer reparații. Bis. Adormirea Maicii Domnului (Buhai), Bis. Sf. Voievozi (Chilia), Bis. de lemn (ruină) Sf. Gheorghe (Cobâla), Bis. de lemn Sf. Împărați (Horlăceni): chestionare. Semnatari: N. Ghika-Budești, Al. Lapedatu, H. Teodoru.	1921–1945	31	
3271	ȘERBĂNEȘTI, jud. Argeș – Bis. Adormirea Maicii Domnului și Învierea Domnului: chestionar.	1921	8	
3272	ȘERBĂNEȘTI, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Nicolae și Intrarea în Biserică (Diaconești), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Pădurile de Sus): chestionare.	1921	11	
3273	ȘERBĂNEȘTI, jud. Olt – Bis. Adormirea Maicii Domnului și Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionare.	1921	6	
3274	ȘERBĂNEȘTI, jud. Tecuci – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
3275	ȘERBĂNEȘTI, jud. Vâlcea – Schitul Morunglavul cu Bis. Sf. Matei: corespondență; date istorice; deviz restaurare și reparații (1936–1937). Semnatari: N. Ghika-Budești, H. Teodoru, I. L. Atanasescu.	1935–1938	42	
3276	ȘERBĂNEȘTI, jud. Neamț – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; corespondență; propuneri reparații; cercetare (1935); istoric; descriere degradări după cutremur (1940); deviz reparații și consolidare (1943). Bis. de lemn Sf. Procopie (Hortopu), Bis. Sf. Voievozi (Ghigoești): chestionare. Semnatari: V. Drăghiceanu, V. Brătulescu, Șt. Balș, N. Ghika-Budești, H. Teodoru.	1921–1943	30	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3277	ȘERBOENI, jud. Argeș – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar. Bls. Sf. Teodor Tiron (Popești): chestionar; corespondență; deviz reparații și consolidare (1940).	1921–1941	21	
3278	ȘERBOTEȘTI, jud. Vaslui – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Trei Ierarhi (Târgușorul Codăești): chestionare și corespondență.	1921–1937	7	
3279	ȘIEU-SFÂNTU, jud. Năsăud – Bis. de lemn: corespondență; cerere materiale pentru reparații.	1938	3	
3280	ȘILEA, jud. Târnava Mică – Bis. de lemn: corespondență; cerere materiale pentru reparații.	1938	3	
3281	ȘIMIAN, jud. Mehedinți – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Piatra Albă): chestionare.	1921	4	
3282	ȘIMLEUL SILVANIEI, jud. Sălaj – Cetatea Bathory: corespondență; cerere conservare și amenajare parc; Prefectura județului Sălaj propune ca parcul să se numească „Regina Maria".	1926–1938	6	
3283	ȘIMNIC, jud. Dolj – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondență; biserica a fost refăcută din temelie în 1906. Bis. Sf. Arhangheli (Albești): chestionar; corespondență; descriere; deviz restaurare (1933); memoriu pentru restaurare pictură; recepție lucrări pictură (1934). Biserica (ruină) Nașterea Maicii Domnului (Românești): chestionar; corespondență; deviz construire capelă pe ruinele bisericii (cu un plan-releveu, 1944). Bis. Adormirea Maicii Domnului (Șimnicu de Jos): chestionar. Semnatari: N. Ghika-Budești, I. L. Atanasescu, I. Mihail, V. Moisescu.	1921–1944	96	
3284	ȘIMON, jud. Brașov – Bis. Cuvioasa Paraschiva: corespondență; cercetare; deviz restaurare pictură; deviz reparații curente. Semnatari: A. Verona, I. Mihail, Șt. Balș.	1943–1944	14	
3285	ȘIORĂNEȘTI, jud. Vaslui – Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Voievozi (Ghergheleu), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Drăcșeni): chestionare.	1921	15	
3286	ȘIPOTE, jud. Iași – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondență; deviz restaurare pictură (1926); referiri la ruinele curții lui Luca Arbore (descoperire beci boltit, pietre sculptate – 1928); devize restaurare biserică (cu 2 planuri, 1929–1932); referat privind restaurarea (lucrări criticabile, 1936); recepție lucrări (1933 și 1936). Bis. Sf. Gheorghe (Halceni): chestionar. Semnatari: H. Teodoru, I. Mihail, mitropolit Grigorie Botoșăneanu.	1921–1936	57	
3287	ȘIPOTU, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. Sf. Dumitru (Spahii): chestionare.	1921	6	
3288	ȘIRINEASA, jud. Vâlcea – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Ciorăști): chestionare.	1921	4	
3289	ȘIROCA, jud. Mehedinți – Bis. Înălțarea Domnului: chestionar.	1921	4	
3290	ȘIVIȚA, jud. Covurlui – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Voievozi (Tătarca): chestionare.	1921	7	
3291	ȘOCARICIU, jud. Ialomița – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Haralambie (Oltina): chestionare.	1921	5	
3292	ȘOIMARI, jud. Prahova – Bis. Sf. Apostoli: chestionar.	1921	2	
3293	ȘOIMOȘ, jud. Arad – Castel: corespondență; cerere măsuri de protejare.	1925–1926	4	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3294	ŞOLDĂNEŞTI, jud. Suceava – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Hârtopu), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Leucuşeşti): chestionare şi corespondenţă.	1921–1935	8	
3295	ŞOPÂRLIŢA, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Nicolae (ruină): descriere stare; planşe (releveu şi proiect reconstruire). Bis. Sf. Treime: chestionar. Semnatari: episcop Irineu, I. L. Atanasescu.	1921–1940	25	
3296	ŞOPOTU, jud. Dolj – Bis. Sf. Împăraţi, BIs. Sf. Nicolae (Mănăstricea): chestionare.	1921	7	
3297	ŞOTÂNGA, jud. Dâmboviţa – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Teiş): chestionare.	1921	8	
3298	ŞOVARNA, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Naşterea Maicii Domnului (Runcu): chestionare.	1921	4	
3299	ŞTEFĂNEŞTI, jud. Gorj – Bis. Sf. Nicolae (Polcovnicu Magheru sau Măceaşca): corespondenţă; date istorice; schiţă – plan de situaţie; deviz reparaţii de întreţinere (1932). Bis. de lemn Sf. Voievozi (Jugurelu de Sus), Bis. Sf. Nicolae (Cojeni), Bis. de lemn (ruină) Sf. Gheorghe (Cojeni): chestionare. Bis. de lemn Sf. Voievozi (Doseni): chestionar; corespondenţă; deviz restaurare (1934). Semnatari: N. Iorga, V. Drăghiceanu, C. Moisil, episcop Irineu, N. Ghika-Budeşti.	1921–1936	49	
3300	ŞTEFĂNEŞTI, jud. Ialomiţa – Bis. Sf. Spiridon, Bis. Sf. Dumitru (Odaia Protopopului): chestionare.	1921	3	
3301	ŞTEFĂNEŞTI, jud. Muscel – Bis. Tăierea Capului Sf. Ioan Bătezătorul: chestionar; corespondenţă; devize restaurare şi extindere prin construire abside (cu un plan-releveu şi planşe proiect, 1938–1939); desen; schiţe; deviz restaurare-consolidare după cutremur (1940). Bis. Sf. Dumitru (Târgu Dealului): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1921–1924); cercetare pictură (descoperire fresce, 1925); în timpul lucrărilor „s-a procedat la masacrarea vechilor picturi acoperindu-le cu o oribilă pictură nouă" (1927), CMI cere darea în judecată a vinovaţilor. Bis. Sf. Nicolae (Izvoranu): chestionar. Referiri la crucea şi fântâna din Ştefăneşti (se cere protejarea, 1922). Semnatari: H. Teodoru, Şt. Balş, V. Moisescu, I. Mihail, P. Demetrescu, N. Ghika-Budeşti, G. Balş.	1921–1942	112	
3302	ŞTIOBORENI, jud. Vaslui – Bis. de lemn Sf. Nicolae: schiţe-relevee.	1943	3	
3303	ŞTIRBEI, jud. Romanaţi – Bis. Cuvioasa Paraschiva (Ciuturoaia): chestionar; corespondenţă; date istorice; deviz reparaţii (1928); cercetare pictură; deviz restaurare pictură (1930); recepţie lucrări (1930 şi 1932); schiţe-relevee după cutremur (1940); deviz consolidare şi reparaţii după cutremur (1940). caiet de sarcini restaurare pictură (1942). Semnatari: I. L. Atanasescu, I. Mihail, N. Iorga.	1921–1942	71	
3304	ŞTIUBIENI, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Sf. Vasile (Petricani): chestionare.	1921	8	
3305	ŞTOROBĂNEASA, jud. Teleorman – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
3306	ŞUICA, jud. Olt – Bis. Intrarea în Biserică (Şuica de Jos), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Şuica de Sus), Bis. Adormirea Maicii			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	Domnului și Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Teiuș): chestionare.	1921	10	
3307	ȘUICI, jud. Argeș – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; deviz reparații (1924); recepție lucrări (1925); cercetare pictură (1925); schițe-relevee. Bis. Sf. Treime a mănăstirii Văleni: chestionar; corespondență; deviz restaurare (1950). Bis. Intrarea în Biserică (Șuici), Bis. filială (Rudeni), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Mărăști), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Cărpeniș), Bis. Sf. Nicolae (Cărpeniș): chestionare. Semnatari: I. Mihail, P. P. Panaitescu, V. Moisescu, Al. Referendaru.	1921–1950	76	
3308	ȘULETEA, jud. Tutova – Bis. de lemn Sf. Nicolae: corespondență; stare precară (1938); proiect construire biserică nouă (cu planșe); deviz reparații (1942). Semnatari: H. Teodoru, I. Mihail.	1938–1942	21	
3309	ȘUȘIȚA, jud. Mehedinți – Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; cerere restaurare (1949).	1921–1949	10	
3310	ȘUTA, jud. Vâlcea – Mănăstirea Frăsinei cu Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionar; transcriere inscripție de fondare a bisericii; corespondență; deviz reparații învelitori clădiri incintă (1948). Semnatari: H. Teodoru, Gr. Ionescu.	1921–1948	8	
3311	ȘUȚA-SEACA, jud. Dâmbovița – Bis. Duminica Tuturor Sfinților și Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionar.	1921	5	
3312	TABĂRA, jud. Iași – Bis. Sf. Nicolae, Bis. de lemn (ruină): chestionare și corespondență. Bis. de lemn Sf. Voievozi (Bădărăi): chestionar și corespondență. Bis. Sf. Ilie (Soloneț), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Bivolari): chestionare. Semnatari: P. P. Panaitescu, H. Teodoru.	1921–1946	23	
3313	TALAGIU, jud. Arad – Bis. veche: corespondență; stare precară.	1932	1	
3314	TALEA, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
3315	TALPA, jud. Neamț – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; descriere; date istorice; deviz consolidare (1944). Bis. de lemn Sf. Voievozi (Hlăpești), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Honiceni): chestionare.	1921–1947	18	
3316	TALPA, jud. Vlașca – Bis. Sf. Nicolae (Talpa Ogrăzii): chestionar. Bis. Sf. Nicolae (Talpa Bâscoveni): chestionar; corespondență; stare precară (1933).	1921–1933	8	
3317	TAMAȘI, jud. Ilfov – Bis. Sf. Nicolae: chestionar. Bis. Sf. Treime (Ostrat): chestionar; corespondență; deviz reparații și consolidare (1937–1938); recepție lucrări (1937–1939); cercetare pictură; deviz reparații și construire turlă (1943). Bis. Buna Vestire Corbeanca): chestionar; corespondență; deviz reparații (1929). Semnatari: S. Becu, Em. Costescu, N. Iorga, Șt. Balș.	1921–1945	147	
3318	TANGARU, jud. Vlașca – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	3	
3319	TARCĂU, jud. Neamț – Schitul Tarcău: chestionar; corespondență; descriere degradări în urma primului război mondial; date istorice; descriere arhitectură; deviz reparații (cu un plan-releveu biserică, 1925); recepție lucrări (biserică, arhondaric, stăreție, 1927). Semnatari: P. Demetrescu, N. Ghika-Budești.	1921–1927	16	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3320	TATOMIREŞTI, jud. Dolj – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; descriere; deviz reparaţii şi consolidare (1924); schiţă tâmplă. Bis. Sf. Nicolae (Meteu): chestionar; stare de ruină din 1907. Bis. Sf. Voievozi (Răcarii de Jos): chestionar. Semnatari: Al. Referendaru, H. Teodoru.	1921–1947	30	
3321	TATOMIREŞTI, jud. Vaslui – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; date istorice; cercetare tâmplă (1937); deviz restaurare tâmplă (1938); deviz construire clopotniţă (1939); istoric.	1921–1953	93	
3322	TAUSA, jud. Vaslui – Bis. Sf. Nicolae şi Sf. Treime, Bis. de lemn Sf. Voievozi (Suhuletu), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Găureni): chestionare.	1921	9	
3323	TAZLĂU, jud. Bacău – Bis. Naşterea Maicii Domnului: chestionar.	1921	4	
3324	TAZLĂU, jud. Neamţ – Mănăstirea Tazlău: chestionar; corespondenţă; date istorice; descriere; deviz reparaţii curente la biserică (1923); cercetare (1927); recepţie lucrări (1929); descriere degradări după cutremur (1940). Bis. Sf. Nicolae (Balcani), Bis. Sf. Voievozi (Frumoasa): chestionare. Semnatari: P. Demetrescu, S. Becu, N. Ghika-Budeşti, Şt. Balş, Em. Costescu.	1921–1953	41	Două foto la Biserica Tazlău din 1926
3325	TĂBĂRĂŞTI, jud. Buzău – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Împăraţi (Bentu), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Gălbinaşi): chestionare.	1921	16	
3326	TĂCUTA, jud. Vaslui – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1938); deviz restaurare (1947). Bis. Sf. Dumitru (Rediu), Bis. Sf. Împăraţi (Birceşti), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Mirceşti), Bis. Sf. Voievozi (Focşasca), Bis. Sf. Nicolae (Protopopeşti): chestionare. Semnatari: Şt. Balş, P. Antonescu, H. Teodoru.	1921–1947	36	
3327	TĂLPAŞU, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Soceni), Bis. de lemn Sf. Dumitru (Nistoiu), Bis. Înălţarea Domnului (Tălpăşelu), BIs. Intrarea în Biserică (Vârteju): chestionare.	1921	15	
3328	TĂMAŞDA, jud. Bihor – Turn de apărare: corespondenţă.	1927	4	
3329	TĂMĂŞEŞTI, jud. Vlaşca – Bis. Sf. Teodor Tiron (Pariseşti): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii acoperiş (1939).	1921–1939	15	
3330	TĂRICENI, jud. Prahova – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; descriere; deviz reparaţii (1937–1939); avariată de cutremur (1940); deviz reparaţii şi consolidare (cu plan-releveu (1946). Bis. Sf. Treime (Varniţa), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Şirna): chestionare.	1921–1946	41	
3331	TĂTARU, jud. Brăila – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	3	
3332	TĂTĂRANI, jud. Dâmboviţa – Bis. Înălţarea Domnului, Bis. Naşterea Sf. Ioan Botezătorul (Căpriorul): chestionare şi corespondenţă.	1921–1941	7	
3333	TĂTĂRANI, jud. Prahova – Bis. Sf. Treime: chestionar; descriere; plan-releveu şi desen (1934); avariată de cutremur (1940); ameninţă cu prăbuşirea (1952). Semnatari: S. Becu, V. Drăghiceanu.	1921–1952	17	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3334	TĂTĂRĂŞTI, jud. Teleorman – Curtea veche „La Ziduri": corespondenţă; descriere; paraclisul din incintă este ruinat (1940); act de donaţie (1940); clasare monument istoric (1945); date istorice. Bis. Sf. Nicolae (Tătăraştii de Sus), Bis. Înălţarea Domnului (Ocheşti), Bis. Înălţarea Domnului (Tureşti): chestionare.	1921–1947	32	
3335	TĂTĂRUŞ, jud. Suceava – Bis. Sf. Vasile, Bis. Sf. Nicolae: chestionare şi corespondenţă.	1921–1935	13	
3336	TĂTULEŞTI, jud. Olt – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Nicolae (Bărbăloi): chestionare.	1921	11	
3337	TECSEŞTI, jud. Alba – Bis. de lemn: corespondenţă; cerere reparaţii.	1938	4	
3338	TECUCI, jud. Tecuci – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; cerere pictare (1927). Semnatari: A. Verona, I. Mihail.	1921–1938	6	
3339	TECUCI, jud. Tecuci – Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionar.	1921	3	
3340	TECUCI, jud. Tecuci – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; descriere stare (1942); deviz modificare pridvor (1942). Bis. Sf. Dimitrie, Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Apostoli, Capela Sf. Ilie: chestionare. Apel pentru donaţii în scopul terminării construirii catedralei noi (cu foto şi plan, 1940). Semnatari: V. Brătulescu, H. Teodoru.	1921–1942	28	
3341	TECUCI, jud. Tecuci – Bis. Sf. Voievozi Noi, Bis. Sf. Voievozi Vechi: chestionare şi corespondenţă.	1921–1943	10	
3342	TECUCI, jud. Tecuci – Foişorul de foc: corespondenţă; Primăria Tecuci cere demolarea (1939). CMI nu aprobă; cercetare; datat, 1866; descriere; schiţe-detalii; avariat la cutremur (1940). Semnatari: Şt Balş, H. Teodoru, Primăria Tecuci.	1939–1941	27	una foto din 1939
3343	TECUCI-KALINDERU, jud. Teleorman – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. 40 Mucenici: chestionare.	1921	4	
3344	TEIŞANI, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae: chestionar.	1921	2	
3345	TEIU, jud. Argeş – Bis. Adormirea Maicii Domnului (Teiu din Vale), Bis. Cuvioasa Parasvchiva (Teiu din Deal): chestionare.	1921	10	
3346	TELEGA, jud. Prahova – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi, Bis. Buna Vestire, Bis. Sf. Voievozi (Meliceşti), Bis. Sf. Ştefan (Buştenari): chestionare.	1921	14	
3347	TELEŞTI, jud. Gorj – Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn (ruină), Bis. de lemn ruinată (Buduhala), Bis. Sf. Nicolae (Şomăneşti), Bis. Sf. Nicolae (Teleşti-Birnici): chestionare.	1921	18	
3348	TELIŢA, jud. Tulcea – Bis. Adormirea Maicii Domnului a mănăstirii Celic-Dere: chestionar; trimitere bibliografică. Bis. Naşterea Maicii Domnului, Bis. Sf. Ioan Bogoslav (Poşta): chestionare.	1921	10	
3349	TENCĂNĂU, jud. Dolj – Bis. Sf. Dumitru, Bis. Sf. Nicolae (Mărăcine): chestionare.	1921	8	
3350	TERPEZIŢA, jud. Dolj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Gabru): chestionare.	1921	7	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3351	TERZICHIOIU, jud. Constanța – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Voievozi (Cartal): chestionare.	1921	6	
3352	TESCANI, jud. Bacău – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; corespondență; Prăbușire boltă în urma cutremurului din 1940; cerere reparații. Bis. Sf. Voievozi (Româneşti-Stroeşti): chestionar.	1921–1952	16	
3353	TESLUI, jud. Olt – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Dumitru (Curtişoara), Bis. Sf. Nicolae (Cherleşti): chestionare.	1921	6	
3354	TEŞ, jud. TimişTorontal – Bis. Sf. Arhangheli: corespondență; stare de ruină (1949); parohia cere demolarea; cercetare; descriere; date istorice; Ministerul Artelor aprobă demolarea (1950). Semnatar: V. Moisescu.	1949–1950	8	
3355	TEŞILA, jud. Prahova – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Voievozi (Treisteni): chestionare.	1921	4	
3356	TETOIU, jud. Vâlcea – Bis. Sf. NIcolae (Vijoeşti), Bis. Sf. Împărați (Ruginosu), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Boroiu): chestionare.	1921	11	
3357	TEȚCOIU, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; cercetare; descriere; deviz restaurare (cu releveu, 1943). Bis. Sf. Gheorghe şi Bis. Sf. Grigore (Mătăsaru): chestionare. Semnatari: H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1943	22	
3358	TIA MARE, jud. Romanați – Bis. Sf. Haralambie: chestionar.	1921	2	
3359	TIBRU, jud. Alba – Tezaur monetar: corespondență; tezaurul este predat secției C.M.I. – Cluj.	1938	5	
3360	TICHILEŞTI, jud. Brăila – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	3	
3361	TIGVENI, jud. Argeş – Bis. Adormirea Maicii Domnului (capela familiei Brătianu), Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Nicolae (Blaju), Bis. Sf. Voievozi (Bălteni), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Băileşti): chestionare.	1921	15	
3362	TILEAGD, jud. Bihor – Bis. reformată: corespondență; deviz refacere învelitoare. Semnatari: V. Moisescu, P. Constantinescu – Iaşi.	1951–1952	13	
3363	TIMIŞANI, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de zid Sf. Nicolae, Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Roşia): chestionare.	1921	11	
3364	TIMIŞEŞTI, jud. Neamț – bis. de lemn Duminica Tuturor Sfinților, Bis. de lemn Izvorul Maicii Domnului (Preoteşti); chestionare.	1921	4	
3365	TIMIŞOARA, jud. Timiş – Torontal – Bis. catedrală Trei Ierarhi: corespondență; extras din presă („Universul" din 22.03.1933) cu „Publicațiune de concurs" pentru întocmirea planurilor de zidire a catedralei; arhitectul I. D. Trajanescu va întocmi proiectul catedralei; CMI trimite un delegat pentru a asista la concursul proiectanților. Semnatari: N. Ghika-Budeşti, N. Iorga, V. Drăghiceanu, I. D. Trajanescu.	1933–1935	15	
3366	TIMIŞOARA – Casa Mocsony: corespondență; demolată în 1948; portalul este păstrat la Muzeul Banatului; planşe-relevee. Semnatari: Primăria Timişoara, Şt. Balş.	1948–1949	10	6 foto

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3367	TIMIȘOARA – Cetatea: corespondență; cercetare; planul de sistematizare presupune demolarea unor vestigii (bastion N – II vest); CMI cere conservarea și întocmirea releveelor (1935); descriere și localizare rămășițe cetate; demolare ziduri (1948); CMI solicită conservarea și restaurarea turnului central al Cazărmii Transilvaniei (1948–1949). Semnatari: V. Drăghiceanu, I. Miloia, Al. Bărcăcilă, I. L. Atanasescu, V. Brătulescu, Primăria Timișoara.	1935–1949	21	
3368	TIMIȘOARA – Muzeul Banatului: corespondență; raport privind descoperirile din com. Cenad (ziduri cetate medievală și vestigii romane); descriere vestigii romane (monede, pietre sculptate, fragmente frescă); o parte din obiectele arheologice fuseseră preluate de familia Nagy din Timișoara; CMI face demersuri pentru a fi predate Muzeului Banatului (1936); CMI cere oprirea dmolărilor din cetatea Timișoara (1948); condiții speciale pentru instalarea Muzeului regional în Castelul Huniade (1950). Semnatari: Al. Tzigara-Samurcaș, Primăria Timișoara, H. Teodoru, V. Drăghiceanu, V. Brătulescu, C. Daicoviciu, M. Moga, Șt. Balș.	1923–1950	25	
3369	TINOSU, jud. Prahova – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar. Bis. Sf. Treime (Predești): chestionar; corespondență; deviz reparații (1928).	1921–1928	9	
3370	TISA-SILVESTRU, jud. Bacău – Bis. de lemn (1785): descriere; transcriere inscripție de fondare; schițe-relevee. Semnatar: Șt. Balș.	1937	3	
3371	TISĂU, jud. Buzău – Mănăstirea Bradu cu biserica Sf. Dumitru: chestionar; corespondență; schiță-plan de situație (1928); descriere ruine zid incintă; descriere biserică (1935); deviz reparații biserică (1935); recepție lucrări; cercetare pictură (1936); caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1936); recepție lucrări pictură (1939); descriere degradări după cutremur (1940; deviz consolidare biserică și zid împrejmuitor (1941–1942). Semnatari: S. Becu, N. Ghika-Budești, I. Mihail, V. Moisescu, N. Iorga.	1921–1942	42	
3372	TISMANA, jud. Gorj – Mănăstirea Tismana cu biserica Adormirea Maicii Domnului: corespondență; deviz reparații curente (1920); recepție lucrări (1920); chestionar (1921); descoperire chenar ușă veche (1923); deviz reparații (învelitoare, cercevele, vopsitorie – 1924); deviz reparații sanatoriul din curte (1926); propunere amplasare (în gangul clopotniței) lespede comemorativă cu inscripție care să amintească românii închiși în mănăstire în tipul ocupației din primul război mondial, CMI aprobă (1928); extras din presă („Glasul monahilor" – 1930) cu descrierea stării precare a mănăstirii; cercetare (1931 și 1933); deviz lucrări întreținere la biserică și paraclis (1931–1933); deviz lucrări întreținere (la stăreție, chilii și anexe – 1933); referat privind sondaje și cercetări (cu schițe-detalii); devize restaurare biserică și paraclis (cornișe, tencuieli, șarpantă, învelitoare – 1934–1937); memoriu privind sondaje și cercetare pictură (1935); recepție lucrări (inclusiv sondaje arheologice și spălare tablouri ctitoricești, 1935–1937); două acuarele cu tabloul votiv din naos (de D. Norocea, 1934); una planșă-fațadă sud biserică (1936); două planșe-trotuar în jurul bisericii (1934). Semnatari: N. Ghika-Budești, I. D. Trajanescu, Al. Referendaru, V. Drăghiceanu, G. Balș, Em. Costescu, I. L. Atanasescu, A. Verona, I. Mihail, D. Norocea, Șt. Balș, H. Teodoru, N. Iorga.	1919–1939	238	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3373	TISMANA, jud. Gorj – Mănăstirea Tismana: corespondență; deviz refacere învelitoare chilii și restaurare-consolidare paraclis (1941–1943); Banca Națională acordă în 1944 fonduri (36.000.000 lei) pentru restaurarea chiliilor S.-E. și clopotniță afectate de incendiu, deviz execuție strane (cu schițe – 1944); deviz refacere acoperiș clopotniță (cu schițe – 1945); deviz reparații clădiri incintă (1946–1947); deviz restaurare pridvor biserică (1948); un plan anteproiect restaurare paraclis; trei planșe clădiri incintă; o planșă-releveu portic cu arcade (1944); o planșă-arcade interioare incintă (1944). Semnatari: I. L. Atanasescu, Em. Costescu, I. Mihail, H. Teodoru, V. Brătulescu, Al. Lapedatu, Banca Națională Română, V. Moisescu, Gr. Ionescu.	1940–1949	152	
3374	TISMANA, jud. Gorj – Schitul Cioclovina de Jos cu biserica Sf. Voievozi: corespondență; chestionar; deviz reparații biserică și clădiri incintă (1923–1924); deviz restaurare biserică (cu 4 planșe-releveu, 1937); deviz restaurare-consolidare biserică și chilii (1941–1945); cercetare (1944). Semnatari: V. Drăghiceanu, Al. Referendaru, H. Teodoru, N. Ghika-Budești, I. L. Atanasescu.	1920–1945	35	
3375	TITEȘTI, jud. Argeș – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; monografie (cu foto, 1930); corespondență; caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1940); deviz reparații (cu schițe-relevee, 1941). Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Cucoiu), Bis. de lemn Sf. Nicolae și Cuvioasa Paraschiva (Bratovești): chestionare. Semnatari: I. Mihail, H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1943	33	Foto din 1930
3376	TÂMNA, jud. Mehedinți – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondență; icoanele vechi (argintate) sunt vândute în 1911, CMI cere sancțiuni (1923); devize-ofertă reparații acoperiș și pictură (1942). Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Valea Ursului), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Pavățu): chestionare.	1921–1943	41	
3377	TÂMPENI, jud. Olt – Bis. Sf. Nicolae și Cuvioasa Paraschiva (Bacea), Bis. Sf. Nicolae (Tâmpenii de Sus): chestionare.	1921	4	
3378	TÂNTOVA, jud. Ilfov – Bis. Sf. Treime: chestionar.	1921	3	
3379	TÂRCOV, jud. Buzău – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Învierea Domnului (Oleșești), Bis. de lemn (Runcu), Bis. de lemn Nașterea Maicii Domnului (Robești), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Rătești), Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Cojani): chestionare.	1921	19	
3380	TÂRGOVIȘTE, jud. Dâmbovița – Bis. Sf. Atanasie și Chiril: chestionar; corespondență; descriere; deviz reparații (1936); caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1939); recepție lucrări (1939); deviz restaurare (cu un plan -releveu, 1945). Semnatari: S. Becu, I. Mihail, Em. Costescu.	1921–1947	58	
3381	TÂRGOVIȘTE, jud. Dâmbovița – Bis. Domnească (Adormirea Maicii Domnului): corespondență; lucrări de reparații curente (1921); deviz reparații (învelitoare, jgheaburi, tâmplărie, soclu, trotuar – 1926–1929); ușile împărătești sunt restaurate de atelierul C.M.I. (1928–1930); devize estimative lucrări consolidare și reparații după cutremur (1940–1944); deviz și caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1942–1943); descriere stadiu lucrări restaurare pictură (1946). Semnatari:			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	N. Ghika-Budeşti, V. Drăghiceanu, P. Demetrescu, S. Becu, H. Teodoru, Em. Costescu, Şt. Balş, A. Verona, I. Mihail, I. D. Ştefănescu, V. Blendea (pictor restaurator), V. Brătulescu.	1920–1946	150	
3382	TÂRGOVIŞTE – Bis. Sf. Dumitru – Buzinca: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1942); caiet de sarcini şi deviz-ofertă pentru restaurare pictură (1942); recepţie lucrări pictură (1942). Semnatari: I. Mihail, V. Blendea, A. Verona, Em. Costescu.	1921–1944	30	
3383	TÂRGOVIŞTE – Bis. Geartoglu (Sf. Nicolae): corespondenţă; deviz restaurare (1945); referat cu descriere stare biserică (1947); deviz refacere acoperiş (1947). Referiri la Muzeul regional (descriere colecţii şi amenajare în curtea bisericii Stelea, 1947). Semnatari: Em. Costescu, H. Teodoru, Ministrul Artelor.	1936–1947	18	
3384	TÂRGOVIŞTE – Bis. Sf. Gheorghe-Suseni: chestionar; corespondenţă; proiect reparaţii (piese scrise) şi caiet de sarcini pentru reparaţii (1942).	1921–1944	23	
3385	TÂRGOVIŞTE – Bis. Intrarea în Biserică (Albă): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1931); norme pentru restaurare (1948). Semnatari: S. Becu, Şt. Balş, H. Teodoru.	1921–1948	14	
3386	TÂRGOVIŞTE – Bis. Sf. Ionică (Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul): chestionar; corespondenţă; date istorice; descriere; deviz restaurare (1945). Semnatari: N. Ghika-Budeşti, Em. Costescu.	1921–1945	23	
3387	TÂRGOVIŞTE – Bis. Sf. Împăraţi: corespondenţă; schiţe-relevee (1926); deviz reparaţii acoperiş (1926); descriere; deviz reparaţii (1939); deviz reparaţii şi restaurare (1945). Referiri la Bis. Naşterea Maicii Domnului (Secueni) – cercetare pictură (1926). Semnatari: V. Drăghiceanu, I. Mihail, Em. Costescu, mitropolit Platon.	1920–1945	49	una foto din 1918
3388	TÂRGOVIŞTE – Bis. Kreţulescu (Adormirea Maicii Domnuluu): cercetare; descriere; date istorice; norme pentru deschiderea a două arcade în peretele dintre naos şi pronaos (1946); schiţe-detalii. Semnatari: Al. Popovici, H. Teodoru, P. Antonescu.	1945–1946	17	
3389	TÂRGOVIŞTE – Bis. Sf. Nicoale – Androneşti: corespondenţă; deviz reparaţii şi reconstruire turlă (1942); deviz restaurare pictură şi pictură din nou (1942); recepţie lucrări (1942–1944); schiţe-relevee. Semnatari: S. Becu, Em. Costescu, H. Teodoru, I. Mihail, V. Blendea.	1939–1944	80	
3390	TÂRGOVIŞTE – Bis. Sf. Nicolae – Simuleasa: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1930). Semnatari: N. Ghika-Budeşti, S. Becu.	1921–1931	11	
3391	TÂRGOVIŞTE – Bis. Sf. Nifon: chestionar.	1921	2	
3392	TÂRGOVIŞTE – Bis. Roşie (Sf. Maria şi Adormirea Maicii Domnului): chestionar; stare de ruină (1921); corespondenţă; biserica este demolată; CMI solicită păstrarea unor fragmente (pisania pictată, portretele ctitorilor, ancadramente de piatră, cruci – 1933). Semnatari: V. Drăghiceanu, N. Iorga, P. P. Panaitescu.	1921–1934	20	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3393	TÂRGOVIȘTE – Bis. Stelea (Învierea Domnului): corespondență; lucrări reparații acoperiș biserică și turn clopotniță (cu schițe, 1919–1922); deviz-ofertă pentru împrejmuire (1924); deviz reparații tâmplă (cu schițe, 1927–1928); deviz reparații turn clopotniță (1929); deviz reparații și consolidare tâmplă (lucrări executate de atelierul CMI – 1936); cercetare (1943); deviz restaurare (1943–1944); situație provizorie cu lucrări executate (1943–1944); licitație pentru adjudecare lucrări restaurare (1943–1944); contract lucrări restaurare (1943); recepție lucrări (1945); deviz conservare beciuri din curte (1947). Semnatari: N. Ghika-Budești, P. Demetrescu, Al. Lapedatu, P. Antonescu, I. Mihail, V. Brătulescu, N. Iorga, V. Drăghiceanu, S. Becu, A. Verona, Șt. Balș, H. Teodoru, Em. Costescu, V. Moisescu.	1919–1947	502	
3394	TÂRGOVIȘTE – Bis. Stolnicu (Sf. Ștefan): chestionar; corespondență; proiect reparații și consolidare (piese scrise – 1943); date istorice; deviz restaurare pictură (1943). Semnatari: H. Teodoru, I. Mihail, V. Blendea, Șt. Balș.	1921–1944	37	
3395	TÂRGOVIȘTE – Bis. Târgului (Adormirea Maicii Domnului): corespondență; lucrări fără avizul CMI (1938); cercetare (1941); deviz restaurare (1941); cercetare pictură (1942); deviz pictură la turla nou construită (cu o planșă – 1943). Semnatari: S. Becu, N. Ghika-Budești, Em. Costescu, Primăria Târgoviște, I. Mihail, Al. Lapedatu.	1936–1943	23	
3396	TÂRGOVIȘTE – Bis. Sf. Vineri (Domnească): corespondență; date istorice; deviz reparații (cu un plan-releveu acoperiș, 1928–1930); deviz reparații curente (1938); cercetare (1941); deviz consolidare și reparații (1941); referat cu „evaluarea daunelor aduse de preoții parohi bisericilor monumente istorice: Sf. Vineri, Sf. Nicolae-Simuleasa și Stelea..., executând lucrări fără știrea sau aprobarea Comisiunii" (1941); proiec consolidare și reparații (piese scrise, 1942). Semnatari: H. Teodoru, S. Becu, Em. Costescu.	1928–1945	66	
3397	TÂRGOVIȘTE – Bis. Voievozi (militară): corespondență; deviz reparații învelitoare (cu un plan – 1920); deviz-ofertă refacere învelitoare (1933); biserica este folosită de garnizoana din Târgoviște pentru „satisfacerea cerințelor spirituale ale ostașilor" (1938); deviz reparații curente (1938); deviz reparații și consolidare (inclusiv pictura, 1943). Semnatari: N. Ghika-Budești, V. Drăghiceanu, S. Becu, H. Teodoru, I. Mihail.	1919–1943	38	
3398	TÂRGOVIȘTE – Cetatea: corespondență; deviz-ofertă restaurare Poarta cetății de pe strada Sf. Vineri (cu schiță, 1925); proteste privind construcții în șanțul cetății (1934, 1943–1944); CMI cere insistent protejarea și conservarea șanțului; cercetare; schiță-plan de situație (1944). Semnatari: N. Ghika-Budești, Al. Lapedatu, Lazăr V. Petrescu (primar Târgoviște), Ministerul de Interne, V. Brătulescu, Ministerul Apărării Naționale.	1925–1945	42	
3399	TÂRGOVIȘTE – Curtea Domnească (ruine): corespondență; cercetare (1939); referat cu propuneri pentru conservarea ruinelor (1939); descriere descoperire zid incintă (1939); plan de situație; schițe-relevee (detalii, 1939); amenajare adăpost antiaerian în pivnițele boltite ale palatului (1944); deviz conservare ruine (biserica-paraclis, baia, canalizarea, 1945); condiții speciale pentru împrejmuire ruine (cu un plan – 1945);			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	cercetare (1948). Semnatari: N. Iorga, V. Drăghiceanu, Em. Costescu, Primăria Târgovişte, Şt. Balş, H. Teodoru, C. Daicoviciu, V. Brătulescu.	1936–1948	22	
3400	TÂRGOVIŞTE – Mănăstirea Dealu: corespondenţă; propuneri (reparaţii şi amenajări în biserică) făcute de N. Iorga cu ocazia recepţiei execuţiei sarcofagelor de marmură pentru Mihai Viteazul şi Radu cel Mare (1914); cercetare pictură (1920); deviz reparaţii curente la biserică şi clopotniţă (1920–1922); chestionar (1921); memoriu pentru pictură (1921); cercetare ansamblu (1921); deviz reparaţii cruce altar şi evanghelie îmbrăcată în argint (lucrări executate de atelierul CMI – 1928); deviz reparaţii (soclu, tâmplărie, instalaţii – cu un plan biserică – 1929–1931); recepţie lucrări instalaţie electrică (1931), cerere protejare zona mănăstirii de lucrări petroliere care ameninţă stabilitatea dealului (1935); deviz lucrări de întreţinere la biserică şi clopotniţă (1936); plan şi secţiune biserică (1939); caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1940); Decret – Lege pentru înfiinţarea unui Comitet pentru reconstruirea Colegiului Naţional „Nicolae Filipescu" de la Mănăstirea Dealu (în urma cutremurului din 1940); devize consolidare-restaurare biserică şi clopotniţă (1941–1942); memoriu şi condiţii speciale pentru restaurarea turlelor (cu planşe, 1944–1945); schiţe-detalii (1950). Semnatari: C. I. Istrati, Al. Lapedatu, N. Iorga, V. Drăghiceanu, Ministerul de Război, N. Ghika-Budeşti, D. Onciul, I. Mihail, P. Demetrescu, P. P. Panaitescu, Liceul militar „Nicolae Filipescu", Em. Costescu, V. Brătulescu, P. Antonescu.	1914–1953	325	
3401	TÂRGOVIŞTE – Mitropolia (ansamblu, cu biserica Înălţarea Domnului); corespondenţă; devize-oferte lucrări pictură (1912–1914); chestionar (1921); deviz reparaţii casa parohială (1923–1924); CMI solicită păstrarea fragmentelor de pietre sculptate (rezultate în urma demolării fostei biserici) într-un muzeu ce se va amenaja în incinta mitropoliei (1927); deviz construire muzeu (cu planşe, 1928–1930); deviz restaurare coperţi evanghelie (lucrări executate în atelierul CMI, 1928); acuarelă cu coperta evangheliei; devize lucrări (mobilier, pictură icoane tâmplă, policandre, uşă principală – cu un plan, 1929); recepţie lucrări muzeu (1930); Smara Gheorghiu donează (1923–1928) fonduri băneşti pentru reparaţii la biserică; devize reparaţii învelitoare şi reparaţii curente la biserică (cu un plan, 1932–1934); Primăria Târgovişte demolează muzeul pentru sistematizarea zonei (1943); patrimoniul muzeului va fi transferat la Muzeul regional de lângă biserica Stelea; deviz restaurare pridvor (1944); deviz amplasare tâmplă (cu schiţe, 1947). Semnatari: Al. Lapedatu, A. Verona, D. Norocea, D. Belizarie, N. Ghika-Budeşti, Lecomte du Noüy, V. Drăghiceanu, gr. Cerchez, mitropolit Miron Cristea, N. Iorga, G. Balş, V. Moisescu, Primăria Târgovişte, P. Antonescu, H. Teodoru, Fundaţia Culturală Regală „Regele Mihai I".	1912–1947	285	
3402	TÂRGOVIŞTE – Muzeul regional: corespondenţă; deviz construire în curtea bisericii Stelea (1935); recepţie lucrări (1939); referat privind situaţia patrimoniului şi propuneri amenajare (1942); un plan de situaţie şi un plan releveu (1942); deviz amenajare casă paznic (cu un plan, 1943); inventar cu monumentele istorice din Târgovişte (1948); un plan al oraşului; norme pentru sistematizarea zonelor monumentelor istorice din oraş (1948). Semnatari: N. Ghika-Budeşti, P. Antonescu, N. Iorga, V. Brătulescu, Primăria Târgovişte, C. D. Dumitriu (membru corespondent CMI), mitropolit Miron Cristea, Al. Lapedatu,			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	S. Becu, G. Oprescu, Al. Vasilescu (director Muzeu), V. Drăghiceanu, Şt. Balş, R. Bordenache, Gr. Ionescu.	1935–1948	153	
3403	TÂRGOVIŞTE – Turnul Chindiei: corespondenţă; învelitoarea de aramă a fost rechiziţionată în timpul ocupaţiei din primul război mondial; deviz reparaţii şi consolidare (cu un plan, 1919–1921); deviz refacere învelitoare (cu un plan, 1924); cercetare (1924); deviz reparaţii şi consolidare (1945). Semnatari: D. Onciul, V. Drăghiceanu, Prefectura Dâmboviţa, N. Ghika-Budeşti, Em. Costescu, H. Teodoru, V. Brătulescu.	1919–1945	62	
3404	TÂRGŞORU VECHI, jud. Prahova – Ruinele mănăstirii Turnu, ale bis. Vladislav II şi ale bis. Adormirea Maicii Domnului (bis. Roşie): chestionar; corespondenţă; cercetare (1933); descriere; deviz conservare şi împrejmuire (1934–1936); raport privind ruinele celor trei monumente (1946). Bis. Sf. Apostoli (Stănceşti): chestionar. Semnatari: N. Ghika-Budeşti, Em. Costescu, N. Iorga, V. Drăghiceanu, P. Antonescu, H. Teodoru.	1921–1946	32	
3405	TÂRGU BEREŞTI, jud. Covurlui – Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Meria), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Aldeşti): chestionare.	1921	14	
3406	TÂRGU CĂRBUNEŞTI, jud. Gorj – Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionar; corespondenţă; descriere; cercetare pictură (1930); Bis. Sf. Voievozi: chestionar şi corespondenţă; Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Duţeşti), Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Tupşa), Bis. de lemn Naşterea Maicii Domnului (Cionteşti): chestionare. Semnatari: Al. Bărcăcilă, I. L. Atanasescu, I. Mihail.	1921–1930	33	
3407	TÂRGU DOMNESC, jud. Putna – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar; Bis. Adormirea Maicii Domnului (Domneşti): chestionar; corespondenţă; descriere după cutremur (1940); deviz reparaţii tâmplă (1942); deviz consolidare şi reparaţii (1945–1949). Semnatari: Em. Costescu, I. Mihail, V. Moisescu, Şt. Balş.	1921–1949	80	
3408	TÂRGU DRĂGUŞENI, jud. Covurlui – Bis. Sf. Ioan Botezătorul: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1922); Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Voievozi (Bursucani), Bis. Sf. Gheorghe (Bursucani): chestionare; referiri la tezaur monetar (monede vechi de argint) găsit în 1941, la Tg. Drăguşeni.	1921–1941	37	
3409	TÂRGU FRUMOS, jud. Iaşi – Bis. domnească Cuvioasa Paraschiva: chestionar; corespondenţă; date istorice; deviz reparaţii curente (1923); un plan releveu; deviz pictură din nou (1924); înfiinţare muzeu în curte (1930); cercetare (1939); deviz reparaţii şi lucrări de întreţinere (1939–1942). Semnatari: P. P. Panaitescu, I. Mihail, N. Ghika-Budeşti, G. Balş, H. Teodoru, Şt. Balş.	1921–1943	68	
3410	TÂRGU FRUMOS, jud. Iaşi – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1929); deviz curăţire pictură (1930); devize reparaţii arhitectură şi pictură (1941–1946). Semnatari: H. Teodoru, I. Mihail, Şt. Balş.	1921–1948	33	
3411	TÂRGU FRUMOS, jud. Iaşi – Bis. de lemn Pogorârea Sf. Duh: chestionar şi corespondenţă.	1921–1930	4	
3412	TÂRGU HOREZ, jud. Vâlcea – Bis. Intrarea în Biserică: chestionar; Bis. Sf. Ioan Botezătorul: corespondenţă şi deviz lucrări de întreţinere (1938); Bis. Duminica Tuturor Sfinţilor (Bălăneşti):			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	chestionar; corespondenţă; descriere stare; necesită reparaţii urgente (1925); deviz consolidare şi reparaţii (cu 6 planşe releveu – 1926); deviz reparaţii (1930); Bis. Sf. Vasile (Covreşti): chestionar; corespondenţă; deviz lucrări de întreţinere (1938); Bis. Sf. Voievozi (Bârzoteni): chestionar; Bis. Sf. Îngeri (Ceauşu): deviz consolidare (1938). Semnatari: Al. Referendaru, V. Brătulescu, I. L. Atanasescu.	1921–1938	52	
3413	TÂRGU JIU, jud. Gorj – Bis. Sf. Apostoli: chestionar; corespondenţă; descriere (1925); cercetare (1927); Bis. Sf. Împăraţi, Bis. Sf. Treime (Olari): chestionare. Semnatari: V. Brătulescu, Al. Referendaru, I. Mihail, Primăria Tg. Jiu, V. Drăghiceanu.	1921–1927	25	
3414	TÂRGU JIU, jud. Gorj – Bis. Sf. Nicolae: chestionar; corespondenţă; cercetare pictură (1927); deviz restaurare pictură (1927); deviz restaurare şi întreţinere (1930); deviz reparaţii radicale (1944); cerere reparaţii (1952). Semnatari: A. Verona, I. Mihail, Em. Costescu, V. Moisescu.	1921–1952	24	
3415	TÂRGU JIU, jud. Gorj – Bis. (catedrala) Sf. Voievozi: broşură cu „Dare de seamă despre starea materială şi religios-morală a parohiei Sf. Voievozi" (1910); chestionar; corespondenţă; descoperire pictură veche (1927); istoric; deviz restaurare (arhitectură şi pictură – 1927–1932); surpare pridvor (1933); cercetare (1933); recepţie lucrări (1933 şi 1940). Semnatari: A. Verona, I. Mihail, I. L. Atanasescu, P. Antonescu, N. Ghika-Budeşti.	1910–1940	116	
3416	TÂRGU JIU, jud. Gorj – Casa Măldărescu: 2 planuri-releveu.	1941	2	
3417	TÂRGU NEAMŢ, jud. Neamţ – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar; corespondenţă; cercetare (1938); deviz reparaţii (1938); Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Ilie şi Sf. Dimitrie, Bis. Sf. Nicolae şi Bis. Sf. Haralambie (Tuţuieni), Bis. Sf. Voievozi (Pometea), Bis. Sf. Nicolae (Humuleşti): chestionare.	1921–1938	20	
3418	TÂRGU NEAMŢ, jud. Neamţ – Casa Veronica Micle, str. Ştefan cel Mare, 12: corespondenţă; stare precară (1939); copie după actul de donare către mănăstirea Văratec (1886); controverse privind proprietatea asupra casei (1947); acte juridice. Semnatari: Primăria Tg. Neamţ, P. Antonescu, V. Brătulescu, Societatea studenţilor „M. Eminescu", H. Teodoru.	1939–1951	95	
3419	TÂRGU NEAMŢ, jud. Neamţ – Cetatea Neamţului: corespondenţă; necesită conservare şi restaurare; descriere deteriorări; I. Minea şi D. Constantinescu fac cercetări şi săpături arheologice (începând cu anul 1939); memoriu pentru lucrări de consolidare-restaurare şi amenajare muzeu (1943); deviz amplasare cabană pentru cercetători (cu 2 planuri – 1943); referat cu descriere sumară a cercetărilor arheologice şi propuneri restaurare (1948); deviz consolidare (subzidiri ziduri cetate şi picioare pod – 1948); recepţie lucrări (1948); acte financiar-contabile. Semnatari: V. Brătulescu, Al. Lapedatu, H. Teodoru, Primăria Tg. Neamţ, V. Moisescu, A. Scheletti, Şt. Balş, C. Daicoviciu, D. Constantinescu, I. Minea.	1923–1950	169	
3420	TÂRGU NEAMŢ, jud. Neamţ – Cetatea Neamţului: rapoartele îngrijitorului (starea cetăţii, vizitatori, activitate); inventar cu bunurile mobile şi imobile (1948).	1945–1953	53	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3421	TÂRGU OCNA, jud. Bacău – Bis. Sf. Gheorghe (Tiseşti): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1923); descriere; date istorice; deviz curăţire şi completare pictură (1924). Semnatari: N. Ghika-Budeşti, I. Mihail.	1921–1924	27	
3422	TÂRGU OCNA, jud. Bacău – Bis. Sf. Ioan: corespondenţă; deviz reparaţii acoperiş (1938); descriere după cutremur; deviz reparaţii (1943). Semnatari: Şt. Balş, V. Brătulescu.	1938–1943	44	
3423	TÂRGU OCNA, jud. Bacău – Bis. Sf. Nicolae: corespondenţă; bolţile au fost ruinate în primul război mondial; deviz restaurare (1933); avariată de cutremur (1940); deviz reparaţii (cu schiţe-releveu, 1942). Semnatari: Şt. Balş, N. Ghika-Budeşti.	1932–1942	38	
3424	TÂRGU OCNA, jud. Bacău – Bis. Sf. Treime (Gura Slănicului): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii şi consolidare (1935); deteriorată de cutremur; deviz reparaţii şi consolidare (1942); recepţie lucrări (1943). Semnatari: Şt. Balş, Em. Costescu.	1921–1945	75	
3425	TÂRGU OCNA, jud. Bacău – Mănăstirea Răducanu cu Bis. Buna Vestire: corespondenţă; deteriorată în timpul primului război mondial; deviz reparaţii clădiri incintă şi zid împrejmuire (1935); deviz reparaţii biserică (cu 2 planuri-releveu, 1938); cercetare pictură (1939); recepţie lucrări (1940); deviz reparaţii terasa ce acoperă pivniţa din curte (1940). Semnatari: Şt. Balş, V. Drăghiceanu, H. Teodoru, I. Mihail.	1926–1940	81	
3426	TÂRGU OCNA, jud. Bacău – Schitul Măgura cu Bis. Buna Vestire: chestionar; corespondenţă; schiţe-relevee (1937); descriere stare (1938); deviz reparaţii biserică (1938); descriere urmări cutremur; situaţie cu lucrările executate (1938–1939); deviz reparaţii biserică (1942); recepţie lucrări (1943); deviz reparaţii biserică şi chilii (1949). Semnatari: Şt. Balş, V. Brătulescu, C. Daicoviciu.	1921–1949	161	
3427	TÂRGU TROTUŞ, jud. Bacău – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii (1932); caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1938); date istorice; propuneri reparaţii (1947); Bis. de lemn Sf. Dimitrie (Pârâubogi): chestionar şi deviz reparaţii (1941); Bis. Sf. Nicolae (Viişoara): chestionar. Semnatari: Şt. Balş, N. Ghika-Budeşti, I. Mihail, Gr. Ionescu, R. Bordenache.	1921–1947	25	
3428	TĂRLEŞTI, jud. Prohova – Bis. Sf. Nicolae: chestionar şi corespondenţă.	1921–1940	7	
3429	TÂRMANCA, jud. Dorohoi – Bis. Sf. Dimitrie, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Cărmanca), Bis. de lemn Înălţarea Sfintei Cruci (Beceşti), Bis. Sf. Voievozi (Poboteşti): chestionare.	1921	6	
3430	TÂRNAVA de JOS, jud. Vlaşca – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar şi corespondenţă; Bis. Adormirea Maicii Domnului (Târnava de Sus), Bis. Sf. Nicolae (Comoara): chestionare.	1921–1948	7	
3431	TÂRNĂVENI, jud. Târnava Mică – Ruine turn de veghe roman: corespondenţă; semnalarea existenţei ruinei la hotarul oraşului. Semnatari: C. Daicoviciu şi Min. Afacerilor Interne.	1942	5	
3432	TÂRNĂVIŢA, jud. Hunedoara – Bis. de lemn: corespondenţă; deţine icoane şi picturi cu inscripţii în limba română din 1650.	1933	1	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3433	TÂRZIA, jud. Suceava – Bis. de lemn Sf. Vasile: chestionar; Bis. de lemn Sf. Ioan Botezătorul (Poiana): chestionar; corespondență; stare de ruină; deviz pentru reconstruire (cu 2 planșe – 1922), CMI nu aprobă; deviz construire bis. nouă (cu foto și planuri – 1930); 2 foto și 2 planșe cu bis. veche de lemn (1949); bis. de lemn este mutată în loc. Cupărătura (1949); Bis. de lemn Sf. Voievozi (Brusturi): chestionar; corespondență; cereri mutare catapeteasmă la bis. nouă din Poiana (1940–1949). Semnatari: P. Demetrescu, N. Ghika-Budești, I. Mihail, Șt. Balș, Gr. Ionescu.	1921–1949	67	
3434	TOCILESCU, jud. Ilfov – Bis. Sf. Arhangheli, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Gherman), Bis. Sf. Nicolae (Podari): chestionare; Bis. Sf. Nicolae (Ileana): corespondență și deviz reparații (1930).	1921–1941	19	
3435	TODIREȘTI, jud. Vaslui – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Sf. Arhangheli (Cotic): chestionare.	1921	5	
3436	TOHANI, jud. Buzău – Bis. Intrarea în Biserică: chestionar; corespondență; deviz consolidare și reparații (1941); Bis. Sf. Apostoli: chestionar și corespondență.	1921–1944	38	Una foto la biserica Sf. Apostoli
3437	TOLVĂDIA, jud. Timiș – Bis. Sf. Arhangheli: corespondență; bolta bisericii (pictată) fisurată (1939); deviz consolidare și reparații (cu un plan releveu și o secțiune – 1939); descriere arhitectură și pictură (1943); bolta bisericii începe să se năruie (1949). Semnatari: I. Miloia, H. Teodoru, Em. Costescu, I. Mihail, Catul Bogdan.	1938–1949	53	
3438	TOMEȘTI, jud. Iași – Bis. de lemn Întâmpinarea Domnului: chestionar; corespondență; stare precară (1947); parohia cere demolarea , CMI nu aprobă; referiri la hanul din Tomești (nu mai există din 1920). Bis. Sf. Nicolae (Goruni): chestionar; corespondență; cercetare (1936); deviz reparații (1936); ofertă pentru restaurare pictură (1937); Bis. Buna Vestire (Osoi): chestionar. Semnatari: H. Teodoru, V. Brătulescu, I. Mihail.	1921–1948	48	
3439	TOMȘANI, jud. Prahova – Bis. Sf. Voievozi, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Cioceni), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Șoloiasca): chestionare; Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Măgula): chestionar; corespondență; stare de ruină (1937); parohia cere folosirea materialelor pentru ridicarea unei biserici noi, CMI solicită păstrarea pridvorului și altarului. Semnatari: H. Teodoru, S. Becu, mitropolit Veniamin, N. Iorga.	1921–1938	31	
3440	TOMȘANI, jud. Vâlcea – Bis. Sf. Arhangheli, Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Bogdănești), Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Modărceni): chestionare.	1921	6	
3441	TONEA, jud. Ialomița – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. Sf. Nicolae (Model): chestionare.	1921	5	
3442	TOPALU, jud. Constanța – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar.	1921	2	
3443	TOPEȘTI, jud. Gorj – Bis. Duminica Tuturor Sfinților, Bis. de lemn Sf. Nicolae: chestionare; referiri la 2 icoane în stil bizantin aflate în proprietatea lui Matei Chiricescu (1943); Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului (Gornovița): chestionar; corespondență; deviz reparații și consolidare (1939); deviz restaurare pictură (1943).	1921–1946	43	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3444	TOPEŞTI, jud. Putna – Bis. de lemn Sf. Voievozi: chestionar; Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Bârseşti): chestionar; corespondenţă; date istorice.	1921–1925	8	
3445	TOPLA, jud. Severin – Bis. de lemn: corespondenţă; cerere materiale pentru reparaţii.	1938	3	
3446	TOPLIŢA, jud. Mureş – Bis. de lemn: corespondenţă; cerere cercetare pentru restaurare pictură. Semnatari: C. Daicoviciu, P. Molda.	1924–1925	3	
3447	TOPOLNIŢA, jud. Mehedinţi – Schitul Topolniţa cu bis. Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul: chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii curente (1925); deviz construire casă paznic (1929); descriere (cu date istorice şi stare ansamblu – 1929); deviz reparaţii la biserică, clopotniţă, chilii şi zid împrejmuire (1942–1948). Semnatari: I. L. Atanasescu, N. Ghika-Budeşti, V. Brătulescu, S. Becu, episcop Nifon Craioveanu, H. Teodoru, V. Moisescu.	1921–1951	124	
3448	TOPOLNIŢA, jud. Mehedinţi – Schitul Topolniţa: corespondenţă privind paza şi administrarea schitului. Semnatari: N. Iorga, V. Brătulescu.	1933–1943	109	
3449	TOPORĂŞTI, jud. Vaslui – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondenţă; descriere; propuneri reparaţii; schiţe-relevee (1938). Semnatari: Şt. Balş.	1921–1939	10	
3450	TOPORU, jud. Vlaşca – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar; corespondenţă; stare de ruină (1943). Semnatar: Şt. Balş.	1921–1944	11	
3451	TOPRAISAR, jud. Constanţa – Bis. Sf. Voievozi (distrusă în primul război mondial): chestionar.	1921	2	
3452	TORTOMANU, jud. Constanţa – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	2	
3453	TOTOIU, jud. Alba – Bis. de lemn: corespondenţă; biserica a fost vândută în 1892; s-a păstrat doar altarul în jurul căruia s-a amenajat un paraclis; stare precară (1942); deviz conservare (1942). Semnatari: Şt. Balş, H. Teodoru, Prefectura Alba Iulia.	1939–1942	16	
3454	TRAIAN, jud. Brăila – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	2	
3455	TRAIAN, jud. Ialomiţa – Bis. Sf. Dumitru, Bis. Adormirea Maicii Domnului (Smirna): chestionare.	1921	6	
3456	TRAIAN, jud. Mehedinţi – Bis. Sf. Nicolae şi Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Poroiniţa): chestionare şi corespondenţă.	1921–1923	13	
3457	TRAIAN, jud. Neamţ – Bis. de lemn Sf. Gheorghe, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Zăneşti): chestionare.	1921	5	
3458	TRAIAN, jud. Roman – Bis. Sf. Ilie: chestionar.	1921	2	
3459	TRAIAN, jud. Romanaţi – Bis. Sf. Împăraţi: chestionar.	1921	3	
3460	TRAIAN, jud. Teleorman – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	3	
3461	TRAIAN, jud. Tulcea – Bis. Cuvioasa Paraschiva: chestionar.	1921	3	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3475	TUDOR VLADIMIRESCU, jud. Brăila – Bis. Trei Ierarhi: chestionar.	1921	3	
3476	TUDOR VLADIMIRESCU, jud. Tecuci – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	3	
3477	TUFENI, jud. Teleorman – Bis. de lemn Sf. Gheorghe: chestionar și corespondență.	1921–1943	7	
3478	TULCEA, jud. Tulcea – Bis. Acoperământul Domnului, Bis. Sf. Gheorghe, Bis. Sf. Împărați, Bis. Sf. Nicolae, Bis. Schimbarea la Față: chestionare.	1921	16	
3479	TULCEA, jud. Tulcea – Monumentul „Reanexarea Dobrogei": corespondență; construit în 1899; deteriorat în timpul primului război mondial; descriere și propuneri restaurare (1934); caiet de sarcini pentru restaurare (1936); referiri la monumentul lui Mircea cel Bătrân (distrus în primul război mondial). Semnatari: N. Ghika-Budești, Prefectura Tulcea, Al. Lapedatu, H. Teodoru.	1928–1939	17	
3480	TULUCEȘTI, jud. Covurlui – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
3481	TULUICI, jud. Putna – Bis. Sf. Voievozi: chestionar.	1921	2	
3482	TUNARI, jud. Dolj – Bis. Sf. Gheorghe: chestionar.	1921	2	
3483	TUNGUJEI, jud. Vaslui – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Sf. Împărați (Griești): chestionare.	1921	5	
3484	TUNȘI, jud. Gorj – Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Nașterea Maicii Domnului (Florești), Bis. de lemn Sf. Împărați (Curteana): chestionare.	1921	9	
3485	TUPILAȚI, jud. Roman – Bis. Sf. Voievozi: chestionar; corespondență; descriere; deviz reparații arhitectură și pictură (1939); schițe-relevee; cerere declarare monument al naturii stejarul din curtea bisericii (1939); Bis. de lemn Adormirea Maicii Domnului: chestionar. Semnatari: Șt. Balș, Al. Borza, N. Drăcea.	1921–1939	20	
3486	TUPILAȚI, jud. Roman – Hanul Ancuței: corespondență; cercetare (1937); descriere; date istorice; deviz reparații (1937); desen; stare precară (în 1943 nu mai are acoperiș). Semnatari: H. Teodoru, V. Moisescu, Șt. Balș, N. Iorga.	1937–1943	34	
3487	TÚRBATU, jud. Vlașca – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. Cuvioasa Paraschiva (Bălanu), Bis. Sf. Voievozi (Dălănoaia), Bis. Sf. Arhangheli (Remul), Bis. Sf. Voievozi (Oncești), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Bălănoaia): chestionare.	1921	16	
3488	TURBAȚI, jud. Gorj – Bis. de lemn Sf. Nicolae, Bis. de lemn Cuvioasa Paraschiva (Drăgoiești), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Oprișești), Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Hotin), Bis. Sf. Nicolae (Crasna Ungureni): chestionare.	1921	19	
3489	TURBAȚI, jud. Ilfov – Bis. Nașterea Maicii Domnului a fostei mănăstiri Turbatele: corespondență; chestionar; stare precară (1927); deviz reparații (cu schițe-relevee – 1927); Bis. Intrarea în Biserică (Insula Snagov): chestionar. Semnatari: N. Ghika-Budești, V. Drăghiceanu.	1915–1932	24	
3490.	TURBUREA, jud. Gorj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Treime (Valea Calului): chestionare.	1921	7	

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
3491	TURCENI, jud. Gorj – Bis. Sf. Nicolae, Bis. Sf. Nicolae (Ilieşti): chestionare.	1921	5	
3492	TURCENII de SUS, jud. Gorj – Bis. parohială, Bis. de lemn (Stolojeni): chestionare.	1921	5	
3493	TURCEŞTI, jud. Vâlcea – Bis. Tuturor Sfinţilor (Iriştea): chestionar; corespondenţă; deviz reparaţii şi consolidare (1942); Bis. de lemn Sf. Dumitru (Păsărei): descriere; chestionar; deviz reparaţii (1922); recepţie lucrări (1926); Bis. de lemn Sf. Nicolae (Pâlseşti), Bis. de lemn Intrarea în Biserică (Roşioara), Bis. de lemn Sf. Voievozi (Lespedea), Bis. de lemn Sf. Nicolae (Valea Mare), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Dămţeni): chestionare. Semnatari: Al. Referendaru, I. L. Atanasescu.	1921–1942	37	
3494	TURCHEŞ, jud. Braşov – Bis. ortodoxă (1770): corespondenţă; pictura prezintă interes, arhitectura este în stil baroc; deviz restaurare pictură (1938). Semnatari: I. Mihail, Al. Lapedatu.	1936–1939	12	
3495	TURDA, jud. Turda – Bis. greco-catolică (Turda Nouă): corespondenţă; descriere; propuneri lucrări restaurare; deviz restaurare (1943). Semnatar: H. Teodoru.	1943	23	
3496	TURDA, jud. Turda – Bis. reformată (Turda Veche): corespondenţă; stare precară (1941); cercetare (1950); date istorice; descriere; referiri la bis. reformată (Turda Nouă): descriere; date istorice. Semnatari: C. Daicoviciu, V. Moisescu.	1940–1951	12	
3497	TURDA, jud. Turda – Capelă comemorativă „Mihai Viteazul": corespondenţă; propunere construire pe Câmpia Turdei; 6 planşe proiect; capela va avea drept model bolniţa mănăstirii Cozia; deviz construire (1939). Semnatari: P. Antonescu, N. Ghika-Budeşti, H. Teodoru.	1931–1939	18	
3498	TURDA, jud. Turda – Muzeul raional: corespondenţă; descoperirea a trei sarcofage romane (1923); piatra cu inscripţie latinească găsită în zidul şcolii Papiu Ilarian va fi depusă la muzeu; deviz amenajare muzeu (1944). Semnatari: Al. Lapedatu, C. Daicoviciu.	1922–1952	6	
3499	TURDA, jud. Turda – Muzeul Teglás: coresopondenţă; colecţia familiei Teglás conţine obiecte de valoare etnografică şi arheologică; se cere întocmirea inventarului. Semnatari: Al. Lapedatu, C. Daicoviciu.	1922	3	
3500	TUREATCA, jud. Dorohoi – Bis. Adormirea Maicii Domnului, Bis. de lemn Sf. Voievozi, Bis. de lemn Sf. Nicolae (Pueni), Bis. de lemn Sf. Arhangheli (Mihoreni), Bis. de lemn Sf. Gheorghe (Sinanţi), Bis. de lemn Acoperământul Maicii Domnului (Culiceni): chestionare.	1921	19	
3501	TURIA, jud. Olt – Bis. Sf. Dumitru, Bis. Sf. Nicolae (Buiceşti), Bis. Sf. Dumitru (Valea Mare), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Valea Mare Veche), Bis. Adormirea Maicii Domnului (Recea), Bis. Cuvioasa Paraschiva (Bărca): chestionare.	1921	12	
3502	TURNU MĂGURELE, jud. Teleorman – Bis. Cuvioasa Paraschiva, Bis. Sf. Haralambie: chestionare.	1921	6	
3503	TURNU MĂGURELE, jud. Teleorman – Cetatea Turnu: corespondenţă; cerere fonduri pentru cercetări arheologice (1937); descriere sumară a cercetărilor arheologice; propunere			

http://patrimoniu.gov.ro

0	1	2	3	4
	înfiinţare muzeu care să adăpostească obiectele găsite (1939); schiţă. Semnatari: Em. Costescu, Primăria Tr. Măgurele, V. Drăghiceanu, V. Brătulescu, N. Iorga, Gr. Florescu.	1934–1939	21	
3504	TURNU SEVERIN, jud. Mehedinţi – Bis. Adormirea Maicii Domnului: chestionar şi corespondenţă; Bis. Sf. Gheorghe (Banoviţa), Bis. Sf. Dumitru (capelă de cimitir), Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Grecescu), Bis. Sf. Ioan Botezătorul (Cerneţi), Bis. Sf. Nicolae (Cerneţi): chestionare.	1921–1943	21	
3505	TURNU SEVERIN, jud. Mehedinţi – Muzeul „Porţile de Fier", Castrul şi Termele romane, Cetatea Severinului: corespondenţă; cereri expropriere terenuri pentru protejarea vestigiilor (1922–1926); muzeul este amenajat în clădirea internatului liceului „Traian"; semnalarea cercetărilor arheologice; propuneri pentru conservarea ruinelor (1938); istoric muzeu şi prezentare secţii (1939); inventar cu obiectele care au fost prezentate la Expoziţia Târgului de la Milano; cerere protejare ruine terme (1940); inventaru Muzeului (1940). Semnatari: Al. Bărcăcilă, V. Pârvan, V. Drăghiceanu, Primăria Tr. Severin, G. Balş, N. Iorga, R. Vulpe.	1921–1940	120	
3506	TURNU SEVERIN, jud. Mehedinţi – Muzeul „Porţile de Fier", Castrul şi Termele romane, Cetatea Severinului: corespondenţă; prezentare activitate Al. Bărcăcilă (amenajare muzeu, cercetări, 1907–1942); cerere audienţă la mareşalul I. Antonescu şi lista problemelor ce vor fi discutate pentru conservarea monumentelor istorice din Tr. Severin (1942); propunere expropriere terenuri pentru conservarea monumentelor; 8 planşe pentru protecţie terme (1942); referat cu propuneri lucrări protecţie la terme (1943). Semnatari: Al. Bărcăcilă, V. Brătulescu, Al. Lapedatu, Consiliul de Miniştri, P. Antonescu, H. Teodoru, Primăria Tr. Severin.	1942–1944	177	
3507	TURNU SEVERIN, jud. Mehedinţi – Muzeul „Porţile de Fier", Castelul şi Termele romane, Cetatea Severinului: corespondenţă; deviz pentru construire casă paznic (1945); descriere degradare monumente în urma războiului (1945); localul muzeului este ocupat de trupe sovietice (1945); obiectele de patrimoniu sunt îngrămădite într-o sală la etaj I; se apelează la Comisia Aliată de Control întrucât muzeul şi vestigiile „se găsesc într-o mare nesiguranţă"; referat despre starea deplorabilă în care se găsesc muzeul, castrul şi termele (1948); cerere expropriere terenuri pentru conservarea monumentelor (1948); proces verbal cu măsuri pentru conservarea monumentelor şi reinstalarea muzeului (1948). Semnatari: Al. Bărcăcilă, Al. Lapedatu, C. Daicoviciu, Consiliul de Miniştri, Primăria Tr. Severin.	1944–1948	153	
3508	TUTANA, jud. Argeş – Mănăstirea Tutana cu Bis. Sf. Atanasie: chestionar; corespondenţă; devize reparaţii şi consolidare biserică şi clopotniţă (cu schiţe-relevee, 1926–1930); cercetare pictură; caiet de sarcini pentru restaurare pictură (1941); deviz reparaţii învelitoare biserică (1943). Bis. Sf. Îngeri (Noaptea), Bis. Sf. Voievozi (Valea Enache), Bis. Intrarea în Biserică (Valea Enache), Bis. Sf. Îngeri (Valea Brazilor), Bis. Sf. Filofteia (Valea Porcului): chestionar. Semnatari: N. Ghika-Budeşti, S. Becu, episcop Nichita, I. Mihail	1921–1943	55	Una foto la Biserica Tutana din 1926
3509	TUZLA, jud. Constanţa – Bis. Sf. Ecaterina: corespondenţă.	1937	2	

http://patrimoniu.gov.ro

Culegerea, tehnoredactarea computerizată
şi tiparul realizate la TIPORED S.R.L.
– Bucureşti –
Tel./Fax: 778 69 76; Tel.: 315 82 07/147

http://patrimoniu.gov.ro

COMPONENȚA COMISIEI NAȚIONALE A MONUMENTELOR ISTORICE

1. Prof. dr. Petre ALEXANDRESCU – directorul Institutului de Arheologie din București
2. Conf. univ. dr. Ștefan ANDREESCU – istoric
3. Arh. Alexandru BELDIMAN – președintele Uniunii Arhitecților din România
4. Horia BERNEA – directorul Muzeului Țăranului Român
5. Conf. univ. Oliviu BOLDURA – pictor restaurator
6. Prof. ing. Alexandru CIȘMIGIU
7. Dr. Nicolae CONSTANTINESCU – arheolog
8. I.P.S. DANIEL – Mitropolit al Moldovei și Bucovinei
9. Dr. Peter DERER.– arhitect
10. Dr. Alexandru DIACICOV – arheolog
11. Hermann FABINI – arhitect
12. Prof. dr. Dinu GIURESCU
13. Călin HOINĂRESCU – arhitect
14. Sanda IGNAT – arhitect, director al Centrului de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național
15. Dr. Kovacs ANDRAS – istoric de artă
16. Conf. univ. Dan MOHANU – pictor restaurator
17. Dr. Monica MĂRGINEANU-CÎRSTOIU – istoric de artă
18. Dr. Cezara MUCENIC – istoric de artă
19. Arh. Dan NICOLAE – dir. adj. Direcția Monumentelor Istorice
20. Dr. Paul NIEDERMAIER – arhitect
21. Dr. ing. Nicolae NOICA – Ministrul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului
22. Ing. Constantin PAVELESCU
23. Prof. dr. Andrei PIPPIDI – președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice
24. Dr. Marius PORUMB – membru corespondent al Academiei, directorul Institutului de Istorie
25. Dr. Voica-Maria PUȘCAȘU – arheolog
26. Dr. Nicoale SABĂU – istoric de artă
27. Arh. Șerban STURDZA
28. Prof. dr. Aurelian TRIȘCU
29. Arh. dr. Nicolae VLĂDESCU
30. Prof. dr. Sanda VOICULESCU
31. Colonel Virgil VOICULESCU

Tehnoredactarea, culegerea și tiparul realizate la **TIPORED** S.R.L., București
Tel.: 315 82 07/147; Tel./Fax: 778 69 76

http://patrimoniu.gov.ro

CNMASI

Foto: LIVIU BRĂTULEANU

ACEST NUMĂR
A APĂRUT CU SPRIJINUL MINISTERULUI CULTURII

ISSN 1221-552X

http://patrimoniu.gov.ro